

ORDO
HEBDOMADÆ
SANCTÆ
IUXTA RITUM MONASTICUM

*EDITIO CUM CANTU GREGORIANO
CURA ET STUDIO
MONACHORUM SOLEMENSIVM*

DESCLÉE ET SOCII

S. Sedis Apostolicæ et S. Rituum Congregationis Typographi
PARISIIS, TORNACI, ROMÆ, NEO-EBORACI

F. J. Desclée
Société Anonyme
à Bruxelles

IMPRIMATUR.

Tornaci, die 3 decembris 1960.

J. THOMAS, Vic. gen.

Omnia jura vindicabimus tam in universam nostram excogitandi scribendique
rhythmi rationem quam in carmina quæ non inveniuntur in vaticana editione
sed ex Solesmensibus libris excerpta sunt.

DESCLÉE & SOCI, Tornaci (Belg.).

Copyright 1957 by DESCLÉE & Co., Tournai (Belg.).

All rights reserved

Bruxelles

DECRETUM

Decreto generali S. Rituum Congregationis « Maxima redemptionis nostræ mysteria », diei 16 novembris anni 1955, in locum Ordinis hebdomadæ maioris, hucusque in Missali et in Breviario romano inserti, Ordo hebdomadæ sanctæ instauratus substituitur.

Hanc itaque Vaticanam editionem Ordinis hebdomadæ sanctæ instaurati, typicam esse declaramus, ab omnibus quibus spectat, in posterum unice adhibendam et ab editoribus, qui privilegium habent, accurate exscribendam.

Die 30 novembris anni 1955.

C. Card. CICOGNANI, S. R. C. Præfектus

L. S.

 A. Carinci, Archiep. Seleuc., S. R. C. a secretis

DECRETUM GENERALE

QUO LITURGICUS HEBDOMADÆ SANCTÆ ORDO INSTAURATUR

Maxima redemptionis nostræ mysteria, passionis nempe, mortis et resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, ab apostolica inde ætate singulari prorsus recordatione celebrare quotannis studuit sancta Mater Ecclesia. Summa in primis eorundem mysteriorum momenta peculiari triduo recolebantur, Christi scilicet « crucifixi, sepulti, suscitati » (S. Augustinus, Ep. 55, 14); mox institutionis sanctissimæ Eucharistiae solemnis memoria addita fuit; ac demum, dominica quæ passionem proxime antecedit, liturgica accessit celebratio triumphalis Domini nostri Regis messianici ingressus in sanctam civitatem; peculiaris exinde liturgica hebdomada exorta est, quæ, ob excellentiam mysteriorum celebratorum, et sancta appellata et amplissimis piissimisque ritibus ditata fuit.

Hi autem ritus iisdem hebdomadæ diebus iisdemque dierum horis initio celerabantur quibus sacrosancta mysteria contigerunt. Institutio itaque sanctissimæ Eucharistiae feria quinta, vespere, recolebatur, solemnni missa in Cena Domini; feria autem sexta peculiaris actio liturgica de passione et morte Domini horis postmeridianis celebrabatur; denique vespere sabbati sancti solemnis inchoabatur vigilia, quæ mane sequenti in gaudio resurrectionis finem habebat.

Media autem ætate, tempus agendæ liturgiæ his diebus, variis in id concurrentibus causis, ita anticipari cœptum est, ut eadem media ætate ad finem vergente, omnes liturgicæ illæ solemnitates ad horas usque matutinas antepositæ fuerint, profecto non sine detrimento liturgici sensus, nec sine confusione inter evangelicas narrationes et ad eas pertinentes liturgicas repræsentationes.

Solemnis præsertim paschalis vigiliæ liturgia, a propria nocturna sede avulsa, nativam perspicuitatem ac verborum et symbolorum sensum amisit. Præterea sabbati sancti dies, præcoci paschali gaudio invasus, propriam indolem perdidit luctuosam memoriae dominicæ sepulturae.

Recentiore porro ætate alia denique accessit rerum mutatio eademque sub aspectu pastorali gravissima. Etenim, feria quinta, sexta et sabbatum sanctæ hebdomadæ per plura sæcula inter dies festivos connumerabantur, eo sane consilio, ut cunctus populus christianus, a servilibus operibus expeditus, sacris horum dierum cærimonias interesse posset; at sæculo decimo septimo currente ipsi Romani Pontifices, ob condiciones vitæ socialis prorsus immutatas, dierum festivorum numerum imminuere adacti sunt. Urbanus itaque VIII, Constitutione apostolica « Universa per orbem », diei 24 septembbris anni 1642, sacrum quoque hebdomadæ sanctæ triduum, non amplius inter festivos, sed inter feriales dies recensere coactus est.

Exinde vero fidelium ad sacros hos ritus frequentia necessario decrevit, ea præsertim de causa, quod eorum celebratio iam diu ad horas matutinas anteposita fuerat, quando scilicet scholæ, opificia et publica cuiusque generis negotia, ubique terrarum, diebus ferialibus peragi solent et peraguntur. Communis reapse et quasi universalis experientia docet, solemnes gravesque has sacri tridui liturgicas actiones a clericis peragi solere, ecclesiarum aulis sæpe quasi desertis.

Quod sane valde est dolendum. Etenim sacrosanctæ hebdomadæ liturgici ritus, non solum singulari dignitate, sed et peculiari sacramentali vi et efficacia pollent ad christianam vitam alendam, nec æquam obtainere possunt compensationem per pia illa devotionum exercitia, quæ extraliturgica appellari solent, quæque sacro triduo horis postmeridianis absolvuntur.

His de causis viri in re liturgica peritissimi, sacerdotes curam animarum gerentes, et in primis ipsi Excellentissimi Antistites, recentioribus annis enixas ad Sanctam Sedem preces detulerunt, postulantes, ut liturgicæ sacri tridui actiones, ad horas, ut olim, postmeridianas revocarentur, eo sane consilio, ut omnes fideles facilius iisdem ritibus interesse possint.

Re autem mature perpensa, Summus Pontifex Pius XII, anno iam 1951, sacræ paschalis vigiliæ liturgiam instauravit, ad nutum interim Ordinariorum et ad experimentum peragendam.

Cum porro huiusmodi experimentum optimum universe habuerit successum, prout Ordinarii quamplures Sanctæ Sedi retulerunt, cumque iidem Ordinarii petitiones iterare non omiserint, poscentes, ut sicut pro vigilia paschali, ita etiam pro aliis sanctæ hebdomadæ diebus similis fieret liturgica instauratio, sacris functionibus ad horas vespertinas restitutis, attento denique quod missæ vespertinæ, per Constitutionem apostolicam « Christus Dominus » diei 6 ianuarii anni 1953 prævisæ, frequentiore adstante populo ubicumque celebrantur; his omnibus præ oculis habitis, Ss.mus D. N. Pius Papa XII mandavit ut Commissio instaurandæ liturgiæ, ab eodem Ss.mo Domino constituta, quæstionem hanc de Ordine hebdomadæ sanctæ instaurando examinaret et conclusionem proponeret. Qua obtenta, eadem Sanctitas Sua decrevit ut, pro rei gravitate, tota quæstio peculiari examini subiceretur Eminentissimorum Patrum Sacræ Rituum Congregationis.

Eminentissimi autem Patres, in Congregatione extraordinaria diei 19 iulii currentis anni, ad ædes Vaticanas coadunati, re mature perpensa, unani mis suffragio Ordinem hebdomadæ sanctæ instauratum approbandum et præscribendum censuerunt, si Ss.mo Domino placuerit.

Quibus omnibus Ss.mo Domino Nostro ab infrascripto Cardinali Præfecto per singula relatis, Sanctitas Sua ea, quæ iidem Eminentissimi Cardinales deliberaverant, approbare dignata est.

Quapropter, de speciali mandato eiusdem Ss.mi D. N. Pii divina Providentia Papæ XII, Sacra Rituum Congregatio ea quæ sequuntur statuit :

I. INSTAURATUS ORDO HEBDOMADÆ SANCTÆ PRÆSCRIBITUR

1. Qui ritum romanum sequuntur, in posterum servare tenentur Ordinem hebdomadæ sanctæ instauratum, in editione typica Vaticana descriptum. Qui alios ritus latinos sequuntur, tenentur

tantummodo servare tempus celebrationum liturgicarum in novo Ordine statutum.

2. Novus hic Ordo servari debet a die 25 martii, dominica II Passionis seu in palmis, anni 1956.

3. Per totam hebdomadam sanctam nulla admittitur commemoratio, et in missa prohibentur quoque collectæ, quolibet titulo imperatæ.

II. DE HORA COMPETENTI QUA SACRA LITURGIA HEBDOMADÆ SANCTÆ CELEBRANDA EST

De officio divino

4. Dominica II Passionis seu in palmis, feria II, III et IV hebdomadæ sanctæ, officium divinum horis consuetis persolvitur.

5. In triduo sacro, id est : feria V in Cena Domini, feria VI in Passione et Morte Domini, et sabbato sancto, si officium peragatur *in choro*, vel *in communi*, hæc serventur :

Matutinum et Laudes non anticipantur de sero, sed dicuntur mane, hora competenti. In ecclesiis tamen, ubi feria V in Cena Domini missa chrismatis mane celebratur, Matutinum et Laudes eiusdem feriae V anticipari possunt de sero.

Horæ minores dicuntur hora competenti.

Vesperæ feria V et VI omittuntur, cum earum locum teneant functiones liturgicæ principales horum dierum. Sabbato sancto vero dicuntur post meridiem, hora consueta.

Completorium feria V et VI dicitur post functiones liturgicas vespertinas; sabbato sancto omittitur.

In privata recitatione, his tribus diebus, omnes horæ canonicae dici debent, iuxta rubricas.

De missa vel actione liturgica principali

6. Dominica II Passionis solemnis benedictio et processio ramorum fiunt mane, hora consueta; in choro autem post Tertiam.

7. Feria V in Cena Domini, missa chrismatis celebratur post Tertiam. Missa autem in Cena Domini celebranda est vespere, hora magis opportuna, non autem ante horam quintam post meridiem, nec post horam octavam.

8. Feria VI in Passione et Morte Domini solemnis actio liturgica celebratur horis postmeridianis, et quidem circa horam tertiam; si vero ratio pastoralis id suadeat, licet tardiorem seligere horam, non autem ultra horam sextam.

9. Solemnis paschalis vigilia celebranda est hora competenti, ea scilicet, quæ permittat missam solemnem eiusdem vigiliæ incipere circa medium noctem inter sabbatum sanctum et dominicam Resurrectionis.

Ubi tamen, ponderatis fidelium et locorum condicionibus, de iudicio Ordinarii loci, horam celebrandæ vigiliæ anticipari conveniat, hæc non inchoetur ante diei crepusculum, aut certe non ante solis occasum.

III. DE ABSTINENTIA ET IEIUNIO QUADRAGESIMALI AD MEDIAM NOCTEM SABBATI SANCTI PROTRAHENDIS

10. Abstinentia et ieunium tempore quadragesimæ præscriptum, quod hucusque, juxta can. 1252 § 4, sabbato sancto cessabat post meridiem, in posterum cessabit media nocte eiusdem sabbati sancti.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Die 16 novembris anni 1955.

C. Card. CICOGNANI, S. R. C. Præfектus

L. **+** S.

+ A. Carinci, Archiep. Seleuc., S. R. C. a secretis

INSTRUCTIO

DE ORDINE HEBDOMADÆ SANCTÆ INSTAURATO RITE PERAGENDO

Cum propositum instaurati Ordinis hebdomadæ sanctæ eo spectet, ut veneranda liturgia horum dierum, horis propriis simulque opportunis restituta, a fidelibus facilius, devotius ac fructuosius frequentari possit, permagni interest, ut idem salutare propositum ad optatum exitum ducatur.

Propterea Sacræ huic Rituum Congregationi opportunum visum est, generali decreto de instaurato Ordine hebdomadæ sanctæ *Instructionem* addere, qua et transitus ad novum ordinem facilior reddatur, et fideles ad ubiores fructus ex viva participatione sacrarum cærimoniarum percipiendos securius ducantur.

Omnibus itaque quorum interest huius *Instructionis* cognitio et obser-vantia iniungitur.

I. DE PRÆPARATIONE PASTORALI ET RITALI

1. Locorum Ordinarii sedulo provideant, ut sacerdotes, præsertim qui curam animarum gerunt, bene sint edocti, non solum de rituali celebratione instaurati Ordinis hebdomadæ sanctæ, verum etiam de eius liturgico sensu ac pastorali proposito.

Current præterea ut etiam fideles, sacro quadragesimali tempore, aptius instruantur ad instauratum hebdomadæ sanctæ Ordinem rite intelligendum, ita ut eiusdem celebrationis mente et animo participes fiant.

2. Præcipua autem capita instructionis populo christiano tradendæ hæc sunt :

a) *Pro dominica II Passionis, quæ « in palmis » vocatur*

Invitantur fideles ut frequentiores ad solemnem processionem palmarum conveniant, Christo Regi publicum testimonium amoris et gratitudinis reddituri.

Moneantur porro fideles ut tempestive, currente sancta hebdomada, ad sacramentum pænitentiæ accedant; quæ quidem monitio illic præser-tim urgenda est, ubi consuetudo invaluit ut fideles vespere sabbati

sancti et mane dominicæ Resurrectionis quasi catervatim ad sacrum tribunal conveniant. Studeant igitur animarum curatores ut per totam sanctam hebdomadam, præsertim vero sacro triduo, fidelibus facilis occasio præbeatur ad sacramentum pænitentiæ accedendi.

b) *Pro feria V in Cena Domini*

Erudiantur fideles de amore quo Christus Dominus, « pridie quam pateretur », sacrosanctam instituit Eucharistiam, sacrificium et sacramentum, Passionis suæ memoriale perpetuum, sacerdotum ministerio perenniter celebrandum.

Invitentur quoque fideles, ut post missam in Cena Domini, debitam augustissimo Sacramento adorationem reddant.

Ubi demum pedum lotio, ad mandatum Domini de amore fraterno demonstrandum, secundum Ordinis instaurati rubricas in ecclesia peragit, edoceantur fideles de profunda huius sacri ritus significatione, ac de opportunitate ut ipsi hoc die christianæ caritatis operibus abundant.

c) *Pro feria VI in Passione et Morte Domini*

Disponantur fideles ad rectam intelligentiam singularis actionis liturgicæ huius diei, in qua, post lectiones sacras et preces, Passio Domini nostri solemniter decantatur; orationes pro totius Ecclesiæ et generis humani necessitatibus offeruntur; deinde a familia christiana, clero et populo, sancta Crux, nostræ redēptionis trophyum, devotissime adoratur; postremo, iuxta instaurati Ordinis rubricas et sicut mos fuit per multa sæcula, omnes qui id cupiunt et rite parati sunt, ad sacram quoque communionem accedere possunt, ea potissimum mente, ut corpus Domini, pro omnibus hoc die traditum, devote sumentes, uberiores redēptionis fructus percipiant.

Instant porro sacerdotes ut fideles hoc sacratissimo die piam servent mentis recollectionem, nec legem obliviscantur abstinentiæ et ieunii.

d) *Pro sabbato sancto et vigilia paschali*

Oportet in primis, ut fideles de peculiari natura liturgica sabbati sancti diligenter edoceantur. Est autem dies summi luctus, quo Ecclesia ad sepulcrum Domini immoratur, passionem eius et mortem meditando; a sacrificio missæ, sacra mensa denudata, abstinendo; usque dum, post solemnem vigiliam seu nocturnam Resurrectionis exspectationem, locus detur gaudiis paschalibus, quorum abundantia in sequentes dies exundat.

Huius vero vigiliæ propositum et finis in eo est, ut liturgica actione demonstretur et recolatur, quomodo ex morte Domini nostra promana- verit vita, et gratia. Itaque sub cerei paschalis signo ipse Dominus

« lux mundi » (Ioan. 8, 12) proponitur, qui peccatorum nostrorum tenebras, gratia suæ lucis, profligavit; paschale præconium profertur, quo splendor sanctæ noctis Resurrectionis decantatur; memorantur Dei magnalia in antiquo fœdere peracta, mirabilium Novi Testamenti pallentes imagines; aqua baptismalis benedicitur, in qua, « consepulti cum Christo » in mortem peccati, cum eodem Christo resurgimus, ut « in novitate vitæ ambulemus » (Rom. 6, 4); hanc denique gratiam, quam Christus nobis promeruit et in baptimate contulit, renovatis eiusdem baptismatis promissionibus, vita moribusque coram omnibus testificari pollicemur; postremo, implorato triumphantis Ecclesiae interventu, sacra vigilia solemní Resurrectionis missa terminatur.

3. Nec minus necessaria est præparatio ritualis sacrarum cærimoniarum hebdomadæ sanctæ.

Quapropter ea omnia, quæ ad piam ac decoram celebrationem liturgicam huius sanctissimæ hebdomadæ occurunt, sollicite paranda et ordinanda sunt; sacri præterea ministri ceterique ministrantes, sive clerici sive laici, potissimum si pueri sint, iis quæ ab ipsis peragenda erunt, sedulo instituantur.

II. ADNOTATIONES AD QUASDAM RUBRICAS ORDINIS HEBDOMADÆ SANCTÆ

a) *Pro universa hebdomada sancta*

4. Ubi copia habeatur sacrorum ministrorum, sacræ functiones hebdomadæ sanctæ cum omni splendore sacrorum rituum peragantur. Ubi vero sacri ministri desint, adhibeatur ritus simplex, servatis rubricis pecularibus, ut suis locis notatur.

5. In Ordine hebdomadæ sanctæ instaurato, quotiescumque dicitur : « ut in Breviario romano », omnia desumenda sunt ex prædicto libro liturgico, servatis autem normis, per decretum generale S. Rituum Congregationis « De rubricis ad simpliciorem formam redigendis », diei 23 martii anni 1955, statutis.

6. Per totam hebdomadam sanctam, id est a dominica II Passionis seu in palmis usque ad missam vigiliæ paschalis inclusive, in missa (et feria VI in solemní actione liturgica), si solemniter celebratur, scilicet cum ministris sacris, ea omnia, quæ diaconus vel subdiaconus aut lector, vi proprii officii cantant vel legunt, a celebrante omittuntur.

b) *Pro dominica II Passionis seu in palmis*

7. In benedictione et processione adhibeantur rami palmarum seu olivarum, vel aliarum arborum. Hi rami, secundum locorum varios

usus, vel ab ipsis fidelibus parantur et in ecclesiam afferuntur; vel, benedictione peracta, fidelibus distribuuntur.

c) *Pro feria V in Cena Domini*

8. Pro solemnni Sacramenti repositione paretur locus aptus in aliquo sacello vel altari ecclesiæ, sicut in Missali romano præscribitur, et decenter quoad fieri potest, ornetur velis et luminaribus.

9. Servatis Sacræ Rituum Congregationis decretis de vitandis vel tollendis abusibus in hoc loco parando, plane commendatur severitas quæ liturgiæ horum dierum convenit.

10. Parochi vel ecclesiarum rectores tempestive moneant fideles de publica adoratione sanctissimæ Eucharistiae, inde ab expleta missa in Cena Domini instituenda, et protrahenda saltem usque ad medium noctem, quando scilicet liturgiæ recordationi institutionis sanctissimæ Eucharistiae succedit memoria passionis et mortis Domini.

d) *Pro vigilia paschali*

11. Nihil impedit quominus signa, in cereo paschali a celebrante stilo incidenda, coloribus vel alio modo antea præparentur.

12. Convenit, ut candelæ, quas clerus et populus gestant, accensæ maneant, dum præconium paschale canitur, et dum renovatio promissionum baptismatis peragitur.

13. Vas aquæ benedicendæ convenienter ornari decet.

14. Si aderunt baptizandi, præsertim si plures sint, permittitur cærimonias Ritualis romani, quæ ipsam baptismi collationem præcedunt, id est, in baptimate infantium usque ad verba « Credis in Deum » (*Rituale romanum*, tit. II, cap. II, n. 17), et in baptimate adulorum usque ad verba « Quis vocáris? » (*Rituale romanum*, tit. II, cap. IV, n. 38), eodem mane, tempore opportuno, præmittere.

15. Si contingat in hac solemini vigilia sacras quoque Ordinationes conferri, pontifex ultimam admonitionem (cum impositione sic dicti « pensi »), quæ iuxta Pontificale romanum post benedictionem pontificalem et ante ultimum evangelium locum habet, hac nocte eidem benedictioni pontificali præmittat.

16. In vigilia Pentecostes, omissis lectionibus seu prophetiis, et aquæ baptismalis benedictione ac litaniis, missa, etiam conventionalis, vel solemnis aut cantata, incipitur more solito, facta ad gradus altaris confessione, ab introitu « Cum sanctificátus fúero », ut in Missali romano ibidem pro missis privatis ponitur.

**III. DE MISSA, SACRA COMMUNIONE
ET IEJUNIO EUCHARISTICO IN TRIDUO SACRO**

17. Feria V in Cena Domini, antiquissima romanæ Ecclesiæ servanda est traditio, qua, privatarum missarum celebratione interdicta, omnes sacerdotes omnesque clerici, sacris in Cena Domini intersint, quos expedit ad sacram mensam accedere (cfr. can. 862).

Ubi vero ratio pastoralis id postulet, loci Ordinarius unam alteramve missam lectam in singulis ecclesiis vel oratoriis publicis permittere poterit; in oratoriis autem semipublicis unam tantum missam lectam; ea quidem de causa, ut omnes fideles hoc sacro die missæ sacrificio interesse et corpus Christi sumere possint. Hæ autem missæ inter easdem diei horas permittuntur, quæ pro missa solemni in Cena Domini assignatae sunt (*Decretum*, II, 7).

18. Eadem feria V in Cena Domini, sacra communio fidelibus distribui potest tantummodo inter missas vespertinas, vel continuo ac statim ab iis expletis; item sabbato sancto dari potest tantummodo inter missarum solemnia, vel continuo ac statim ab iis expletis; exceptis infirmis in periculo mortis constitutis.

19. Feria VI in Passione et Morte Domini, sacra communio distribui potest unice inter solemnem actionem liturgicam postmeridianam, exceptis item infirmis in periculo mortis constitutis.

20. Sacerdotes, qui missam solemnem vigiliæ paschalis hora propria celebrant, id est post medium noctem quæ intercedit inter sabbatum et dominicam, possunt ipso dominico die Resurrectionis missam festivam celebrare, atque etiam, si indultum habeatur, bis aut ter.

21. Locorum Ordinarii, qui feria V in Cena Domini, missam chrismatis mane celebraverint, possunt vespere missam quoque solemnem in Cena Domini litare; verum sabbato sancto, si vigiliam solemnem paschalem celebrare voluerint, possunt, sed non tenentur, missam solemnem ipso die dominicæ Resurrectionis litare.

22. Quoad iejunium eucharisticum, serventur normæ in Constitutione apostolica « Christus Dominus » et in adnexa « Instructione » Supremæ S. Congregationis S. Officii, diei 6 ianuarii anni 1953, traditæ¹.

---

¹ 13. Sacerdotes, qui pomeridianis horis missam celebrant, itemque fideles qui in eadem sacram communionem recipiunt, possunt *inter refectionem*, permissam usque ad tres horas ante missæ vel communionis initium, sumere *congrua moderatione* alcoholicas quoque potionis inter mensam suetas (v. gr. vinum, cerevisiam, etc.), exclusis quidem liquoribus. Quoad potus autem, quos sumere possunt ante vel post dictam refectionem, usque ad unam horam ante missam vel communionem, excluditur *omne alcoholicorum genus*.

(Acta Apostolicæ Sedis, 16 jan. 1953, 50.)

IV. DE QUIBUSDAM DIFFICULTATIBUS COMPONENDIS

23. Cum pro diversitate locorum et gentium plures numerentur populares consuetudines, hebdomadæ sanctæ celebrationi connexæ, studeant locorum Ordinarii et sacerdotes curam animarum gerentes, ut consuetudines huiusmodi, quæ solidam pietatem fovere videantur, cum instaurato Ordine hebdomadæ sanctæ prudenter componantur. Edoceantur porro fideles de summo valore sacræ Liturgiæ, quæ semper, et his præsertim diebus, ceteras devotionis species et consuetudines, quamvis optimas, natura sua longe præcellit.

24. Ubi mos hucusque viguit domos benedicendi ipso sabbati sancti die, locorum Ordinarii congruas edant dispositiones, ut hæc benedictio opportuniore tempore, ante vel post Paschatis festum, a parochis, vel ab aliis sacerdotibus animarum curam gerentibus ab ipsis delegatis, peragatur, qui, hanc nacti occasionem, fideles sibi commissos paternæ invisent, ac de eorum statu spirituali certiores se reddant (can. 462, n. 6).

25. Campanarum pulsatio, in missa vigiliæ paschalis, ad initium hymni « Glória in excélsis » præscripta, hoc modo fiat :

a) In locis, in quibus una tantum habetur ecclesia, campanæ pulsentur hora, qua dicti hymni incipit cantus.

b) In locis autem, ubi plures ecclesiæ exstant, sive in omnibus eodem tempore sacræ cæremoniæ peragantur, sive tempore diverso, campanæ omnium ecclesiarum eiusdem loci pulsentur una cum campanis ecclesiæ cathedralis, vel matricis aut principalis. In dubio quænam ecclesia in loco sit matrix aut principalis, adeatur Ordinarius loci.

Die 16 novembris anni 1955.

C. Card. CICOGNANI, S. R. C. Præfector

L. + S.

+ A. Carinci, Archiep. Seleuc., S. R. C. a secretis

ORDINATIONES ET DECLARATIONES

CIRCA ORDINEM HEBDOMADÆ SANCTÆ INSTAURATUM

Liturgica hebdomadæ sanctæ instauratio, a Sacra Rituum Congregatione per generale Decretum « Maxima Redemptionis nostræ mysteria » diei 16 novembris anni 1955 promulgata, lætanti animo ab omnibus accepta est, et ubique locorum optimo cum successu pastorali in rem dducta.

Nonnulli tamen Excellentissimi Episcopi, relatione facta ad hanc Sacram Congregationem, quasdam difficultates practicas, ex diversis locorum et gentium adiunctis exortas, significaverunt. His solvendis, Pontificia illa peritorum virorum Commissio, quæ Ordinem instauratum paraverat, re mature perpensa, has rediget « Ordinationes et declarationes », in quibus anterior quoque *Declaratio* super ritibus instauratis celebrandis, ab hac S. Congregatione die 15 martii anni 1956 data, assumitur; generale autem Decretum « Maxima Redemptionis nostræ mysteria » et adnexa *Instructio* diei 16 novembris anni 1955 vim suam habere pergunt, iis exceptis, quæ hic innovantur.

Hæc autem omnia Ss.mo Domino Nostro Pio Papa XII ab infrascripto Cardinali præfecto per singula relata, ab eadem Sanctitate Sua adprobata sunt.

Quapropter de speciali mandato eiusdem Ss.mi D. N. pii divina Providentia Papæ XII, Sacra Rituum Congregatio ea quæ sequuntur, statuit.

I. *De ritu solemni vel simplici in celebranda liturgia hebdomadæ sanctæ adhibendo*

1. In omnibus ecclesiis et oratoriis publicis et semipublicis, ubi copia habeatur sacrorum ministrorum, sacri ritus dominicæ II Passionis seu in palmis, feriæ V in Cena Domini, feriæ VI in Passione et Morte Domini et Vigiliæ paschalis, in forma solemni celebrari possunt (*Declaratio* diei 15 martii 1956, n. 1, et *Instructio* diei 16 nov. 1955, n. 4).

2. In ecclesiis autem et in oratoriis publicis et semipublicis, ubi saeculi ministri desint, ritus simplex adhiberi potest. Ad præfatum autem ritum simplicem peragendum, requiritur numerus sufficiens « ministrantium », sive clericorum, sive saltem puerorum, et quidem trium ad minus pro dominica II Passionis seu in palmis et pro Missa in Cena Domini; et quatuor saltem in celebratione Actionis liturgicæ feriæ VI in Passione et Morte Domini et Vigiliæ paschalis. Hi autem

« ministrantes » sedulo instructi esse debent de iis quæ ab ipsis agenda sunt (*Instructio diei 16 nov. 1955*, n. 3). Duplex hæc conditio, scilicet de sufficienti numero « ministrantium », et de eorum congrua præparatione, prorsus requiritur ad ritum simplicem peragendum. Ordinarii locorum invigilent ut hæc duplex conditio, pro ritu simplici statuta, adamussim observetur (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 2).

3. Ubi actiones liturgicæ hebdomadæ sanctæ ritu simplici peraguntur, si præsto sit alter sacerdos vel saltem diaconus, nil impedit quominus hic, diaconali more indutus, cantet evangelium, quando occurrit, aut historiam passionis (ipsi celebranti parte Christi reservata), vel præco-nium paschale, lectiones quoque et invitationes ut sunt *Flectamus genua* et *Levate*, aut *Benedicamus Domino* vel *Ite, missa est*; uno verbo partes diaconi congrue absolvat.

II. De Dominica II Passionis seu in palmiss

4. Solemnis ramorum benedictio et processio cum subseguente Missa fiant mane, hora consueta Missæ principalis, in choro post Tertiam (cfr. *Decretum generale* diei 16 nov. 1955, n. 6).

In ecclesiis autem ubi Missæ vespertinæ cum magno populi concursu celebrari solent, Ordinarius loci, ramorum benedictionem et processionem cum subsequenti Missa horis vespertinis, si vera pastoralis ratio intercedat, permittere poterit, ea tamen lege ut benedictio et processio matutinis horis in iisdem ecclesiis locum non habeant.

5. Sola ramorum benedictio, absque subsequenti processione et Missa, celebrari non licet.

6. Benedictio ramorum in altera ecclesia fieri potest e qua ad ecclesiam principalem processionaliter accedatur pro Missæ celebratione (*Ordo*, n. 17). Ubi vero hæc altera ecclesia non habeatur, ramorum benedictio in aliquo convenienti loco fieri potest, imo etiam sub divo, ante ædículam sacram, vel ante ipsam crucem processionalem, dummodo processio inde sequatur ad ecclesiam pro Missæ celebratione.

7. Cum vix omnes fideles benedictioni ramorum interesse possint, curent ecclesiarum rectores, ut rami benedicti in sacristia vel alio apto loco præsto sint, fidelibus qui processioni non interfuerunt, distribuendi.

III. De Feria V in Cena Domini

8. Missa chrismatis celebranda est mane, post Tertiam; Missa vero in Cena Domini litanda est vespere, hora magis opportuna, non autem ante horam quartam post meridiem, nec post horam nonam.

9. Ubi ratio pastoralis id postulet, loci Ordinarius, præter Missam principalem in Cena Domini, unam vel etiam alteram Missam *lectam* permittere poterit in singulis ecclesiis vel oratoriis publicis; in oratoriis

autem semipublicis unam tantum (cfr. *Instructio diei 16 nov. 1955*, n. 17).

Si autem, quacumque de causa, Missa principalis in Cena Domini ne ritu quidem simplici celebrari possit, Ordinarius loci, ratione pastorali, binas Missas *lectas* permittere poterit in ecclesiis vel oratoriis publicis litandas, unam vero tantum in oratoriis semipublicis (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 4).

Hæ Missæ lectæ infra idem temporis spatium celebrari debent quod supra, n. 8, pro Missa in Cena Domini assignatum est.

10. Valde convenit ut in Missis quoque lectis supra recensitis (n. 9), celebrans, post Evangelium, fideles breviter alloquatur de potissimis huius diei mysteriis.

11. Feria V in Cena Domini sacram Communionem fidelibus distribuere licet tantum in Missa principali in Cena Domini et in omnibus aliis Missis lectis quas Ordinarius loci permiserit, vel continuo ac statim ab iis expletis.

12. Infirmis sacra Communio hac die deferri licet, horis ante et post meridianis.

13. Sacerdotibus, qui curam duarum vel plurium habeant parœciarum, Ordinarius loci permittere potest binationem Missæ in Cena Domini (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 6).

14. Ubi feria V hebdomadæ sanctæ, post Missam in Cena Domini, etiam in forma simplici celebratam, translatio et repositio habeatur Ss.mi Sacramenti, stricte requiritur ut in eadem ecclesia vel oratorio, Actio quoque liturgica postmeridiana feriæ VI in Passione et Morte Domini locum habeat (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 3).

IV. De feria VI in Passione et Morte Domini

15. Feria VI in Passione et Morte Domini solemnis Actio liturgica celebratur horis postmeridianis, et quidem circa horam tertiam; si vero ratio pastoralis id suadeat, inchoari potest inde a meridie, vel tardiori hora, non autem ultra horam nonam serotinam.

16. Sacerdotibus, qui curam duarum vel plurium habeant parœciarum, Ordinarius loci permittere potest repetitionem Actionis liturgicæ feriæ VI in Passione et Morte Domini, non tamen in eadem parœcia, et infra idem temporis spatium quod supra, n. 15, pro absolutione eiusdem Actionis statutum est (cfr. *Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 6).

17. Si Parochus aut ecclesiæ Rector prævideat, adorationem S. Crucis, prout in Ordine hebdomadæ sanctæ præscribitur, ob ingentem populi concursum, vix aut non sine boni ordinis et devotionis detimento peragi posse, tunc cærimonia hoc modo peragatur: Celebrans, postquam clerus, si adsit, et ministrantes adorationem expleverint, S. Crucem e manibus ministrantium sumat et in summitate graduum altaris

consistens, paucis verbis populum ad S. Crucis adorationem invitet eamque altius elevatam teneat, per breve tempus a fidelibus in silentio adorandam.

18. Feria VI in Passione et Morte Domini sacra Communio distribui potest unice inter solemnem Actionem liturgicam postmeridianam, exceptis in periculo mortis constitutis (cfr. *Instructio diei 16 nov. 1955.* n. 19).

V. De sabbato sancto et vigilia paschali

19. De hora celebrandæ vigiliæ paschalis hæc serventur :

a) hora competens ea est quæ permittat Missam eiusdem vigiliæ incipere circa medium noctem inter sabbatum sanctum et dominicam Resurrectionis (*Decretum generale diei 16 nov. 1955*, n. 9);

b) Ubi tamen, ponderatis fidelium et locorum peculiaribus conditionibus, propter graves rationes ordinis publici et pastoralis, de iudicio Ordinarii loci, horam celebrandæ vigiliæ anticipari conveniat, hæc inchoari non potest ante diei crepusculum, aut certe non ante solis occasum (cfr. *Decretum generale diei 16 nov. 1955*, n. 9);

c) Permissio autem horam vigiliæ paschalis anticipandi ab Ordinario loci dari non potest indistincte vel generaliter pro tota diœcesi aut regione, sed tantum pro iis ecclesiis vel locis, ubi vera urgeat necessitas; præstat insuper ut hora competens servetur in ipsa saltem ecclesia cathedrali et in omnibus aliis ecclesiis, præsertim religiosorum, ubi sine gravi incommodo id fieri potest.

20. Vigilia paschalis celebrari potest etiam in ecclesiis vel oratoriis, ubi functiones feriæ V et VI hebdomadæ sanctæ locum non habuerint, vel omitti in ecclesiis et oratoriis in quibus prædictæ functiones celebratæ sunt (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 5).

21. Sacerdotibus, qui curam duarum vel plurium habeant parœciarum, Ordinarius loci permittere potest binationem Missæ vigiliæ paschalis, non tamen in eadem parœcia (*Declaratio diei 15 martii 1956*, n. 6).

22. Cum Vigilia paschalis ad nativam sedem nocturnam restituta fuerit, non convenit, ut inter eiusdem vigiliæ Missarum solemnia, Tonsura vel Ordines minores aut maiores conferantur.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Die 1 februarii anni 1957.

C. Card. CICOGNANI, *S. R. C. Praefectus*

+ A. Carinci, *Archiep. Seleuc.*,

S. R. C. a secretis

L + S

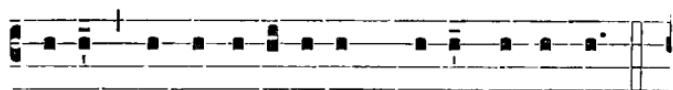

DOMINICA SECUNDA PASSIONIS SEU IN PALMIS

I classis

AD TERTIAM

D

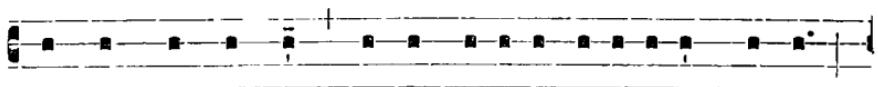
E-us, in adiu-tó-ri- um me- um inténde.

Iç. Dómine, ad adiuvándum me festí-na. Gló-ri- a Patri, et

Fí-li- o, et Spi-rí-tu- i Sancto. Sic-ut e-rat in princí-pi- o,

et nunc, et semper, et in sáecu-la sáecu-ló-rum. Amen.

Laus ti-bi, Dómi-ne, Rex æ-térnæ gló-ri- a.

Hymnus

II
Nunc, Sancte, no-bis, Spí- ri-tus, Unum Patri cum
 Fí- li- o, Digná-re promptus ínge- ri, Nostro re-fú-sus pé-
 cto- ri. 2. Os, lingua, mens, sensus, vi-gor Confessi- ó- nem
 pér-so-nent, Flamméscat igne cá- ri-tas, Accéndat ardor
 pró-xi- mos.

Præsta, Pater piíssime,
 Patrique compar Unice,

Cum Spíritu Paráclito
 Regnans per omne sáculum.
 Amen.

Ant.

I f

Pú- e- ri Hebræ- ó- rum* vestiménta prosterné-bant in
 vi- a, et clamábant di-céntes : Ho-sánnna fi- li- o Da-vid :
 be-ne-dictus qui ve-nit in nómi-ne Dómi- ni ».

Psalms

*Cantor***L**

E-gem po-ne mi- hi, Dómi-ne, vi- am iusti- fi- ca-

*Chorus*ti- ónum tu- á- rum : * et exquí-ram e- am **sem**-per.

2. Da mihi intelléctum, et scrutábor **legem tuam** : * et custó-diam illam in toto **corde meo**.

3. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum : * quia *ipsam* vólui.

4. Inclína cor meum in testimónia tua : * et non in *ava-rítiam*.

5. Avérte óculos meos ne vídeant **vanitátem** : * in via tua vivífica me.

6. Státue servo tuo elóquium **tuum**, * in timóre **tuo**.

7. Amputa oppróbiúm meum quod **suspícatus sum** : * quia iudícia tua *iucúnda*.

8. Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua viví-fica me.

9. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

10. Sicut erat in princípio, et **nunc**, et **semper**, * et in sácula sáculórum. Amen.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine : * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

2. Et respondébo exprobrántibus mihi **verbum** : * quia sperávi in sermóni**bis tuis**.

3. Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque : * quia in iudíciis tuis supersperávi.

4. Et custódiam legem **tuam semper** : * in sǽculum et in sǽculum sǽculi.

5. Et ambulábam in latitúdine : * quia mandáta tua exquisívi.

6. Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum : * et non confundébar.

7. Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

8. Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi : * et exercébar in iustificatióibus tuis.

9. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

10. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sǽculórum. Amen.

Memor esto verbi tui **servo tuo**, * in quo mihi spem dedísti.

2. Hæc me consoláta est in humilitáte **mea** : * quia elóquium tuum vivificávit me.

3. Supérbi inique agébant usquequáque : * a lege autem tua non declinávi.

4. Memor fui iudiciórum tuórum a sǽculo, **Dómine** : * et consoláatus sum.

5. Deféctio **tenuit** me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem **tuam**.

6. Cantábiles mihi erant iustificatiónes **tuæ**, * in loco peregrinatiónis **meæ**.

7. Memor fui nocte nóminis **tui**, **Dómine** : * et custodívi legem **tuam**.

8. Hæc facta est mihi : * quia iustificatiónes tuas exquisívi.

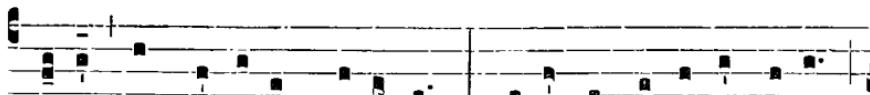
9. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

10. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sǽculórum. Amen.

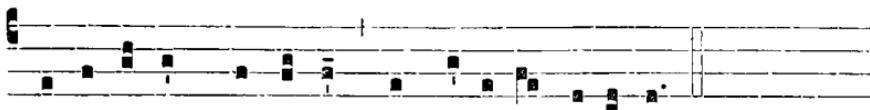
Anti-
phona

Pú- e- ri Hebræ- ó- rum vestiménta prosterné-bant in

vi- a, et clamábant di-céntes : « Ho-sánnia fí- li- o David :

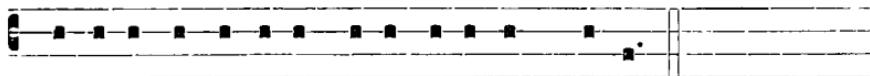

be-ne-dí-ctus qui ve-nit in nómí-ne Dómi-ni ».

Capitulum

Philipp. 2, 5-7

Fratres : Hoc enim sentíte in vobis quod et in Christo Iesu : † qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, * in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. R. Deo grátias.

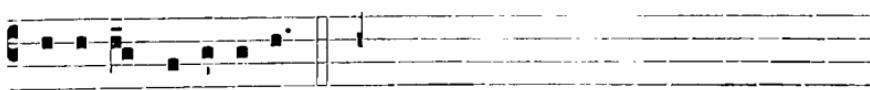
V. E-ru- e a fráme- a, De- us, á-nimam me- am.

R. Et de manu canis ú-ni-cam me- am.

K

Y-ri- e, e- lé- i-son. R. Christe, e- lé- i-son.

Ký-ri- e, e- lé- i-son.

P

A-ter noster secreto usque ad

V. Et ne nos indú-cas in tenta-ti- ó-nem.

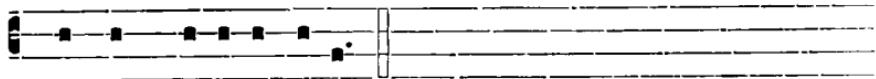

R. Sed lí-be-ra nos a ma-lo.

Deinde dicitur :

D

Omi-nus vo-biscum.

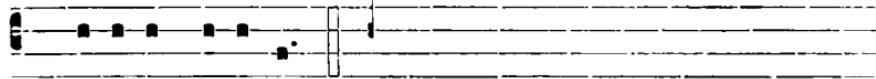
R. Et cum spí-ri-tu tu-o.

Orémus.

Oratio

Omnipotens sempiterne Deus, qui humáno géneri, ad imitán-dum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem súmere et crucem subire fecísti : † concéde propítius; ut et patientiae ipsius habére documénta * et resurrectiōnis consórtia mereámur. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum : † qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus : * per ómnia sǽcula sǽculórum. R. Amen.

Post orationem additur :

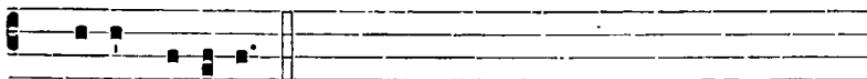
V. Dóminus vo-biscum.

R. Et cum spí-ri-tu tu-o.

V. Be-ne-di-cámus Dómi-no.

Ry. De- o grá- ti- as.

¶ Ante Missam pontificalem dicitur :

IV

B Ene-di-cámus Dó- mi-no. Ry. De- o grá- ti- as.

Musical notation for the antiphon 'Ene-di-cámus Dó- mi-no.' It consists of three staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff is labeled 'IV' above it. The text 'Ene-di-cámus Dó- mi-no.' is written below the neumes.

DE SOLEMNI PALMARUM PROCESSIONE IN HONOREM CHRISTI REGIS

Omnia quæ in sequentibus rubricis inter uncinos edita sunt, referuntur ad celebrationem simplicem, quando scilicet sacræ cæremoniæ peraguntur a sacerdote, absque ministris sacris.

DE BENEDICTIONE RAMORUM

1. *Hora competenti, (mane post Tertiam), omissa aspersione aquæ, proceditur ad benedicendum ramos palmarum seu olivarum, sive aliarum arborum.*

2. *Color paramentorum est rubeus.*

3. *Celebrans induitur amictu, alba, cingulo, stola et pluviali; ministri sacri amictu, alba, cingulo, subdiaconus insuper tunicella, diaconus stola et dalmatica.*

[3 a. *Celebrans induitur amictu, alba, cingulo, stola et pluviali, vel manet sine casula.]*

4. *Rami, nisi ab ipsis fidelibus iam in manibus teneantur, parentur super abacum, tobalea alba coopertum, et positum in opportuniore loco presbyterii, ita tamen, ut maneat in conspectu populi.*

5. *Omnibus rite dispositis, celebrans, cum ministris sacris [seu ministrantibus], facta altari debita reverentia, sistit retro abacum, versus populum.*

Interim vero cantatur sequens antiphona :

Antiphona VII

Matth. 21, 9

H O-sánná * sí-li-o David : be-ne-dí-ctus qui
ve-nit in nō-mi-ne Dómi-ni. Rex Is-ra-él :
Ho-sánná in excél-sis.

6. *Deinde celebrans, manibus iunctis, benedicit ramos, dicens, in tono simplici :*

V. Dóminus vobíscum.

Cui omnes respondent :

R. Et cum spíritu tuo.

7. *In sequenti oratione celebrans dicat, prout qualitati ramorum congruit, hos palmárum ramos, vel hos olivárum ramos, vel hos árborum ramos, vel hos palmárum et olivárum ramos, aut hos palmárum (olivárum) et aliárum árborum ramos.*

Orémus.

Oratio

Béne + dic, quásimus, Dómine, hos palmárum (*seu* olivárum *aut* aliárum árborum) ramos : † et præsta; ut, quod pópulus tuus in tui veneratióne hodiérno die corporaliter agit, hoc spíituáliter summa devotióne perficiat, * de hoste victóriam reportándo et opus misericórdiae summópere diligéndo. Per Dóminum nostrum Iesum Christum.

8. *Tunc celebrans primum ter aspergit ramos, super abacum positos, poste, ad cancellos, ramos fidelium, ubi ipsi, ut dictum est, ramos iam in manibus portant, nisi placuerit horum aspersionem facere transeundo per aulam ecclesie*

9. *Deinde celebrans ponit incensum in thuribulum, more solito, et primum ter adolet ramos benedictos, super abacum positos, postea, ad cancellos, vel transeundo per aulam ecclesie, incensat ramos fidelium.*

Ministri sacri [vel ministrantes] celebrantem comitantur, tam in aspersione, quam in incensatione ramorum, fimbriam pluvialis tenentes.

DE DISTRIBUTIONE RAMORUM

10. *Completa benedictione, fit ramorum distributio, secundum locorum consuetudinem.*

11. *Acolythus [vel ministrans] accipit e mensa ramum pro celebrante, et collocat super credentiam.*

Celebrans pergit ad altare cum ministris [vel ministrantibus], illud ascendit et osculatur in medio; deinde, quin ramum ipse accipiat, vertit se ad populum, et ramos benedictos distribuit presbyteris et clericis, si adsunt, vel saltem ministrantibus genuflexis super suppedaneum.

Postea descendit de altari et, facta debita reverentia, accedit ad cancellos, ubi distribuit ramos populo, primo viris, deinde mulieribus. In distributione ramorum, diaconus [vel primus ministrans], a sinistris celebrantis, ramos benedictos eidem offert; subdiaconus [vel secundus ministrans], a dextris, extremitatem pluvialis sustinet; acolythus vero [vel tertius ministrans] sumit ramos benedictos e mensa et diacono [seu primo ministranti] praebet.

12. *Et cum inceperit distribuere, cantantur sequentes antiphonae et psalmi, hoc modo :*

1 antiphona I f

P U- e- ri Hebræ- ó-rum, * portántes ramos o- li-vá-

rum, obvi- a-vé-runt Dómi- no, clamán- tes et di-cén-tes :

« Ho-sánná in excél-sis ».

Psalmus 23, 1-2 et 7-10

Domi-ni est terra, et ple-ni- **tú-** do e- ius : * or-
bis terrá-rum et u-ni-vérsi qui há-bi-tant in e- o.

Flexa: prínci-pes ve- stras, †   2. Qui- a...

2. Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

7. Attóllite portas, príncipes, vestras, † et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

8. Quis est iste rex glóriæ? † Dóminus **fortis** et **potens** : * Dóminus **potens in prælio**.

Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

9. Attóllite portas, príncipes, vestras, † et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

10. Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse *est rex glóriæ*.

Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

11. Glória **Patri**, et **Fílio**, * et **Spirítui Sancto**.

12. Sicut erat in princípio, et **nunc**, et **semper**, * et in **sæculórum. Amen.**

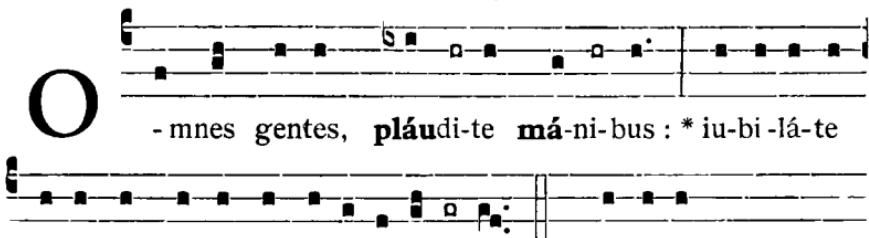
Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

2 antiphona 1 f

PU- e- ri Hebræ- ó-rum * vestiménta prosterné-bant in

Psalmus 46

De-o in vo-ce exsulta-ti- ó- nis : 2. Quó-ni- am...

2. Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis, * rex magnus super omnem terram. — *Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.*

3. Subiécit pópolos nobis : * et gentes sub pédibus nostris.

4. Elégit nobis hereditátem suam : * spéciem Iacob, quam diléxit. — *Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.*

5. Ascéndit Deus in iúbilo : * et Dóminus in voce tubæ.

6. Psállite Deo nostro, psállite : * psállite regi nostro, psállite.

Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

7. Quóniam rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.

8. Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam. — *Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.*

9. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.

10. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

11. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula sáculórum. Amen. — *Et repetitur antiphona Púeri. ut supra.*

Quæ si non sufficient, repetantur quousque distributio finiatur; si autem finiatur prius, clauditur cum Glória Patri, et repetitur antiphona.

Finita distributione, celebrans lavat manus stans ad sedile, nihil dicens, adiuvantibus ministris sacris [vel ministrantibus]. Interim removetur mensa e presbyterio.

DE LECTIONE EVANGELICA

In ritu solemni

13. *Postquam manus lavit, celebrans stans ad sedile, incensum more solito imponit ac benedicit.*

Diaconus, accepto libro, genuflectit in infimo gradu altaris et inclinatus dicit, submissa voce, Munda cor meum.

Deinde surgens, una cum subdiacono et acolythis, facta debita altari reverentia, accedit ad sedem celebrantis, a quo petit et accipit benedictionem, ut in Missa solemni.

Evangelium canitur uti moris est in Missa solemni. Celebrans, quin evangelium legat, illud auscultat ad sedem stans.

In ritu simplici

Postquam manus lavit, celebrans stans ad sedile, incensum more solito imponit ac benedicit.

.Accepto deinde libro, accedit cum ministrantibus ad altare, ibique super infimum gradum genuflexus et inclinatus, dicit submissa voce Munda cor meum, Iube, Dómine, benedicere et Dóminus sit in corde meo.

Postea surgit, et facta debita altari reverentia, accedit ad latus evangelii, in plano, librum super legile deponit (atque incensat), et cantat evangelium.

14. + Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum 21, 1-9

In illo tempore : Cum appropinquasset Jesus Ierosólymis, et venisset Béthphage ad montem Olivéti : tunc misit duos discípulos suos, dicens eis : « Ite in castéllum, quod contra vos est, et statim inveniétis ásinam alligátam, et pullum cum ea : sólvite, et addúcite mihi : et si quis vobis áliquid díixerit, dícite quia Dóminus his opus habet, et conféstim dimítte eos ». Hoc autem totum factum est, ut adimpleréatur quod dictum est per prophétam, dicéntem : Dicite filiæ Sion : Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam et pullum, filium subiugális. Eúntes autem discípuli, secérunt sicut præcédit illis Jesus. Et adduxérunt ásinam et pullum : et imposuérunt super eos vestiménta sua, et eum désuper sedére secérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in via : álli autem cædébant ramos de arbóribus, et sternébant in via : turbæ autem, quæ præcedébant, et quæ sequebántur, clamábant,

dicentes : « Hosanna filio David : benedictus qui venit in nomine Domini ».

15. *Evangelio finito, subdiaconus desert librum osculandum celebranti, qui non incensatur a diacono.*

[15 a. *In fine celebrans librum osculatur dicens Per evangélica dicta; et a ministrantibus respondetur Laus tibi, Christe.]*

DE PROCESSIONE CUM RAMIS BENEDICTIS

16. *Lectione evangelica expleta, celebrans redit cum ministris [vel ministrantibus] ante altare et, facta debita reverentia, incensum imponit ac benedit.*

Diaconus [vel ministrans] porrigit celebranti ramum benedictum ; deinde diaconus [vel celebrans], versus populum, cantat alta voce :

The musical notation consists of two staves. The top staff shows a single melodic line with square neumes on four-line red and blue staves. The bottom staff has a similar pattern. Between the staves, the text 'Respondent omnes :' is written in a small font. The entire section is enclosed in a decorative bracket.

Pro-ce-dámus in pa-ce.

In nómí-ne Christi. Amen.

Et incipit processio.

- a) *Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante,*
- b) *deinde alter subdiaconus paratus, vel acolythus [aut unus ex ministrantibus], deferens crucem solemnem et pretiosam non velatam,*
- c) *medius inter duos acolythos [vel ministrantes], cum candelabris accensis ;*
- d) *sequuntur clericci per ordinem et alii de choro cum cotta ;*
- e) *ultimo celebrans, tecto capite, ramum benedictum in manu deferens, medius inter diaconum et subdiaconum [vel ministrantes] qui ramos benedictos non deferunt, sed extremitates pluvialis sustinent ;*
- f) *demum fideles. ramos benedictos manibus gestantes.*

17. *Processio dirigatur, si fieri potest, extra ecclesiam, per aliquam viam longiorem.*

18. *Incipiente processione, cantari possunt antiphonæ sequentes, omnes, vel aliquæ, pro opportunitate.*

1 antiphona VIII

The musical notation consists of three staves. The first staff begins with a large, ornate initial 'O'. The second staff starts with 'C-cúrrunt turbæ *'. The third staff starts with 'Redem-'. The music is set in a Gothic musical notation with square neumes on four-line red and blue staves. The entire section is enclosed in a decorative bracket.

qui- a : Fí- li- um De- i o-re gentes prædi-cant : et in
laudem Chri- sti vo-ces to-nant per nú-bi-la : « Ho-sánnna ».

2 antiphona VII

CUM ánge- lis * et pú- e- ris fi-dé- les in- ve- ni- á-
mur, tri- umpha- tó- ri mortis clamántes : « Ho-sánnna in
excél- sis ».

3 antiphona IV

TUrba multa, * quæ convé-ne-rat ad di- em festum,
clamá-bat Dómi-no : « Be-ne-dictus qui ve-nit in nō-mi-ne
Dó-mi-ni : Ho-sánnna in excél-sis ».

4 antiphona I

Lucas 19, 37 et 38

C

(Epé-runt * omnes turbæ descendénti- um gau-

dén- tes laudá-re De- um vo-ce magna, super ó- mni-

bus quas ví-de- rant virtú-ti-bus, di- céntes : « Be-ne-díctus

qui ve- nit Rex in nómi-ne Dómi- ni; pax in terra, et

gló-ri- a in excélsis ».

19. *Progrediente processione, cantatur sequens hymnus, populo, si fieri potest, Glória, laus. continuo repetente, ut infra notatur.*

HYMNUS AD CHRISTUM REGEM

Chorus :

G I

Ló-ri- a, laus et honor ti- bi sit, Rex Christe Red-

émptor, Cu- i pu- e- ri- le de- cus prompsit Ho-sánná pi- um.
Omnes : Glória, laus. ut supra.

Chorus :

1. Isra- él es tu Rex, Da-ví-dis et íncli- ta pro- les,

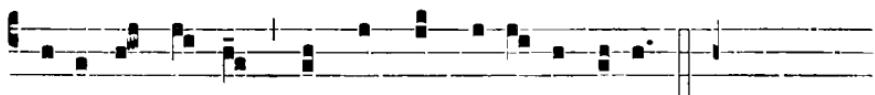
Nómi-ne qui in Dómi- ni, Rex be-ne- dí-cte, ve-nis.

Omnes : Glória, laus. ut supra.

Chorus :

2. Cœtus in ex-cél-sis te laudat cé- li- cus omnis, Et

mortá- lis ho-mo, et cuncta cre- á- ta simul.

Omnes : Glória, laus. ut supra.

Chorus :

3. Plebs Hebré- a ti- bi cum palmis óbvi- a ve-nit :

Cum pre-ce, vo-to, hymnis, ádsumus ecce ti-bi.

Omnes : Glória, laus. ut supra.

Chorus :

4. Hi ti-bi pas-sú-ro solvé-bant mú-ni-a laudis : Nos
ti-bi regnánti pángimus ecce me-los.

Omnes : Glória, laus. ut supra.

Chorus :

5. Hi pla-cu-é-re ti-bi, plá-ce-at de-vó-ti-o nostra :
Rex bo-ne, Rex cle-mens, cui bo-na cuncta pla-cent.

Omnes : Glória, laus. ut supra.

5 antiphona VIII G*

O -mnes * colláudant nomen tu- um, et di- cunt :
« Be-ne-dictus qui ve-nit in nómi-ne Dó- mi- ni. Ho- sánna
in excél-sis ».

Vel ad libitum :

5 antiphona VIII G

O mnes * colláudant nomen tu- um, et di- cunt :
 « Be- ne-dictus qui ve- nit in nó- mi-ne Dó-mi-ni. Ho-
 sánnia in ex-cél-sis ».

Psalmus 147

L Auda, Ie-rú-sa-lem, Dómi-num : * lauda De- um
 tu- um, Si- on. 2. Quóni- am...

2. Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit filiis *tuis in te*.
3. Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti *sátiat* te.
4. Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo eius.
5. Qui dat nivem sicut **Ianam** : * nébulam sicut **cínerem spargit**.
6. Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frigoris eius quis *sustinébit*?
7. Emítte verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus eius, et *fluent aquæ*.

8. Qui annúntiat verbum suum **Iacob** : * iustítias et iudícia sua **Israël**.

9. Non fecit táliter omni natióni : * et iudícia sua non maniféstávit éis.

10. Glória Patri, et **Fílio**, * et **Spirítui Sancto**.

11. Sicut erat in princípio, et nunc, et **semper**, * et in sácula sáculórum. Amen.

Et repetitur antiphona Omnes colláudant. ut supra.

6 antiphona VIII

F Ulgén- ti- bus palmis * prostérnimur adve-
ni- énti Dó- mi- no : hu- ic omnes occurrámus cum hym-nis
et cánti- cis, glo- ri- fi- cántes et di- céntes : « Be- ne- dí- ctus
Dó- mi- nus ».

7 antiphona I

A ve, * Rex no- ster, Fi- li Da- vid, Red- ém-
ptor mun- di, quem prophétæ præ- di- xé- runt Salva- té-

rem domu- i Isra- ēl esse ventú- rum. Te e-
 nim ad sa- lu- tā- rem vícti- mam Pa- ter mi- sit in
 mun- dum, quem exspe-ctá- bant omnes sancti ab
 o-ri- gi- ne mun- di, et nunc : « Ho- sán-
 na Fí- li- o Da- vid. Be-ne-dictus qui ve- nit in nómí-ne
 Dó- mi- ni. Ho- sán-na in excélsis ».

20. *Nihil impedit, quominus cantetur a fidelibus hymnus Christus vincit.
vel alius cantus in honorem Christi Regis.*

Cantus ad libitum

8 antiphona *Ioan. 12, 12 et 13*

v

C UM audis- set * pô- pu- lus, qui a Je-sus

ve- nit Ie- ro-só- lymam, acce-pé-runt ramos palmá-
rum : et ex-i- é-runt e- i ób- vi- am, et clamá-
bant pú- e- ri, di-céntes: « Hic est, qui ventú- rus
est in sa-lú- tem pópu- li. Hic est
sa-lus nostra, et red- émpti- o Isra- ēl.
Quan- tus est i- ste, cu- i Thro- ni et Domi-
na-ti- ó- nes occúr-runt! No-li timé-re, fi- li- a Si- on : ecce
Rex tu- us ve- nit ti- bi, se- dens super pullum á-si-

9 antiphona VIII

A N-te sex di- es * sol- émnis Paschæ,
quando ve- nit Dómi-nus in ci- vi- tá-tem Ie- rú-sa-
lem. occurré-runt e- i pú- e-ri : et in má-nibus por-
tábant ramos palmá- rum, et clamábant vo-ce magna di-cén-
tes : « Ho-sánna in excélsis : be-ne-dí-
ctus qui ve-ní-sti in multi-tú- di-ne mi-se-ri-cór- di- ae :

Ad processionem

41

Ho-sánna in excélsis ».

10 antiphona VIII G

C Hristo da-tus est * princi-pá-tus et honor re-gni :
omnis pópu-lus, tribus et linguæ sérvi- ent e- i in
æ-térnum. Eu o u a e.

11 antiphona VIII c

R Egnum e- ius * regnum sempi-térnum est, et omnes
re-ges sérvi- ent e- i et o-bé-di- ent. Eu o u a e.

Canticum David 1 Par. 29, 10-13

Benedictus es, Dómine, Deus Israël patris **nostri**, * ab ætérno
in ætérnum.

2. Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, * et glória,
atque victória :

Et repetitur antiphona 10 vel 11 ut supra.

3. Et **tibi** laus : * cuncta enim quæ in cælo sunt, et in *terra*,
tua sunt :

4. Tuum, Dómine, **re**gnum, * et tu es super *omnes* **p**ríncipes.

Et repetitur antiphona 10 vel 11 ut supra.

5. Tuæ divítiae, et tua est glória : * tu domináris ómnium.

6. In manu tua virtus et poténtia : * in manu tua magnitúdo, et impérium ómnium.

Et repetitur antiphona 10 vel 11 ut supra.

7. Nunc ígitur, Deus noster, confitémur **tibi**, * et laudámus nomen *tuum* **í**nclitum.

8. Glória Patri, et **F**ílio, * et Spirítui **S**ancto.

9. Sicut erat in princípio, et nunc, et **s**emper, * et in sácula sáculórum. **Amen.**

Et repetitur antiphona 10 vel 11 ut supra.

12 antiphona VII a

H Abet in vestiménto * et in fémo-re su-o scriptum :

Rex re-gum, et Dóminus domi-nánti- um. Ipsi gló-ri- a
et impé-ri- um in sácu-la sá-cu-ló- rum.

21. *Intrante processione in ecclesiam, dum celebrans per valvas ecclesie transit, incipitur responsorium sequens :*

Responsorium II

I Ngre-di- énte * Dó- mi- no in sanctam ci-

vi-tá-tem, Hebræ-ó-rum pú-e-ri re-surre-

cti-ó-nem Vi-tæ pro-nunti-án-tes, * Cum ramis pal-

má-rum : « Ho-sánna, clamá-bant, in ex-cél-

sis ». V. Cumque audísset pópu-lus, quod Ie-sus ve-ní-ret Ie-

ro-só-ly-mam, ex-i-é-runt ób-vi-am e-i.

* Cum ramis.

22. *Celebrans, cum ad altare advenerit, traditis primo diacono [vel ministranti] bireto et ramo benedicto, facta debita reverentia, illud ascendit cum ministris sacris [vel ministrantibus] et, stans medius inter illos, versus populum, clericō [vel ministronte] librum tenente, dicit, in tono simplici, orationem ad complendam processionem, manibus iunctis :*

V. Dóminus vobiscum. Omnes R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Dómine Iesu Christe, Rex ac Redémpтор noster, in cuius honórem, hos ramos gestantes, solémnes laudes decantávimus : † concéde propitiū; ut, quocúmque hi rami deportati fúerint, ibi tuæ benedictiónis grátia descéndat, * et, quavis dæmonum

iniquitáte vel illusióne profligáta, déxtera tua prótegat, quos redémit : Qui vivis et regnas.

23. *Oratione finita, celebrans et ministri, facta debita altari reverentia, deponunt paramenta rubea, assumentes, pro Missa, violacea.*

24. *Rami non tenentur manibus, dum in Missa historia passionis Domini cantatur vel legitur.*

DE MISSA

Statio ad S. Ioannem in Laterano

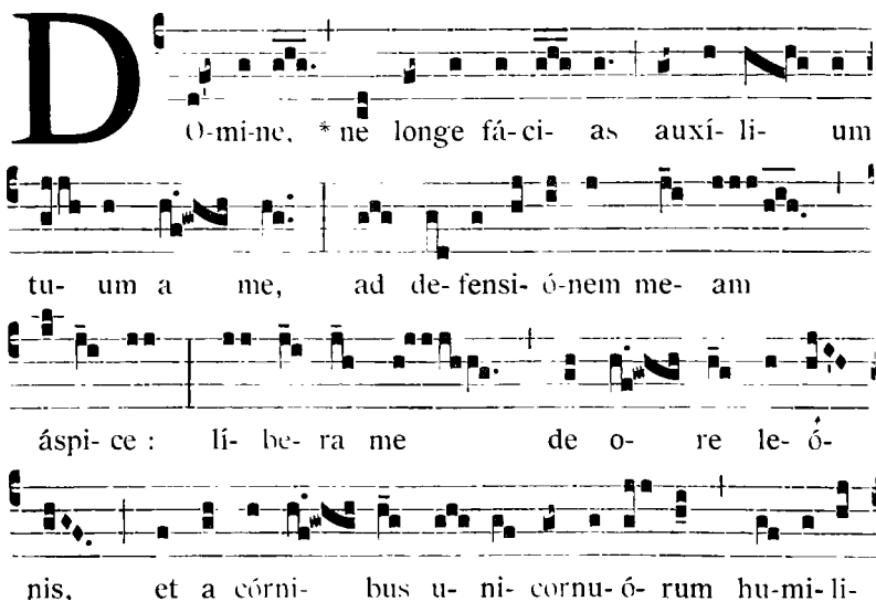
1. *Color paramentorum est violaceus. Ministri sacri adhibent dalmaticam et tunicellam ; quod servatur etiam feriis II, III et IV.*

2. *Ubi ante Missam facta fuerit benedictio et processio ramorum, celebrans cum ministris sacris [seu ministrantibus] accedit ad altare, et, omissis psalmo Iúdica me, Deus, ac confessione, illud ascendit nihil dicens, osculatur illud in medio, et incensat more solito.*

[*In ritu simplici, si Missa in cantu celebratur, fiunt incensationes uti mcris est in Missa solemni.*]

3. Antiphona ad introitum VIII   *Ps. 21, 20, 22 et 2*

Domi-ne, * ne longe fá-ci-as auxí-li-um
 tu-um a me, ad de-fensi-ó-nem me- am
 áspi-ce : lí-be-ra me de o-re le- ó-
 nis, et a córni- bus u-ni-cornu-ó-rum hu-mi-li-

tá- tem me- am. Ps. De- us, De- us me- us, ré-spi-ce

in me, *qua- re me de-re-liquist? longe a sa-lú-te me- a

verba de-lictó- rum me- ó-rum. *Repetitur* : Dó-mi-ne, etc.

I

KY-ri- e. * e- lé- i-son. *iii.* Chri- ste,

e- lé- i-son. *iii.* Ký- ri- e, e- lé- i-son. *ii.* Ký-

ri- e, * ** e- lé- i-son.

Vel, ubi moris est :

VI

KY-ri- e, * e- lé- i-son. *iii.* Chri- ste,

e- lé- i-son. *iii.* Ký- ri- e, e- lé- i-son. *ii.*

Ký-ri- e, * e- lé- i-son.

V. et oratio in tono solemnii.

V. Dóminus vobíscum. R. Et cum spíritu tuo.

4. Orémus.

Oratio

Omnipotens sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitán-
dum humilitatis exemplum, Salvatórem nostrum carnem
súmere et crucem subíre fecísti : * concéde propítius; ut et patiéntiae
ipsíus habére documénta et resurrectiōnis consórtia mereámur.
Per eúndem Dóminum.

Et dicitur hæc tantum oratio.

5. Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad Philippenses.

Phil. 2, 5-11

Fratres : Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Iesu :
qui, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse
se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi
accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut
homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem,
mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum : et
donávit illi nomen, quod est super omne nomen : *hic genuflectitur*
ut in nómine Iesu omne genu flectátur cælestium, terréstrium et
infernórum : et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Iesus
Christus in glória est Dei Patris.

6. Graduale

Ps. 72, 24 et 1-3

IV

T Enu- i-sti * ma- num déx- te- ram

me am : in vo luntá te tu-

a de du-xi- sti me : et cum gló-
ri a as sumpsí- sti me.

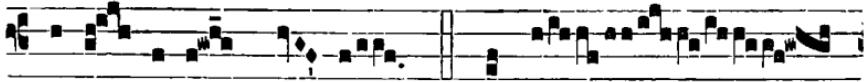
v. Quam bo- nus Isra- él
De- us re-
ctis cor- de! me i au-
tem pæ-ne mo- ti sunt pe-
des : pæne effú- si sunt gres- sus me-
i : qui a ze-lá-vi in pec-ca- tó-
ri-bus, pa- cem pec- ca té-

rum * vi- dens.

7. Tractus *Ps. 21, 2-9, 18, 19, 22, 24 et 32*

II

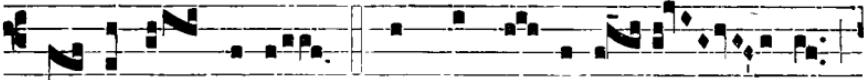
E- us, * De- us
me-us, réspi- ce in me : qua-re me de-
re-li- qui- sti? V. Lon- ge a
sa-lú-te me- a ver- ba de- li-
ctó- rum me- ó- rum. V. De- us
me- us, clamá- bo per di- em, nec exáu-
di- es: in nocte, et non ad insi-

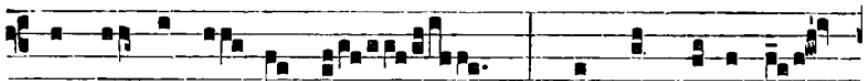

 pi-én- ti- am mi- hi.   V. Tu au-

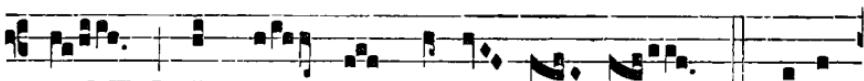

 tem in sancto há- bi- tas,   laus Is-

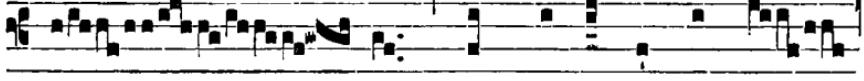

 ra- él.   V. In te spe-ravé- runt

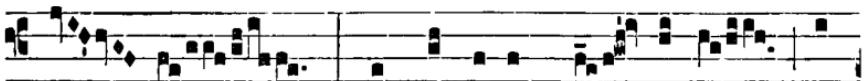

 pa-tres no- stri :   spe-ra-vé- runt, et li-

 be- rásti e- os.   V. Ad te cla- mavé- runt,

 et sal- vi fa- ctí sunt :   in te spe-ra-vé-

 runt, et non sunt confú- si.   V. Ego

 au- tem sum vermis, et non ho-

 mo :   oppró-bri- um hó- mi-num, et

Dominica II Passionis

 abiécti- o ple- bis.   *X.* Omnes, qui vi- dé-

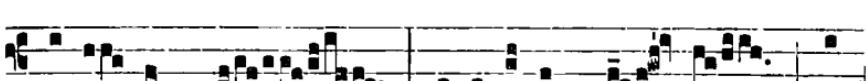

 bant me, asperna-bán- tur me :

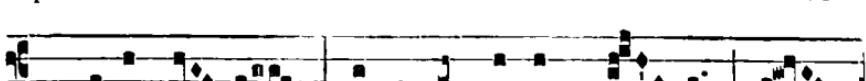

 locú-ti sunt lá- bi- is et mové-runt ca- put.

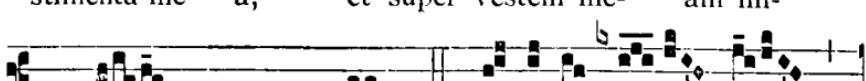

X. Sperávit in Dó-mi- no, e-ri-pi- at e- um :

 salvum fá-ci- at e- um, quó-ni- am vult e- um.

X. Ipsi ve-ro consi-de-ravé-runt, et con-

 spexé- runt me : di-vi-sé-runt si- bi ve-

 stiménta me- a, et super vestem me- am mi-

 sé-runt sortem.   *X.* Lí-be-ra me

Ad missam

51

de o- re le- ó-
nis : et a cór-ni- bus u-ni-cornu- ó-
rum humi- li- tát-tem me- am. V. Qui timé-tis Dó-
mi- num, laudá-te e- um : u-nivér-
sum semen Ia- cob, magni- si- cá-te e- um.
V. Annunti- á-bi- tur Dómi- no ge-ne- rá-ti- o ven-
tú- ra : et annunti- á-bunt cæ- li
iustí- ti- am e- ius. V. Pó-pu-
lo, qui nascé- tur, quem se- cit * Dó- mi-

nus.

In ritu solemni

Absoluta lectione epistolæ, ponuntur in latere evangelii, in plano presbyterii, legilia nuda, et proceditur ad cantum vel lectionem historiæ passionis Domini, hoc modo :

Cantatur vel legitur a ministris saltem in ordine diaconatus constitutis¹, qui, induiti amictu, alba, cingulo et stola violacei coloris, comitantibus duobus acolythis [vel ministrantibus], absque luminaribus et absque incenso, veniunt ante altare, ibique, super infimum gradum genuflexi et inclinati, submissa voce recitant, uti moris est, Munda cor meum, ac petunt a celebrante benedictionem, dicentes Iube, domne, benedicere. Celebrans, ad eos versus, media voce respondet :

Dóminus sit in córdibus vestris, et in lábiis vestris, ut digne et compétenter annuntiétis evangélium suum : in nómine Patris, et Filii, + et Spíritus Sancti. Et illi dicunt : Amen.

Postea, una cum acolythis [seu ministrantibus], faciunt reverentiam, et accedunt ad legilia ; non signant librum, nec seipsos, dum cantare vel legere incipiunt.

Celebrans historiam passionis Domini auscultat, quin illam legat, stans ad sedile.

In ritu simplici

Lecto graduali et tractu, celebrans dicit more solito, in medio altaris. Munda cor meum, Iube, Dómine et Dóminus sit in corde meo. Deinde in latere evangelii, ad altare, legit clara voce vel cantat historiam passionis Domini, sed non signat librum nec seipsum, dum legere vel cantare incipit.

Tres diaconi possunt assumi ad canendam vel legendam historiam passionis Domini. Omnia fiunt ut supra pro ritu solemni notatum est.

Si diaconi fuerint duo, hi possunt cantare vel legere partes chronistæ et synagogæ, partes Christi sustinente eodem celebrante ad altare, ad latus evangelii, quin planetam dimittat. Munda cor meum dicitur submissa voce a celebrante inclinato in medio altaris et a diaconis genuflexis et inclinatis super infimum gradum. Et omnes addunt submissa voce Iube, Dómine, benedicere et Dóminus sit in corde meo, ut in Missis lectis. Deinde omnia pariter fiunt ut supra pro ritu solemni notatum est.

¹ Quando ob ministrorum defectum ipse celebrans et ministri sacri Missæ canere debent Passionem, dalmaticam vel tunicam et manipulum exuant : subdiaconus vero (ex ordine saltem diaconorum) stolam ad hoc induat (S.R.C. 18 jun. 56, ad V).

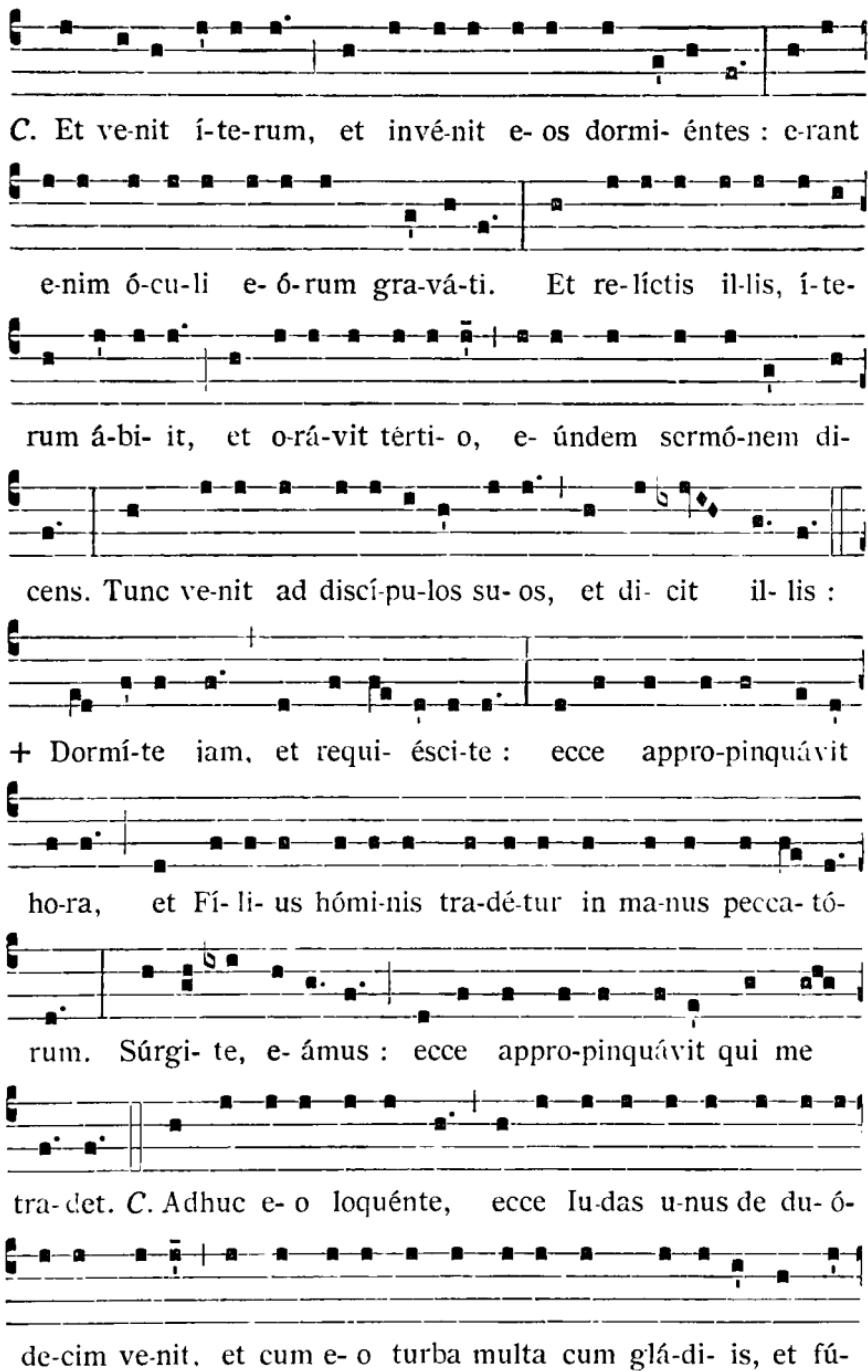
10. *Evangelium passionis et mortis Domini secundum Matthæum.*

26, 36-75; 27, 1-60

Passi-o Dómi-ni nostri Ie-su Christi se-cúndum
 Matthæ- um. In il-lo témpo-re : Ve-nit Ie-sus cum discípu-
 lis su- is in vil-lam, quæ dí-ci-tur Gethséma-ni, et di-xit di-
 scí-pu- lis su- is : + Se-dé-te hic, do-nec vadam il-luc, et
 o- rem. C. Et assúmpto Petro, et du- óbus fí- li- is Ze-be-
 dá- i, cœpit contristá-ri, et mœstus esse. Tunc a- it
 il- lis : + Tristis est á-nima me- a usque ad mor-tem :
 susti-né- te hic, et vi-gi- lá- te me- cum. C. Et progréssus
 pu-sil-lum, prô-ci-dit in fá-ci- em su- am, o-rans, et di- cens :

+ Pa- ter mi, si possí-bi-le est, tránse- at a me ca-líx
i-ste. Ve-rúmtamen non sic-ut ego vo-lo, sed sic-ut
tu. C. Et ve-nit ad discí-pu-los su- os, et invé-nit e- os dor-
mi- éntes : et di- cit Pe-tro : + Sic non po-tu- ístis una
ho-ra vi-gi-lá-re me-cum? Vi-gi-lá-te, et o-rá-te, ut non in-
tré-tis in tenta-ti- ó-nem. Spí-ri-tus quidem promptus est,
ca-ro autem in- sírma. C. I-te-rum se-cún-do ábi- it, et
o-rá-vit, di- cens : + Pa- ter mi, si non pot-est hic
ca-líx transí-re, ni-si bi-bam il-lum, fi- at vo-lúntas tu- a.

C. Et ve-nit í-te-rum, et invé-nit e- os dormi- éntes : e-rant
e-nim ó-cu-li e- ó-rum gra-vá-ti. Et re-líctis il-lis, í-te-
rum á-bi- it, et orá-vit térti- o, e- úndem scrmó-nem di-
cens. Tunc ve-nit ad discí-pu-los su- os, et di- cit il- lis :
+ Dormí-te iam, et requi- ésci-te : ecce appro-pinquávit
ho-ra, et Fí- li- us hómi-nis tra-dé-tur in ma-nus pecca- tó-
rum. Súrgi- te, e- ámus : ecce appro-pinquávit qui me
tra-det. C. Adhuc e- o loquénte, ecce Iu-das u-nus de du- ó-
de-cim ve-nit, et cum e- o turba multa cum glá-di- is, et fú-

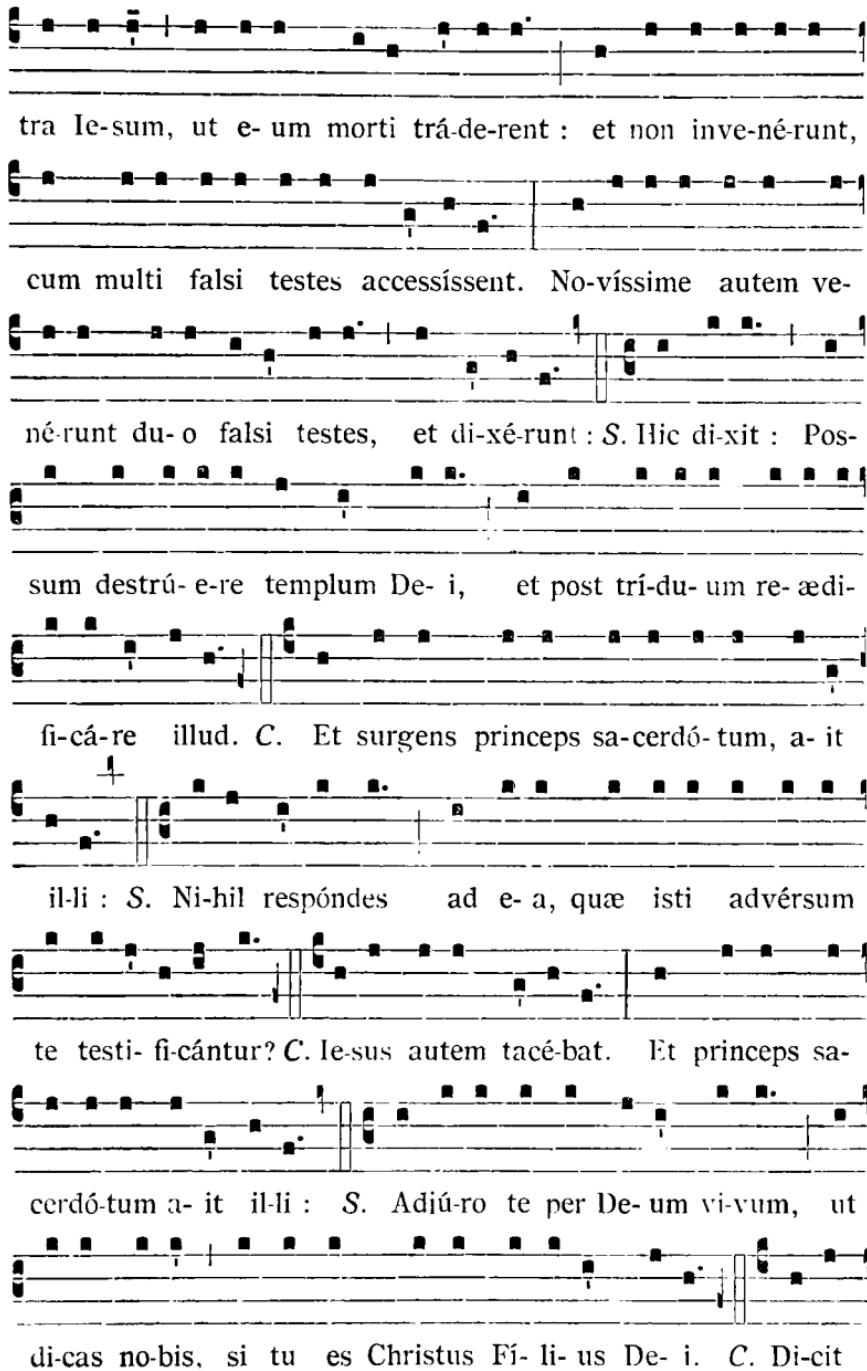

sti-bus, missi a princí-pi-bus sa-cerdó-tum, et se-ni- ó-ri-bus
 pó-pu-li. Qui autem trá-di-dit e- um, de-dit il-lis signum di-
 cens : S. Quemcúmque oscu-lá-tus fú- e-ro, ipse est, te-né-
 te e- um. C. Et conféstim accé-dens ad Ie-sum, di-xit : S. Ave,
 Rabbi. C. Et oscu-lá-tus est e- um. Di-xítque il- li Ie-
 sus : + Amí-ce, ad quid ve-ní-sti? C. Tunc accessé-runt, et
 ma-nus inje-cé-runt in le-sum, et te-nu- é-runt e- um. Et ec-
 ce u-nus ex his, qui e-rant cum Ie-su, exténdens ma-num,
 ex-émit glá-di- um su- um, et percú-ti- ens servum prínci-pis

sa-cerdó-tum, ampu-tá-vit aurí-cu-lam e-ius. Tunc a-it il-
li Ie-sus : + Convértē glá-di- um tu- um in lo-cum su- um.
Omnes e-nim, qui accé-pe-rint glá-di- um, glá-di- o per- í-
bunt. An pu-tas, qui-a non possum ro-gá-re Patrem me- um,
et exhi-bé-bit mi-hi mo-do plus quam du- ó-de-cim le-gi- ó-
nes ange-ló-ruin? Quómo-do ergo imple-búntur Scriptúræ,
qui-a sic o-pórtet fí- e-ri? C. In il-la ho-ra di-xit Ie-sus
turbis : + Tamquam ad latró-nem ex-ístis cum glá-di- is et
fústi-bus com-pre-hénde-re me : quo-tí-di- e a-pud vos se-dé-

bam do-cens in templo, et non me te-nu- í-stis. C. Hoc autem
to-tum factum est, ut ad-imple-réntur Scriptúræ prophe-tá-
rum. Tunc discí-pu-li omnes, re-licto e- o, fu-gé-runt. At
il-li te-néntes Ie-sum, du-xé-runt ad Cá- ipham prínci-pem
sa-cerdó-tum, u-bi scribæ et se-ni- ó-res convé-ne-rant. Pe-
trus autem sequebá-tur e- um a longe, usque in átri-um
prínci-pis sa-cerdó-tum. Et ingréssus intro, se-dé-bat cum
mi-nistris, ut vi-dé-ret fi-nem. Prínci-pes autem sa-cerdó-tum,
et omne concí-li- um, quæré-bant falsum testimó-ni- um con-

tra Ie-sum, ut e- um morti trá-de-rent : et non inve-né-runt,
 cum multi falsi testes accessíssent. No-víssime autem ve-
 né-runt du-o falsi testes, et di-xé-runt : S. Hic di-xit : Pos-
 sum destrú-e-re templum De-i, et post trí-du-um re-aedi-
 fi-cá-re illud. C. Et surgens princeps sa-cerdó-tum, a-it
 il-li : S. Ni-hil respóndes ad e-a, quæ isti advérsum
 te testi-fi-cántur? C. Ie-sus autem tacé-bat. Et princeps sa-
 credó-tum a-it il-li : S. Adjú-ro te per De-um vi-vum, ut
 di-cas no-bis, si tu es Christus Fí-li-us De-i. C. Di-cit

il-li Ie-sus : + Tu di-xi-sti. Ve-rúmtamen di-co vo-
bis. ámo-do vi-dé-bi-tis Fí-li-um hómi-nis sedéntem a dex-
tris virtú-tis De-i, et ve-ni-éntem in nú-bi-bus cæ-li.

C. Tunc princeps sacerdó-tum sci-dit vestiménta su-a, di-cens :

S. Blasphemávit : quid adhuc e-gémus tésti-bus? Ecce nunc

audístis blasphémi-am : quid vo-bis vi-dé-tur? C. At il-li

respondéntes dixé-runt : S. Re-us est mortis. C. Tunc exspu-é-

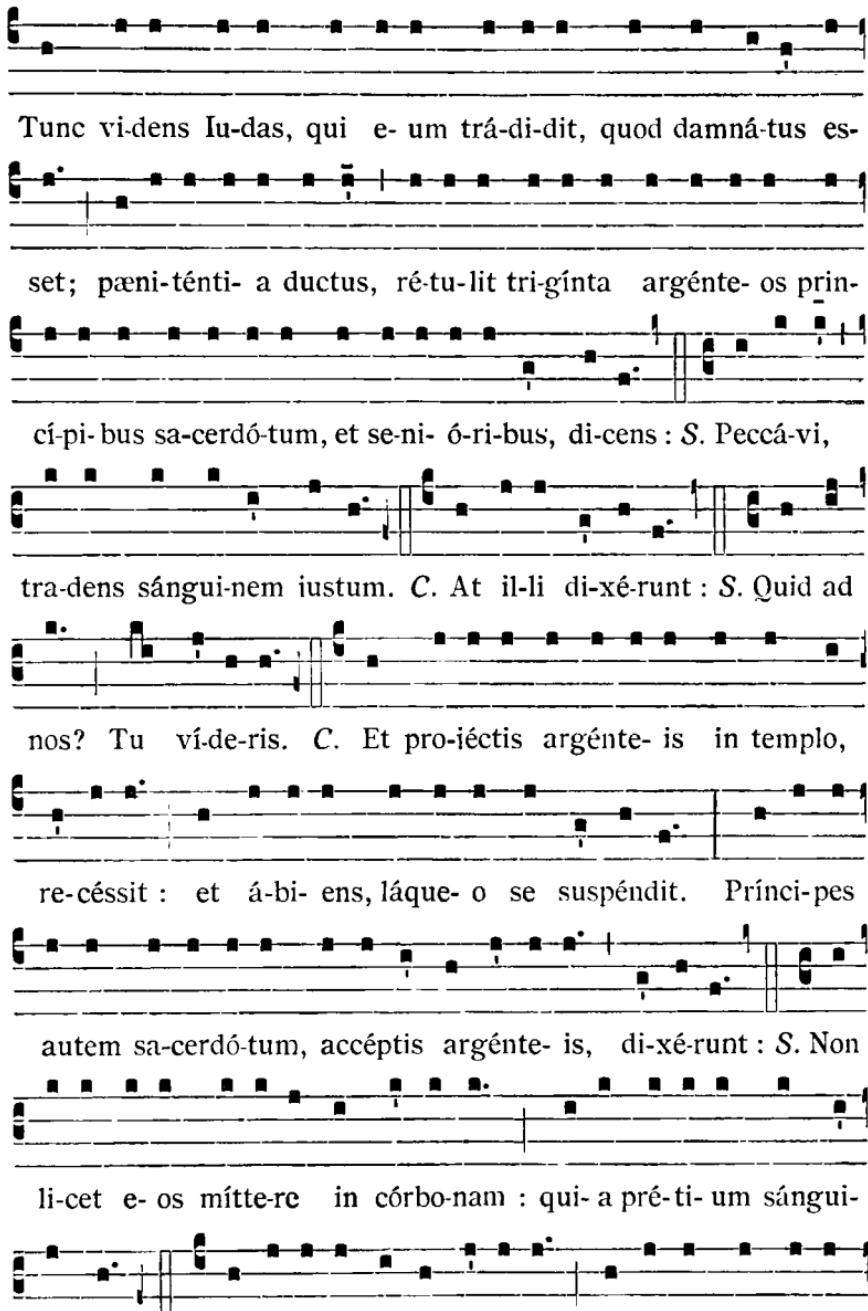
runt in fá-ci-em e-ius, et có-laphis e-um ce-ci-dé-runt,

á-li-i autem palmas in fá-ci-em e-ius de-dé-runt, di-cén-

tes : S. Prophe-tí-za no-bis, Christe, quis est qui te percús-
 sit? C. Petrus ve-ro se-débat fo-ri:s in átri-o : et accéssit
 ad e- um una ancil-la, di-cens : S. Et tu cum Ie-su Ga-li-
 lá-e-o e-ras. C. At il-le negá-vit co-ram ómni-bus, di-cens :
 S. Nésci- o quid di-cis. C. Exe- únte autem il-lo iá-nu-am,
 vi-dit e- um á-li-a ancíl-la, et a- it his, qui e-rant i-bi :
 S. Et hic e-rat cum Ie-su Na-za-ré-no. C. Et í-te-rum ne-gá-
 vit cum iu-raménto : Qui a non no-vi hómi-nem. Et post pu-
 síl-lum accessé-runt qui sta-bant, et di-xé-runt Petro :

S. Ve-re et tu ex il-lis es : nam et loqué-la tu-a ma-ni-
féstum te fa-cit. C. Tunc cœpit de-testá-ri, et ju-rá-re
qui-a non no-víset hómi-nem. Et contí-nu-o gallus cantá-
vit. Et re-cordá-tus est Petrus verbi Ie-su, quod dí-xe-rat :
Pri- úsquam gallus cantet, ter me ne-gá-bis. Et egréssus fo-
ras, fle-vit amá-re. Ma-ne autem facto, consí-li- um in-i-é-
runt omnes prínci-pes sa-cerdó-tum, et se-ni- ó-res pô-pu-li
advérsus Ie-sum, ut e- um morti trá-de-rent. Et vinctum ad-
duxé-runt e- um, et tra-di-dé-runt Pónti- o Pi-lá-to præsi-di.

Tunc vi-dens Iu-das, qui e- um trá-di-dit, quod damná-tus es-
 set; pæni-ténti- a ductus, ré-tu-lit tri-gínta argénte- os prin-
 cí-pi- bus sa-cerdó-tum, et se-ni- ó-ri-bus, di-cens : S. Peccá-vi,
 tra-dens sanguí-nem iustum. C. At il-li di-xé-runt : S. Quid ad
 nos? Tu ví-de-ris. C. Et pro-iéctis argénte- is in templo,
 re-céssit : et á-bi- ens, láque- o se suspéndit. Prínci-pes
 autem sa-cerdó-tum, accéptis argénte- is, di-xé-runt : S. Non
 li-cet e- os mítte-re in córbo-nam : qui a pré-ti- um sanguí-
 nis est. C. Consí- li- o autem ín-i-to, emé- runt ex il-lis

agrum fi-gu-li, in se-pultú-ram pe-regri-nó-rum. Propter hoc
 vo-cá-tus est a-ger il-le, Ha-céldama, hoc est, a-ger sángui-
 nis, usque in ho-di- érnum di- em. Tunc implé-tum est, quod
 dictum est per Ie-remí- am prophé-tam, di-céntem : Et acce-pé-
 runt tri-gínta argénte- os pré-ti- um appre-ti- á-ti, quem
 appre-ti- a-vé-runt a fi-li- is Isra- èl : et de-dé-runt e- os
 in agrum fi-gu-li, sic ut constí-tu- it mi-hi Dómi-nus. le-
 sus autem ste-tit ante praési-dem, et interro-gá-vit e- um
 præses, di-cens : *S.* Tu es Rex Iudæ- ó-rum? *C.* Di-cit il- li

Ie-sus : + Tu di-cis. C. Et cum accu-sa-ré-tur a princí-pi-
bus sa-cerdó-tum, et se-ni- ó-ri-bus, ni-hil respóndit. Tunc di-
cit il-li Pi-lá-tus : S. Non audis quanta advérsum te di-cunt
testimó-ni-a? C. Et non respóndit e-i ad ullum verbum,
i-ta ut mi-ra-ré-tur præses ve-heménter. Per di-em autem
sol-émnem consu- é-ve-rat præses pô-pu-lo dimítte-re unum
vinctum, quem vo-lu- íssent. Ha-bé-bat autem tunc vinctum
insígnem, qui di-ce-bá-tur Ba-rábbas. Congre-gá-tis ergo
il-lis, di-xit Pi-lá-tus : S. Quem vultis dimíttam vo-bis : Ba-

rábbam, an Ie-sum, qui dí-ci-tur Christus? C. Sci-é-bat
 e-nim quod per inví-di-am tra-di-díssent e-um. Sedénte
 autein il-lo pro tri-buná-li, mi-sit ad e-um uxor e-ius, di-
 cens: S. Ni-hil ti-bi et iusto il-li: multa e-nim passa sum
 hó-di- e per vi-sum propter e- um. C. Prínci-pes autem sacer-
 dó-tum, et se-ni- ó-res persu-a-sé-runt pópu-lis, ut pé-te-rent
 Ba-rábbam, Ie-sum ve-ro pérde-rent. Respón-dens autem præ-
 ses a-it il-lis: S. Quem vultis vo-bis de du-ó-bus dimít-ti?
 C. At il-li di-xé-runt: S. Ba-rábbam. C. Di-cit il-lis Pi-lá-tus :

S. Quid i-gi-tur fá-ci- am de Ie-su, qui dí-ci-tur Christus?

C. Di-cunt omnes : S. Cru-ci- si-gá-tur. C. A- it il-lis præses :

S. Quid e-nim ma-li fe-cit? C. At il-li ma-gis clamá-bant, di-

céntes : S. Cru-ci- si-gá-tur. C. Vi-dens autem Pi-lá-tus qui a

ni-hil pro-fí-ce-ret, sed ma-gis tumúltus fi- e-ret : accépta

aqua, la-vit ma-nus co-ram pó-pu-lo, di-cens : S. Inno-cens

e-go sum a sán-gui-ne iusti hu-jus : vos vi-dé-ri-tis. C. Et

respón-dens u-ni-vérsus pó-pu-lus di-xit : S. Sanguis e-ius su-per

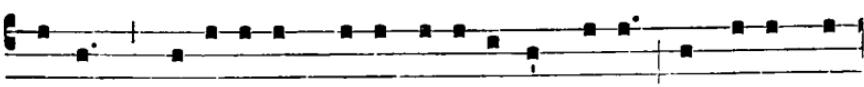
nos, et su-per fi- li- os nostros. C. Tunc dimí-sit il-lis Ba-

rábbam : Ie-sum autem fla-gel-lá-tum trá-di-dit e- is, ut cru-
 ci- fi-ge-ré-tur. Tunc mí-li-tes práesi-dis susci-pi- éntes Ie-sum
 in prætó-ri- um, congre-ga-vé-runt ad e- um u-ni-vérsam co-
 hórtem : et ex-u- éntes e- um, chlámy-dem coccí-ne- am cir-
 cumde-dé-runt e- i : et plecténtes co-ró-nam de spi-nis, po-
 su- é-runt super caput e-ius, et a-rúndi-nem in déxte-ra
 e-ius. Et genu flexo ante e- um, il-ludé-bant e- i, di-cén-
 tes : S. Ave, Rex Iudæ-ó-rum. C. Et exspu- éntes in e- um,
 acce-pé-runt a-rúndi-nem, et percu-ti- ébant caput e-ius.

Et postquam illu-sé-runt e- i, exu- é-runt e- um chlámy-
de, et indu- é-runt e- um vestiméntis e- ius, et duxé-runt
e- um ut cru-ci- fi-ge- rent. Exe- úntes autem, inve-né-
runt hómi-nem Cy-renæ- um, nómi-ne Simó-nem : hunc an-
ga- ri- avé- runt, ut tólle- ret cruce- cem e- ius. Et vené- runt
in lo-cum qui dí- ci- tur Gólgo-tha, quod est Calvá-ri- æ
locus. Et de-dé-runt e- i vi-num bí-be-re cum fel-le mix-
tum. Et cum gustásset, nó-lu- it bí-be-re. Postquam autem cru-
ci- fixé-runt e- um, di-vi-sé-runt vestiménta e- ius, sortem mit-

téntes : ut imple-ré-tur, quod dictum est per Prophé-tam, di-

céntem : Di-vi-sé-runt si-bi vestiménta me- a, et super ve-

stem me- am mi-sé-runt sortem. Et sedéntes, servábant e- um.

Et impo-su- é-runt super caput e-ius causam ipsí- us scriptam :

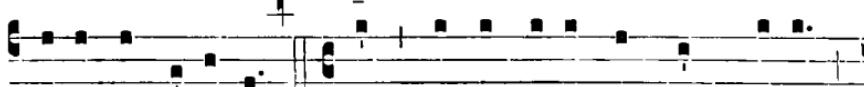
Hic est Ie-sus Rex Iudæ-ó-rum. Tunc cru-ci- fí-xi sunt cum

e- o du- o latrónes : unus a dextris, et unus a si-nístris.

Præter-e- úntes autem blasphemábant e- um, movéntes cá-pi-ta

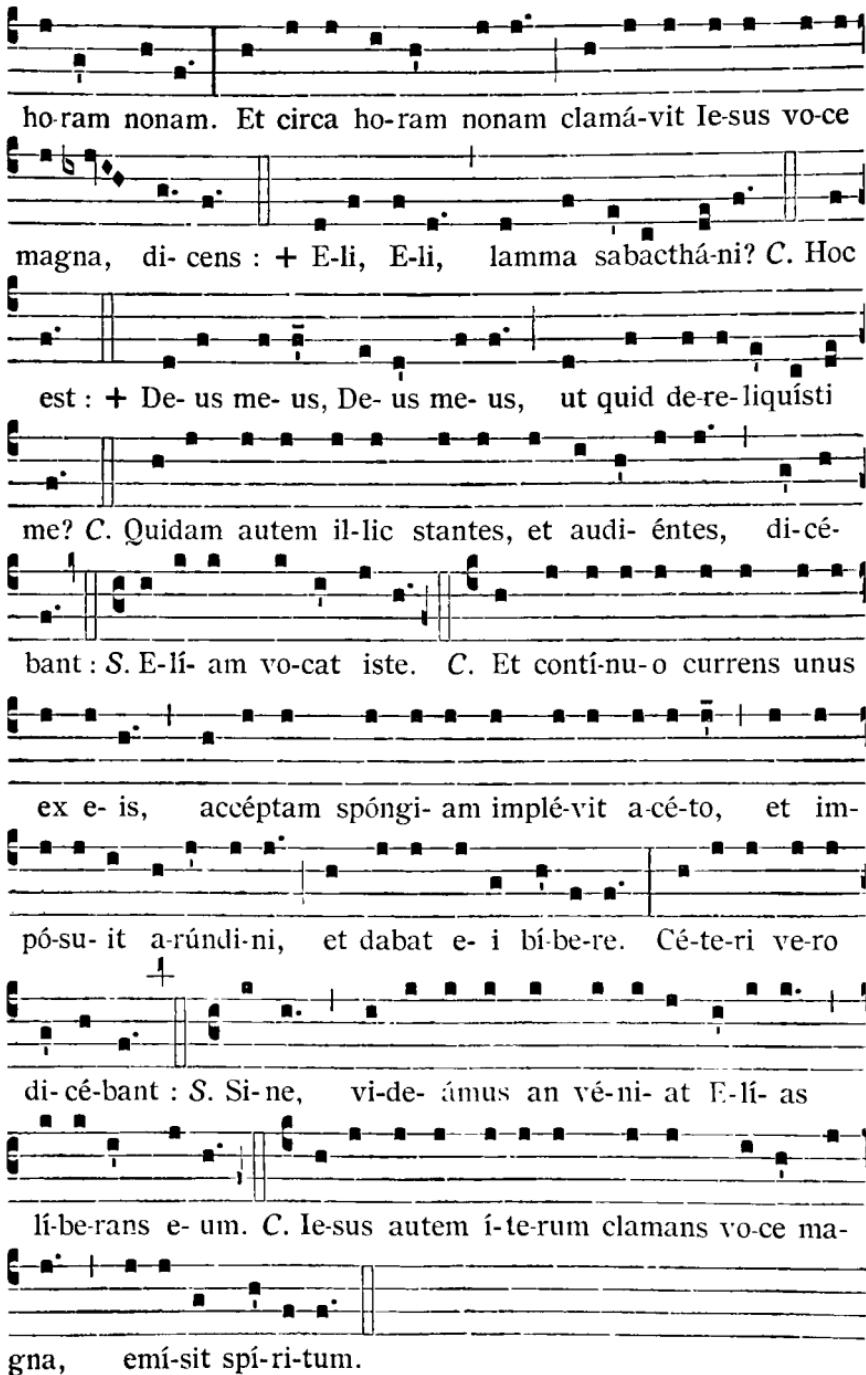
su- a, et di-céntes : S. Vah, qui déstru- is templum De- i,

et in trí-du- o il-lud re- ædí- fi-cas : salva temet- ípsum.

Si Fí-li- us De- i es, descénde de cru-ce. C. Simí- li- ter
et prínci-pes sa-cerdó-tum il-ludéntes cum scri-bis et se-ni- ó-
ri-bus, di-cé-bant : S. A-li- os salvos fe-cit, se- ípsum non
po-test salvum fá-ce-re : si Rex Isra- ēl est, descéndat nunc
de cru-ce, et cré-dimus e- i : confí-dit in De- o : lí-be-ret
nunc, si vult e- um; di-xit e-nim : Qui- a Fí-li- us De- i
sum. C. Id-ípsum autem et latró-nes, qui cru-ci- fi-xi e-rant
cum e- o, impro-pe-rábant e- i. A sexta autem ho-ra
té-nebræ factae sunt super u-ni-vérsam terram usque ad

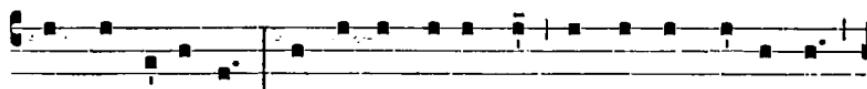
ho-ram nonam. Et circa ho-ram nonam clamá-vit Ie-sus vo-ce
 magna, di- cens : + E-li, E-li, lamma sabacthá-ni? C. Hoc
 est : + De- us me- us, De- us me- us, ut quid de-re- liquísti
 me? C. Quidam autem il-líc stantes, et audi- éntes, di-cé-
 bant : S. E-lí- am vo-cat iste. C. Et contí-nu-o currens unus
 ex e- is, accéptam spóngi- am implé-vit a-cé-to, et im-
 pó-su- it a-rúndi-ni, et dabat e- i bí-be-re. Cé-te-ri ve-ro
 di- cé-bant : S. Si-ne, vi-de- ámus an vé-ni- at E-lí- as
 lí-be-rans e- um. C. Ie-sus autem í-te-rum clamans vo-ce ma-
 gna, emí-sit spí-ri-tum.

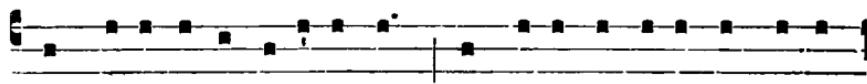
Hic genuflectitur, et pausatur aliquantulum.

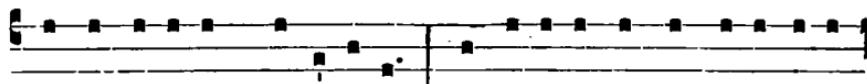
Et ecce ve-lum templi scissum est in du-as partes a summo

usque de- órsum : et terra mo-ta est, et petræ scissæ sunt,

et monuménta apérta sunt : et multa córpo-ra sanctó-rum,

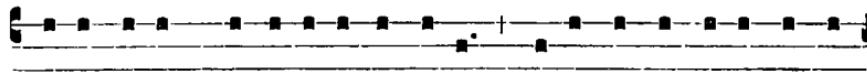
qui dormí- e-rant, surrexé-runt. Et exe- úntes de monuméntis

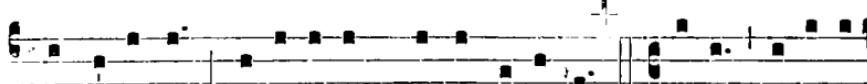
post re-surrecti- ó-nem e-ius, vené-runt in sanctam ci-vi-tá-tem,

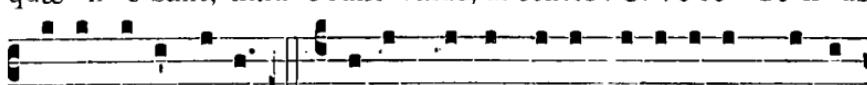
et appa-ru- é-runt multis. Centú-ri- o autem, et qui cum

e- o e-rant, custo-di- éntes Ie-sum, vi-so terræmó-tu et his,

quæ si- é-bant, timu- é-runt valde, di-céntes : S. Ve-re Fí-li- us

De- i e-rat iste. C. E-rant autem i-bi mu-lí- e-res multæ

a longe, quæ se-cú-tæ e- rant Ie-sum a Ga-li-læ- a, mi-ni-
 strántes e- i : inter quas e-rat Ma-rí- a Magda-lé-ne, et
 Ma-rí- a, Ia-có-bi et Io-seph ma-ter, et ma-ter fi- li- ó-rum
 Ze-bedæ- i. Cum autem se-ro factum esset, ve-nit qui-dam
 homo di-ves ab A- rimathæ- a, nómi-ne Io-seph, qui et ipse
 discí-pu- lus e- rat Ie-su. Hic accéssit ad Pi- lá-tum, et
 pó- ti- it corpus Ie-su. Tunc Pi- lá-tus iussit redi corpus.
 Et accépto córpo-re, Io-seph invólvit il-lud in síndo-ne

munda. Et pō-su- it il-lud in mo-numénto su- o no-vo,
 quod excí-de- rat in petra. Et advólvit saxum magnum ad
 ósti- um mo-numénti, et áb-i- it.

Post cantum vel lectionem historiæ passionis Domini, celebrans non osculatur librum, nec incensatur [neque ministrantes respondent Laus tibi, Christe]; quod servatur etiam feria III, IV, et VI, quando historia passionis Domini cantatur vel legitur.

i. Qui hodie aliam, vel tertiam Missam lectam celebrat, non tenetur iterare lectionem passionis Domini, sed eius loco legit sequens evangelium, more consueto.

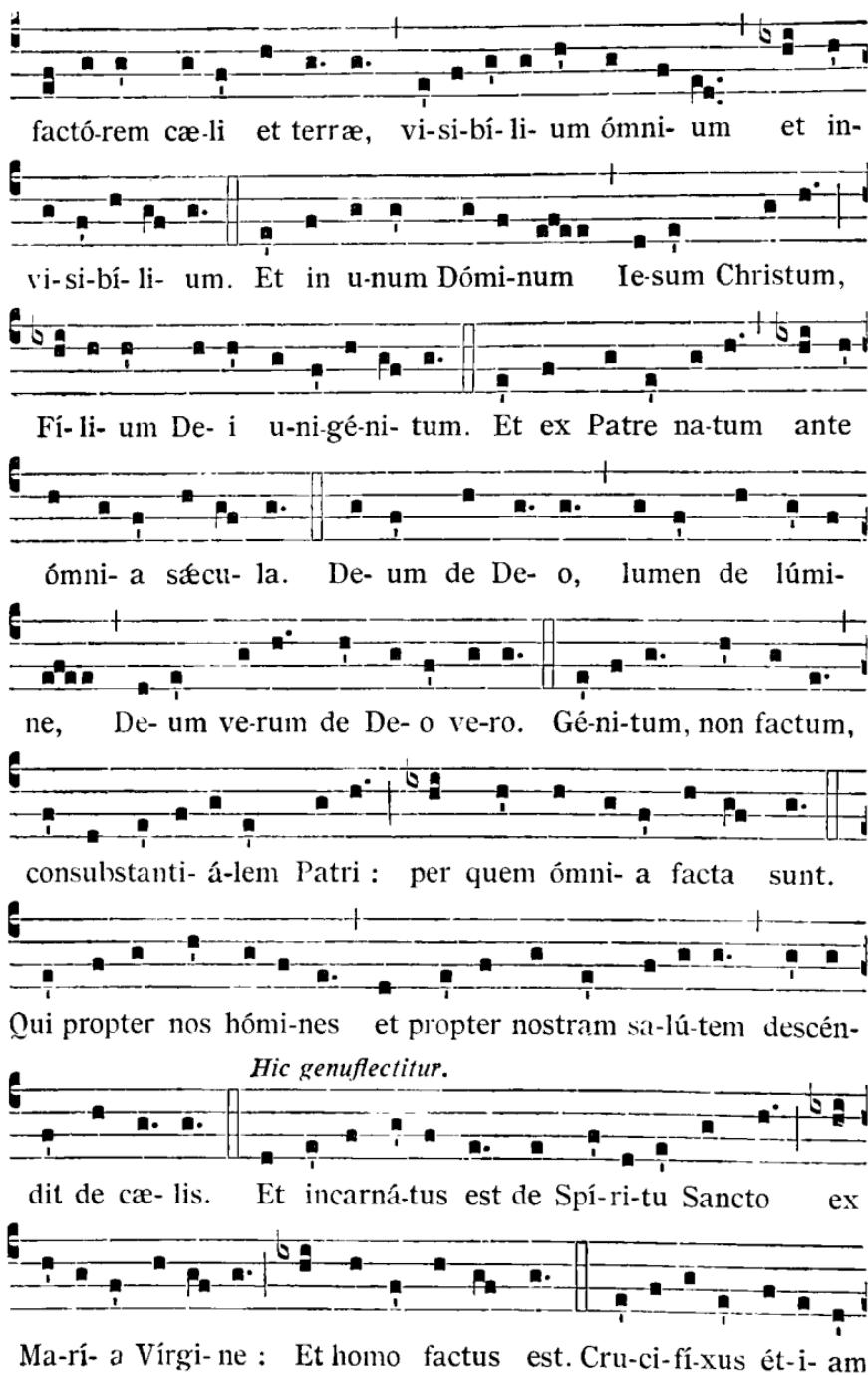
+ Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum 27, 45-52

Postquam crucifixérunt Iesum, a sexta hora ténebræ factæ sunt super univérsam terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamávit Iesus voce magna, dicens : « Eli, Eli, lamma sabactháni? » Hoc est : « Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? » Quidam autem illic stantes, et audiéntes, dicébant : « Elíam vocat iste ». Et contínuo currens unus ex eis, accéptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini, et dabat ei bóbere. Céteri vero dicébant : « Sine, videámus an véniat Elías liberans eum ». Iesus autem íterum clamans voce magna, emísit spíritum. *Hic genuflectitur, et pausatur aliquantulum.* Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deórsum : et terra mota est, et petræ scíssæ sunt, et monuménta apérta sunt : et multa córpora sanctórum, qui dormierant, surrexérunt.

IV

C Re-do in u-num De- um, Patrem omni-pot-éntem,

factō-rem cæ- li et terræ, vi-si-bí- li- um ómni- um et in-
 vi-si-bí- li- um. Et in u-num Dómi-num Ie-sum Christum,
 Fí- li- um De- i u-ni-gé-ni- tum. Et ex Patre na-tum ante
 ómni- a sáecu- la. De- um de De- o, lumen de lúmi-
 ne, De- um ve-rum de De- o ve-ro. Gé-ni-tum, non factum,
 consubstanti- á-lem Patri : per quem ómni- a facta sunt.
 Qui propter nos hómi-nes et propter nostram sa-lú-tem descén-
Hic genuflectitur.
 dit de cæ- lis. Et incarná-tus est de Spi-ri-tu Sancto ex
 Ma-rí- a Vírgi- ne : Et homo factus est. Cru-ci-fí-xus ét-i- am

pro no-bis : sub Pónti- o Pi-lá-to passus, et se-púltus est.

Et re-surré-xit térti- a di- e, se-cúndum Scriptú-ras. Et

ascéndit in caelum : se-det ad déxte-ram Patris. Et í-te-

rum ventú-rus est cum gló-ri- a iu-di-cá-re vi-vos et

mórtu- os : cu-ius regni non e-rit fi-nis. Et in Spí-ri-tum

Sanctum, Dómi-num et vi-vi- fi-cántem : qui ex Patre, Fi-

li- óque pro-cé- dit. Qui cum Patre, et Fí-li-o simul ad-

o-rá-tur, et conglo-ri- fi-cá-tur : qui lo-cú-tus est per Pro-

phé- tas. Et u-nam, sanctam, cathó-li-cam et a-postó-li-

cam Ecclé-si- am. Confí-te- or u-num baptísma in remis-

13. Antiphona ad offertorium *Ps. 68, 21-22*

VIII

I M- pro-pé- ri- um* exspectá- vit cor
me- um, et mi- sé- ri- am : et sustí-
nu- i qui si- mul contrista-ré- tur, et non
su- it : con- so-lán- tem me quæ- sí- vi, et
non invé- ni : et de-dé- runt
in e- scam me- am fel, et in si- ti me- a

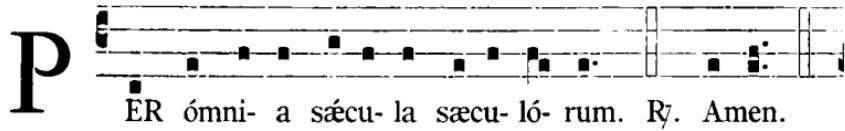
po-ta- vé- runt me a-cé- to.

14.

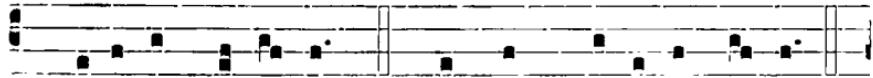
Secreta

Concéde, quásumus, Dómine : ut óculis tuæ maiestátis munus oblátum, et grátiam nobis devotíonis obtíneat, et efféctum beátæ perennitátis acquírat. Per Dóminum.

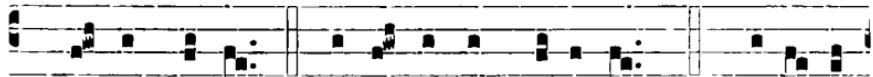
15. Præfatio de sancta Cruce

PER ómni- a sácu- la sácu- ló- rum. R/. Amen.

V. Dómi-nus vo-bís-cum. R/. Et cum spí- ri- tu tu- o.

V. Sur-sum corda. R/. Ha-bé-mus ad Dómi-num. V. Grá-ti- as

a-gá-mus Dómi-no De-o nostro. R/. Dignum et iustum est.

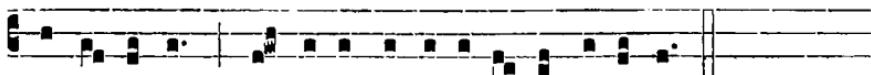

E-re dignum et iustum est, æquum et sa-lu- tá-

re, nos ti-bi semper et u-bique grá- ti- as á-ge- re :

Dómi-ne, sancte Pa-ter, omni-pot-ens æ-térne De-us : Qui
sa-lú-tem humá-ni gé-ne-ris in ligno Cru-cis consti-tu-í-
sti : ut, unde mors o-ri- e-bá-tur, inde vi- ta re-súrge-
ret : et, qui in ligno vin-cé-bat, in ligno quoque vince-
ré-tur : per Chri-stum Dó-mi-num nostrum. Per quem ma-ie-
stá-tem tu- am laudant Ange- li, ad-ó-rant Domi-na-ti- ó-
nes, tremunt Pot-está-tes. Cæ-li, cæ-lo-rúmque Virtú- tes,
ac be- á-ta Sé-raphim, só- ci- a exsulta-ti- ó- ne concé- le-
brant. Cum qui-bus et nostrar- vo-ces, ut admít-ti iú-be- as

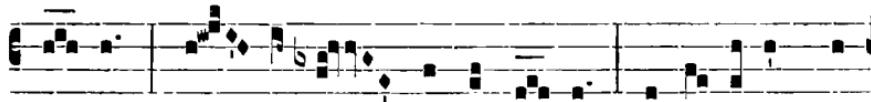
depre- cámur, súppli-ci confessi- ó- ne di-céntes :

S An- ctus, * San-ctus San-ctus Dómi-nus De- us

Sá- ba- oth. Ple- ni sunt cæ- li et ter- ra gló-ri- a

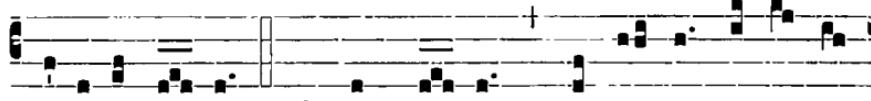
tu- a. Ho- sánna in excél- sis. Be-ne- díctus qui

ve-nit in nó-mi-ne Dómi-ni. Ho- sánna in excél- sis.

A -gnus De- i, * qui tol- lis peccá- ta mundi : mi-

se-ré-re no- bis. Agnus De- i, * qui tol- lis peccá- ta

mundi : mi- se-ré-re no- bis. Agnus De- i, * qui tol- lis

peccá- ta mundi : do-na no- bis pa- cem.

16. Antiphona ad communionem *Matth. 26, 42*

VIII

P

A- ter, * si non pot-est hic ca- lix transí-re, ni-si

bi-bam il- lum, fi- at vo-lúntas tu- a.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

17. Orémus.

Postcommunio

Per huius, Dómine, operatiónen mystérii : et vítia nostra
purgéntur, et iusta desidéria compleántur. Per Dóminum.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

IV

I

- te, mis-sa est.

R. De-o grá- ti- as.

18. *Celebrans, in fine Missæ, data benedictione more solito, omittit ultimum evangeliū, et omnes revertuntur in sacristiam.*

In ceteris Missis, sine benedictione ramorum, legitur in fine evangeliū Cum appropinquasset Iesus, ut supra in benedictione ramorum, n. 14, 30.

AD SEXTAM

V. Deus, in adiutorium. 19.

Hymnus

^{II}
R

Ector pot-ens, ve- rax De- us, Qui témpé-ras re-rum

vi- ces, Splendó-re ma-ne ínstru- is, Et ígni-bus me- ri-

di- em. 2. Exstíngue flamas lí- ti- um, Aufer ca- ló- rem

nó- xi- um, Confer sa-lú- tem córpo- rum, Ve-rámque pa-cem

córdi- um. 3. Præ-sta, Pa-ter pi- íssime, Patrique compar

U- ni- ce, Cum Spí-ri- tu Pa- rá- cli- to, Regnans per omne

sáecu- lum. A- men.

Ant.

^{IV A*}
T

i- bi re-ve- lá-vi * causam me- am, Dómi-ne,

de-fénsor vi-tæ me- æ, Dómi-ne, De- us me- us.

Psalmus

Cantor

Chorus

P

Orti- o me- a, Dómi-ne, * di-xi custo-dí- re le-gem

tú- am.

2. Deprecátus sum fáciem tuam in toto *corde meo* : * miserére mei secúndum *elóquium tuum*.

3. Cogitávi *vias meas* : * et convérsti pedes meos in *testimónia tua*.

4. Parátus sum, et non *sum turbáitus* : * ut custódiam *mandáta tua*.

5. Funes peccatórum circumpléxi **sunt** me : * et legem tuam *non sum oblítus*.

6. Média nocte surgébam ad *confiténdum tibi*, * super iudícia *iustificatiónis tuae*.

7. Párticeps ego sum ómnium timéntium te : * et custodiéntium *mandáta tua*.

8. Misericórdia tua, Dómine, plena *est terra* : * iustificatiónes *tuas doce* me.

9. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

10. Sicut erat in princípio, et *nunc*, et *semper*, * et in sácula *sæculórum*. Amen.

Bonitátem fecísti cum servo *tuo*, Dómine, * secúndum *verbum tuum*.

2. Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam **doce** me : * quia mandátis *tuis créddi*.

3. Priúsquam humiliárer ego *delíqui* : * proptérea eloquium tuum custodívi.
4. *Bonus es tu* : * et in bonitáte tua doce me iustificatiónes tuas.
5. Multiplicáta est super me iniquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.
6. Coagulátum est sicut lac *cor eórum* : * ego vero legem tuam meditátus sum.
7. Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam iustificatiónes tuas.
8. Bonum mihi lex *oris tui*, * super míllia auri et argénti.
9. Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui Sancto.
10. Sicut erat in princípio, et *nunc*, et *semper*, * et in sácula sæculórum. Amen.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

2. Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.
3. Cognóvi, Dómine, quia æquitas iudícia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.
4. Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndum eloquium tuum servo tuo.
5. Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam : * quia lex tua meditátio mea est.
6. Confundántur supérbi, quia iniúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.
7. Convertántur mihi timéntes te : * et qui novérunt testimónia tua.
8. Fiat cor meum immaculátum in iustificatióibus tuis, * ut non confúndar.
9. Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui Sancto.
10. Sicut erat in princípio, et *nunc*, et *semper*, * et in sácula sæculórum. Amen.

Anti-
phona

Ti- bi re-ve- lá-vi causam me- am, Dómi-ne,

86 In ultimo triduo hebdomadæ sanctæ

de-fénsor vi-tæ me- æ, Dómi-ne, De-us me- us.

Capitulum

Philipp. 2, 8-9

Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. † Propter quod et Deus exaltavit illum, * et donavit illi nomen, quod est super omne nomen.

R. Deo grátiás.

V. De ore leónis libera me, Dómine.

R. Et a córnibus unicórniū humilitátem meam.

Reliqua ut supra ad Tertiam, 23.

IN ULTIMO TRIDUO HEBDOMADÆ SANCTÆ

Tribus sequentibus diebus, omnibus aliis prætermissis, absolute incipitur Officium ad Horas maiores ab antiphona primi psalmi, vel ad Horas minores a psalmis infra signatis.

Hoc triduo, ad omnes Horas usque ad Completorium sabbati sancti inclusive, capitulum, resp. breve et hymnus non dicuntur; in fine psalmorum et in responsoriis, omittitur Glória Patri.

In Officio cantato, ultimi versiculi psalmorum et canticorum terminantur sicut et alii, scilicet in finali antiphonæ convenienti; orationes cantantur in tono simplici. In Officio vero recitato, vox deprimitur per tonum in fine cuiusque psalmi, (ad Horas autem minores et Completorium, in fine ultimi psalmi tantum) vel canticis; orationes dicuntur clara voce et ultima syllaba deprimitur ut in psalmis.

Ante altare, ad latus epistole, singulis diebus, præparatur ante Matutinum candelabrum triangulare cum quindecim candelis, quæ extinguuntur successive post quemlibet psalmum.

De sono organi : *Per totum Triduum sacrum, sc. usque ad hymnum Glória in excelsis in Missa solemni Vigiliae paschalis, organum et harmonium omnino taceant, et ne ad cantum quidem sustentandum adhibeantur, nisi in Missa chrismatis et ab initio Missæ solemnis vespertinae in Cena Domini usque ad finem hymni Glória in excelsis eiusdem Missæ, non obstante quacumque contraria consuetudine (Instr. S. R. C. 3 Sept. 1958).*

FERIA QUINTA

IN CENA DOMINI

I classis

AD MATUTINUM

Altare præparatur cum cruce et sex candelabris accensis, sed absque solemnitate.

IN I NOCTURNO

Z 1 antiphona VIII c

ELUS domus tu- æ * comé-dit me, et oppró-
bri- a exprobránti- um ti-bi ce-ci-dé-runt super me.

Psalmus 68

S

Alvum me fac, De- us : * quó-ni- am intra-vé-

runt aquæ usque ad áni-mam me- am.

Flexa : tempéstas aquæ, †

2. Infíxus sum in limo profundi : * et non *est substántia*.
3. Veni in altitúdinem **maris** : * et tempéstas *demérsit me*.
4. Laborávi clamans, rauçæ factæ sunt fauces **meæ** : * defecérunt óculi mei, dum spero in *Deum meum*.
5. Multiplicáti sunt super capíllos cápití **mei**, * qui odérunt *me gratis*.
6. Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei iniúste : * quæ non rápui, tunc *exsolvébam*. —
7. Deus, tu scis insipiéntiam **meam** : * et delícta mea a te non *sunt abscónrita*.
8. Non erubéscant in me qui exspéctant te, **Dómine**, * *Dómine virtútum*.
9. Non confundántur **super me** * qui quærunt te, *Deus Israël*.
10. Quóniam propter te sustínuí oppróbrium : * opéruit confúsio fáciem **meam**.
11. Extráneus factus sum frátribus **meis**, * et peregrínus filiis *matris meæ*.
12. Quóniam zelus domus **tuæ** comédit me : * et opprobria exprobrántium tibi, cecidérunt **super me**.
13. Et opérui in ieíúnio ánimam **meam** : * et factum est in *oppróbrium mihi*.
14. Et pósui vestíméntum meum cilíciúm : * et factus sum illis in *parábolam*.
15. Advérsum me loquebántur, qui sedébant in **porta** : * et in me psallébant qui bibébant **vinum**. —

16. Ego vero oratióne meam ad te, Dómine : * tempus benepláciti, Deus.

17. In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ :

18. Eripe me de luto, ut non infígar : * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profundiis aquárum.

19. Non me demérgat tempéstas aquæ, † neque absórbeat me profundum : * neque úrgeat super me púteus os suum.

20. Exáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua : * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum résponce in me.

21. Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

22. Inténde ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

23. Tu scis impropérium meum, et confusióinem meam, * et reveréntiam meam.

24. In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me, * impropérium exspectávit cor meum, et misériam.

25. Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit : * et qui consolaréntur, et non invéni.

26. Et dedérunt in escam meam fel : * et in siti mea potavérunt me acéto. —

27. Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retribuções, et in scándalum.

28. Obscuréntur óculi eórum ne vídeant : * et dorsum eórum semper incúrva.

29. Effúnde super eos iram tuam : * et furor iræ tuæ comprehendédat eos.

30. Fiat habitatio eórum desérta : * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

31. Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt : * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

32. Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum : * et non intrent in iustítiam tuam.

33. Deleántur de libro vivéntium : * et cum iustis *non scribántur.* —

34. Ego sum pauper et **dolens** : * salus tua, Deus, **suscépit** me.

35. Laudábo nomen Dei cum **cántico** : * et magnificábo *eum in laude* :

36. Et placébit Deo super vítulum novéllum : * córnua producéntem et úngulas.

37. Vídeant páuperes et **læténtur** : * quárите Deum, et vivet **ánima vestra.**

38. Quóniam exaudívit páuperes **Dóminus** : * et vinctos suos *non despéxit.*

39. Laudent illum cæli et **terra**, * mare, et ómnia reptilia *in eis.*

40. Quóniam Deus salvam fáciet **Sion** : * et ædificabúntur civitátes **Iuda.**

41. Et inhabitábunt **ibi**, * et hereditáte **acquírent** eam.

42. Et semen servórum eius possidébit eam, * et qui díligunt nomen eius habitábunt *in ea.*

Anti-
phona

Ze-lus domus tu- æ comé-dit me, et oppróbri- a

exprobránti- um ti-bi ce-ci-dé-runt super me.

2 ant.
VIII c

A - vertántur retrórsum, * et e- ru-bé- scant, qui cō-

gi-tant mi- hi ma- la.

Psalmus 69

D

E-us, in adiu-tó-ri- um me- um intén- de : * Dómi-

ne, ad adiuvándum *me festí-na.*

2. Confundántur et revereántur, * qui quærunt ánimam
meam.

3. Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt *mihi mala.*

4. Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi : *Euge, euge.*

5. Exsúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.

6. Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus, ádiuva me.

7. Adiútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

**Anti-
phona**

Avertántur retrórsum, et e-ru-bé-scant, qui cō-

gi-tant mi-hi ma-la.

3 ant.
VIII c**D**

E-us me-us, * é-ri-pe me de manu pecca-tó-ris.

Psalms 70

I

N te, Dómi-ne, spe-rá-vi, non confúndar in æté-

num : * in iustí-ti-a tu-a lí-be-ra me, et é-ri-pe me.

Flexa : de-re-líquit e-um, †   V. 2. tu-am, * et salva me.

2. Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

3. Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum : * ut salvum me fácias,

4. Quóniam firmaméntum meum, * et refúgium meum es tu.

5. Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui :

6. Quóniam tu es pátiéntia mea, Dómine : * Dómine, spes mea a iuventúte mea.

7. In te confirmátus sum ex útero : * de ventre matris meæ tu es protector meus.

8. In te cantátiō mea semper : † tamquam prodígium factus sum multis : * et tu adiútor fortis.

9. Repleáтур os meum laude, ut cantem glóriam tuam : * tota die magnitúdinem tuam. —

10. Ne proícias me in témpore senectútis : * cum defécerit virtus mea, ne derelíngas me.

11. Quia dixérunt inimíci mei mihi : * et qui custodiébant ánimam meam, consílrium fecérunt in unum,

12. Dicéntes : Deus derelíquit eum, † persequímini, et comprehendite eum : * quia non est qui erípiat.

13. Deus, ne elongéris **a** me : * Deus meus, in auxílium *meum* respice.

14. Confundántur, et defícient detrahéntes ánimæ **meæ** : * operántur confusióne et pudóre, qui quærunt *mala mihi*.

15. Ego autem semper sperábo : * et adícam super omnem *laudem tuam*.

16. Os meum annuntiábit iustítiam **tuam** : * tota die salutáre **tuum**.

17. Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias **Dómini** : * Dómine, memorábor iustítiae *tuæ solius*. —

18. Deus, docuísti me a iuventúte **mea** : * et usque nunc pronuntiábo *mirabília tua*.

19. Et usque in senéctam et **sénium** : * Deus, ne *derelinquas me*.

20. Donec annúntiem bráchium **tuum** * generatióni omni, *quaë ventúra* est :

21. Poténtiam tuam et iustítiam tuam, Deus, usque in altís-sima, *quaë fecisti magnália* : * Deus, quis *símilis tibi*?

22. Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas et malas : † et convérsus vivificásti me : * et de abýssis terræ íterum *reduxísti me* :

23. Multiplicásti magnificéntiam **tuam** : * et convérsus consolátus **es me**.

24. Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem **tuam** : * Deus, psallam tibi in cíthara, *Sanctus Israël*.

25. Exsultábunt lábia mea cum cantávero **tibi** : * et áнима mea, quam *redemísti*.

26. Sed et lingua mea tota die meditábitur iustítiam **tuam** : * cum confúsi et revériti fúerint, qui quærunt *mala mihi*.

Anti-
phona

De- us me- us, é-ri-pe me de manu pecca-tó-ris.

94 Feria quinta in Cena Domini

V. Avertantur retrorsum, et erubescant.

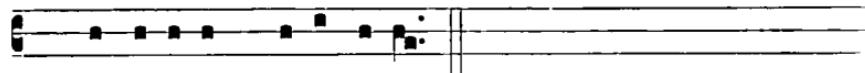

R. Qui cogitant mihila.

Vel iuxta recentiorem usum :

V. Avertantur retrorsum, et erubescant.

R. Qui cogitant mihila.

Hoc triduo, post versiculos nocturnorum, dicitur secreto Pater noster, nec pronuntiatur Et ne nos, nec dicitur absolutio, neque dantur benedictiones ante lectiones. In fine lectionum non dicitur Tu autem. sed primae tres lectiones Ieremiæ terminantur ut infra.

Lectio prima

Cap. 1, 1-14

I

N-ci-pit lamentá-ti-o Ie-remí-æ prophé-tæ.

A-leph. Quómodo sedet so-la cí-vi-tas plena pópu-lo :

facta est qua-si vídu-a dómi-na génti-um : princeps pro-

vinci- árum facta est sub tri-bú-to. Beth. Plo-rans plo-
 rávit in nocte, et lácri-mæ e-ius in ma-xíllis e-ius : non
 est qui conso-lé-tur e-am ex ómni-bus ca-ri-s e-ius :
 omnes amí-ci e-ius spre-vé-runt e-am, et facti sunt e-i
 in-imí-ci. Ghimel. Migrávit Iudas propter afflictio-nem,
 et multi-tú-di-nem servi-tú-tis : ha-bi-távit inter gen-tes,
 nec invé-nit réqui-em : omnes perse-cu-tó-res e-ius
 appre-hendérunt e-am inter angústi-as. Da-leth. Vi-æ
 Si-on lugent e-o quod non sint qui vé-ni-ant ad sol- emni-tá-tem : omnes portæ e-ius destrúctæ : sa-cerdó-tes e-ius

geméntes : vírgi-nes e- ius squá- lidæ, et ipsa oppréssa
 ama-ri-túdi- ne. He. Facti sunt hostes e-jus in cá-
 pi- te, in-imí-ci e- ius lo-cuple-tá-ti sunt : qui- a Dóminus
 lo-cútus est super e- am propter multi-tú dinem in-iqui- tár-
 tum e- ius : párvu-li e-jus ducti sunt in ca-pti-vi-tá-tem,
 ante fá-ci- em tri-bu-lántis. Ie-rú-sa-lem, Ie- rú-sa-lem,
 converte-re ad Dómi-num De- um tu- um.

Sic terminantur lectiones de Lamentationibus in hoc triduo.

Responsorium I

VIII

I

N mon- te * O- li- vé- ti o-rá- vit

ad Pa-trem : Pa-ter, si fi-e-ri pot-est,
tránse-at a me ca-lix i-ste : * Spí-ri-tus qui-
dem promptus est, ca-ro autem in-fir-ma.
V. Vi-gi-lá-te, et o-rá-te, ut non intré-tis in
ten-ta-ti-ó-nem. * Spí-ri-tus.

Lectio secunda

V AU. Et egréssus est a fi-li-a Si-on omnis
de-cor e-ius : facti sunt prínci-pes e-ius vel-ut a-rí-e-tes
non invé-ni-éntes páscu-a : et ab-i-é-runt absque forti-
túdi-ne ante fá-ci-em subsequén-tis. Za-in. Re-cor-

dá-ta est Ie-rú-sa-lem di-é-rum afflicti-ó-nis su-æ et præ-
 va-ri- ca-ti-ónis, ómni-um de-side-ra-bí-li-um su-ó-rum,
 quæ habú-e-rat a di-ébus antíquis, cum cáde-ret pópu-lus
 e-ius in manu hostí-li, et non esset auxi-li-á-tor : vi-
 dé-runt e-am hostes, et de-ri-sé-runt sábba-ta e-ius.

Heth. Peccá-tum peccávit Ie-rú-sa-lem, proptér-e-a in-

stá-bi-lis facta est : omnes, qui glo-ri-fi-cábant e-am, spre-
 vé-runt il-lam, qui a vi-dé-runt igno-mí-ni-am e-ius : ipsa
 autem gemens convérsa est retrór-sum. Teth. Sordes e-ius

in pé-dibus e-ius, nec re-cordá-ta est fi-nis su- i : de-pó-si-ta
 est veheménter, non habens conso- la- tó-rem : vi-de, Dó-
 mi-ne, afflicti- óne-m me- am, quó-ni- am e-réctus est in-imí-
 cus. Ie-rú-sa-lem, Ie-rú-sa-lem, convérte-re ad Dómi-num
 De- um tu- um.

Responsorium II

VIII

TRISTIS est * á-nima me- a us- que ad
 mor- tem : su-sti-né-te hic, et vi- gi-lá-te me-
 cum : nunc vi-dé-bi- tis turbam, quae circúnda-bit
 me : * Vos fu- gam ca-pi- é- tis, et e- go va-

100 Feria quinta in Cena Domini

dam immo- lá- ri pro vo- bis. **V.** Ec-
ce appro- pínquat ho- ra, et Fí- li- us hómi-nis
tradé-tur in manus pec- ca-tó- rum. * Vos.

Lectio tertia

I OD. Manum su- am mi-sit ho-stis ad ómni- a
de-si-de-ra- bí- li- a e-ius : qui- a vi-dit gentes ingréssas san-
ctu- á-ri- um su- um, de quibus præ-cépe-ras ne intrá-rent in
ecclé-si- am tu- am. Caph. Omnis pópu- lus e- ius ge-
mens, et quæ-rens panem : dedé-runt pre- ti- ó-sa quæ-que pro-
ci-bo ad re-fo-cil-lándam á-ni-mam. Vi-de, Dómi-ne, et con-

sí-de-ra, quó-ni- am facta sum vi- lis. Lamed. O vos
omnes, qui transí-tis per vi- am, atténdi-te, et vi-dé-te
si est dol-or sic-ut dol-or me- us : quó-ni- am vindemi- ávit
me, ut locú-tus est Dóminus in di- e iræ fu-ró-ris su- i.
Mem. De excélsō mi-sit ignem in óssibus me- is, et
e-ru-dí-vit me : expándit re-te pé-dibus me- is, convértit
me retrórsum : pó-su- it me de-so-lá-tam, to-ta di- e mœró-
re conféctam. Nun. Vi-gi-lávit iugum in- iqui- tátum
me- á-rum : in manu e- ius convo- lú-tæ sunt, et impó- si-tæ
collo me- o : infirmá-ta est virtus me-a : de-dit me Dómi-

nus in manu, de qua non pót-e-ro súrge-re. Ie-rú-sa-lem,

Ie-rú-sa-lem, converte-re ad Dómi-num De-um tu-um.

Responsorium III

v

E

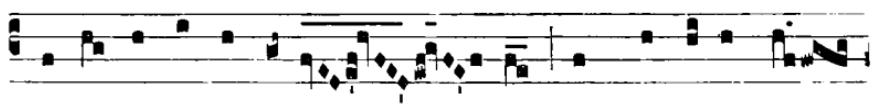
Cce * ví-dimus e- um non habén-

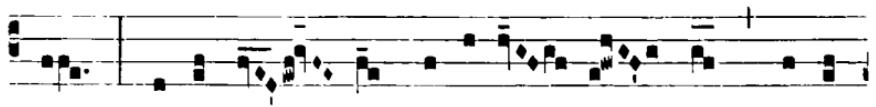
tem spé- ci- em, ne- que de- cō- rem : aspé-

ctus e-jus in e- o non est : hic

peccá- ta nostra portá- vit, et pro nobis do-

let : ipse au- tem vulne-rá- tus est propter

in- iqui-tá- tes no- stras : * Cu-jus li-vó- re sa-

ná- ti su- mus. V. Ve-re languóres no-
stros ipse tu- lit, et doló-res nostros i- pse por-
tá- vit. * Cu-ius. R/. Ecce.

IN II NOCTURNO

1 ant.

VII c

transp.

L

I-be-rá- vit Dómi-nus * páu- pe-rem a pot-én-te,

et ín-o-pem, cu- i non e- rat adiú- tor.

Psalmus 71

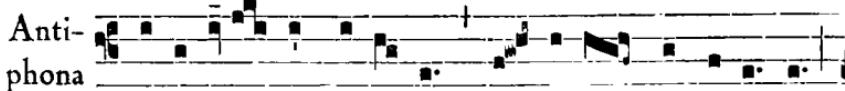
D

E- us, iu-dí-ci- um tu- um re-gi da : * et iustí-

ti- am tu- am fí- li- o re- gis : Flexa : Ará-bi- æ, †

2. Iudicáre pópulum tuum in iustítia, * et páuperes tuos in iudício.

3. Suscipient montes **pacem** **pópulo** : * et **colles iustitiam**.
4. Iudicabit páuperes pópuli, et salvos fáciet **fílios** **páuperum** : * et humiliabit calumniatórem.
5. Et permanébit cum sole, et **ante lunam**, * in generatióne et generatiónen.
6. Descéndet sicut plúvia in **vellus** : * et sicut stillicídia stil-lántia **super terram**.
7. Oriétur in diébus eius iustitia, et abundántia **pacis** : * donec auferátur luna.
8. Et dominábitur a mari **usque ad mare** : * et a flúmine usque ad térmilos **orbis terrárum**.
9. Coram illo pródient **Æthíopes** : * et inimici eius **terram** lingent.
10. Reges Tharsis, et ínsulæ **múnera** ófferent : * reges Arabum et Saba **dona addúcent**.
11. Et adorábunt eum omnes **reges terræ** : * omnes gentes **sérvient ei** :
12. Quia liberábit páuperem **a poténte** : * et páuperem, cui non erat **adiútor**.
13. Parcer páuperi et **ínopi** : * et **ánimas** páuperum **salvas** fáciet.
14. Ex usúris et iniquitaté rédimet **ánimas** **eórum** : * et hono-rábilis nomen **eórum** coram **illo**.
15. Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, † et adorábunt de ipso **semper** : * tota die **benedícunt ei**.
16. Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, † super-extollétur super Líbanum **fructus eius** : * et florébunt de civitáte sicut **fenum** **terræ**.
17. Sit nomen eius **benedictum** in **sæcula** : * ante solem pérma-net **nomen eius**.
18. Et benedicéntur in ipso omnes **tribus terræ** : * omnes gentes magnificábunt eum.
19. Benedíctus Dóminus, **Deus Israël**, * qui facit mirabília **solus**:
20. Et benedictum nomen maiestatis eius in æténum : † et replébitur maiestáte ciuius **omnis terra** : * **fiat, fiat**.

Li-be-rá- vit Dómi-nus páu-pe-re-m a pot-én-te,

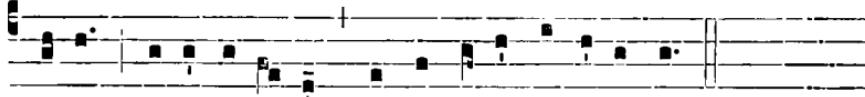
et ín-o-pem, cu-i non e-rat adiú-tor.

2 ant.

VIII c

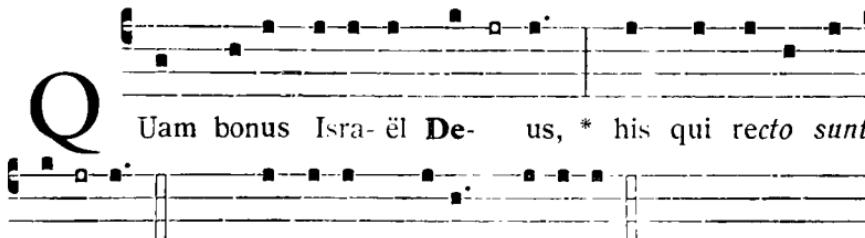
C

Ogi-ta-vé-runt ímipi-i, * et lo-cú-ti sunt nequí-

ti-am : in-iqui-tá-tem in excélsō lo-cú-ti sunt.

Psalmus 72

Uam bonus Isra-él De-us, * his qui recto sunt

cor-de! Flexa : déxte-ram me-am : †

2. Mei autem pene moti sunt pedes : * pene effúsi sunt gressus
mei.

3. Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

4. Quia non est respéctus morti eórum : * et firmaméntum in
plaga eórum.

5. In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non
flagellabúntr :

6. Ideo ténuit eos supérbia, * opérти sunt iniquitáte et impietáte
sua.

106 Feria quinta in Cena Domini

7. Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum : * transiérunt in affectum cordis.

8. Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam : * iniquitátem in excélsō locúti sunt.

9. Posuérunt in cælum os suum : * et lingua eórum transívit in terra.

10. Ideo convertétur póplus meus hic : * et dies pleni inveniéntur in eis.

11. Et dixérunt : Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélsō?

12. Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sǽculo, * obtinuérunt divítias.

13. Et dixi : Ergo sine causa iustificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas :

14. Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.

15. Si dicébam : Narrábo sic : * ecce natiónen filiórū tuórum reprobávi.

16. Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me :

17. Donec intrem in sanctuárium Dei : * et intélligam in novíssimis eórum.

18. Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * deiecísti eos dum alevaréntur.

19. Quómodo facti sunt in desolatióne, súbito defecérunt : * periérunt propter iniquitátem suam.

20. Velut sónnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

21. Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt : * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.

22. Ut iuméntum factus sum apud te : * et ego semper tecum.

23. Tenuísti manum déxteram meam : † et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.

24. Quid enim mihi est in cælo? * et a te quid vólui super terram?

25. Defécit caro mea, et cor meum : * Deus cordis mei, et pars mea Deus in aetérnum.

26. Quia ecce, qui elóngant se a te, peribunt : * perdidisti omnes, qui fornicántur **abs** te.

27. Mihi autem adhærere Deo **bonum** est : * pónere in Dómino Deo *spem meam* :

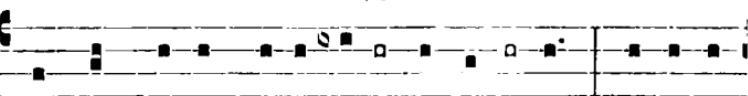
28. Ut annúntiem omnes prædicatiónes **tuas**, * in portis *filiæ Sion*.

Anti-
phona

Co-gi- ta-vé- runt ímpí- i, et lo-cú- ti sunt nequí-
ti- am : in-iqui- tá- tem in excélso locú- ti sunt.

3 ant.
I g
E Xsúrge, Dómi-ne, * et iú-di-ca causam me- am.

Psalmus 73

U
T quid, De- us, repu- lísti in fi- nem : * i- rá-tus
est fu- ror tu- us super oves páscu- æ tu- æ?

2. Memor esto congregatiónis **tuæ**, * quam possedisti *ab initio*.

3. Redemísti virgam hereditátis **tuæ** : * mons Sion, in quo habitásti *in eo*.

4. Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus *in sancto*!

5. Et gloriáti sunt **qui odérunt te** : * in médio solemnitátis **tuæ**.

6. Posuérunt signa sua, signa : * et non cognovérunt sicut in éxitu *super summum*.

7. Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt iánuas eius in idípsum : * in secúri et áscia deiecérunt eam.

8. Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nómínis tui.

9. Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei *a terra*.

10. Signa nostra non vídimus, iam non **est** prophéta : * et nos non cognósce **ámplius**.

11. Usquequo, Deus, improberábit **inimícus**? * irritat adver-sárius nomen *tuum in finem*?

12. Ut quid avértis manum tuam, et **déxteram** tuam, * de médio sinu tuo *in finem*?

13. Deus autem rex noster **ante sácula** : * operátus est salútem in médio **terræ**.

14. Tu confirmásti in virtúte tua **mare** : * contribulásti cápita dracónum *in aquis*.

15. Tu confregísti cápita dracónis : * dedísti eum escam pópulis *Ethíopum*.

16. Tu dirupísti fontes, **et torréntes** : * tu siccásti flúrios Ethan.

17. Tuus est dies, et tua **est** nox : * tu fabricátus es auróram *et solem*.

18. Tu fecísti omnes térmilos terræ : * æstátem et ver tu plasmásti ea.

19. Memor esto huius, inimícus improberávit Dómino : * et pópulus insípiens incitávit *nomen tuum*.

20. Ne tradas béstii ánimás confiténtes **tibi**, * et ánimás páuperum tuórum ne oblíviscáris *in finem*.

21. Résdice in testaméntum tuum : * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ dómibus iniquítatum.

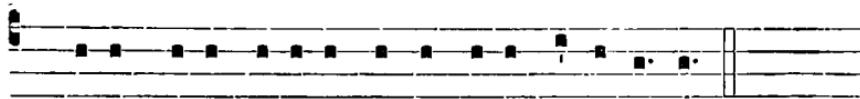
22. Ne avertátur húmilis **factus confúsus** : * pauper et inops laudábunt *nomen tuum*.

23. Exsúrge, Deus, iúdica causam tuam : † memor esto improperiórum tuórum, * eórum quae ab insipiénte sunt *tota die*.

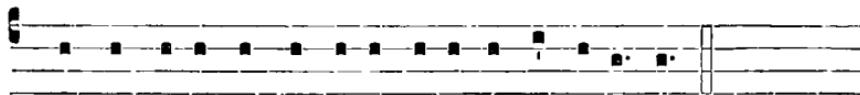
24. Ne oblíviscáris voces inimicórum tuórum : * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit **semper**.

Exsúrge, Dómi-ne, et iú-di-ca causam me- am.

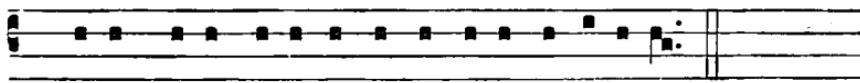

V. De- us me- us, é-ri-pe me de manu pecca-tó- ris.

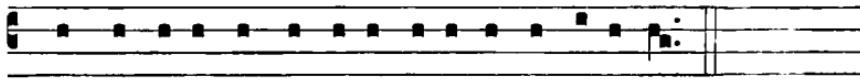

R. Et de manu contra legem agéntis et in-í-qui.

Vel :

V. De- us me- us, é-ri-pe me de manu pecca-tó- ris.

R. Et de manu contra legem agéntis et in-í-qui.

Pater noster. *secreto.*

Ex tractátu sancti Augustíni epíscopi super psalmos.

Lectio quarta

In ps. 54, ad 1 vers.

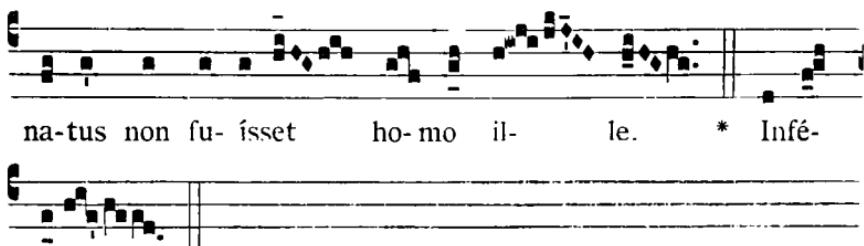
Exáudi, Deus, oratióne meam, et ne despéxeris deprecatió-
nem meam : inténde mihi, et exáudi me. Satagéntis, solliciti,
in tribulatióne pósiti, verba sunt ista. Orat multa pátiens, de malo
liberári desíderans. Súperest ut videámus in quo malo sit : et cum
dícere cœperit, agnoscámus ibi nos esse : ut communicáta tri-
bulatióne, coniungámus oratióne. Contristátus sum, inquit, in
exercitatióne mea, et conturbátus sum. Ubi contristátus? ubi
conturbátus? In exercitatióne mea, inquit. Hómines malos, quos
pátitur, commemorátus est : eamdémque passióne malórum

hominum, exercitacionem suam dixit. Ne putetis gratis esse malos in hoc mundo, et nihil boni de illis agere Deum. Omnis malus aut ideo vivit, ut corrigatur; aut ideo vivit, ut per illum bonus exerceatur.

Responsorium IV

VIII   A mí- cús me- us   * óscu- li me trá-di-
 dit   si- gno : Quem oscu- lá-tus fú- e- ro,
 ipse est, te- né- te e- um : hoc ma- lum
 fe- cit si- gnum, qui per óscu- lum ad-implévit
 ho- mi- ci- di- um.   * Infé- lix præ- termí-
 sit pré- ti- um sanguí- nis, et in si- ne láque- o se
 sus- pén- dit. V Bo- num e- rat e- i. si

Ad Matutinum in II nocturno 111

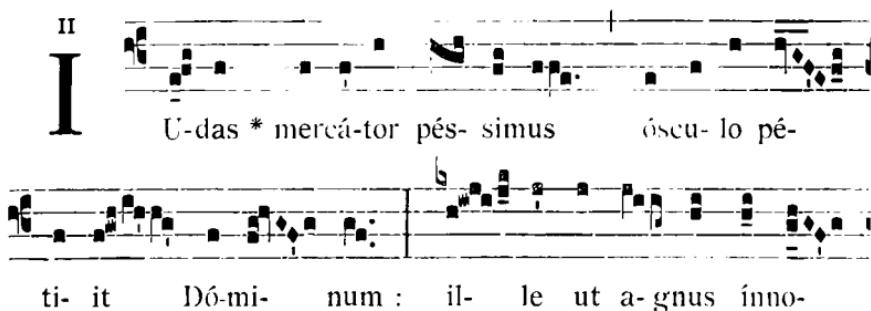

lix.

Lectio quinta

Utinam ergo qui nos modo exércent, convertántur, et nobís-
cum exerceántur : tamen quándiu ita sunt ut exérceant,
non eos odérimus : quia in eo quod malus est quis eórum, utrum
usque in finem perseveratúrus sit, ignorámus. Et plerúmque cum
tibi vidéris odíssse inimícum, fratrem odísti, et nescis. Diábolus,
et ángeli eius in Scriptúris sanctis manifestáti sunt nobis, quod
ad ignem æténum sint destináti. Ipsórum tantum desperánda est
corréctio, contra quos habémus occúltam luctam : ad quam luctam
nos armat Apóstolus, dicens : Non est nobis collectátio advérsus
carnem et sanguinem : id est, non advérsus hómines, quos vidétis,
sed advérsus príncipes, et potestátes, et rectóres mundi, tenebrá-
rum harum. Ne forte cum dixísset, mundi, intelligeres dáemones
esse rectóres cæli et terræ, mundi dixit, tenebrárum harum :
mundi dixit, amatórum mundi : mundi dixit, impiórum et iniquó-
rum : mundi dixit, de quo dicit Evangélium : Et mundus eum non
cognóvit.

Responsorium V

cens non negávit Iu-dæ ó-scum : * De-na-ri-órum
 número Christum Iu-dé-is trá-didit. ¶ Mé-li-us il-li e-rat, si na-tus non fu-ís-set. * De-na-ri-órum.

Lectio sexta

Quóniam vidi iniquitátem et contradicióнем in civitáte. Atténde glóriam crucis ipsíus. Iam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimíci insultavérunt. Efféctus probávit virtútem : dómuit orbem non ferro, sed ligno. Lignum crucis contumeliis dignum visum est inimícis, et ante ipsum lignum stantes caput agítabant, et dicébant : Si Fílius Dei est, descéndat de cruce. Extendébat ille manus suas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem. Si enim iustus est, qui ex fide vivit; iníquus est, qui non habet fidem. Quod ergo hic ait, iniquitátem : perfídiam intél-lige. Vidébat ergo Dóminus in civitáte iniquitátem et contradiccióнем, et extendébat manus suas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem : et tamen et ipsos expéctans dicébat : Pater, ignósce illis, quia nésciuunt quid fáciunt.

Responsorium VI

VIII U -nus* ex disci-pu-lis me- is tra-det me

Ad Matutinum in III nocturno 113

hó-di- e : Væ il- li per quem tra-
 dar e- go : * Mé-li- us il-li e- rat, si na-
 tus non fu- ís- set. V. Qui intíngit me-cum
 ma-num in par-ópsi- de, hic me tra-di-túrus est in ma-
 nus pec- ca-tó- rum. * Mé-li- us. R. Unus.

IN III NOCTURNO

1 ant.

VII c

D

in- i-qui-tá- tem.

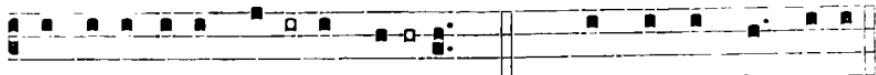
I-xi in-í-quis : * No-lí-te loqui adver-sus De- um

Psalmus 74

C

On-si- té-bimur ti- bi, De- us : * confi- té-bimur, et

114 Feria quinta in Cena Domini

invo-cá-bimus no-men tu-um. *Flexa* : ex hoc in hoc : †

2. Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego iustítias iudicábo.

3. Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas eius.

4. Dixi iníquis : Nolíte iníque ágere : * et delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu :

5. Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

6. Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus iudex est.

7. Hunc humiliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

8. Et inclinávit ex hoc in hoc : † verúmtamen fæx eius non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ..

9. Ego autem annuntiábo in sǽculum : * cantábo Deo Iacob.

10. Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua iusti.

Anti-
phona

Di-xi in-i-quis : No-li-te loqui adver-sus De-um

in-i-qui-tá-tem.

2 ant.
VIII c

T

Erra trému-it * et qui-é-vit, dum exsúrge-ret

in iu-di-ci-o De-us.

Psalmus 75

NO-tus in Iu-dæ- a **D**e- us : * in Isra- ēl magnum

nomen e- ius.

2. Et factus est in pace locus eius : * et habitatio eius in Sion.

3. Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, *et bellum.*

4. Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

5. Dormiérunt somnum suum : * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in máníbus suis.

6. Ab increpatiōne tua, Deus Iacob, * dormitavérunt qui ascenderunt equos.

7. Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc *ira tua.*

8. De cælo audítum fecísti iudícium : * terra trémuit *et quiévit.*

9. Cum exsúrgeret in iudícium Deus : * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

10. Quóniam cogitatió hóminis confitébitur tibi : * et reliquiæ cogitatióni diem festum agent tibi.

11. Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro : * omnes, qui in circúitu eius affértis múnera.

12. Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Anti- phona

Terra trému- it et qui- é- vit, dum exsúrge- ret

116 Feria quinta in Cena Domini

in iu-dí-ci-o De-us.

3 ant.

VII a

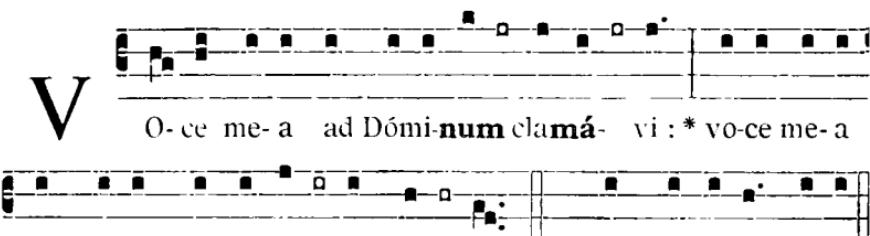
I

N di- e * tri-bu- la-ti- ó-nis me- æ De- um ex-

qui-sí-vi má-ni-bus me- is.

Psalmus 76

ad De- um, et intén- dit mi- hi. *Flexa* : exqui- sí-vi, †

2. In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, † mánibus meis nocte **contra eum** : * et non **sum decéptus**.

3. Rénumit consolári ánima mea : † memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitáatus sum : * et defécit spíritus **meus**.

4. Anticipavérunt vigílias óculi **mei** * turbátus sum, et non **sum locútus**.

5. Cogitávi **dies antiquos** : * et annos ætérnos in **mente hábui**.

6. Et meditáatus sum nocte cum **corde meo**, * et exercitábar, et scopébam spíritum **meum**.

7. Numquid in ætérnum proíciet **Deus** : * aut non appónet ut complacítior sit **adhuc**?

8. Aut in finem misericórdiam **suam abscíndet**, * a generatióne in **generatióne**?

9. Aut obliscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

10. Et dixi : Nunc cœpi : * hæc mutatio déxteræ Excélsi.

11. Memor fui óperum Dómini : * quia memor ero ab início, mirabílium tuórum.

12. Et meditábor in ómnibus opéribus tuis : * et in adinventiōnibus tuis exercébor.

13. Deus in sancto via tua : † quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabilia.

14. Notam fecísti in pópolis virtútem tuam : * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Iacob, et Ioseph.

15. Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ : * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.

16. Multitúdo sónitus aquárum : * vocem dedérunt nubes.

17. Etenim sagittæ tuæ tránseunt : * vox tonítrui tui in rota.

18. Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ : * commóta est, et contrémuit terra.

19. In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis : * et vestígia tua non cognoscéntur.

20. Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi et Aaron.

Anti-
phona

In di- e tri- bu- la- ti- ó-nis me- æ De- um ex-

qui-sí-vi má-ni-bus me- is.

V. Exsúrge, Dómi-ne. R/. Et iú-di-ca causam me- am.

Vel :

V. Exsúrge, Dómi-ne. R. Et iú-di-ca causam me-am.

Pater noster. *secreto.*

De Epístola prima beáti Pauli apóstoli ad Corínthios.

Lectio septima

Cap. 11, 17-34

Hoc autem præcipio : non laudans quod non in mélius, sed in detérius convenítis. Primum quidem conveniéntibus vobis in ecclésiam, áudio scissúras esse inter vos, et ex parte credo. Nam opórtet et héreses esse, ut et qui probáti sunt, manifésti fiant in vobis. Conveniéntibus ergo vobis in unum, iam non est domínicam cenam manducáre. Unusquísque enim suam cenam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? Aut ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

Responsorium VII

VII

E ram*qua- si a- gnu- s inno- cens :

du- ctus sum ad im- mo- lán- dum, et ne- sci- é-

bam : consí- li- um fe-cé- runt in- imí-ci me- i ad-

vérsum me, di-céntes : * Ve-ní-te, mittámus lignum in pa-

nem e- ius, et e-ra-dá- mus e- um de

ter- ra vi- vénü- um. V. O-mnes in-imí-ci

me- i advérsum me cogi-tábant ma-la mi- hi : ver- bum

in- íquum mandavé-runt advérsum me, di- cén-

tes. * Ve-ní-te.

Lectio octava

Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Iesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit : « Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam com-memoratióñem ». Similiter et cálicem, postquam cenávit, dicens : « Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine : hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam com-memoratióñem ». Quotiescúm-que enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis : mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

Responsorium VIII

VII

Una ho- ra * non po-tu- í- stis
 vi- gi- lá- re me- cum, qui exhorta-bá- mi-
 ni mó- ri pro me? * Vel Iú- dam non vi-dé-
 tis, quómo-do non dór- mit, sed festí- nat
 trá-de- re me Iu- dæ- is? ¶ Quid dormí- tis?
 súrgi- te, et o-rá- te, ne intré- tis in ten- ta-
 ti- ó- nem. * Vel Iu- dam.

Lectio novissima

Itaque quicunque manducáverit panem vel biberit cálicem Dómini indigne, reus erit córporis et sanguinis Dómini. Probet autem seípsum homo : et sic de pane illo edat et de cálice bibat.

Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non diuidicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos diuidicaremus, non utique iudicarémur. Dum iudicámur autem, a Domino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque, fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem exspectáte. Si quis ésurit, domi mandúcet : ut non in iudicium conveniátis. Cetera autem, cum vénero, dispónam.

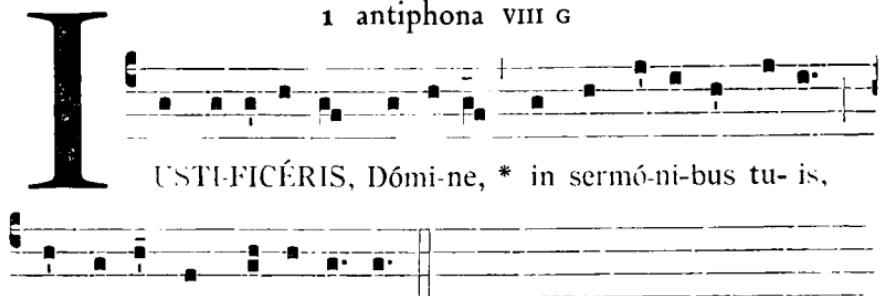
Responsorium IX

I
S E- ni- ó- res * pó- pu- li consí- li- um fe-
cé- runt, * Ut Ie- sum do- lo te- né- rent, et oc- cí-
de- rent : cum glá- di- is et fústi- bus ex- i- é- runt
tamquam ad latró- nem. V. Collegé- runt pontí- fi- ces et
pha- ri- sá- i concí- li- um. * Ut le- sum. R. Se- ni- ó- res.

Si Matutinum, hodie vel biduo sequenti, extra chorum a Laudibus separetur, subiungitur oratio Résdice, quæsumus, Dómine. vel Concéde, quæsumus. ut in Laudibus. Laudes deinde absolute a prima antiphona incipiuntur.

AD LAUDES

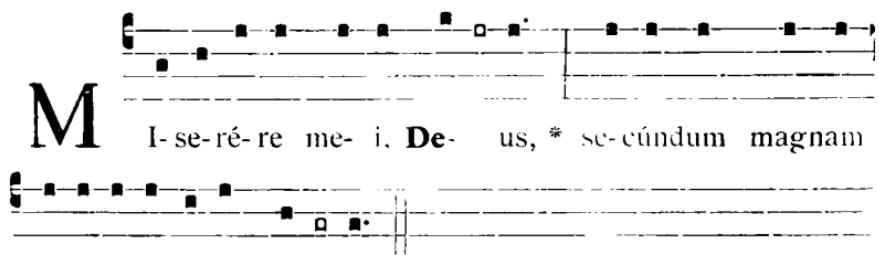
1 antiphona VIII G

IUSTIFI-CÉRIS, Dómi-ne, * in sermó-ni-bus tu- is,

et vineas cum iu-di-cá- ris.

Psalmus 50

I- se-ré-re me- i. De- us, * se-cúndum magnam

mi-se-ri-córdi- am tu- am.

2. Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem **meam**.3. Amplius lava me ab iniquitáte **mea** : * et a peccáto *meo* **munda** me.4. Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra *me est semper*.5. Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut iustificéris in sermónibus tuis, et vineas cum *iudicáris*.6. Ecce enim in iniquitáibus concéptus sum : * et in peccátis concépit me *mater mea*.7. Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti **mihi**.

8. Aspérges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem *dealbábor*.

9. Auditui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exsultábunt ossa humiliáta.

10. Avérte fáciem tuam a peccátis **meis** : * et omnes iniquitátes **meas dele**.

11. Cor mundum crea in me, **Deus** : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus **meis**.

12. Ne proícas me a fácie **tua** : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas **a me**.

13. Redde mihi lætítiam salutáris **tui** : * et spíritu principáli *confírma* me.

14. Docébo iníquos vias **tuas** : * et ímpii ad te *converténtur*.

15. Libera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis **meæ** : * et exsultábit lingua mea iustítiam **tuam**.

16. Dómine, lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem **tuam**.

17. Quóniam si voluísse sacrificíum, dedísssem útique : * holocáustis non *delectáberis*.

18. Sacrificíum Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum, et humiliátum, Deus, *non despícies*.

19. Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua **Sion** : * ut ædificéntur muri **Ierúsalem**.

20. Tunc acceptábis sacrificíum iustítiae, oblationes, et holocáusta : * tunc impónent super altáre *tuum* vítulos.

Anti-
phona

Justi- fi- cé- ris, Dómi- ne, in sermó-ni- bus tu- is,

et vincas cum iu-di-cá- ris.

2 ant.

II D

D

O-mi-nus * tamquam o-vis ad ví-ctimam ductus est,

et non a-pé- ru- it os su- um.

Psalms 89

DOmi-ne, re-fú-gi- um factus es **no-** bis, * a ge-ne-ra-ti- ó-ne in ge-ne-ra-ti- ónem. *Flexa* : tránse- at, †2. Priúsqam montes fierent, aut formarétur terra et **orbis** : * a sáculo et usque in sáculum tu *es*, Deus.3. Ne avértais hóminem in humilitátem : * et dixisti : Convertímini, filii **hóminum**.4. Quóniam mille anni ante óculos **tuos**, * tamquam dies hestérra quæ *prætériit*.5. Et custódia in **nocte** : * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.6. Mane sicut herba tránseat, † mane flóreat, et **tránseat** : * véspera décidat, indúret et *aréscat*.7. Quia defécimus in ira **tua**, * et in furóre tuo turbáti sumus.8. Posuísti iniquítátes nostras in conspéctu **tuo** : * sáculum nostrum in illuminatióne *vultus tui*.9. Quóniam omnes dies nostri defecérunt : * et in ira tua *defécimus*.

10. Anni nostri sicut aránea meditabúntur : * dies annórūm nostrórum in ipsis, septuagínta ánni.

11. Si autem in potentáibus, octogínta **anni** : * et ámplius eórum, labor *et dolor*.

12. Quóniam supervénit mansuetúdo : * et corripiémur.

13. Quis novit potestátem iræ **tuæ** : * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

14. Déxteram tuam sic **notam** fac : * et eruditóis corde in sapiéntia.

15. Convértere, Dómine, úsquequo : * et deprecábilis esto super servos **tuos**.

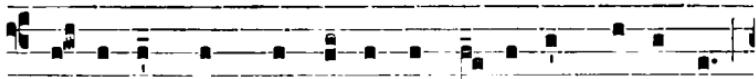
16. Repléti sumus mane misericórdia **tua** : * et exsultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus **nostris**.

17. Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti : * annis, quibus vídimus **mala**.

18. Résponce in servos tuos, et in ópera **tua** : * et dírige filios eórum.

19. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos. † et ópera mánuum nostrárum dírige super nos : * et opus mánuum nostrárum dírige.

Anti-
phona

Dó-mi-nus tamquam o-vis ad ví-ctimam ductus est,

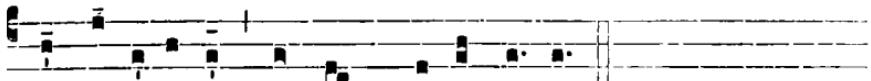

et non a-pé- ru- it os su- um.

3 ant.
VIII G

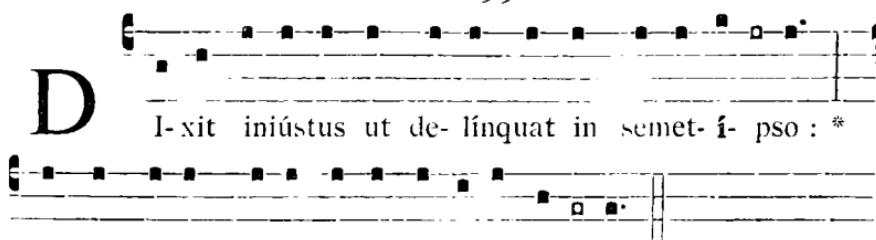

C Ontrí-tum est * cor me- um in mé-di- o me- i,

contremu- é-runt ómni- a ossa me- a.

Psalmus 35

2. Quóniam dolóse egit in conspéctu eius : * ut inveniátur iniquitas eius *ad ódium*.

3. Verba oris eius iniquitas, et **dolus** : * nóluit intelligere ut *bene ágeret*.

4. Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : † ástitit omni viæ non **bonæ**, * malítiam autem *non odívit*.

5. Dómine, in cælo misericórdia tua : * et véritas tua *usque ad nubes*.

6. Iustitia tua sicut montes **Dei** : * iudícia tua *abýssus multa*.

7. Hómines, et iuménta salvábis, **Dómine** : * quemádmodum multiplicásti misericórdiam *tuam*, **Deus**.

8. Filii autem **hóminum** * in tégmíne alárum *tuárum sperábunt*.

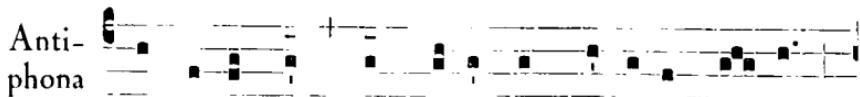
9. Inebriabúntur ab ubertáte domus **tuæ** : * et torrénte volúptatis *tuæ potábis eos*.

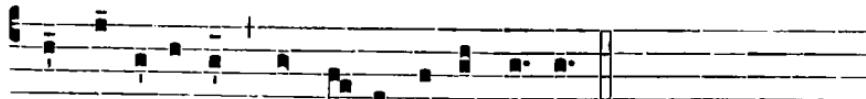
10. Quóniam apud te est fons **vitæ** : * et in lúmíne tuo vidébimus **lumen**.

11. Præténde misericórdiam tuam **sciéntibus te**, * et iustítiam tuam his, qui *recto sunt corde*.

12. Non véniat mihi pes **supérbiæ** : * et manus peccatóris non *móveat me*.

13. Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expúlsi sunt, nec potuérunt **stare**.

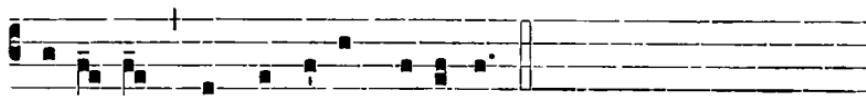
contremu- é- runt ómni- a ossa me- a.

4 ant.

IV A *

E

Xhortá-tus es * in virtú-te tu- a, et in re-fe-

cti- ó- ne sancta tu- a, Dómi-ne.

Canticum Moysi

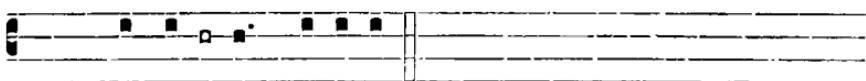
Exodi 15, 1-19

C

Antémus Dómi-no : glo-ri- ó-se e-nim magni-fi-cá-tus

est, * equum et ascensó-rem de- ié- cit in ma- re.

Flexa : pugná- tor, †

2. Fortitúdo mea, et laus *mea* Dóminus, * et factus est mihi
in salútem :

3. Iste Deus meus, et glorificábo eum : * Deus patris mei, et
exaltábo eum.

4. Dóminus quasi vir pugnátor, † Omnipotens *nomen* eius. *
Currus Pharaónis et exércitum eius proiécit in mare.

5. Elécti príncipes eius subméri sunt in mari Rubro : † abýssi
operuérunt eos, * descendérunt in profúndum quasi lapis.

128 Feria quinta in Cena Domini

6. Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine : † déxtera tua, Dómine, percússit *inimícum*. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos :

7. Misísti iram tuam, quæ devorávit eos, *sicut stípulam*. * Et in spíritu furórī tui congregátæ sunt aquæ.

8. Stetit *unda fluens*, * congregátæ sunt abýssi in *médio mari*.

9. Dixit inimicus : Pérsequar et *comprehéndam*, * dívidam spólia, implébitur *ánima mea*.

10. Evaginábo gládium **meum**, * interficiet eos *manus mea* :

11. Flavit spíritus tuus, et opéruit eos **mare** : * subméri sunt quasi plumbum in *aquis veheméntibus*.

12. Quis símilis tui in fórtibus, Dómine? † quis símilis tui, magníficus in *sanctitáte*, * terríbilis atque laudábilis, fáciens *mira-bília*?

13. Extendísti manum tuam, et devorávit eos **terra**. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo *quem redemísti*.

14. Et portásti eum in fortitúdine **tua**, * ad habitáculum *sanctum tuum*.

15. Ascendérunt pópuli, et *iráti* sunt : * dolóres obtinuérint habitatóres *Philísthiim*.

16. Tunc conturbáti sunt príncipes **Edom**, † robústos Moab obtínuit **tremor** : * obriguérunt omnes habitatóres **Cháanaan**.

17. Irruat super eos formido et **pavor**, * in magnitúdine *bráchii tui* :

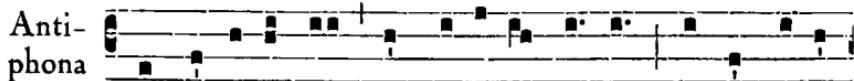
18. Fiant immóbiles quasi lapis, † donec pertránseat pópulus **tuus**, Dómine : * donec pertránseat pópulus tuus iste, *quem posse-dísti*.

19. Introdúces eos, et plantábis in monte hereditátis **tuæ**, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dómine :

20. Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt *manus tuæ*. * Dóminus regnábit in *æténum et ultra*.

21. Ingréssus est enim eques Phárao cum cùrribus et equítibus eius in **mare** : * et redúxit super eos Dóminus *aquas maris* :

22. Fílii autem Israël ambulavérunt per **siccum** * in *médio eius*.

Exhortá-tus es in virtú-te tu-a, et in re-fe-

cti- ó- ne sancta tu-a, Dómi-ne.

O B-lá-tus est, * qui- a ipse vó-lu- it, et pec-

cá-ta nostra i-pse portá-vit.

Psalmus 146

L

Audá-te Dómi-num quó-ni- am bonus est **psalmus** : *

De-o nostro sit iu-cúnda de-co-ráque *laudá-ti- o.*

2. Ædificans Ierúsalem **Dóminus** : * dispersiónes Israélis con-
gregábit.

3. Qui sanat contrítos **corde** : * et álligat contritiónes
eórum.

4. Qui númerat multitúdinem stellárum : * et ómnibus eis
nómina vocat.

5. Magnus Dóminus noster, et magna virtus eius : * et sapiéntiæ eius non *est* númerus.

6. Suscipiens mansuétos Dóminus : * humilians autem peccatóres usque *ad* terram.

7. Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro *in* cíthara.

8. Qui óperit cælum núbibus : * et parat terræ pluviam.

9. Qui prodúcit in móntibus fénūm : * et herbam servitúti hóminum.

10. Qui dat iuméntis escam ipsórum : * et pullis corvórum invocántibus eum.

11. Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec in tibiis viri beneplácitum erit ei.

12. Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia eius.

Anti-
phona

Oblá-tus est, qui a ipse vó-lu- it, et pec-
cá-ta nostra i-pse portá- vit.

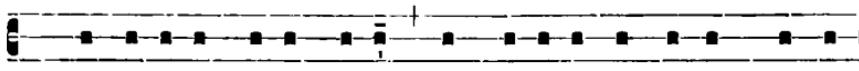
Capitulum et hymnus non dicuntur in hoc triduo.

¶. Homo pa-cis me-æ, in quo spe-rá-vi.

¶. Qui edé-bat panes me- os, ampli- ávit adversum me sup-
planta-ti- ó-nem.

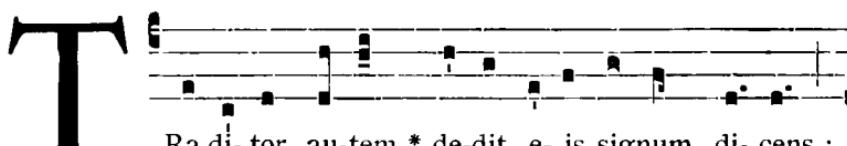
Vel :

V. Homo pa-cis me-æ, in quo spe-rá-vi.

V. Qui edé-bat panes me- os, ampli- ávit adversum me sup-
planta-ti- ó-nem.

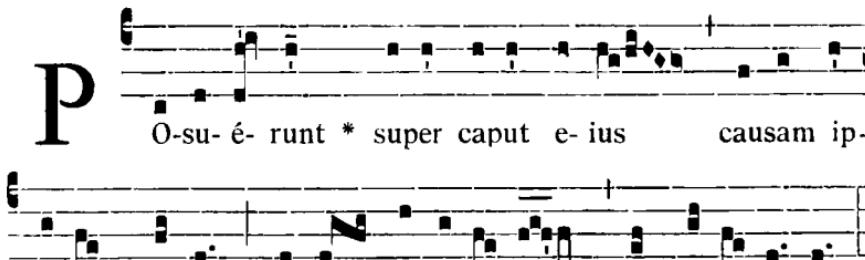
Ad Benedictus, Antiphonæ 1 g

Feria V

Ra-di- tor au-tem * de-dit e- is signum, di- cens :

Quem oscu-lá-tus fú- e-ro, ipse est, te-né- te e- um.

Feria VI

O-su- é- runt * super caput e- ius causam ip-

sí- us scriptam : Ie-sus Na-za-ré-nus, Rex Iudæ- ó- rum

In triduo sacro

Sabbato

M U- lí- e- res * sedéntes ad monuméntum lamen-
ta- bántur, flentes Dómi-num.

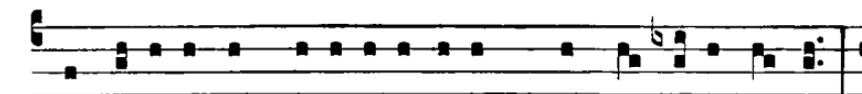
Canticum Zachariæ

Lucæ 1, 68-79

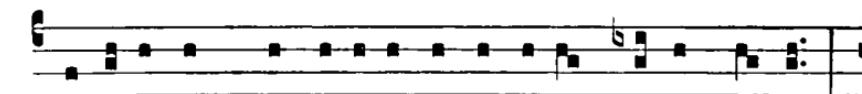
B Ene-díctus Dómi-nus, De-us Isra- ēl, * qui- a vi-si-
távit, et fe-cit redempti- ónem ple-bis su-æ :
2. Et e-réxit cornu sa- lú-tis no-bis : in domo David, pú-
ri su-i.
3. Sic-ut lo-cútus est per os sanctó- rum,* qui a sácu-lo sunt,
prophe-tá-rum e-ius :

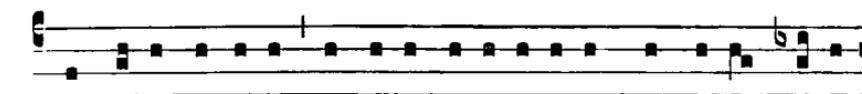
4. Sa-lú-tem ex in-i- mí-cis nostris, * et de manu ómni- um
qui o-dé-runt nos :

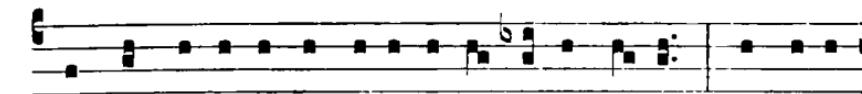
5. Ad fa-ci- éndam mi-se-ri-córdi- am⁽¹⁾ cum pá-tri-bus nostris : *
et memo-rá-ri testaménti su- i sancti.

6. Iusiurándum, quod iu-rávit ad Abra-ham, patrem nostrum, *
da-tú-rum se no-bis :

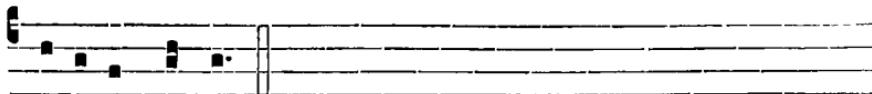

7. Ut si-ne timó-re, de manu in-imí-có-rum nostró-rum li-be-
rá- ti, * servi- ámus il-li.

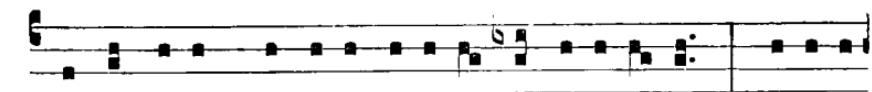

8. In sancti- tár-te, et iustí- ti- a co-ram ipso, * ómnibus
(1) vel : cum pátribus nostris : *

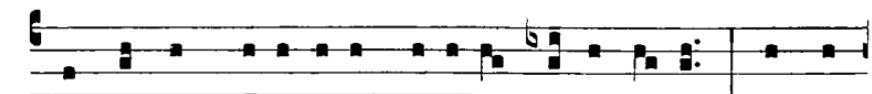
In triduo sacro

di- ébus nostris.

9. Et tu, pu-er, prophé-ta Altíssi- mi vo-cábe- ris : * præ - í-bis
e-nim ante fá-ci- em Dómi-ni pa-ráre vi- as e-ius :

10. Ad dandam sci- énti- am sa-lú-tis ple-bi e- ius : * in re-
missi- ónem pecca-tó-rum e- órum :

11. Per víscera mi-se-ri-córdi- æ De- i nostri : * in quibus
vi-si-távit nos, ó-ri- ens ex alto :

12. Illumi-ná-re his, qui in té-nebris, et in umbra mortis
se-dent : * ad di-ri-géndos pedes nostros in vi- am pa-cis.

Feria V

Anti-
phona

Trá-di-tor au-tem de-dit e- is signum, di- cens : Quem
 oscu-lá-tus fú- e-ro, ipse est, tené- te e- um.

Feria VI

Anti-
phona

Po-su- é- runt super ca-put e- ius causam ip-
 sí- us scriptam : Ie-sus Na-za-ré-nus, Rex Iudæ- ó- rum.

Sabbato

Anti-
phona

Mu- lí- e- res sedéntes ad mo-numén-tum lamen-
 ta- bántur, flentes Dómi-num.

Dum dicitur canticum Benedictus. extinctis prius omnibus candelis in candelabro triangulari, præter unam, quæ accensa remanet in summitate candelabri, extinguuntur paulatim sex candelæ positæ super altare, ita ut ad ultimum versum cantici extinguitur ultima candela.

Similiter extinguuntur luminaria et lampades per ecclesiam.

Repetita antiphona post Benedictus. dicitur flexis genibus :

Antiphona v

Hri-stus * factus est pro no-
bis ob-é-
di-ens us-que ad mor- tem,

Feria VI additur :

Mor- tem au- tem cru- cис.

Sabbato sancto additur :

Propter quod et De- us exaltá-vit il-lum,
et de- dit il-li no- men,
quod est super o-mne no- men.

Et, ea finita, additur Pater noster totum sub silentio ; postea, clara voce, sine Orémus subiungitur in tono simplici :

Feria V et VI

Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, † pro qua Dóminus noster Iesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, * et crucis subíre torméntum. *Et sub silentio concluditur* : Qui tecum vivit.

Sabbato sancto

Concéde, quæsumus, omnípotens Deus : † ut qui Fíllií tui resurrecciónem devótā exspectatióne prævenímus; * eiúsdem resurrecciónis glóriam consequámur. *Et sub silentio concluditur* : Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

AD HORAS MINORES

Omnia ut infra, 243.

DE MISSA CHRISMATIS

IN QUA BENEDICITUR OLEUM CATECHUMENORUM ET INFIRMORUM, ET CONFICITUR SACRUM CHRISMA

Hac die singulis annis benedicitur Oleum catechumenorum et infirmorum, et conficitur sacrum Chrisma.

Hæc autem benedictio et confectio fiunt intra missam chrismatis, quæ celebranda est post Tertiam.

Mane itaque sacrista, vel ille ad quem spectat, omnia quæ ad Oleorum benedictionem, et Chrismatis confectionem necessaria sunt, parat, videlicet : Tres ampullas oleo mundissimo plenas, quas in sacrario ponit, et diligenter custodit ; unam ad Oleum infirmorum, aliam ad Oleum catechumenorum, tertiam, quæ maior sit, ad Chrisma ; et hæc tertia cooperiri debet de panno sericeo albo ; prima autem et secunda de sericeo panno alterius coloris sint coopertæ : duas mappulas mundas, sive vela, pro diaconis, qui ampullas Oleorum pro Chrismate, et Oleo catechumenorum de sacristia ad chorum portare debent ; et ultra hæc sedem, seu faldistorium, et credentiam consuetam. Paratur etiam alia sedes in presbyterio ab opposito altaris, iuxta gradus circa finem presbyterii ; et ante ipsam sedem versus altare paratur mensa mappis ornata, quæ sit iuxta sedem inter ipsam et altare. Iuxta dictam sedem hinc et inde, magis tamen ad finem presbyterii, posita sint scamna pro duodecim sacerdotibus, ita ut ibidem sedentes facies vertant ad altare.

Deinde hora competenti pontifex venit ad ecclesiam, ubi parat se ad missam omnibus pontificalibus ornamenti pretiosis albi coloris. Parant se etiam ministri pontificis, et ultra illos duodecim presbyteri, septem diaconi, septem subdiaconi, acolythi, et alii necessarii, omnes vestibus albi coloris ordini suo congruentibus. Quibus omnibus paratis, procedunt ad altare processionaliter, hoc modo :

In primis procedit thuriferarius, quem sequuntur duo ceroferarii, post hos septem subdiaconi, bini et bini, et in tertio loco tres simul vadunt ; tum septem diaconi, etiam bini et bini, et in tertio loco tres ; post hos duodecim presbyteri, bini et bini, quos sequitur subdiaconus librum evangeliorum portans ante pectus, cum manipulo in eo reposito ; deinde diaconus et a dextris eius capellanus assistens, quos demum pontifex sequitur incedens medius inter duos digniores canonicos ecclesiæ, aut in dignitate constitutos, si pontifex sit in ecclesia sua, alioquin ibit medius inter diaconum et assistentem. Et si pontifex sit archiepiscopus, vel patriarcha, et in ecclesia sua,

portatur etiam in huiusmodi processione crux per unum ex ministris, ad hoc ordinatum, qui medius inter ceroferarios incedit.

Duodecim presbyteri suo ordine iuxta sedilia, in fine presbyterii posita hinc et inde stabunt, vel sedebunt aut genuflectent, prout tempus postulabit, facies semper ad altare vertentes; post eos stabunt septem diaconi, et post diaconos septem subdiaconi in gradibus presbyterii. Pontifex vero, postquam ante altare pervenerit, facit confessionem. Interim cantatur:

3.

Antiphona ad introitum II

Exodi 30, 25, 31; Ps. 88, 2

FA-ci- es * uncti- ó-nis ó- le- um, et
 fí-li- is Isra- ēl di- ces : Hoc ó- le- um un-cti- ó-
 nis sanctum e- rit mi- hi in ge- ne-ra- ti- ó- nes
 ve- stras. *Ps. Grá- ti- as Dómi- ni in æ-térnum can-*
 tábó : * per omnes ge-ne-ra-ti- ó-nes annunti- á-bo fi-de-
 li-tá- tem tú- am. Fá-ci- es.

140 Feria quinta in Cena Domini

I

K-y-ri-e, * e-lé-i-son. *iii.* Chri-
ste, e-lé-i-son. *iii.* Ký-ri-e,
e-lé-i-son. *ii.* Ký-ri-e, * **
e-lé-i-son.

4. Decantatis antiphona ad introitum ac Kýrie, éléison, ut moris est, pontifex statim incipit in tono solemni:

IV

G-ló-ri-a in excélsis De-o. Et in terra pax
ho-mí-ni-bus bonaे vo-luntá-tis. Laudámus te. Be-ne-dí-
cimus te. Ado-rá-mus te. Glo-ri-fi-cá-mus te.
Grá-ti-as ági-mus ti-bi propter magnam gló-ri-am tu-am.

Ad missam chrismalem

141

Dómi-ne De-us, Rex cæ-lésti, De-us Pa-ter omní-
pot-ens. Dómi-ne Fi-li u-ni-gé-ni-te, Ie-su Chri-
ste. Dómi-ne De-us, Agnus De-i, Fí-li-us Pa-
tris. Qui tol-lis peccá-ta mundi, mi-se-ré-re no-bis.
Qui tol-lis peccá-ta mundi, súsci-pe depre-ca-ti-ó-nem no-
stram. Qui se-des ad déxte-ram Patris, mi-se-ré-re no-bis.
Quóni-am tu so-lus Sanctus. Tu so-lus Dó-minus. Tu so-lus
Altíssimus, Ie-su Chri-ste. Cum San-cto Spí-
ri-tu, in gló-ri-a De-i Pa-tris. A-men.

5.

Orémus.

Oratio

Dómine Deus, qui in regenerándis plébibus tuis ministério úteris sacerdótum; tríbue nobis perseverántem in tua voluntaté famulátum; † ut dono grátiæ tuæ, in diébus nostris, * et méritis et número sacrátus tibi pópulus augeátur. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum.

Et dicitur hæc tantum oratio.

6. Lectio Epistolæ beati Iacobi apostoli. 5, 13-16

Fratres : Tristáтур áliquis vestrum? Oret. Æquo ánimo est? Psallat. Infirmáтур quis in vobis? Indúcat presbýteros ecclésiæ, et orent super eum, ungéntes eum óleo in nómine Dómini; et orátió fidei salvábit infírmum, et alleviábit eum Dóminus; et si in peccátis sit, remitténtur ei. Confitémini ergo altérutrum peccáta vestra, et oráte pro ínvicem ut salvémini; multum enim valet deprecátió iusti assídua.

7.

Graduale

Ps. 27, 7-8

v
I N De- o * confi- sum est cor me- um,
 et adiú- tus sum; id-e- o exsúl- tat cor
 me- um, et cán-ti- co me- o lau-
 do e- um. **V.** Dómi-

nus   robur est
populo suo,   et praesidi-
dum sa-lu-tis   un-cto * su-o.

8. + Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum. 6, 7-13

In illo tempore : Vocavit Iesus duodecim, et cœpit eos mittere binos, et dabat illis potestatēm spirítuum immundórum. Et præcepit eis, ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum; non perān, non panem, neque in zona æs, sed calceátos sandáliis, et ne indueréntur duábus túnicis. Et dicébat eis : « Quocumque introiéritis in domum, illic manéte, donec exeáatis inde; et qui-cumque non recéperint vos, nec audíerint vos, exeúntes inde, excútite púlverem de péribus vestris, in testimónium illis ». Et exeúntes prædicábant ut pæniténtiam ágerent; et dæmónia multa eiciébant, et ungébant óleo multos ægros, et sanábant.

Et non dicitur Credo.

Ad offertorium, patena deponitur sub corporali, ut in Missa lecta, et non sustentatur a subdiacono; qui, postquam aquam in calicem infuderit, deponit velum humerale et transit ad sinistram Episcopi pro incensatione altaris.

9. Antiphona ad offertorium Ps. 44, 7

VIII D I- li- gis * iustí- ti- am et

144 Feria quinta in Cena Domini

o- dí- sti in-iqui-tá- tem; proptér-
 e- a un- xit te De- us, De- us
 tu- us, ó- le- o læ- tí-
 ti- æ.

10.

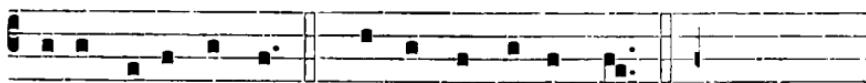
Secreta

Huius sacrificii poténtia, Dómine, quásumus, et vetustátem
 nostram cleménter abstérgat, et novitátem nobis áugeat
 et salútem. Per Dóminum nostrum.

11.

PRÆFATIO

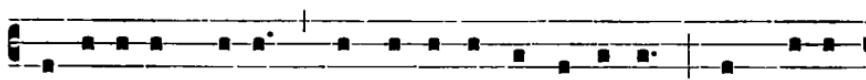
P ER ómni- a sácu- la sácu- ló- rum. R. Amen. V. Dó-
 mi-nus vo-biscum. R. Et cum spí- ri- tu tu- o. V. Sursum cor-
 da. R. Habémus ad Dómi-num. V. Grá-ti- as agámus Dó-

mi-no De-o nostro. R. Dignum et iustum est.

V

E-re dignum et iustum est, æquum et sa-lu-tá-re,

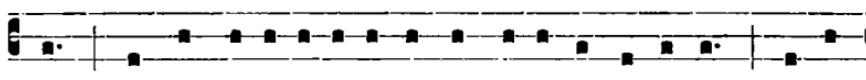
cleménti-am tu-am supplí-ci-ter obsecrá-re, ut spi-ri-

tu-á-lis lavácri baptísmo re-no-vándis cre-a-tú-ram chris-

ma-tis in sacraméntum perféctæ sa-lú-tis vi-téque confir-

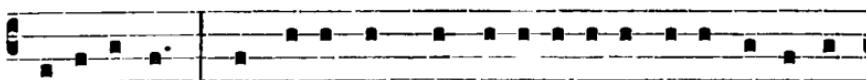
mes; ut sancti-fi-ca-ti-ó-ne uncti-ó-nis infú-sa, corru-

pti-ó-ne primæ na-ti-vi-tá-tis absórpta, sanctum u-ni-useu-

iúsque templum acceptá-bi-lis vi-tæ inno-cénti-æ odó-re

re-do-léscat; ut secúndum consti-tu-ti-ó-nis tu-æ sacramén-

tum, régi- o et sa-cerdo-tá-li prophé- ti-cóque ho-nó-re
 perfú- si, vestiménto incorrúpti múnē- ris indu- ántur :
 per Christum Dómi-num nostrum. Per quem ma- iestá- tem
 tu- am laudant Ange- li, adó-rant Domi-na-ti- ónes, tremunt
 Po-testá- tes. Cæ- li, cæ- lo-rúmque Virtú- tes, ac be- á- ta
 Sé-raphim, só-ci- a exulta-ti- óne concé- lebrant. Cum qui-
 bus et nostraras vo-ces ut admít- ti iúbe- as, depre-cámur,
 súplli- ci confessi- óne di- céntes :

VIII
S

An- etus, * Sanctus, San- etus Dómi-nus De-us

Sá- ba- oth. Ple-ni sunt cæ-li et terra gló- ri-a tu- a.

Ho- sánna in ex- cél- sis. Be-ne-dictus qui ve-nit in
nómí-ne Dó- mi-ni. Ho- sánna in ex- cél- sis.

12. Communicántes, et que sequuntur usque ad consecrationem dicuntur ut in Canone Missæ, nihil addendo vel immutando.

Ad elevationem, Sacramentum incensatur a subdiacono genuflexo in infimo gradu altaris, ad latus epistolæ.

13. Proceditur in Missa more consueto usque ad illum locum Canonis, ubi dicitur : Per quem hæc ómnia, Dómine, semper bona creas, exclusive.

Priusquam ergo pontifex verba ipsa dicat, facta reverentia Sacramento in altari consecrato, retrahit se ad partem epistolæ altaris, ubi digitos abluit in vase apto, et ad purificatorium extergit, et ablutio usque post communionem pontificis reservatur. Tum facta iterum Sacramento reverentia, descendit primum gradum altaris, et ibidem accepta mitra, vadit ad sedem sibi paratam in presbyterio, ab opposito altaris; et sedet super ipsam, versa facie ad altare, mensam ante se habens, circumstantibus ministris, sacerdotibus, et aliis paratis prædictis, in suis locis manentibus.

Tunc archidiaconus stans apud pontificem dicit alta voce in tono lectionis :

O-le- um in-firmó-rum.

Et mox unus subdiaconus ex septem paratis prædictis cum duobus acolythis, hinc et inde associatus, vadit ad sacristiam, ubi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis consecrari debet, coopertam, ut invenit, portet eam sinistro bracchio circumdatam ante pontificem, ubi eam tradit in manibus archidiacoci, plane dicens : Oleum infirmórum.

Archidiaconus præsentat illam pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo supra mensam supradictam.

Pontifex surgens cum mitra exorcizat, et benedicit illud voce demissa, ita tamen quod a circumstantibus sacerdotibus audiri possit, absolute dicens :

Exorcizo te, immundissime spíritus, omnisque incúrsio sátanæ,
et omne phantasma: in nōmine Pa+tris, et Fí+lii, et
Spíritus + Sancti; ut recédas ab hoc óleo, ut possit éffici úncio
spiritális ad corroborándum templum Dei vivi : ut in eo possit
Spíritus Sanctus habitáre, per nomen Dei Patris omnipoténtis,
et per nomen dilectíssimi Filii eius Dómini nostri Iesu Christi, qui
ventúrus est iudicáre vivos et mórtuos, et sǽculum per ignem.

R/. Amen.

Deinde, deposita mitra, benedicit ipsum Oleum, dicens eadem voce :

¶. Dóminus vobiscum.

R/. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Emítte, quæsumus, Dómine, Spíritum Sanctum tuum Parácli-
tum de cælis in hanc pinguédinem olívæ, quam de víridi
ligno prodúcere dignátus es, ad refectionem mentis et còrporis;
et tua sancta bene+ dictióne, sit omni hoc unguento cælestis
medicínæ perúncto tutámen mentis et còrporis, ad evacuándos
omnes dolóres, omnes infirmitátes, omnémque ægritudinem mentis
et còrporis, unde unxisti sacerdótes, reges, prophétas et mártires,
sit Chrisma tuum perféctum, Dómine, nobis a te benedictum,
pémanens in viscéribus nostris. In nōmine Dómini nostri Iesu
Christi.

*His expletis, Oleum ipsum eo modo quo apportatum fuit, ad sacrarium reportatur, et diligentissime conservatur. Tunc pontifex, reassumpta mitra, sedet et lavat manus : tum surgit, et cum mitra, et cum ministris suis (ceteris sacerdotibus, et aliis paratis, in locis suis manentibus) accedit usque ad gradum altaris, ubi, deposita mitra, facit reverentiam Sacramento ; tum ascendit ad altare, et incipiens ubi dimiserat, videlicet, Per quem hæc
ómnia, etc., procedit in missa usque ad communionem Corporis et San-
guinis inclusive, quam pontifex ipse solus sumit.*

Ad triplex Agnus Dei, ter respondetur miserére nobis, ut infra.

VI

Agnus De-i, * qui tol-lis pec-cá-ta mundi : mi-
se-ré-re no-bis. Agnus De-i, qui tol-lis peccá-ta
mundi : mi-se-ré-re no-bis. Agnus De-i, * qui tol-
lis peccá-ta mundi : mi-se-ré-re no-bis.

*Osculum pacis non datur et omittitur oratio Dómine Iesu Christe,
qui dixisti.*

14. *In hac Missa sacram communionem distribuere non licet.*

15. *Post communionem, pontifex, etiam si Missam solemnem vespertinam litaturus sit, se ipsum et calicem purificat more solito.*

16. Antiphona ad communionem *Marc. 6, 12-13*

I

P Ræ-di-cá-bant A-póstolo li * ut pæni-ténti-am
á-ge-rent, et un-gé-bant ó-le-o mul-tos æ-
gros, et sa-ná-bant.

Deinde pontifex, in secundo gradu altaris mitram accipit, et reddit ad prædictam sedem cum ministris suis et aliis assistentibus, eo ordine quo præmissum est, et ibi cum mitra sedet. Tunc archidiaconus, stans apud pontificem, dicit alta voce in tono lectionis :

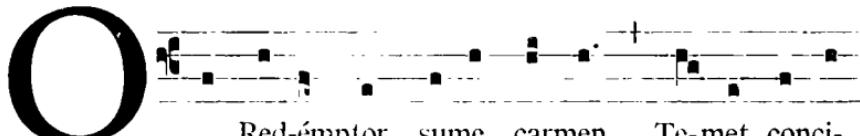
O-le- um ad sanctum Chrisma.

Et mox eadem voce, in tono subiungit :

O-le- um ca-techume-nó-rum.

Quo dicto, oblato pontifici thuribulo, pontifex imponit incensum, et benedicit more solito. Tum duodecim presbyteri, septem diaconi, et septem subdiaconi parati prædicti, et alii ministri, quot necessarii fuerint, eo ordine quo venerunt, pergunt ad sacrarium ad deferendum cum omni decore et reverentia Oleum Chrismale, et Oleum catechumenorum, ministris tamen pontificis cum eo remanentibus. Incedunt autem redeuntes ad chorum cum ampullis, hoc ordine : primo thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem sequitur subdiaconus crucem deferens, medius inter duos acolythos cum cereis ardentibus ; tum duo cantores cantantes versus : O Redemptor, ut infra habentur ; quos sequuntur, bini et bini, subdiaconi et diaconi ; deinde unus subdiaconus portans vasculum cum balsamo, tum duo diaconi ampullas Olei ad sanctum Chrisma, et pro Oleo catechumenorum portantes, qui habent mappulas mundas, sive vela ad collum, quorum extremitates ante pectus dependent, tenentes ipsas ampullas sinistris bracchiis circumdatas, et extremitatibus mappularum, quæ a dextris dependent, involutas, et coopertas, ita tamen ut a medio supra videri possint. Diaconus autem, qui Oleum ad sanctum Chrisma portat, a dexteris vadit ; hos sequuntur duodecim sacerdotes, diaconi et subdiaconi prædicti, bini et bini. Quibus sic a sacristia versus pontificem procedentibus, duo cantores prædicti cantant versus sequentes :

Red-emptor, sume carmen Te-met conci-

nenti- um.

Et chorus idem replicat.

Deinde dicti duo cantores prosequuntur sequentes versus :

Audi, iudex mortu- ó-rum, Una spes mor-tá- li- um, Au-
di vo-ces pro-fe- réntum Do-nuni pa-cis præ-vi- um.

Chorus repetit ¶. O Redémptor.

Deinde dicti duo cantores prosequuntur versum :

Arbor fœta alma luce Hoc sacrándum pró-tu- lit, Fert
hoc pro-na præ-sens turba Salva-tó-ri sáe-cu-li.

Chorus repetit ¶. O Redémptor.

Tum illi duo cantores prosequuntur versum :

Stans ad a-ram imo supplex Infu-lá-tus pónti- fex, Dé-bi-
tum per-sólvit omne Con-secrá-to Chrísma-te.

Chorus repetit ¶. O Redémptor.

Deinde illi duo cantores prosequuntur versum :

Consecrá-re tu digná-re, Rex per-énnis pátri- æ, Hoc

o-lí-vum, signum vivum, Iu-ra contra dáemonum.

Chorus repetit ¶. O Redémptor.

Eis igitur ordine præmisso in presbyterium ecclesiæ cantando versus præmissos pervenientibus, crux cum candelabris et incenso situatur prope altare, iuxta cornu epistolæ; archidiaconus, diaconus, et subdiaconus ministrandes, sint circa pontificem, hinc et inde. Sacerdotes vero duodecim parati iuxta eos duo cornua faciunt, sex hinc et sex illinc, vertentes faciem ad altare, a lateribus assistentes pontifici, tamquam eius testes, et ministerii sacri Chrismatis cooperatores. Diaconi vero post tergum pontificis, et post eos, subdiaconi parati stant, tamquam ministri et inspectores. Interim diaconi ampullas Olei Chrismalis et Olei catechumenorum portantes, et subdiaconus cum balsamo subsistunt, quousque omnes prædicti in suis locis fuerint ordinati. Omnibus itaque dispositis, diaconus ampullam Olei Chrismalis ferens venit ante pontificem, et archidiaconus illam involutam cum mappula, quam diaconus ipse circa collum portavit, de manu eius accipiens, eam sic involutam ostendit pontifici sedenti, et illam super mensam ante episcopum positam collocat diligenter, alio diacono ampullam aliam assidue inter brachia tenente. Tunc subdiaconus vasculum cum balsamo portans, illud tradit archidiacono, qui balsamum pontifici similiter ostendens, ipsum supra mensam collocat. Tum pontifex, deposita mitra, surgit, et versus ad altare, habens ante se super mensam ampullam Olei Chrismalis et balsamum, ante omnia benedit ipsum balsamum, dicens :

¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíitu tuo.

Orémus.

Deus, mysteriorum cælestium et virtútum ómnium præparátor, nostras, quæsumus, preces exaudi, hanc odoriferam siccí córticis lácrimam (quæ felicis virgæ profluéndo sudórem, sacerdotáli nos opimat unguénto) acceptábilem tuis præsta mystériis, et concéssa benedictióne sancti + fica. Per Dóminum nostrum Iesum Christum. Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽculórum.

R. Amen.

Orémus.

Creaturárum ómnium, Dómine, procreátor, qui per Móysen fámulum tuum permístis herbis arómatum fieri præcepisti sanctificatióнем unguénti; cleméntiam tuam supplíciter depósci-

mus, ut huic unguénto, quod radix prodúxit stírpe, spirituálem grátiam largiéndo, plenitúdinem sancti + ficationis infundás. Sit nobis, Dómine, fidei hilaritáte condítum; sit sacerdotális unguénti Chrisma perpéttum; sit ad cælestis vexílli impressiónem dignissimum; ut, quicúmque baptísmate sacro renáti isto fúerint liquóre perúncti, còporum atque animárum benedictiónem pleníssimam consequántur, et beátæ fidei colláto múnere perénniter ampliéntur. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sǽculórum.

R. Amen.

Deinde, accepta mitra, stans adhuc pontifex miscet super patenam, vel in aliquo parvo vasculo balsamum cum modico olei de ampulla Chrismali sumpti, dicens :

Orémus Dóminum Deum nostrum omnipoténtem, qui incomprehensibilem unigéniti Fílii sui sibique coætérini divinitátem mirábili dispositióne veræ humanitáti inseparabiliter coniúnxit, et cooperánte grátia Spíritus sancti, óleo exsultatiónis præ partícipibus suis linívit, ut homo, fraude diáboli pérditus, gémina et singulári constans matéria, perénni redderétur, de qua excíderat, hereditáti; quátenus hos ex divérsis creaturárum speciébus liquóres créatos sanctæ Trinitatis perfectiōne bene + dícat, et benedicéndo sanctí + facet, concedátque, ut simul permísti unum fiant; et quicúmque extérius inde perúnctus fúerit, ita intérius liniátur, quod ómnibus sórdibus corporális matériæ carens, se partícipem regni cælestis effici gratulétur. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium suum, qui cum eo vivit et regnat in unitáte eiúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sǽculórum.

R. Amen.

Quo facto, sedet pontifex, retenta mitra, et halat plane tertio, in modum crucis, super os ampullæ Chrismalis involutæ ante se super mensam stantí. Deinde duodecim sacerdotes parati, qui iuxta eum sunt, ordinatim facientes reverentiam altari et pontifici, ad mensam prædictam accedunt, et stantes ante eam singuli successive eodem modo, ut pontifex fecerat, in modum crucis super os ampullæ prædictæ halant. Tum reverentiam, ut supra, facientes, ad loca sua revertuntur. Quo facto, surgit pontifex,

154 Feria quinta in Cena Domini

et stans, cum mitra, legendo dicit exorcismum Chrismalem, absolute dicens :

Benedictio Chrismatis

Exorcizo te, creatura olei, per Deum Patrem omnipotentem, qui fecit cælum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt, ut omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, omnisque incursio, et omne phantasma satanæ eradicetur, et effugetur a te; ut fias omnibus qui ex te ungendi sunt, in adoptionem filiorum, per Spiritum sanctum. In nomine Dei Patris omnipotentis, et Iesu Christi Filius eius Domini nostri, qui cum eo vivit et regnat Deus, in unitate eiusdem Spiritus sancti.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit praefationem

P

ER omni- a sœcu-la sœcu-ló-rum. R. Amen. V. Dó-

mi-nus vo-biscum. R. Et cum spi- ri- tu tu- o. V. Sursum cor-

da. R. Ha-bémus ad Dómi-num. V. Grá-ti- as agámus Dó-

mi-no De- o nostro. R. Dignum et iustum est.

V

E-re dignum et iustum est, æquum et sa-lu-tá-

re, nos ti-bi semper et u-bíque grá-ti- as áge-re :

Dómi-ne, sancte Pa-ter, omní-pot-ens æ-térne De- us : Qui

in princí-pi- o, inter cé- te-ra bo-ni- tás- tis tu- æ mü-ne-

ra, terram prodú-ce-re fructí- fe-ra ligna iussí-sti,

inter quæ hu-ius pinguíssimi líquó-ris mi-nistræ o-lí-

væ nasce-réntur, qua-rum fructus sacro chrísma-ti de-

serví-ret. Nam et David prophé- ti-co spí-ri-tu grá-ti- æ

tu-æ- sacraménta præ-nóscens, vultus nostros in ó-le- o ex-

hi-la-rán-dos esse cantávit : et cum mundi crími-na di-

156 Feria quinta in Cena Domini

lú-vi- o quondam expi- a-réntur effú- so, simi- li- tú- dinem
fu-tú- ri múnē- ris co-lúm- ba démonstrans per o- lívae ramum,
pa-cem terris réddi- tam nunti- ávit. Quod in novíssimis tem-
pó-ri- bus mani- féstis est efféctibus declará- tum, cum baptís-
ma- tis aquis ómni- um críminum commissa de-lénti- bus,
hæc ó- le- i únceti- o vultus nostros iucúndos éffi- cit, ac
se-rénos. Inde ét-i- am Mó- y-si fámulo tu- o mandátum
de-dísti, ut A-a-ron fratrem su- um pri- us aqua lo-tum
per infu-si- ónem hu-ius unguénti consti-tú- e-ret sacerdó-
tem. Accéssit ad hoc ámpli- or honor, cum Fí- li- us tu- us

Jesus Christus Dóminus noster lavá-ri se a Io- ánne
undis Iordáni-cis exe-gisset, ut Spí-ri-tu Sancto in co-lúm-
bae simi- li-tú-dine dé-super misso, Uni-gé-ni-tum tu- um,
in quo ti-bi óptime compla-cu- ísse, testimó-ni-o subse-
quéntis vo- cis osténde-res, et hoc illud esse mani- festís-
sime comprobá-res, quod cum ó-le- o lætí- ti- æ præ consór-
tibus su- is ungéndum David prophé-ta ce- ci-nisset. Te
í-gi- tur depre-cámur, Dómi- ne, sancte Pa-ter, omní-pot-ens
ætérne De- us, per e- ún-dem Iesum Christum Fí- li- um tu- um
Dómi-num nostrum, ut hu-ius cre- atú-ræ pingué-dinem san-

158 Feria quinta in Cena Domini

eti-**+**fi-cá-re tu- a bene-**+**dicti- óne digné- ris, ut sancti **+**
 Spí-ri-tus e- i admiscé- re virtú-tem, co- ope-ránte Christi
 Fí- li- i tu- i pot-énti- a, a cu-ius nómi-ne sancto Chrisma
 nomen accépit, unde unxísti sa-cerdó-tes, re-ges, pro-
 phé-tas et márt-y-res : ut sit his, qui re-ná- ti fú- e-rint ex
 aqua et Spí- ri-tu Sancto, Chrisma sa-lú- tis, e- ósque
 æ-térnæ vi-tæ parti-ci- pes, et cæ-léstis gló-ri- æ fá-ci- at
 esse consórtes.

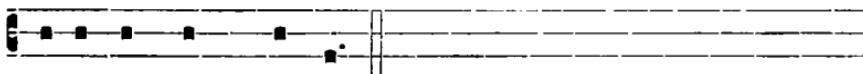
*Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstan-
tibus audiri possit :*

Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum,
qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per
ómnia sǽcula sǽculórum. R;. Amen.

Præfatione huiusmodi finita, pontifex balsamum cum illo modico oleo ex ampulla Chrismali sumpto mistum commiscet sancto Chrismati, reponens ipsum in ampullam Chrismalem, et dicens :

Hæc commixtio liquorum fiat ómnibus ex ea perunctis propitiatio et custódia salutáris in sácula sæculórum. R. Amen.

Tum diaconus, qui ampullam Chrismalem de sacristia portavit, deponit mappulam, sive velum de ipsa ampulla, dimissa ei sua serica veste alba, quam antea habebat, et pontifex, capite inclinato, salutat Chrisma dicens :

Ave, sanctum Chrisma.

Et hoc secundo et tertio facit, semper altius dicendo ; quod postquam tertio dixerit, osculatur labium ampullæ ; quo facto, sedet pontifex, et accipit mitram. Tum singuli duodecim sacerdotes parati prædicti accedunt successive per ordinem ad mensam, supra quam posita est ampulla Chrismatis, et factis reverentiis altari et pontifici, tertio in varia distantia genuflectunt coram ampulla, qualibet vice semper altius dicendo in tono prædicto : Ave, sanctum Chrisma.

Quo tertio dicto, labium ampullæ reverenter osculantur, et ad sua loca revertuntur. Quo peracto, ampulla in uno latere mensæ prædictæ collocatur. Et mox diaconus aliam ampullam sua veste coopertam cum Oleo catechumenorum ferens, accedit ad præsentiam pontificis, et ampullam ipsam sine mappula, quam diaconus ipse circa collum retinet, tradit archidiacono, qui illam suscipiens, eam ostendit pontifici, et collocat supra mensam prædictam in medio ante pontificem ; super quam ampullam statim tam ipse pontifex, quam etiam duodecim presbyteri prædicti halant, prout supra de ampulla Chrismatis factum est. Quo facto, pontifex surgens cum mitra, submissa voce legendo absolute exorcismum Olei catechumenorum, dicit :

Benedictio Olei catechumenorum

Exorcizo te, creatura ólei, in nōmine Dei Pa**+**tris omnipo-tentis et in nōmine Iesu **+**Christi, et Spíritus **+**sancti, ut in hac invocatōne individuæ Trinitatis, atque unius virtute Deitatis, omnis nequissima virtus adversarii, omnis inveterata malitia diaboli, omnis violenta incúrsio, omne confúsū et cæcum phantasma eradicetur, et effugetur, et discédat a te; ut, divinis Sacraméntis purificata, fias in adoptiōnem carnis et spíritus, eis qui ex te ungéndi sunt, in remissiōnem ómniū peccatórum; ut

efficiántur eórum córpora ad omnem grátiam spirituálem acci-
piéndam sanctificáta. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum
Christum, qui ventúrus est iudicáre vivos et mórtuos, et sáeculum
per ignem.

R. Amen.

*Deinde, deposita mitra, pontifex stans benedicit dictum Oleum catechu-
menorum eadem voce dicens :*

V. Dóminus vobíscum.

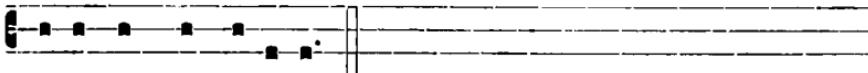
R. Et cum spíitu tuo.

Orémus.

Deus, incrementórum ómnium et proféctuum spirituálium
remunerátor, qui virtúte sancti Spíritus imbecillárum mén-
tium rudiménta confírmas, te orámus, Dómine, ut emíttere dignérís
tuam bene + dictiōnem super hoc óleum, et ventúris ad beátæ
regeneratiōnis lavácrum tríbuas, per unctiōnem huius creatúræ,
purgatiōnem mentis et córporis; ut, si quæ illis adversántium
spirítuum inhæsére máculæ, ad tactum sanctificáti ólei huius
abscédant; nullus spirituálibus nequitiis locus, nulla réfugis
virtútibus sit facúltas, nulla insidiántibus malis laténdi licéntia
relinquáatur. Sed veniéntibus ad fidem servis tuis, et Sancti Spíritus
tui operatiōne mundándis, sit unctiōnis huius præparatiō útilis ad
salútem, quam étiam cælestis regeneratiōnis nativitatē in sacra-
mēto sunt baptísmatis adeptúri. Per Dóminum nostrum Iesum
Christum Fílium tuum, qui ventúrus est iudicáre vivos et mórtuos,
et sáeculum per ignem.

R. Amen.

*Deinde pontifex, et successive duodecim sacerdotes prædicti, reverenter
salutant Oleum ipsum, dicentes tertio in tono lectionis :*

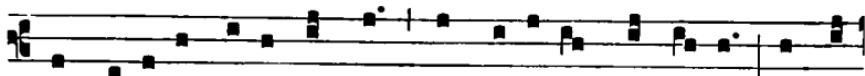
Ave, sanctum ó-le- um.

*Et postquam tertio id fecerint, osculantur os ipsius ampullæ, prout supra
de Chrismate positum est. His itaque peractis, ambæ ampullæ per dictos
duos diaconos, eo ordine et decore, quo delatæ fuerant, ad sacrarium sive*

Ad missam chrismalem

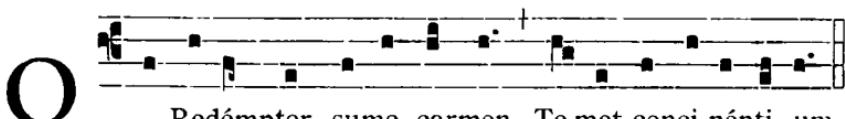
161

sacristiam processionaliter reportantur. Interim dum reportantur, duo præmissi cantores cantant hos versus :

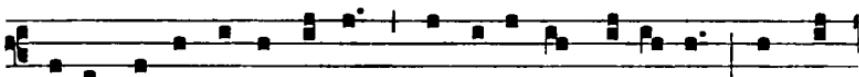
Ut nové-tur sexus omnis   Uncti- ó-ne Chrísma-tis : Ut sa-
né-tur sauci- á-ta   Digni-tá-tis gló-ri- a.

Chorus replicat versum :

Redémptor, sume carmen Te-met conci-nénti- um.

Tum dicti duo cantores prosequuntur versum :

Lo-ta mente sacro fonte   Aufugántur crími- na,   Uncta
fronte sacro- sáncta   Influ- unt cha- rísmá-ta.

Chorus replicat ¶. O Redémptor.

Deinde dicti duo cantores prosequuntur versum :

Corde na-tus ex Pa-réntis Alvum implens Vírgi- nis, Præsta
lu-cem, claude mortem Chrísma-tis con-sórti-bus.

Chorus replicat ¶. O Redémptor.

Quo replicato, dicti duo cantores prosequuntur versum :

Sit hæc di- es festa no-bis, Sæcu-ló-rum sæ-cu- lis : Sit sa-
crá-ta digna laude. Nec se-néscat témpo-re.

Chorus replicat Ý. O Redémptor.

Vetus autem Chrisma, et Oleum catechumenorum, ac infirmorum, si quod remanserat in ampullis, ponitur in lampadibus ecclesiae ante Sacramentum, ut comburatur. Reliquum autem, quod est in pyxidibus, sive capsulis cum bombyce igne comburitur; et novum deinde cum nova bombyce in pyxidibus, sive capsulis imponitur. Interim dum Chrisma et Oleum catechumenorum ad sacristiam portantur, pontifex sedens cum mitra lavat manus, deinde reddit ad altare, et prosequitur missam.

17. Orémus.

Postcommunio

Præsta, quæsumus, Dómine : ut, sicut de præterioris ad nova transimus; ita, vetustate depôsita, sanctificatis méntibus innovémur. Per Dóminum nostrum Iesum Christum.

I te, missa est.
De-o grá-ti-as.

Ad libitum Ite missa est ut in dominica II Passionis, 82.

18. *In fine Missæ, dicto Pláceat tibi, sancta Trinitas, datur benedictio more solito et, omisso ultimo evangelio sancti Ioannis, dicuntur in choro Sexta et Nona, 248.*

DE MISSA SOLEMNI VESPERTINA

IN CENA DOMINI

Statio ad S. Ioannem in Laterano

1. *Tabernaculum, si quod exstat in altari maiore, omnino vacuum sit; pro communicando vero clero et populo hodie et crastino die, ponatur super altare pyxis (vel pyxides) cum particulis in hac ipsa missa consecrandis.*

2. *Ubi deest copia clericorum et sacerdotum, missa celebratur secundum consuetum ritum missæ in cantu; et permittitur incensatio altaris, ut in missa solemni.*

3. *Ubi vero clerici adsint, maxime convenit, ut, in forma assistentiae choralis, missæ solemni vespertinæ intersint.*

4. *Itaque, unusquisque suis choralibus vestimentis induitur: sacerdotes insuper et diaconi accipiunt stolam albam; celebrans et ministri induunt vestes sacras albi coloris, ut in missa moris est.*

5. *Omnibus sic paratis, incipit processio per ecclesiam ad altare, et interim cantatur a schola antiphona ad introitum.*

Antiphona ad introitum iv Gal. 6, 14; Ps. 66

The musical notation consists of a single staff with four horizontal lines. Red neumes are placed on these lines to indicate pitch and rhythm. The lyrics are written below the staff, corresponding to the neumes. The first line of lyrics is: OS au- tem * glo- ri- á- ri o-pór- tet, with a large 'N' at the beginning. The second line is: in cru-ce Dó- mi-ni nostri Ie- su Chri- sti : in quo est. The third line is: sa-lus, vi- ta et re- surrec-ti- o no- stra : per quem.

salvá- ti et li-be- rá- ti su- mus. *Ps.* De- us mi-se-
re- á-tur nostri, et be-ne- dí- cat no- bis : * il-lúmi-net vul-
tum su- um super nos, et mi-se-re- á-tur nostri. Nos
au- tem.

VERSUS AD LIBITUM

2. Ut cognoscámus in terra vi- am tu- am : * in ómni- bus
génti-bus sa-lu-tá- re tu- um. Nos au- tem.

3. Confi-te- ántur ti-bi pó-pu-li, De- us : * confi-te- ántur ti-bi
pópu- li omnes. Nos au- tem.

Ad missam vesperalem

165

6. *Celebrans, postquam cum ministris [seu ministrantibus], ad altare pervenerit, facta confessione, omissis tamen Iúdica me, Deus et Glória Patri, ascendens, osculatur illud in medio, et incensat more solito, etiam quando solus in cantu celebrat.*

I

K Y- ri- e, * e-lé- i-son. Ký-ri- e, e-lé- i-

son. Ký- ri- e, e- lé- i-son. Chri-ste, e- lé- i-

son. Chri- ste, e-lé- i-son. Chri-ste, e- lé- i-

son. Ký-ri- e, e- lé- i-son. Ký- ri- e,

e-lé- i-son. Ký-ri- e, * **

e-lé- i-son.

7. *Altaris incensatione peracta, celebrans lecto introitu et Kýrie, eléison recitato, incipit solemniter Glória in excélsis, et pulsantur campanæ et organum, quæ, expleto hymno, silent usque ad initium hymni angelici in Missa vigiliæ paschalis.*

VII

G Ló- ri- a in excélsis De- o. Et in ter-ra pax ho-

166 Feria quinta in Cena Domini

mí-ni-bus bonæ vo-luntá-tis. Laudá-mus te. Be-ne-

dí-cimus te. Ado-rá-mus te. Glo-ri-fi-cá-mus te.

Grá-ti-as á-gimus ti-bi propter magnam gló-ri-am tu-am.

Dómi-ne De-us, Rex cæ-léstis, De-us Pa-ter omní-

pot-ens. Dómi-ne Fi-li-u-ni-gé-ni-te Ie-su Chri-ste.

Dó-mi-ne De-us, Agnus De-i, Fí-li-us Pa-tris. Qui

tol-lis peccá-ta mundi, mi-se-ré-re no-bis. Qui tol-lis pec-

cá-ta mundi, sús-ci-pe depre-ca-ti-ó-nem nostram.

Qui se-des ad déxte-ram Patris, mi-se-ré-re no-bis. Quóni-am

8. Orémus.

Oratio

Deus, a quo et Iudas reáitus sui poenam, et confessiónis suæ latro præmíum sumpsit, concéde nobis tuæ propitiatiónis efféctum : ut, sicut in passióne sua Iesu Christus, Dóminus noster, divérsa utrísque íntulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectiónis suæ grátiam largiátur : Qui tecum vivit et regnat.

Et dicitur hæc tantum oratio.

9. Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad Corinthios.
I Cor 11, 20-32

Fratres : Conveniéntibus vobis in unum, iam non est domíni-cam cenam manducáre. Unusquisque enim suam cenam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? Aut ecclésiam Dei contémnitis, et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo. Ego enim accépi a Dómino, quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Iesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátiás agens fregit, et dixit : « Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemorationem ». Similiter et cálicem, postquam cenávit, dicens : « Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine : hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemorationem ». Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis : mortem Dómini

168 Feria quinta in Cena Domini

annuntiábitis, donec véniat. Itaque quicúmque manducáverit panem hunc vel biberit cálicem Dómini indígne, reus erit cörperis et sanguinis Dómini. Probet autem seípsum homo : et sic de pane illo edat et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibt indígne, iudícum sibi mandúcat et bibt, non diiúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infírmi et imbecíllas, et dórmiunt multi. Quod si nosmetípsos diiudicarémus, non útique iudicarémur. Dum iudicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

10.

Graduale

Phil. 2, 8-9

v

C Hri-stus * factus est pro no- bis obé-
di- ens us-que ad mor- tem, mor- tem au-tem
cru- cis.   V. Propter quod et De- us exal-
tá-vit il-lum,   et
de- dit il-li no- men,   quod est super
o-mne * no- men.

11. Munda cor meum, Iube, domne (Dómine), et Dóminus sit in corde tuo (meo), dicuntur more solito.

12. **+** Sequentia sancti Evangelii secundum Ioannem. 13, 1-15

Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia venit hora eius, ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem : cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cena facta, cum diábolus iam misísset in cor, ut tráderet eum Iudas Simónis Iscariótæ : sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exívit, et ad Deum vadit : surgit a cena, et ponit vestiménta sua : et cum accepísset línteum, præcínxit se. Deínde mittit aquam in pelvim, et cœpit laváre pedes discipulórum, et extérgere línteo, quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus : « Dómine, tu mihi lavas pedes? » Respóndit Jesus et dixit ei : « Quod ego fácio, tu nescis modo, scies autem póstea ». Dicit ei Petrus : « Non lavábis mihi pedes in ætérnum ». Respóndit ei Jesus : « Si non lávero te, non habébis partem mecum ». Dicit ei Simon Petrus : « Dómine, non tantum pedes meos, sed et manus, et caput ». Dicit ei Jesus : « Qui lotus est, non índiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes ». Sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum; proptérea dixit : Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum, et accépit vestiménta sua : cum recubuisse iterum, dixit eis : « Scitis quid fécerim vobis? Vos vocátis me Magíster et Dómine, et bene dícitis; sum étenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dóminus et Magíster : et vos debétis alter altérius laváre pedes. Exémplum enim dedi vobis, ut, quemádmodum ego feci vobis, ita et vos faciátis ».

13. Valde convenit ut post evangelium habeatur brevis Homilia ad illustranda mysteria potissima, quæ hac missa recoluntur, institutio scilicet sacræ Eucharistiæ et ordinis sacerdotalis, necnon et mandatum Domini de caritate fraterna.

14. Credo hodie non dicitur.

DE LOTIONE PEDUM

15. Post homiliam proceditur, ubi ratio pastoralis id suadeat, ad lotionem pedum.

16. In medio presbyterii, vel in ipsa aula ecclesiæ, parata sint sedilia hinc inde pro duodecim viris, quorum lavabuntur pedes; cetera quæ occurruunt, tempore opportuno, in mensula parentur.

17. *Celebrans, facta altari reverentia, accedit ad sedile et sedet. Interim diaconus et subdiaconus [seu duo maiores ex ministrantibus] inducunt duodecim viros selectos, binos et binos, ad locum paratum, dum schola vel ipse clerus assistens incipit, cantando vel recitando, antiphonas, psalmos et versus infrascriptos.*

Duodecim autem viri selecti, facta genuflexione altari et reverentia celebranti in presbyterio sedenti, disponuntur per sedilia; tunc ministri sacri, [seu ministrantes], adeunt celebrantem qui surgit. Omnes deponunt manipulum, celebrans vero etiam planetam et præcingit se linteo.

Deinde pergit in medium cum ministris [vel ministrantibus], facit altari debitam reverentiam et procedit ad lotionem pedum hoc modo: genuflectens singulis, subdiacono [vel secundo ministrante] singulorum pedem dexterum tenente, acolythis [vel aliis duobus ministrantibus] aquam et pelvim præbentibus, singulorum pedem lavat, deinde abstergit, diacono [vel primo ministrante] linteum præbente ad abstergendum.

Lotione pedum ad finem vergente, incipitur antiphona 8a cum suis versibus, ceteris, si opus sit, omissis.

18. *Antiphonæ¹ vero, psalmi et versus cantandi vel recitandi, sunt:*

I

Antiphona Ioann. 13, 34; Ps. 118, 1

III

Andá-tum novum do vobis : * ut di-li-gá-tis ívi- cem, sic-ut di-lé-xi vos», di-cit Dómi-nus. Ps. Be- á-ti imma- cu-lá-ti in vi- a : * qui ámbu-lant in le- ge Dómi-ni.

Et repetitur immediate antiphona « Mandatum novum ».

Et sic aliae antiphonæ, que habent psalmos vel versus, repetuntur. Et de quolibet psalmo dicitur tantum primus versus.

¹ Melodiarum ad fidem codicium restitutæ iuxta easdem normas ac ipsum Antiphonale monasticum et a S. R. C. approbatæ pro O. S. B., die 24 ianuarii 1957.

II

Antiphona Ioann. 13, 4, 5 et 15; Ps. 47, 2

I transp.

P

Ostquam surrexit Dómi-nus * a ce-na, mi-

sit aquam in pel-vim, cœ-pit lavá-re pe-des di-sci-

pu-ló-rum : hoc ex-émplum re-lí-quit e-is. *Ps. Ma-*

gnus Dóminus, et laudá-bi-lis ni-mis : * in ci-vi-tá-te De-i no-

stri, in monte sancto e-ius. Postquam.

III

Antiphona Ioann. 13, 12, 13 et 15; Ps. 84, 2

II

D

Omi-nus Ie-sus, * postquam ce-ná-vit cum

di-sci-pu-lis su-is, la-vit pe-des e-ó-rum, et a-it

172 Feria quinta in Cena Domini

IV

Antiphona Ioann. 13, 6-7 et 8

V

Antiphona Ioann. 13, 14; Ps. 48, 2

1 transp.

S

I ego, Dómi-nus * et Ma-gíster ve- ster, lavi
 vo-bis pe-des : quanto ma-gis vos de-bé-tis alter alté-
 ri- us la-vá-re pe-des? *Ps. Au-dí-te hæc, omnes gentes : **
 áu-ribus percí-pi-te, qui ha-bi-tá-tis or-bem. Si ego.

VI

Antiphona Ioann. 13, 35

VII

I

N hoc cognóscent omnes, * qui a me-i estis discí-
 pu-li, si di-lecti-ó-nem habu-é-ri-tis ad ínvi-cem.
 ¶. Di-xit Ie-sus * discí-pu-lis su-is. In hoc.

VII

Antiphona I Cor. 13, 13

vii

M Ane- ant in vo- bis * fi-des, spes, cá-ri-tas, tri- a
 hæc : * ma-ior autem ho- rum est cá-ri-tas. ¶ Nunc autem ma-
 nent fi des, spes, cá-ri-tas, tri- a hæc. * Ma-ior.

VIII

Sequens antiphona cum suis versibus numquam omittitur; incipit autem, omissis, si opus sit, præcedentibus, lotione pedum ad finem vergente.

viii

U - bi cá-ri- tas et a-mor, De- us i- bi est.
 ¶ Congregá-vit nos in u-num Christi a-mor.
 ¶ Exsultémus et in ipso iu-cundémur.

¶. Time- ámus et amé-mus De- um vi-vum.

¶. Et ex corde di- li-gá-mus nos sin- cé- ro.

U - bi cá-ri- tas et a-mor, De- us i-bi est.

¶. Simul ergo cum in u-num congregá-mur :

¶. Ne nos mente di-vi-dámur, cave- á-mus.

¶. Cessent iúrgi- a ma-ligna, cessent li-tes.

¶. Et in mé-di- o nostri sit Christus De- us.

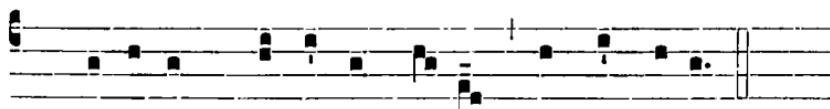
U - bi cá-ri- tas et a-mor, De- us i-bi est.

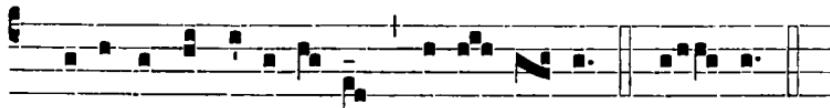
¶. Simul quoque cum be- á- tis vi-de- á-mus

¶. Glo-ri- ánter vul-tum tu- um, Christe De- us :

¶. Gáudi- um, quod est imménsu m, atque probum,

¶. Sáecu- la per in-fi-ní- ta sáecu- ló- rum. A- men.

20. Lotione pedum completa, celebrans redit ad sedem, lavat et abstergit manus, nihil dicens. Deinde omnes resumunt manipulum, celebrans vero (deposito linteo quo erat præcinctus) etiam planetam, et redeunt ante medium altaris, ubi, omnibus stantibus, versus populum celebrans dicit in tono simplici ac manibus iunctis :

Pater noster. *secreto.*

¶. Et ne nos indúcas in tentació nem.

R. Sed libera nos a malo.

¶. Tu mandásti mandáta tua, Dómine.

R. Custodíri nimis.

¶. Tu lavásti pedes discipulórum tuórum.

R. Opera mánuum tuárum ne despícias.

¶. Dómine, exáudi oratió nem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Adésto, Dómine, quæsumus, officio servitútis nostræ : † et quia tu discípulis tuis pedes lavare dignátus es, ne despícias ópera mánuum tuárum, quæ nobis retinénda mandásti : *

ut, sicut hic nobis et a nobis exterióra abluúntur inquinaménta; sic a te ómnium nostrum interióra lavéntur peccáta. Quod ipse præstáre dignérísc, qui vivis et regnas Deus : * per ómnia sǽculórum.

R. Amen.

Oratione completa, duodecim viri, facta genuflexione altari et reverentia celebranti, reducuntur ad loca sua, si sint clerici in presbyterium, si sint laici in peculiarem locum ad hoc designatum.

21. *Ubi vero contingat lotionem pedum extra Missarum solemnia peragi, obseretur ordo supra descriptus, præmisso, cum solitis cærimoníis, cantu evangelií Missæ Ante diem festum Paschæ, ut supra n. 12, p. 169. Celebra- trans utitur pluviali albo.*

22. *Post pedum lotionem, seu, ubi hæc locum non habuerit, post homiliam, proceditur in celebratione Missæ, more solito.*

23. Antiphona ad offertorium *Ps. 117, 16 et 17*

II

D
Exte- ra Dómi- ni * fe- cit vir-
tú- tem, déx-te-ra Dó- mi-ni exaltá- vit
me : non mó- ri- ar, sed vi- vam, et narrá-bo
6- pe-ra Dómi-ni.

24.

Secreta

Ipse tibi, quæsumus, Dómine, sancte Pater, omnípotens ætére
Deus, sacrificium nostrum reddat accéptum, qui discípulis suis
in sui commemoratióne hoc fieri hodiérna traditióne monstrávit,
Iesus Christus, Fílius tuus, Dóminus noster : Qui tecum vivit et
regnat in unitáte...

25. Præfatio, Sanctus et Benedíctus dicuntur more consueto. Dicitur autem Præfatio de sancta Cruce.

PRÆFATIO

P

ER ómni- a sá-e-cu-la sá-e-cu-ló- rum. R. Amen. X. Dó-

mi-nus vo-bís-cum. R. Et cum spí-ri- tu tu- o. X. Sursum cor-

da. R. Habé-mus ad Dómi-num. X. Grá-ti- as agá-mus Dó-

mi-no De- o nostro. R. Dignum et iustum est.

V

E-re dignum et iustum est, aequum et sa-lu- tá-re,

nos ti-bi semper et u-bique grá-ti- as áge-re : Dómi-ne,
sancte Pa-ter, omní-pot-ens æ-térne De- us : Qui sa-lú-tem hu-
máni géne-ris in ligno Cru-cis consti-tu- ísti : ut, unde
mors o-ri- e- bá-tur, inde vi- ta re-súrge-ret : et, qui in
ligno vincé-bat, in ligno quoque vince- ré-tur: per Chri-stum
Dó-mi-num nostrum. Per quem ma- iestá- tem tu- am laudant
Ange-li, adó-rant Domi-na-ti- ónes, tremunt Pot-está-tes.
Cæ-li, cæ-lo-rúmque Virtú-tes, ac be-á-ta Sé-raphim, só- ci- a
exulta- ti- ó- ne concé- lebrant. Cum qui-bus et nostraras vo-

ces ut admít-ti iúbe- as, depre- cámur, súpli- ci confes-
 si- ó- ne di-céntes :

S An- ctus, * San-ctus, San- ctus Dóminus
 De- us Sá- ba- oth. Ple-ni sunt cæli et ter- ra gló-
 ri- a tu- a. Ho-sán-na in excél- sis. Be- ne-dictus
 qui ve- nit in nō- mi-ne Dó- mi-ni Ho-
 sánna in ex- cé-l sis.

26.

INFR.A ACTIONEM

Communicántes, et diem sacratíssimum celebrántes, quo Dóminus noster Iesus Christus pro nobis est tráditus : sed et memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper Vírginis Mariæ, Genetrícis eiúsdem Dei et Dómini nostri Iesu Christi : sed et beatórum Apostolórum ac Mártirum tuórum, Petri et Pauli, Andréæ, Iacóbi, Ioánnis, Thomæ, Iacóbi, Philíppi, Bartholomæi,

Matthæi, Simónis et Thaddæi : Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Ioánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni : et ómnium Sanctórum tuórum; quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. *Iungit manus.* Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Tenens manus expansas super oblata, dicit :

Hanc ígitur oblatiōnem servitútis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus ob diem, in qua Dóminus noster Iesus Christus trádidit discípulis suis Córporis et Sánguinis sui mystéria celebránda : quæsumus, Dómine, ut placátus accípias : diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab ætérrna damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum iúbeas grege numerári. *Iungit manus.* Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Quam oblatiōnem tu, Deus, in ómnibus, quæsumus, *signat ter super oblata*, bene + dictam, adscrí + ptam, ra + tam, ratio-náibilem, acceptabilémque fáceré dignéris : *signat semel super hostiam*, ut nobis Cor + pus, et *semel super calicem*, et San + guis fiat dilectíssimi Fílii tui *iungit manus* Dómini nostri Iesu Christi.

27. *Incensatio Sacramenti, ut in missa solemini moris est, hodie fit etiam si missa absque ministris sacris celebratur; tunc autem ab acolythis [seu ministrantibus] peragitur.*

Qui prídie, quam pro nostra omniúmque salúte paterétur, hoc est, hódie, *accipit hostiam*, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas, *elevat oculos ad cælum*, et elevátis óculis in cælum ad te Deum, Patrem suum omnipoténtem, *caput inclinat*, tibi grátias agens, *signat super hostiam*, bene + díxit, fregit, deditque discípulis suis, dicens : Accípite, et manducáte ex hoc omnes :

Tenens ambabus manibus hostiam inter indices et pollices, profert verba consecrationis secrete, distinete et attente super hostiam, et simul super omnes, si plures sint consecrandæ.

182 Feria quinta in Cena Domini

Reliqua ut in Canone missæ, præter sequentia.

28. *Ad triplex Agnus Dei, ter respondetur miseré nobis, ut infra.*

v
Agnus De-i, * qui tol-lis peccá-ta mun-di : mi-se-ré-re no-bis. Agnus De-i, * qui tol-lis peccá-ta mundi : mi-se-ré-re no-bis. Agnus De-i, * qui tol-lis peccá-ta mun-di : mi-se-ré-re no-bis.

Osculum pacis hodie non datur, et omittitur oratio Dómine Iesu Christe, qui dixisti.

29. *Sumpto sacratissimo Sanguine, celebrans procedit ad distributionem communionis, more solito. Precedunt ministri sacri; post eos ceteri clerci per ordinem, deinde ministrantes.*

Hi omnes accedunt ante altare, bini et bini, aut quaterni et quaterni, et, facta genuflexione, gradus ascendunt, genibusque flexis reverenter accipiunt Corpus Domini; postea eodem ordine recedunt. Fideles vero accipiunt Sacramentum ad cancellos.

Si vero multitudo fidelium ad sacram mensam accedentium magna sit, ali quoque sacerdotes, cotta et stola albi coloris induiti, vel una cum

*celebrante ad cancellos, vel alio loco apto, communionem distribuere possunt,
cauto tamen ut bono ordini ac devotioni fidelium sedulo provideatur.*

*Si episcopus sacram communionem distribuerit, fideles annulum eiusdem
ante communionem non osculantur.*

30. *Antiphona ad communionem cantari debet a schola, dum celebrans
sacras particulas distribuit.*

31. Antiphona ad communionem *Ioann. 13, 12, 13 et 15*

II

Omnis Iesus, * postquam cenavit cum
discipulis suis, lavavit pedes eorum, et ait
illis: Scitis quid fecerim vobis, ego Dominus
et Magister? Exemplum dedi vobis, ut et
vos ita faciatatis.

Iuxta numerum communicantium addi possunt sequentes psalmi.

Psalmus 22

D

Omnis regit me, et nihil mihi derit: *

184 Feria quinta in Cena Domini

lo-co páscu-ae i-bi me col-lo- cá-vit. 2. Super...

2. Super aquam refectionis educávit me : * ániam meam convértit.

3. Dedúxit me super sémitas iustítiæ, * propter nomen suum.

4. Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam *tu mecum* es.

5. Virga tua et báculus **tuus**, * ipsa me consoláta sunt. —

6. Parásti in conspéctu meo **mensam**, * advérsus eos qui tribulant me.

7. Impinguásti in óleo caput **meum** : * et calix meus inébrians quam **præclárus** est!

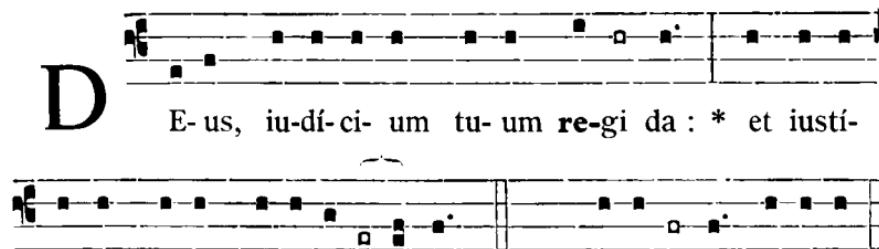
8. Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus *vitæ meæ* :

9. Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Et repetitur antiphona Dóminus Iesus. ut supra.

Psalmus 71

D

ti- am tu- am fi- li- o re-gis : *Flexa* : Ará-bi- æ, †

2. Iudicáre pópulum tuum in iustízia, * et páuperes tuos in *iudicio*.

3. Suscipiant montes pacem pópulo : * et colles *iustíiam*.

4. Iudicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet filios **páuperum** : * et humiliábit calumniatórem. —

5. Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónen.

6. Descéndet sicut plúvia in vellus : * et sicut stillicídia stil-lántia *super terram*.

7. Oriétur in diébus eius iustitia et abundántia pacis : * donec auferátur luna. —

8. Et dominábitur a mari usque ad mare : * et a flúmine usque ad términos orbis *terrárum*.

9. Coram illo prócient *Æthíopes* : * et inimíci eius *terram língent*.

10. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona *addúcent*.

11. Et adorábunt eum omnes reges *terræ* : * omnes gentes sérvient ei. —

12. Quia liberábit páuperem a poténte : * et páuperem, cui non erat *adiútor*.

13. Parcet páperi et *ínopi* : * et ánimas páuperum *salvas fáciet*.

14. Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum : * et honoráble nomen eórum *coram illo*. —

15. Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, † et adorábunt de ipso *semper* : * tota die benedícen ei.

16. Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, † super-extollétur super Líbanum fructus eius : * et florébunt de civitáte sicut *fenum terræ*.

17. Sit nomen eius benedictum in *sácula* : * ante solem pérmanet nomen eius.

18. Et benedicéntur in ipso omnes tribus *terræ* : * omnes gentes magnificábunt eum. —

19. Benedictus Dóminus, Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

20. Et benedictum nomen maiestatis eius in ætérnum : † et replébitur maiestáte eius omnis *terra* : * fiat, fiat.

Et repetitur antiphona Dóminus Iesus. ut supra.

Psalmus 103

B

E ne dic, á-nima me- a, Dómino : * Dómi-ne, De- us

me- us, magni- fi-cá-tus es ve-he- ménter. *Flexa* : dux est

e- ó- rum : †

2. Confessióne et decórem induísti : * amíctus lúmine sicut **vestíménto** :3. Exténdens cælum sicut **pellem** : * qui tegis aquis superiòra eius.4. Qui ponis nubem ascénsu m **tuum** : * qui ámbulas super pennis **ventórum**.5. Qui facis ángelos tuos, **spíritus** : * et minístros tuos ignem: **uréntem**. —6. Qui fundásti terram super stabilitátem **suam** : * non inclinábitur in sǽculum sǽculi.7. Abýssus, sicut vestiméntum, amíctus eius : * super montes **stabunt aquæ**.8. Ab increpatiōne tua fúgient : * a voce tonítrui tui **formidábunt**.9. Ascéndunt montes, et descéndunt **campi** * in locum, quem fundásti eis.10. Términum posuísti, quem non transgrediéntur : * neque converténtur operíre **terram**. —

11. Qui emítis fontes in conválibus : * inter médium móntium pertransibunt aquæ.

12. Potábunt omnes héstiae agri : * exspectábunt ónagri in sítis sua.

13. Super ea vólucres cæli habitábunt : * de médio petrárum dabunt voces.

14. Rigans montes de superióribus suis : * de fructu óperum tuórum satiábitur **terra** :
15. Prodúcens fenum iuméntis, * et herbam servitúti **hóminum** :
16. Ut edúcas panem de **terra** : * et vinum lætíficet *cor* **hóminis** :
17. Ut exhibaret fáciem in óleo : * et panis *cor* **hóminis** *confírm̄et*.
18. Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit : * illic pásseres nidificábunt.
19. Heródii domus dux est eórum : † montes excélsi **cervis** : * petra refúgium **herináciis**. —
20. Fecit lunam in **témpora** : * sol cognóvit occásūm suum.
21. Posuísti ténebras, et facta **est** nox : * in ipsa pertransibunt omnes béstiae silvæ.
22. Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo *escam sibi*.
23. Ortus est sol, et congregáti sunt : * et in cubílibus suis collocabúntur.
24. Exibit homo ad opus **suum** : * et ad operatióñem suam usque *ad vésperum*. —
25. Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! † ómnia in sapiéntia fecísti : * impléta est terra possessióne tua.
26. Hoc mare magnum, et spatiósum **mánibus** : * illic reptilia, quorum non *est* númerus.
27. Animália pusilla cum **magnis** : * illic naves pertransibunt.
28. Draco iste, quem formásti ad illudéndum *ei* : * ómnia a te exspéctant ut des illis escam *in témpore*.
29. Dante te illis, **cólligent** : * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur **bonitáte**.
30. Averténte autem te fáciem, turbabúntur : † áuferes spíritum eórum, et defícient, * et in púlverem suum reverténtur.
31. Emíttes spíritum tuum, et creabúntur : * et renovábis fáciem **terræ**. —
32. Sit glória Dómini in sáculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis :
33. Qui réspicit terram, et facit eam **trémere** : * qui tangit montes, *et fúmigant*.

188 Feria quinta in Cena Domini

34. Cantábo Dómino in vita **mea** : * psallam Deo meo quámdui sum.

35. Iucundum sit ei elóquium **meum** : * ego vero delectábor in **Dómino**.

36. Defícient peccatóres a terra, et iníqui ita ut **non** sint : * bénedic, áнима mea, **Dómino**.

Et repetitur antiphona Dóminus Iesus. ut supra.

Psalmus 150

L

Audá-te Dómi-num in sanctis e- ius : * laudá-te

e- um in firmaménto virtú- tis e- ius. *Flexa* : be-ne-so-

nánti-bus : †

2. Laudáte eum in virtútibus eius : * laudáte eum secúndum multitudinem magnitudinis eius.

3. Laudáte eum in sono **tubæ** : * laudáte eum in psaltério et **cíthara**.

4. Laudáte eum in týmpano, et **choro** : * laudáte eum in chordis et **órgano**.

5. Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus : † laudáte eum in cýmbalis iubilatiónis : * omnis spíritus laudet **Dóminum**.

Et clauditur cum eadem antiphona Dóminus Iesus.

32. *Communione fidelium peracta, pyxis vel pyxides deponuntur super corporale. Si tamen pyxides plures sunt et tabernaculum in altari exstat, una tantum relinquuntur super corporale, reliquæ vero reponuntur in tabernaculo, et, ante altarium denudationem, forma simplici transferuntur ad locum reservationis, extra ecclesiam. Celebrans procedit ad ablutionem calicis et digitorum, recitans solitas orationes.*

33. Omnibus sic absolutis, Missa prosequitur more solito; sed celebrans genuflectit, quandocumque accedit, vel recedit a medio altaris, vel transit ante Sacramentum: et cum dicit Dóminus vobíscum, non vertit se ad populum in medio altaris, ne terga vertat Sacramento, sed a latere evangelii.

V. Dóminus vobíscum. R^y. Et cum spíritu tuo.

34. Orémus.

Postcommunio

Refécti vitálibus aliméntis, quásumus, Dómine Deus noster: ut, quod témpore nostræ mortalitatis exséquimur, immortali-tatis tuæ múnere consequámur. Per Dóminum.

V. Dóminus vobíscum. R^y. Et cum spíritu tuo.

B

E-ne-di-cámus Dómi-no.

R^y. De-o grá-ti-as.

35. Dicitur Pláceat tibi, sancta Trinitas, et osculatur altare more solito.

36. Benedictio et ultimum evangelium sancti Ioannis hodie omittuntur; celebrans autem et ministri sacri deponunt manipulum, celebrans vero etiam planetam, et accipit pluviale albi coloris.

37. In Missis lectis, quæ secundum Instructionem, III, 17, ab Ordinario loci celebrari permittuntur, Missa terminatur more solito.

DE SOLEMNI TRANSLATIONE AC REPOSITIONE SACRAMENTI ET DE ALTARIUM DENUDATIONE

1. Missa expleta, statim proceditur ad solemnem translationem et reposi-tionem Sacramenti, quod ad communionem sequenti die faciendam in pyxide asservatur.

2. De apparatu loci, in quo sanctissima Eucharistia reponenda est, serventur quæ in Instructione, II, 8, 9, præscripta sunt.

3. In translatione et repositione vero Sacramenti proceditur hoc modo: Accenduntur intorticia, et fit processio more solito.

Si haberi potest, aliis subdiaconus paratus ferat crucem; secus unus ex clericis [vel ministrantibus].

Celebrans, stans ante altare, imponit incensum in duobus thuribulis [in uno thuribulo], absque benedictione. Deinde, in medio genuflexus, ter incensat Sacramentum.

Tunc assumit velum humerale albi coloris, et ascendens altare in medio, facta genuflexione, stans, accipit pyxidem, quam diaconus ei porrigit, et extremitatibus veli cooperit.

Deinde, de altari descendens, procedit sub baldachino, duobus acolythis [vel uno ministrante] Sacramentum continue incensantibus [incensante], usque ad locum paratum.

Ministri sacri [vel ministrantes] comitantur celebrantem, a dextris et a sinistris procedentes et extremitates pluvialis tenentes.

Dum fit processio, cantatur hymnus Pange, lingua, gloriósi Cörperis mystérium, usque ad verba Tantum ergo; si vero opus sit, idem hymnus repetitur a 2^a stropha.

Hymnus

P

Ange, lingua, glo-ri- ó-si Córpo-ris mysté-ri- um,

Sangui-nísque pre-ti- ó-si, Quem in mundi pré-ti- um Fru-

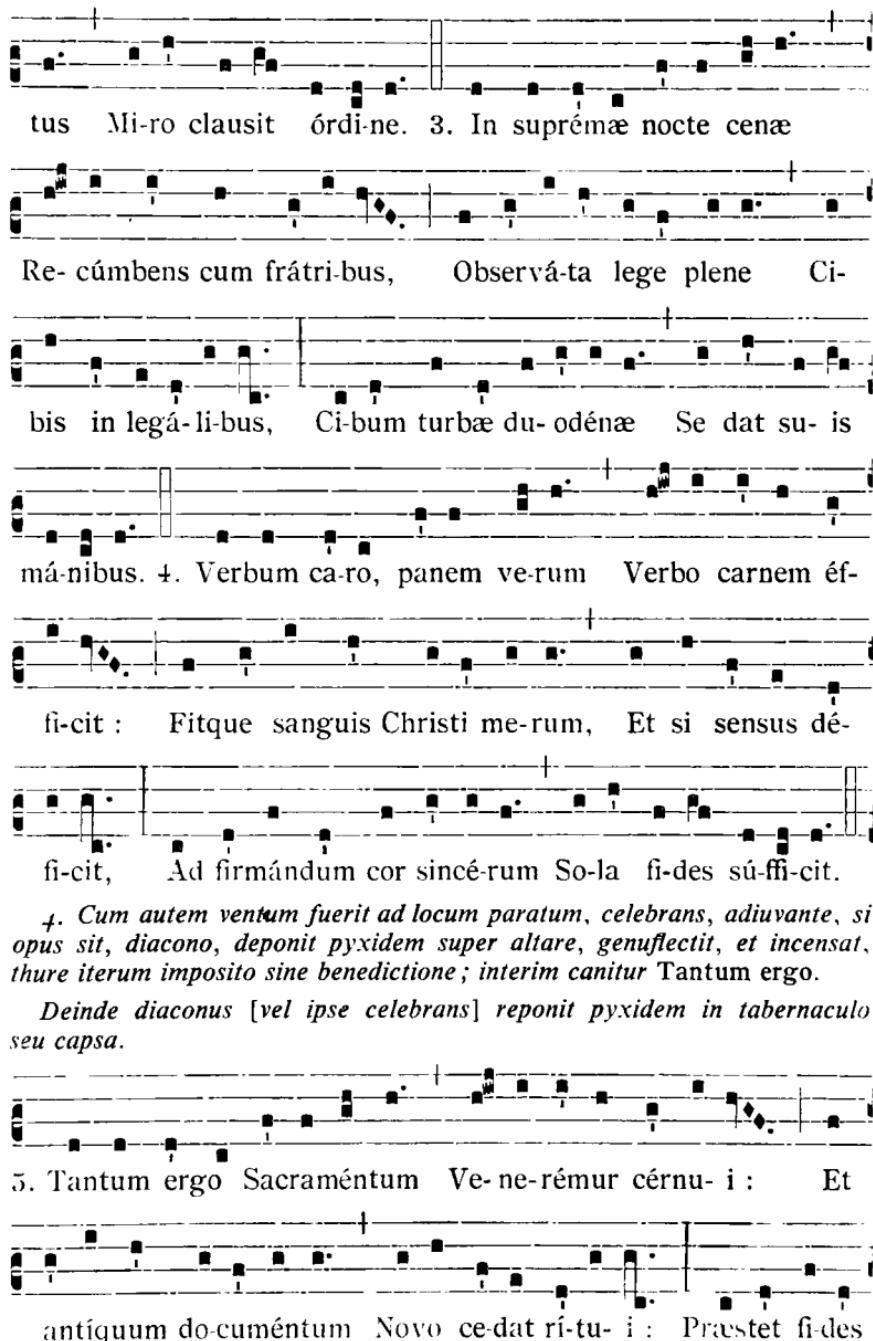
ctus ventris gene-ró-si Rex effú-dit génti- um. 2. No-bis da-

tus, no-bis na-tus Ex intácta Virgi-ne, Et in mundo

conversá-tus, Sparso verbi sémi-ne, Su-i mo-ras inco-lá-

tus Mi-ro clausit órdi-ne. 3. In suprémæ nocte cenæ
 Re- cùmbens cum frátri-bus, Observá-ta lege plene Ci-
 bis in legá-li-bus, Ci-bum turbæ du- odénæ Se dat su- is
 má-nibus. 4. Verbum ca-ro, panem ve-rum Verbo carnem éf-
 fi-cit : Fitque sanguis Christi me-rum, Et si sensus dé-
 fi-cit, Ad firmándum cor sincé-rum So-la fi-des sú-ffi-cit.
4. Cum autem ventum fuerit ad locum paratum, celebrans, adiuvante, si opus sit, diacono, deponit pyxidem super altare, genuflectit, et incensat, thure iterum imposito sine benedictione; interim canitur Tantum ergo.
Deinde diaconus [vel ipse celebrans] reponit pyxidem in tabernaculo seu capsa.

5. Tantum ergo Sacraméntum Ve- ne-rémur cénu- i : Et
 antíquum do-cuméntum Novo ce-dat rí-tu- i : Præstet fi-des

supplémentum Sénsu- um de- fectu- i. 6. Ge-ni-tó-ri, Ge-ni-
tóque Laus et iu-bi-lá-ti- o, Sa-lus, honor, virtus quo-
que Sit et bene-dícti- o : Pro cedénti ab utróque Com-
par sit lau-dá-ti- o. Amen.

5. Postea, omnes, genibus flexis, per aliquod temporis spatiū in silentio Sacramentum adorant. Signo dato, celebrans et ministri sacri [et ministrantes] surgunt, iterum, genibus flexis, adorant, et revertuntur in sacristiam, ubi celebrans et ministri sacri deponunt paramenta albi coloris; deinde celebrans et diaconus assumunt stolam violaceam.

6. Si autem plures pyxides transferendae sint, idem celebrans (vel, si habeantur, aliis sacerdos, aut diaconus, indutus superpelliceo, stola alba et velo humerali eiusdem coloris) eas transferat ad iocum destinatum, antequam incipiat altarium denudationem, forma quidem simplici, scilicet comitantibus duobus acolythis [vel ministrantibus] cum cereis accensis, alioque umbellam portante.

7. Deinde celebrans cum ministris [seu ministrantibus] exeunt ante altare maius; facta eidem reverentia, stantes, incipiunt denudationem altarium, hoc modo :

Celebrans dicit clara voce sequentem antiphonam :

Psalmus 21, 19. Diviserunt sibi vestimenta mea : et super vestem meam miserunt sortem addens initium eiusdem psalmi :

Deus, Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti? *

Quem chorus prosequitur usque dum altarium denudatio peracta sit :

longe a salute mea verba delictorum meorum.

2. Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies : * et nocte,
et non ad insipiéntiam mihi.

3. Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

4. In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, et libe-
rásti eos.

5. Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt,
et non sunt confúsi.

6. Ego autem sum vermis, et non homo : * opprobrium hómi-
num, et abiéctio plebis.

7. Omnes vidéntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis,
et movérunt caput.

8. Sperávit in Dómino, erípiat eum : * salvum fáciat eum,
quóniam vult eum.

9. Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre : * spes mea ab
ubéribus matris meæ.

10. In te proiectus sum ex útero : † de ventre matris meæ Deus
meus es tu, * ne discésseris a me :

11. Quóniam tribulátio próxima est : * quóniam non est qui
ádiuvet.

12. Circumdedérunt me vítuli multi : * tauri pingues obse-
dérunt me.

13. Aperiérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

14. Sicut aqua effúsus sum : * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

15. Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio
ventris mei.

16. Aruit tamquam testa virtus mea, † et lingua mea adhæsit
fáucibus meis : * et in púlverem mortis deduxísti me.

17. Quóniam circumdedérunt me canes multi : * concílium mali-
gnántium obsédit me.

18. Fodérunt manus meas et pedes meos : * dinumeravérunt
ómnia ossa mea.

19. Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me : † divisérunt
sibi vestiménta mea, * et super vestem meam misérunt sortem.

20. Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me : *
ad defensióñem meam cónspice.

21. Erue a frámea, Deus, ániam meam : * et de manu canis únicam meam :

22. Salva me ex ore leónis : * et a córnibus unicórniū humilitátem meam.

23. Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiae laudábo te.

24. Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsū semen Iacob, glorificáte eum.

25. Tímeat eum omne semen Israël : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecationem páuperis.

26. Nec avértit fáciem suam a me : * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

27. Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

28. Edent páuperes, et saturabúntur : † et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sáculum sáculi.

29. Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

30. Et adorábunt in conspéctu eius * univérsæ familiæ géntium.

31. Quóniam Dómini est regnum : * et ipse dominábitur géntium.

32. Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspéctu eius cadent omnes qui descéndunt in terram.

33. Et ánima mea illi vivet : * et semen meum sérviet ipsi.

34. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : † et annuntiábunt cæli iustítiam eius pôpulo qui nascétur, * quem fecit Dóminus.

Celebrans vero cum ministris sacris [vel ministrantibus] denudat omnia altaria ecclésiae, excepto illo in quo Sacramentum solemniter adoratur.

Altaribus denudatis, redeunt ad altare maius, et repetita a celebrante antiphona

Divisérunt sibi vestiménta mea : et super vestem meam misérunt sortem.

revertuntur in sacristiam ¹.

¹ Post missam solemnem vespertinam, candelabra et ipsa crux non sunt removenda in denudatione altarium. (S. R. C. 18 Junii 1956)

8. Mox in choro dicitur Completorium ut infra notatur, candelis extinctis et absque cantu. (Nihil tamen prohibet quominus separetur ab huiusmodi functione. S.R.C. 23 Iul. 1956, IV).

9. Ad locum autem repositionis sanctissimæ Eucharistiae fit publica adoratio, ut in Instructione, I 2b, II 10, dictum est.

AD COMPLETORIUM

Non dicitur Iube, domne, nec lectio brevis, nec Adiutorium, neque oratio dominica : sed absolute incipitur ab hebdomadario :

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli archangelo, beato Ioanni Baptista, sanctis apostolis Petro et Paulo, beato patri nostro Benedicto, omnibus sanctis, et vobis, fratres : quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere : percutit sibi pectus ter, dicens : mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem archangelum, beatum Ioannem Baptistam, sanctos apostolos Petrum et Paulum, beatum patrem nostrum Benedictum, omnes sanctos, et vos, fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Chorus respondet :

Misereatur tui omnipotens Deus, et, dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Ry. Amen.

Deinde repetit confessionem, et ubi dicitur : vobis, fratres, et vos, fratres, dicat : tibi, pater, et te, pater.

Facta confessione a choro, hebdomadarius dicit :

Misereatur vestri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

Ry. Amen.

Indulgéntiam, absolutiōnem, et remissiōnem peccatórum nostrorum trībuat nobis omnipotens et misericors Dóminus.

Ry. Amen.

Extra chorum, si unus vel duo tantum recitent officium, et in choro monialium, semel tantum ac simul ab omnibus ita fit confessio :

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariæ semper Virgini, beato Michaéli archangelo, beato Ioanni Baptista, sanctis apóstolis Petro et Paulo, beato patri nostro Benedicto, et omnibus sanctis, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere : mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem archangélo, beatum Ioánnem Baptistam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, beatum patrem nostrum Benedictum, et omnes sanctos, orare pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Deinde dicitur :

Misereáter nostri omnípotens Deus, et, dimissis peccatis nostris, perdúcat nos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgéntiam, absolutiōnem, et remissiōnem peccatórum nostrorum tríbuat nobis omnípotens et misericors Dóminus.

R. Amen.

Facta confessione et absolutione, statim inchoantur sequentes psalmi :

Psalmus 4

Cum invocarem exaudiuit me Deus iustitiae meae : * in tribulatiōne dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi oratiōnem meam.

Filió hóminum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem et quæratis mendacium?

Et scítote quóniam mirificavit Dóminus sanctum suum : * Dó-

minus exaudi et me cum clamávero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare : † quæ dicitis in córdibus vestris, * in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium iustitiae, † et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini et olei
sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam
et requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulaliter in spe * constituisti
me.

Psalmus 90

Qui habitat in adiutorio Altissimi, * in protectione
Dei caeli commorabitur.

Dicit Dominus : Suscepitor
meus es tu et refugium meum : *
Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de
laqueo venantium : * et a verbo
aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi : * et sub pennis eius spe-
rabis.

Scuto circundabit te veritas
eius : * non timebis a timore
nocturno.

A sagitta volante in die, † a
negotio perambulante in tene-
bris : * ab incursu, et daemonio
meridiiano.

Cadent a latere tuo mille, †
et decem millia a dextris tuis : *
ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis : * et retributio nem pec-
catorum vidabis.

Quoniam tu es, Domine, spes
mea : * Altissimum posuisti
refugium tuum.

Non accedet ad te malum : *
et flagellum non appropinquabit
tabernaculo tuo.

Quoniam angelis suis mandavit
de te : * ut custodiant te in
omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te : *
ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum
ambulabis : * et conculcabis
leonem et draconem.

Quoniam in me speravit,
liberabo eum : * protegam
eum, quoniam cognovit nomen
meum.

Clamabit ad me, et ego exaudi-
diam eum : † cum ipso sum in
tribulacione : * eripiam eum et
glorificabo eum.

Longitudine diorum replabo
eum : * et ostendam illi salutare
meum.

Psalmus 133

Ecce nunc benedicite Domini-
num, * omnes servi Domini :

Qui statis in domo Domini, *
in atris domus Dei nostri.

In noctibus extollite manus
vestras in sancta, * et benedicite
Dominum.

Benedicat te Dominus ex
Sion, * qui fecit cælum et
terræ.

Post hos psalmos immediate dicitur canticum sequens :

Canticum Simeonis

Luc. 2, 29-32

Nunc dimittis servum tuum,
Dómine, * secúndum ver-
bum tuum in pace :

Quia vidérunt óculi mei * sa-
lutáre tuum :
Quod parásti * ante fáciem
ómnium populórum :
Lumen ad revelationem gén-
tium, * et glóriam plebis tuæ
Israël.

Postea dicitur, flexis genibus, antiphona :

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.
Feria VI additur : Mortem autem crucis.

Deinde Pater noster totum sub silentio. Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Visita, quásumus, Dómine, habitatióne istam, et omnes
insídas inimíci ab ea longe repélle : Angeli tui sancti hábitent
in ea, qui nos in pace custódiant; et benedictio tua sit super nos
semper. *Et sub silentio concluditur Per Dóminum.*

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

¶ Ubi vero juxta rubricas, Completorium dicitur tamquam ultima diei
precatio, in qua fit examen conscientiæ, tunc si recitatur in choro vel in
communi, moderator chori vel communitatis, signo dato, indicat
initiandum esse examen conscientiæ; quo absoluto, dicitur *Confiteor*, et
fiunt reliqua ut supra.

Vesperæ dicuntur tantum ab iis qui Missæ vespertinæ non interfuer-
runt, ut sequitur :

Omnia ut in Sabbato sancto, 349, præter sequentia :

Ant. 1 Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Ad Magnificat, antiphonæ

Feria V

Cenántibus autem illis, accépit Iesus panem, et benedíxit, ac
fregit, deditque discípulis suis.

Feria VI

Cum accepísset acétum dixit : Consummátum est : et inclináto
cápite, emísit spíritum.

*Post antiphonam ad Magnificat, dicitur Christus factus est, cum
reliquis, ut supra ad Laudes.*

FERIA SEXTA IN PASSIONE ET MORTE DOMINI

I classis

AD MATUTINUM

Altare omnino nudum sit, sine cruce et sine candelabris.

IN I NOCTURNO

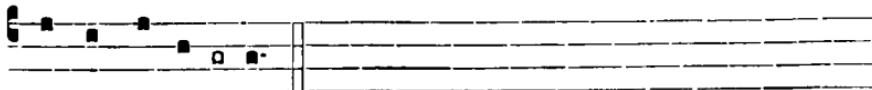
1 antiphona VIII G

A large Gothic-style letter 'A' is positioned at the beginning of the musical line. The music is written on four-line staffs. The lyrics begin with 'STITÉRUNT * re-ges terræ, et prínci-pes con-' followed by a repeat sign, then 've-né- runt in unum, advérsus Dómi-num, et advérsus Christum e- ius.'

Psalmus 2

A large Gothic-style letter 'Q' is positioned at the beginning of the musical line. The music is written on four-line staffs. The lyrics begin with 'Ua-re fremu- é-runt gen- tes, * et pô-pu-li me-di-tá-'.

200 Feria sexta in Morte Domini

ti sunt in- á-ni- a.

2. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, *
advérsus Dóminum, et advérsus Christum eius.

3. Dirumpámus víncula eórum : * et proiciámus a nobis
iugum ipsórum.

4. Qui hábitat in cælis, irridébit eos : * et Dóminus subsan-
nábit eos.

5. Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo contur-
bábit eos.

6. Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem
sanctum eius, * prædicens præcéptum eius.

7. Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie
génui te.

8. Póstula a me, et dabo tibi gentes hereditátem tuam, * et
possessiónem tuam téminos terræ.

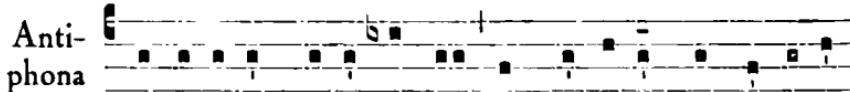
9. Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli con-
frínges eos.

10. Et nunc, reges, intelligite : * erudímini, qui iudicátis
terram.

11. Servíte Dómino in timóre : * et exsultáte ei cum tremóre.

12. Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, *
et pereádis de via iusta.

13. Cum exárserit in brevi ira eius, * beáti omnes qui confidunt
in eo.

Asti-té-runt reges terræ, et príncipes conve- nérunt

in unum, advérsus Dómi-num, et advérsus Christum e- rius.

Ad Matutinum in I nocturno

201

2 ant.

VIII G

D

I-vi-sé-runt si-bi * vestiménta me-a, et super

vestem me-am mi-sé-runt sor-tem.

Psalmus 21

D

E-us, De-us me-us, réspi-ce in me : † qua-re me

de-re liquí-sti? * longe a sa-lú-te me-a verba de-lictó-

rum me-ō- rum. Flexa : ex ú-te-ro †

2. Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies : * et nocte,
et non ad insipiéntiam mihi.

3. Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

4. In-te speravérunt, patres nostri : * speravérunt, et liberásti
eos.

5. Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt,
et non sunt confúsi.

6. Ego autem sum vermis, et non homo : * opprórium hómi-
num, et abiéctio plebis.

7. Omnes vidéntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et
movérunt caput.

8. Sperávit in Dómino, erípiat eum : * salvum fáciat eum,
quóniam *vult* eum.

9. Quóniam tu es, qui extraxísti me de *ventre* : * spes mea ab
ubéribus *matris meae*.

10. In te proiectus sum ex útero : † de ventre matris meae Deus
meus *es* tu, * ne discésseris a me :

11. Quóniam tribulátio próxima est : * quóniam non *est qui*
ádiuvet.

12. Circumdedérunt me vítuli **multi** : * tauri pingues *obse-*
dérunt me.

13. Aperiérunt super me os **suum**, * sicut leo rápiens *et*
rúgiens.

14. Sicut aqua effúsus sum : * et dispérsa sunt ómnia *ossa*
mea.

15. Factum est cor meum tamquam cera *liquéscens* * in médio
ventris mei.

16. Aruit tamquam testa virtus mea, † et lingua mea adhæsit
fáucibus **meis** : * et in púlverem mortis *deduxísti* me.

17. Quóniam circumdedérunt me canes **multi** : * concílium
malignántium *obsédit* me.

18. Fodérunt manus meas et pedes **meos** : * dinumeravérunt
ómnia *ossa* **mea**.

19. Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me : † divi-
sérunt sibi vestíménta **mea**, * et super vestem meam misérunt
sortem.

20. Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum **a me** : *
ad defensiónen *meam* cónspicie.

21. Erue a frámea, Deus, ánimam **meam** : * et de manu canis
únicam **meam**.

22. Salva me ex ore leónis : * et a córnibus unicórniū humili-
tátem **meam**.

23. Narrábo nomen tuum frátribus **meis** : * in médio ecclésiæ
laudábo te.

24. Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen
Iacob, glorificáte eum.

25. Tímeat eum omne semen Israël : * quóniam non sprevit,
neque despéxit deprecationem páuperis :

26. Nec avértit fáciem suam a me : * et cum clamárem ad eum,
exaudívit me.

27. Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam
in conspéctu timéntium eum.

28. Edent páuperes, et saturabúntur : † et laudábunt Dóminum
qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sǽculum sǽculi.

29. Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines
terræ :

30. Et adorábunt in conspéctu eius * univérsæ famíliae géntium.

31. Quóniam Dómini est regnum : * et ipse dominábitur géntium.

32. Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in
conspéctu eius cadent omnes qui descéndunt in terram.

33. Et ánima mea illi vivet : * et semen meum sérviet ipsi.

34. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : † et annun-
tiábunt cæli iustítiam eius pópulo qui nascétur, * quem fecit
Dóminus.

Anti-
phona

Di-vi- sé-runt si- bi vestiménta me- a, et super

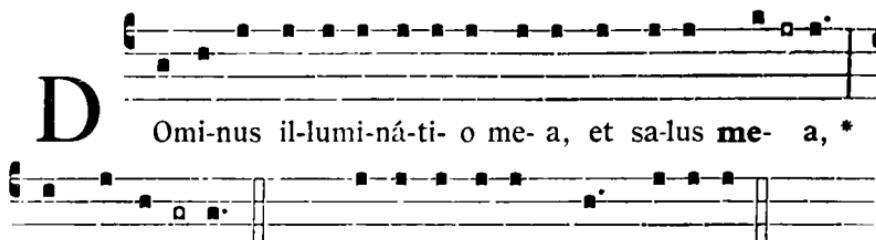
vestem me- am mi- sé-runt sor-tem.

3 ant.
VIII G

I Nsurre-xé-runt in me * testes in- íqui, et mentí-

ta est in-íqui-tas si- bi.

Psalmus 26

quem timé- bo? Flexa : tri- bu- lánti- um me : †

2. Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo *trepidábo*?
3. Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant *carnes meas* :
4. Qui tríbulant me inimíci *mei*, * ipsi infirmáti sunt, et *cecidérunt*.
5. Si consístant advérsum me *castra*, * non timébit *cor meum*.
6. Si exsúrgat advérsum me *prælium*, * in hoc ego *sperábo*.
7. Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus *vitæ meæ* :
8. Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem *templum eius*.
9. Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo : * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi *sui*.
10. In petra exaltávit me : * et nunc exaltávit caput meum super inimícos *meos*.
11. Circuívi, et immolávi in tabernáculo eius hóstiam vocifera-tiónis : * cantábo, et psalmum *dicam Dómino*.
12. Exáudi, Dómine, vocem meam, qua clamávi **ad te** : * misere-re mei, *et exáudi me*.
13. Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies *mea* : * fáciem tuam, Dómine, requíram.
14. Ne avértas fáciem tuam **a me** : * ne declínes in ira **a servo tuo**.
15. Adiútor meus esto : * ne derelínguas me, neque despícias me, Deus, salutáris *meus*.

16. Quóniam pater meus, et mater mea dereliquerunt me : *
Dóminus autem assúmpsit me.

17. Legem pone mihi, Dómine, in via tua : * et dirige me in
sémítam rectam propter inimicos meos.

18. Ne tradíderis me in áimas tribulántium me : † quóniam
insurrexérunt in me testes iníqui, * et mentita est iniquitas sibi.

19. Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

20. Exspécta Dóminum, viriliter age : * et confortétur cor
tuum, et sústine Dóminum.

Anti- phona

Insurrexé-runt in me testes in- íqui, et mentí-

ta est in-íqui-tas si- bi.

¶. Di-vi-sé-runt si-bi vestiménta me- a.

¶. Et super vestem me- am mi-sé-runt sor-tem.

Vel :

¶. Di-vi-sé-runt si-bi vestiménta me- a.

¶. Et super vestem me- am mi-sé-runt sortem.

Pater noster. *secreto.*

Lectio prima

Cap. 2, 8-15

D E lamen-ta-ti- ó-ne Ie- remí- æ prophé- tæ.

Heth. Co-gi-tá-vit Dómi-nus dissí-pá-re murum fí- li- æ Si- on :

te-téndit fu-ní-cu-lum su- um, et non avér-tit manum su- am a

per-di- ti- ó-ne : lu-xítque antemu-rá-le, et mu-rus pá-ri-

ter dissí-pá-tus est. Teth. De-fixæ sunt in terra portæ

e-ius : pérdi-dit, et contrí-vit vectes e-ius : regem e-ius et

prínci-pes e-ius in génti-bus : non est lex, et prophétæ e-ius

non inve-né-runt vi-si- ónem a Dómi- no. Iod. Se-dé-

runt in terra, conti-cu- é-runt senes fí- li- æ Si- on : conspersé-

runt cí-ne-re cá-pi-ta su- a, accíncti sunt ci- lí-ci- is, abie-
cé-runt in terram cá-pi- ta su- a vírgi-nes le-rú-sa- lem.

Caph. De-fe-cé-runt præ lácrimis ó-cu-li me- i, conturbá-ta
sunt víscera me- a : effú-sum est in terra ie-cur me- um
super contri-ti- ó-ne fí- li- æ pópu-li me- i, cum de-fí-ce-ret
párvu-lus et lactens in pla-té- is óppi- di. Ie-rú-sa-lem, Ie-
rú-sa-lem, converte-re ad Dóminum De- um tu- um.

Responsorium I

O III -mnes * amí-ci me- i de-re- liqué-
runt me. et præ- va-lu- é- runt insi-di- án-

208 Feria sexta in Morte Domini

tes mi- hi : trá-di-dit me quem di- li-gé- bam :
 * Et terri-bí- li-bus ó- cu- lis pla- ga crudé- li percu-
 ti- éntes, a-cé- to po-tá- bant me. ¶ In-
 ter in-íquos pro-ie-cé-runt me, et non pepercé-runt
 á- nimæ me- æ. * Et terri-bí- li-bus.

Lectio secunda

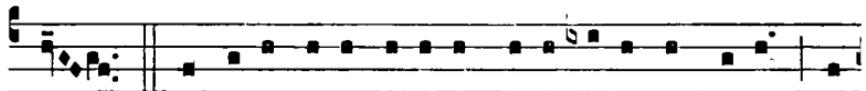
L Amed. Mátri-bus su- is di-xé-runt : Ubi est trí-
 ti- cum et vinum? cum de-fí-ce-rent qua-si vulne-rá-ti in pla-
 té- is ci-vi-tá-tis : cum exha-lá-rent á-nimas su- as in si-nu

Ad Matutinum in I nocturno

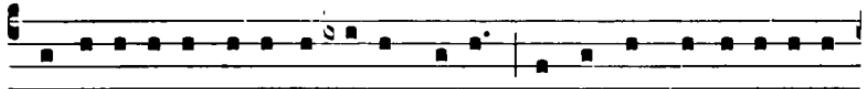
209

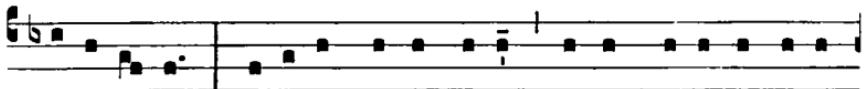
matrum su- á-rum. Mem. Cu- i compa-rábo te? vel cu- i
 assimi-lá-bo te, fí- li- a Ie-rú-sa-lem? cu- i exæ-quábo te,
 et conso-lábor te, virgo fí- li- a Si- on? Magna est e-nim
 vel-ut ma-re contrí- ti- o tu- a : quis me-dé-bi-tur tu- i?

Nun. Prophétæ tu- i vi-dé-runt ti-bi falsa et stulta, nec

a-pe-ri- é-bant in-iqui- tá-tem tu- am, ut te ad pœni-ténti- am

provo-cá- rent : vi-dé-runt autem ti-bi assumpti- ó-nes falsas,

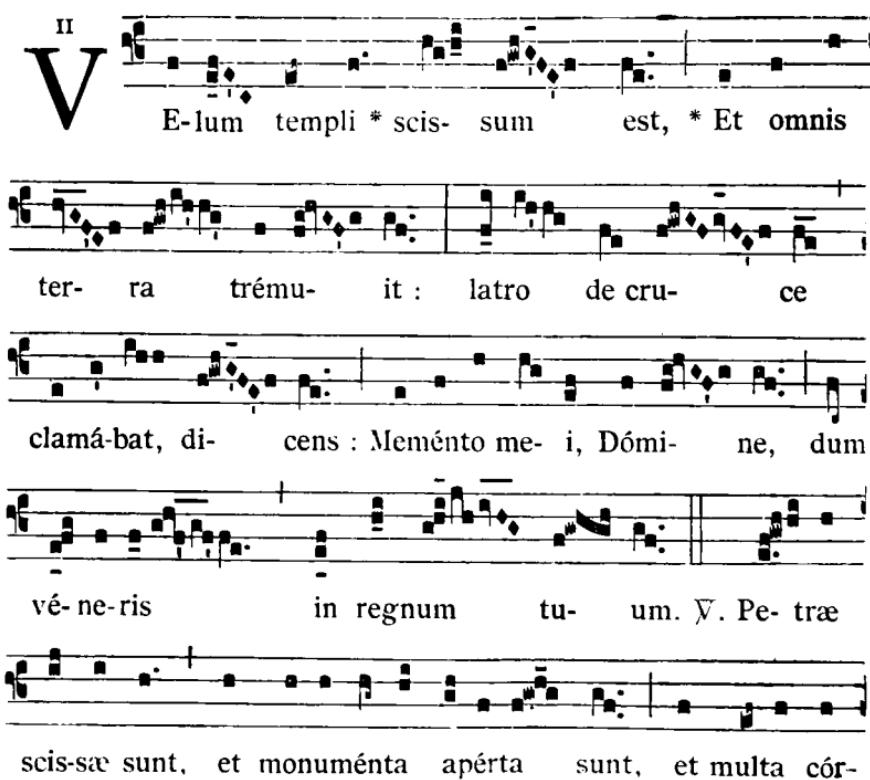
et e-iecti- ó-nes. Samech. Plausé-runt super te má-ni-bus

omnes transe- úntes per vi- am : si-bi-lavé-runt, et mové-runt

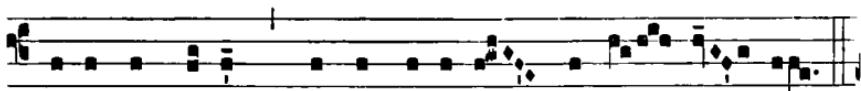

Responsorium II

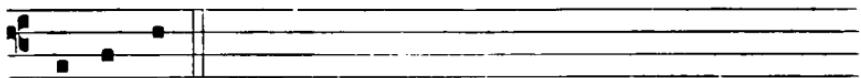

Ad Matutinum in I nocturno

211

po-ra sanctó-rum, qui dormí- e-rant, surre- xé- runt.

* Et omnis.

Lectio tertia

Cap. 3, 1-9

A

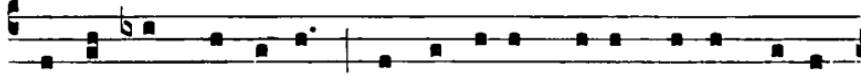
-Leph. Ego vir vi-dens pauper-tá-tem me- am

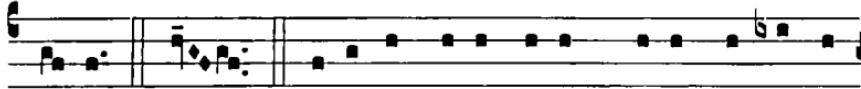
in virga indigna- ti- ó-nis e- ius. Aleph. Me miná-

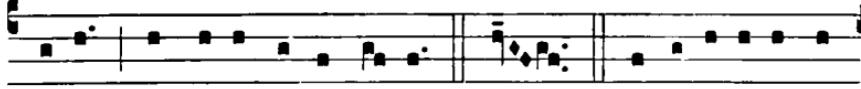
vit, et addú-xit in ténebras, et non in lu-cem. A-leph.

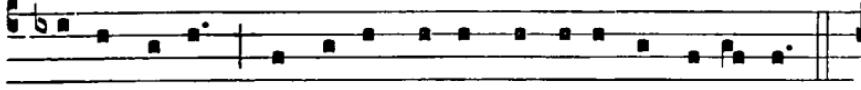
Tantum in me vertit, et convértit manum su- am to-ta

di- e. Beth. Ve-tústam se-cit pellem me- am, et carnem

me- am, contrí-vit ossa me- a. Beth. Æ-di- fi-cávit in

gy-ro me- o, et circúmde-dit me felle et labó- re.

Beth. In tene-bró-sis collo-cávit me, qua-si mórtu-os
 sempi- térnos. Ghimel. Circumædi- fi- cávit advérsum
 me, ut non egré-di- ar : aggravávit cómpe-dem me- um.

Ghimel. Sed et, cum clamáve-ro et rogáve-ro, exclú-sit
 o-ra-ti- ónem me- am. Ghimel. Conclú-sit vi- as me- as
 la-pí-dibus quadris, sémi-tas me- as subvér-tit. Ie-rú-sa-
 lem, Ie-rú-sa-lem, converte-re ad Dómi-num De- um tu- um.

Responsorium III

VIII

V I- ne- a me- a * e- lé- cta, ego te
 plan- tá- vi : * Quó- mo- do convér- sa . . es in

ama- ri- tú-di- nem, ut me cru- ci- fi- ge-res,
 et Ba- rábbam di- mítte- res? ¶. Se-pí- vi
 te, et lá-pides e- lé-gi ex te, et ædi- fi-
 cá- vi tur- rim. * Quó- mo- do. Rv. Ví- ne- a.

IN II NOCTURNO

1 ant.

VIII G

V

IM fa-ci- é-bant * qui quæ-ré-bant á-nimam me- am.

Psalmus 37

D Omi-ne, ne in fu-ró-re tu-o árgu- as me, * neque
 in i-ra tu-a corri-pi- as me.

2. Quóniam sagittæ tuæ infixa sunt mihi : * et confirmásti super me *manum tuam*.

3. Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

4. Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput **meum** : * et sicut onus grave gravátæ *sunt super me.*

5. Putruérunt et corrúptæ sunt cicatrícies **meæ**, * a fácie insipiéntiæ **meæ**.

6. Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem : * tota die contristátus *ingrediebar.*

7. Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus : * et non est sánitas in *carne mea.*

8. Afflíctus sum, et humiliátus sum **nimis** : * rugiébam a gémitu *cordis mei.*

9. Dómine, ante te omne desidérium **meum** : * et gémitus meus a te non *est abscónditus.*

10. Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus **mea** : * et lumen oculórum meórum, et ipsum *non est mecum.*

11. Amíci mei, et próximi **mei** * advérsum me appropinquavérunt *et stetérunt.*

12. Et qui iuxta me erant, de longe stetérunt : * et vim faciébant qui quærébant *ánimam meam.*

13. Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes : * et dolos tota die meditabántur.

14. Ego autem tamquam surdus non audiébam : * et sicut mutus non apériens *os suum.*

15. Et factus sum sicut homo non **áudiens** : * et non habens in ore suo redargutiónes.

16. Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine, **Deus meus.**

17. Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci **mei** : * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

18. Quóniam ego in flagélla parátus sum : * et dolor meus in conspéctu *meo semper.*

19. Quóniam iniquitátem meam annuntiábo : * et cogitábo pro peccáto **meo.**

20. Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt **super me** : * et multiplicáti sunt qui odérunt *me iníque.*

Ad Matutinum in II nocturno 215

21. Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant **mihi** : * quóniam sequébar *bonitátem*.

22. Ne derelínquas me, Dómine, Deus **meus** : * ne discésseris a me.

23. Inténde in adiutorium **meum**, * Dómine, Deus salútis **meæ**.

Anti-
phona

Vim fa-ci- é-bant qui quæ-ré-bant á-nimam me- am.

2 ant.

IV A*

C

Onfundántur * et reve-re- ántur, qui quærunt á-ni-

mam me- am, ut áufe-rant e- am.

Psalmus 39

E

X-spéctans exspectá-vi Dómi-num, * et inténdit

mi- hi. *Flexa* : núme-rus : †

2. Et exaudívit *preces* **meas** : * et edúxit me de lacu misériæ, et *de luto fæcis*.

3. Et státuit super petram *pedes* **meos** : * et diréxit *gressus* **meos**.

4. Et immísit in os meum cápticum **novum**, * carmen *Deo nostro*.

5. Vidébunt multi, et *timébunt* : * et sperábunt in **Dómino**.

6. Beatus vir cuius est nomen Dómini *spes eius* : * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

7. Multa fecísti tu, Dómine, Deus meus, mirabília tua : * et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

8. Annuntiávi et locútus sum : * multiplicáti sunt super númerum.

9. Sacrificium et oblatónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.

10. Holocáustum et pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.

11. In cápite libri scriptum est de me ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

12. Annuntiávi iustítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti.

13. Iustítiam tuam non abscóndi in corde meo : * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

14. Non abscóndi misericórdiam tuam et veritátem tuam * a concilio multo.

15. Tu autem, Dómine, ne longe fáciás miseratiónes tuas a me : * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

16. Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus : † comprehendérunt me iniquitátes meæ, * et non pótui ut vidérem.

17. Multiplicátæ sunt super capíllos cápitíis mei : * et cor meum derelíquit me.

18. Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adiu-vándum me résponce.

19. Confundántur et revereántur simul qui quærunt ánimam meam, * ut áuerant eam.

20. Convertántur retrórsum et revereántur, * qui vólunt mihi mala.

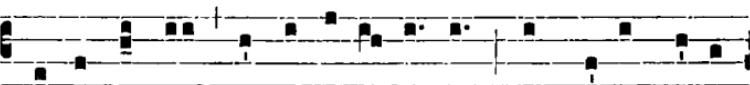
21. Ferant conféstim confusióinem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

22. Exsúltent et læténtrur super te omnes quæréntes te : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui diligunt salutáre tuum.

23. Ego autem mendicus *sum et pauper* : * Dóminus sollicitus est *mei*.

24. Adiútor meus, et protéctor *meus tu es* : * Deus meus, ne tardáveris.

Anti-
phona

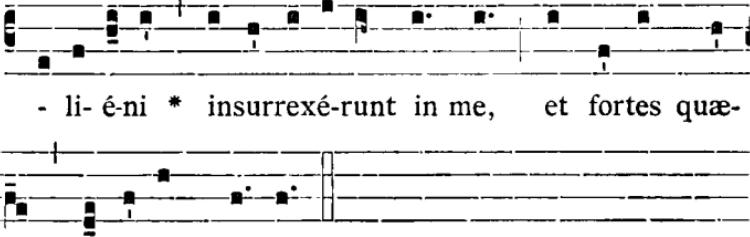

Confundántur et re-ve-re- ántur, qui quærunt áni-
mam me- am, ut áufe-rant e- am.

3 ant.

IV A *

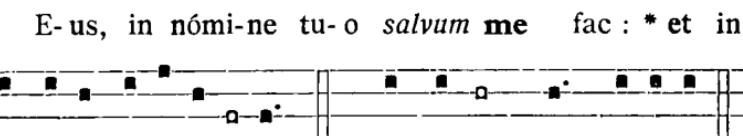
A

si- é- runt ánimam me- am.

Psalmus 53

D

vir-tú-te tu- a iú-di- ea me. *Flexa* : advérsu me, †

2. Deus, exáudi oratióne mēam : * áuribus pérçipe vérba
óris *mei*.

3. Quóniam aliéni insurrexérunt advérsu me, † et fortés
quæsiérunt ánimam *meam* : * et non proposuérunt Deum ante
conspéctum suum.

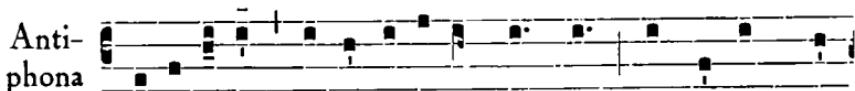
218 Feria sexta in Morte Domini

4. Ecce enim Deus **ádiuvat** me : * et Dóminus suscéptor est **ánimæ meæ**.

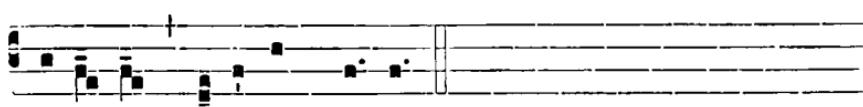
5. Avérte mala **inimícis meis** : * et in veritáte tua *dispérde* illos.

6. Voluntárie sacrificábo tibi, † et confitébor nómini *tuo*, Dómine : * **quóniam bonum** est :

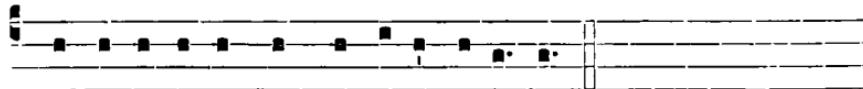
7. Quóniam ex omni tribulatióne *eripuísti* me : * et super inimícos meos despéxit **óculus meus**.

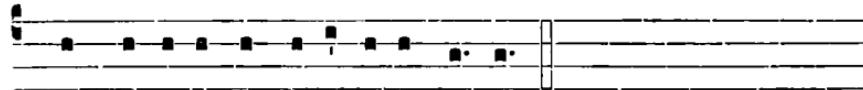
A-li- é-ni insurrexé-runt in me, et fortes quæ-

si- é- runt á-nimam me- am.

V. Insurre-xé-runt in me testes in-í-qui.

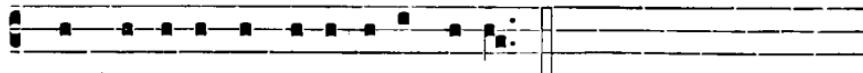

R. Et mentí-ta est in-í-qui-tas si- bi.

Vel :

V. Insurre-xé-runt in me testes in-í-qui.

R. Et mentí-ta est in-í-qui-tas si- bi.

Pater noster, *secreto*.

Ex tractátu sancti Augustíni epíscopi super psalmos.

Lectio quarta *In ps. 63, ad vers. 2*

Protexísti me, Deus, a convéntu malignántium, a multitúdine operántium iniquitátem. Iam ipsum caput nostrum intueámur. Multi mártires tália passi sunt, sed nihil sic elúceret, quómodo caput mártirum : ibi mélius intuémur, quod illi expérти sunt. Protéctus est a multitúdine malignántium, protegénte se Deo, protegénte carnem suam ipso Fílio, et hómine, quem gerébat : quia filius hóminis est, et Fílius Dei est : Fílius Dei, propter formam Dei : fílius hóminis, propter formam servi, habens in potestáte pónere ánimam suam, et recípere eam. Quid ei potuérunt fáceré inimíci? Occidérunt corpus, ánimam non occidérunt. Intén-dite. Parum ergo erat, Dóminum hortári mártires verbo, nisi firmáret exémplo.

Responsorium IV

VIII

Amquam * ad latró-nem ex-ístis cum glá-di- is et
 fú-sti-bus compre-hén- de- re me :
 * Quo-tí- di- e apud vos e- ram in templo
 do- cens, et non me te-nu- í-stis : et ec-ce fla-
 gellá-tum dú-ci- tis ad cru- ci- fi- gén-

dum. **V.** Cumque inie-císsent ma-nus in Ie-sum,
et te-nu- íssent e- um, di- xit ad e- os.
* Quo-tí- di- e.

Lectio quinta

Nostis qui convéntus erat malignántium Iudæórum, et quæ multitúdo erat operántium iniquitátem. Quam iniquitátem? Quia voluérunt occídere Dóminum Iesum Christum. Tanta ópera bona, inquit, osténdi vobis : propter quod horum me vultis occídere? Pértulit omnes infírmos eórum, curávit omnes lánguidos eórum, prædicávit regnum cælórum, non tácuit vítia eórum, ut ipsa pótius eis displicérent, non médicus, a quo sanabántur. His ómnibus curationíbus eius ingrati, tamquam multa febre phrenétici, insaniéntes in médicu[m] qui vénerat curáre eos, excogitavérunt consílium perdéndi eum : tamquam ibi voléntes probáre, utrum vere homo sit, qui mori possit, an áliquid super hómines sit, et mori se non permittat. Verbum ipsórum agnoscimus in Sapiéntia Salomónis : Morte turpíssima, ínquiunt, condemnémus eum. Interrogémus eum : erit enim respéctus in sermónibus illius. Si enim vere Filius Dei est, liberet eum.

Responsorium V

VII
TEnebræ * factæ sunt, dum cru-ci- fi- xíssent Ie-

sum Iu- dæ- i : et cir- ca ho- ram no- nam
excla- mā- vit Je- sus vo- ce ma- gna :
De- us me- us, ut quid me de-re- li-quí- sti?
* Et incli-ná-to cá- pi-te, emí- sit spí- ri- tum.
V. Exclá- mans Ie-sus vo-ce magna, a- it : « Pa- ter,
in manus tu- as comméndo Spí- ri- tum me-
um ». * Et incli-ná-to.

Lectio sexta

Exacuérunt tamquam gládium linguas suas. Non dicant Iudæi : Non occídimus Christum. Etenim proptérea eum dedérunt iúdici Piláto, ut quasi ipsi a morte eius videréntur immúnes. Nam

cum dixisset eis Pilátus : « Vos eum occídite »; respondérunt : « Nobis non licet occídere quemquam ». Iniquitátem facínoris sui in iúdicem hóminem refúndere volébant : sed numquid Deum iúdicem fallébant? Quod fecit Pilátus, in eo ipso quod fecit, aliquántum párticeps fuit : sed in comparatióne illórum, multo ipse innocéntior. Institit enim quantum pótuit, ut illum ex eórum máníbus liberáret : nam proptérea flagellátum prodúxit ad eos. Non persequéndo Dóminum flagellávit, sed eórum furóri satisfácere volens : ut vel sic iam mitéscerent, et desinerent velle occídere, cum flagellátum vidérent. Fecit et hoc. At ubi perseveravérunt, nostis illum lavíssse manus, et dixisse, quod ipse non fecisset, mundum se esse a morte illúus. Fecit tamen. Sed si reus, quia fecit vel invítus : illi innocéntes, qui coégérunt ut sáceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum senténtiam, et iussit eum crucifígi, et quasi ipse occidit : et vos, o Iudáei, occidistis. Unde occidistis? Gládio linguæ : acuístis enim linguaes vestras. Et quando percussístis, nisi quando clamástis : Crucifige, crucifíge?

Responsorium VI

VIII

A - nimam me- am * di- lé- ctam trá-di- di in
 ma- nus in-iqúo- rum, et facta est mi- hi he-ré-
 di- tas me- a sic- ut le- o in silva : de-dit
 contra me vo-ces adver-sá- ri- us, di-cens : Con-

Ad Matutinum in III nocturno 223

gregá- mi-ni, et prope- rá- te ad devo-rán-
dum il-lum : po-su- é-runt me in de- sérto so-
li- tú-di- nis. et lu- xit super me omnis ter-
ra : * Qui- a non est invéntus qui me agnó- sce- ret,
et fá- ce- ret be- ne. ¶ Insurre-xé- runt in me
vi- ri absque mi- se- ri- córdi- a, et non pe-percé- runt
á- ni- mæ me- æ. * Qui- a. R. A-nimam.

IN III NOCTURNO

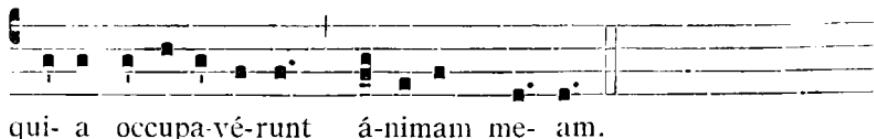
1 ant.

I f

A

B insurgénti-bus in me * lí-be-ra me, Dómi- ne,

224 Feria sexta in Morte Domini

Psalmus 58

E ri-pe me de in-imí-cis me- is, De- us me- us : *

et ab insurgénti-bus in me li-be-ra me.

Flexa : o-re su- o, †

2. Eripe me de operántibus iniquitátem : * et de viris sanguinum salva me.
3. Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt *in me* fortes.
4. Neque iniquitas mea, neque peccátum meum, Dómine : * sine iniquitáte cucúrri, *et diréxi*.
5. Exsúrge in occúrsum meum, et vide : * et tu, Dómine, Deus virtútum, *Deus Israël*,
6. Inténde ad visitándas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operántur iniquitátem.
7. Converténtur ad vésperam : et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.
8. Ecce loquéntur in ore suo, † et gládium in lábiis eórum : * quóniam quis audívit?
9. Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.
10. Fortitúdinem meam ad te custódiam, † quia, Deus, suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia eius prævéniet me.

Ad Matutinum in III nocturno 225

11. Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídás eos : *
nequándo obliviscántur pópuli mei.

12. Dispérge illos in virtute tua : * et depónē eos, protéctor meus, Dómine :

13. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum : * et comprehendantur in superbia sua.

14. Et de exsecratéone et mendácio annuntiabúnctur in consummatíone : * in ira consummationis, et non erunt.

15. Et scient quia Deus dominabitur Iacob : * et finium terræ.

16. Converténtur ad vésperam : et famem patiéntur ut **canes**, * et circuibunt *civitátem*.

17. Ipsi dispergéntur ad **manducándum** : * si vero non fúerint saturáti, et *murmurábunt*.

18. Ego autem cantabo fortitudinem tuam : * et exsultabo mane misericordiam tuam.

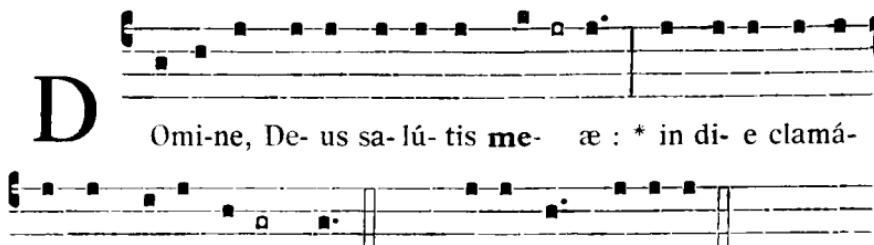
19. Quia factus es suscéptor meus, * et refúgium meum in die tribulatiónis meae.

20. Adiutor meus, tibi psallam, † quia, Deus, suscéptor **meus**
es : * Deus meus, misericórdia **mea**.

Anti-phona   Ab insurgénti-bus in me lí-be-ra me, Dómi-ne,
 qui a occu-pavé-runt á-nimam me- am.
 2 ant.   VIII G
L Onge fe-císti * no-tos me- os a me : trá-di-tus sum,
 et non egre-di- é-bar.

Psalmus 87

Domi-ne, De-us sa-lú-tis **me-** æ : * in di- e clamá-
 vi, et *nocte co-ram te.* *Flexa* : sepúlcris, †

2. Intret in conspéctu tuo orátio **mea** : * inclína aurem tuam ad *precem meam* :

3. Quia repléta est malis áнима **mea** : * et vita mea inférno *appropinquávit*.

4. Æstimátus sum cum descendéntibus in *lacum* : * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter *mórtuos liber*.

5. Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlcris † quorum non es memor *ámplius* : * et ipsi de manu tua *repúlsi* sunt.

6. Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in *umbra mortis*.

7. Super me confirmátus est furor **tuus** : * et omnes fluctus tuos induxísti *super me*.

8. Longe fecísti notos meos a me : * posuérunt me abomina-tiónem *sibi*.

9. Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt *præ inópia*.

10. Clámavi ad te, Dómine, tota **die** : * expándi ad te *manus meas*.

11. Numquid mórtuis fácies **mirabília** : * aut médici suscitábunt, et *confitebúntur tibi*?

12. Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam **tuam**, * et veritátem tuam in *perditio-ne*?

13. Numquid cognoscéntur in ténebris **mirabília tua**, * et iustítia tua in terra *obliviónis*?

14. Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane oráto mea prævéniet te.

15. Ut quid, Dómine, repéllis oratióne mēam : * avértis fáciem tuam a me?

16. Pauper sum ego, et in labóribus a iuventúte mēa : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

17. In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.

18. Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

19. Elongásti a me amícum et próximum : * et notos meos a miséria.

Anti-
phona

Longe fe-císti no-tos me- os a me : trá-di-tus sum,

et non egre-di- é- bar.

3 ant. VIII G

C Aptábunt * in á-nimam iu-sti, et sanguí-nem inno-

céntem condemná-bunt.

Psalmus 93

D

E- us ul-ti- ó-num Dómi-nus : * De- us ul-ti- ó-num

lí-be-re e- git. *Flexa* : ipsó-rum : †

2. Exaltáre, qui iúdicas **terram** : * redde retributióne *supér*bis.
3. Usquequo peccatóres, **Dómine**, * úsquequo peccatóres **gloriabúntur** :
4. Effabúntur et loquéntur iniquitátem : * loquéntur omnes, qui operántur *injustíiam*?
5. Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt : * et hereditátem tuam *vexavérunt*.
6. Víduam, et ávenam interfecérunt : * et pupílos *occidé*runt.
7. Et dixérunt : Non vidébit **Dóminus**, * nec intélliget *Deus Iacob*.
8. Intellígite, insipiéntes in **pópulo** : * et stúlti, aliquándo sápite.
9. Qui plantávit aurem, non *áudiet*? * aut qui finxit óculum, *non considerat*?
10. Qui córripit gentes non *árget* : * qui docet hóminem *sciéntiam*?
11. Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.
12. Beátus homo, quem tu erudíeris, **Dómine** : * et de lege tua docúeris **eum**,
13. Ut mítiges ei a diébus **malis** : * donec fodiátur peccatóri **fóvea**.
14. Quia non repéllet Dóminus plebem suam : * et hereditátem suam *non derelíqu*et.
15. Quoadúsque iustitia convertátur in iudíciu : * et qui iuxta illam omnes qui *recto sunt* corde.
16. Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?
17. Nisi quia Dóminus adiúvit me : * paulo minus habitáasset in inférno *ánima mea*.
18. Si dicébam : Motus est pes **meus** : * misericórdia tua, Dómine, *adiuvábat* me.

19. Secúndum multitudinem dolórum meórum in corde **meo** : *
consoláções tuæ lætificavérunt ániam **meam**.

20. Numquid adhéret tibi sedes iniquitátis : * qui fíngis labórem
in præcépto?

21. Captábunt in ániam **iusti** : * et ságuinem innocéntem
condemnábunt.

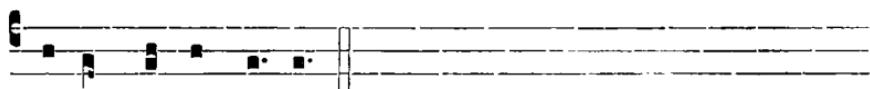
22. Et factus est mihi Dóminus in refúgium : * et Deus meus
in adiutorium *spei meæ*.

23. Et reddet illis iniquitátem ipsórum : † et in malitia eórum
dispérdet eos : * dispérdet illos Dóminus *Deus noster*.

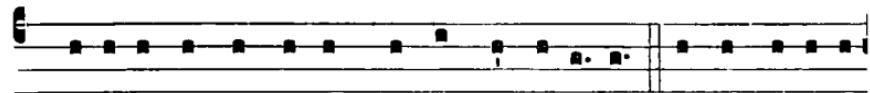
Anti-
phona

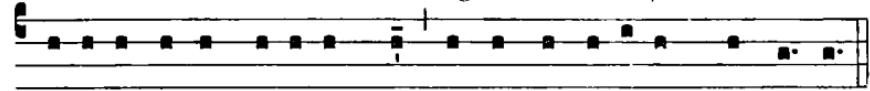
Captá-bunt in ániam iu-sti, et sanguinem inno-

céntem condemná- bunt.

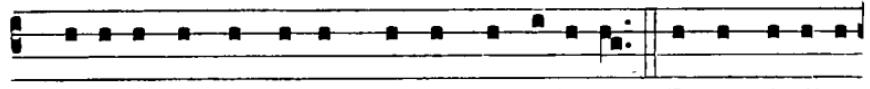

V. Locú-ti sunt advérsus me lingua do-ló-sa. R. Et sermó-nibus

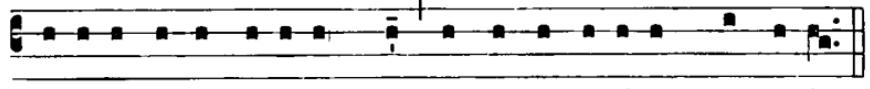

ó-di- i circumde-dérunt me, et expugnávérunt me gra- tis.

Vel :

V. Locú-ti sunt advérsus me lingua do-ló-sa. R. Et sermó-nibus

ó-di- i circumdedé-runt me, et expugnávérunt me gra-tis.

Pater noster. *secreto.*

De Epístola beáti Pauli apóstoli ad Hebráeos.

Lectio septima *Cap. 4, 11-16 et 5, 1-10*

Festinémus íngredi in illam réquiem : ut ne in idípsum quis ícidat incredulitátis exéplum. Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti : et pertíngens usque ad divisióneM ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invísibilis in conspéctu eius : ómnia autem nuda et apérta sunt óculis eius, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo pontíficem magnum, qui penetrávit cælos, Iesum Fílium Dei : teneámus confessiónem. Non enim habémus pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris : tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto.

Responsorium VII

VI

T Ra-di-dé- runt me * in manus impi- ó-

rum, et inter in- í- quos pro-ie- cé-runt me,

et non pe-per- cé- runt á-ni- mæ me- æ : congre-gá-

ti sunt advérsum me for- tes : * Et sic- ut gi- gán-

tes ste-té- runt contra me. V. A- li- é-

ni insur-re-xé-runt advérsum me, et fortes quæ-
si- é-runt á- ni-mam me- am. * Et sic- ut.

Lectio octava

Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ : ut misericór-diam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque pónifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona et sacrificia pro peccátis : qui condolére possit iis qui ignórant et errant : quóniam et ipse circúmdatus est infirmitáte : et proptérea debet, quemádmodum pro pópulo, ita étiam et pro semetípsso offérre pro peccátis.

Responsorium VIII

VIII

I E-sum * trá- di-dit ímp- us summis
princí-pi-bus sa-cerdó- tum, et se-ni- ó- ri-bus
pó-pu- li : * Pe-trus au- tem sequebá-tur e- um a
lon- ge, ut vi- dé- ret fi- nem. V. Addu xé-

runt autem e- um ad Cá- ipham prínci- pem sa-cerdó-
 tum, u- bi scri-bæ et pha- ri-sá- i con-vé-ne-
 rant. * Pe-trus.

Lectio novissima

Nec quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur a Deo,
 tamquam Aaron. Sic et Christus non semetípsum clarificávit
 ut póntifex fieret : sed qui locútus est ad eum : « Fílius meus es tu,
 ego hódie génuí te ». Quemádmodum et in álio loco dicit : « Tu es
 sacérdos in æténum, secúndum órdinem Melchísedech ». Qui in
 diébus carnis suæ, preces supplicationésque ad eum, qui possit
 illum salvum fáceré a morte, cum clamóre válido et lácrimis
 ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset
 Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est, obediéntiam : et consum-
 mátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis
 ætérnæ, appellátus a Deo póntifex iuxta órdinem Melchísedech.

Responsorium IX

v
C A-li-gavé- runt * ó-eu-li me- i a fle-
 tu me- o : qui- a e-longá-tus est a me,

Ad Matutinum in III nocturno

233

qui conso- la- bá- tur me : Vi-dé-te, omnes pó- pu-
li, * Si est do- lor sí- mi- lis sic-ut do- lor
me- us. V. O vos omnes, qui transí- tis per vi-
am, atténdi- te et vi-dé- te. * Si est. R. Ca-li-
gavé- runt.

AD LAUDES

1 antiphona VII c transpos.

PROPRI- O * Fí- li- o su- o non pe-pér- cit De- us,
 sed pro no-bis ómni-bus trá-di-dit il- lum.

Psalmus 50

MI- se-ré- re me- i, De- us, * se-cúndum magnam
 mi- se- ri-córdi- am tu- am.

2. Et secúndum multitudinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem **meam**.

3. Amplius lava me ab iniquitáte **mea** : * et a peccáto **meo** munda me.

4. Quóniam iniquitátem meam **ego cognósco** : * et peccátum meum contra **me** est **semper**.

5. Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut iustificéris in sermóibus tuis, et vincas cum **iudicáris**.

6. Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum : * et in peccatis concépit me **mater mea**.

7. Ecce enim veritátem **dilexísti** : * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti **mihi**.

8. Aspérges me hyssópo et mundábor : * lavábis me, et super nivem **dealbábor**.

9. Auditui meo dabis gáudium et lætitiam : * et exsultábunt ossa humiliáta.

10. Avérte fáciem tuam a peccátis **meis** : * et omnes iniquitátes **meas dele**.

11. Cor mundum crea in me, **Deus** : * et spíritum rectum innova in viscéribus **meis**.

12. Ne proícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

13. Redde mihi lætitiam salutáris tui : * et spíritu principáli confírma me.

14. Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.

15. Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis **meæ** : * et exsultábit lingua mea iustítiā tuam.

16. Dómine, lábia **mea** apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.

17. Quóniam si voluisses sacrificíum, dedísssem útique : * holocáustis non delectáberis.

18. Sacrificíum Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

19. Benigne fac, Dómine, in bona voluntáte tua **Sion** : * ut ædificéntur muri Ierúsalem.

20. Tunc acceptábis sacrificíum iustitiæ, oblationes et holocáusta : * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Anti- phona

Própri-o Fí-li-o su-o non pe-pér-cit De-us,
sed pro no-bis ómni-bus trá-di-dit il-lum.

236 Feria sexta in Morte Domini

2 ant. IV E

A Nxi- á-tus est in me * spí- ri-tus me- us : in me
turbá- tum est cor me- um.

Psalmus 142

D Omi-ne, ex-áudi o-ra-ti- ó-nem me- am : + áuri-bus
pérci-pe obsecra-ti- ónem me- am in ve- ri-tá-te tu- a : *
ex-áudi me in tu- a iu-stí-ti- a. *Flexa* : sáecu-li : +

2. Et non intres in iudíciū cum *servo tuo* : * quia non iustifi-
cabitur in conspéctu tuo *omnis vivens*.

3. Quia persecútus est inimícus ániam **meam** : * humiliávit
in terra vitam **meam**.

4. Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sáeculi : + et anxiátus
est super me spíritus **meus**, * in me turbátum est cor **meum**.

5. Memor fui diérum antiquórum, + meditátus sum in ómnibus
opéribus **tuis** : * in factis mánuum tuárum meditábar.

6. Expándi manus *meas ad te* : * ánima mea sicut terra sine
aqua tibi.

7. Velóciter exáudi me, **Dómine** : * defécit spíritus **meus**.

8. Non avértas fáciem *tuam a me* : * et símilis ero descendén-
tibus in lacum.

9. Audítam fac mihi mane misericórdiam *tuam* : * quia *in te*
sperávi.

10. Notam fac mihi viam *in qua ámbulem* : * quia ad te levávi **ánimam meam**.

11. Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad *te confúgi* : * doce me fácer voluntátem tuam, quia Deus *meus es* tu.

12. Spíritus tuus bonus dedúcet me in *terram rectam* : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in *æquitáte tua*.

13. Edúces de tribulatióne **ánimam meam** : * et in misericórdia tua dispérdes **inimicos meos**.

14. Et perdes omnes, qui tríbulant **ánimam meam** : * quóniam *ego servus tuus sum*.

Anti-
phona

Anxi- á-tus est in me spí- ri-tus me- us : in me

turbá- tum est cor me- um.

3 ant.
I f

A - it latro ad latrónem : * Nos qui-dem digna fa-

ctis re- cí- pimus : hic au-tem quid fe- cit? Meménto me- i,

Dómi-ne, dum vé-ne-ris in régnum tu- um.

Psalmus 84

B

Ene-di-xísti, Dómi-ne, **ter- ram tu- am** : * avertí-

238 Feria sexta in Morte Domini

sti capti-vi- **tá-tem** **Ia-** cob.

2. Remisísti iniquitátem **plebis tuæ** : * operuísti ómnia peccáta eórum.

3. Mitigásti omnem iram **tuam** : * avertísti ab ira indignationis **tuæ**.

4. Convérte nos, Deus, salutáris **noster** : * et avérte iram *tuam a nobis*.

5. Numquid in æténum irascéris **nobis**? * aut exténdes iram *tuam a generatióne in generatióne*?

6. Deus, tu convérsus vivificábis nos : * et plebs tua lætabitur in te.

7. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam **tuam** : * et salutáre *tuum da nobis*.

8. Audiam quid loquátur in me **Dóminus Deus** : * quóniam loquéatur pacem in *plebem suam*.

9. Et super **sanc**tos **suos** : * et in eos, qui convertúntur ad cor.

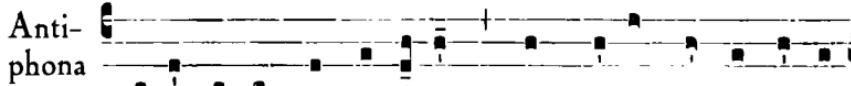
10. Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus : * ut inhábitet glória in *terra nostra*.

11. Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi : * iustitia, et pax osculátæ sunt.

12. Véritas de **terra orta** est : * et iustitia de *cælo prospéxit*.

13. Etenim Dóminus dabit benignitátem : * et terra nostra dabit *fructum suum*.

14. Iustitia ante cum ambulábit : * et ponet in via *gressus suos*.

A- it latro ad latrónem : Nos qui-dem digna factis

re- cí-pimus : hic autem quid fe- cit? Meménto me- i, Dó-

mi-ne, dum vé-ne-ris in regnum tu- um.

4 ant.
I f

D UM conturbá-ta fú- e- rit * á-nima me- a, Dómi-
ne, mi- se-ri-córdi- æ me-mor e- ris.

Canticum Habacuc

Cap. 3, 2-19

D Omi-ne, audí- vi audi-ti- ó- nem tu- am, * et
tímu- i. *Flexa* : Dómi-ne? †   *V. 2. ... vi-ví-fi-ca il-lud :*

2. Dómine, **opus tuum**, * in médio annórum vivífica illud :
3. In médio annórum **notum fácies** : * cum irátus fúeris, misericórdiaë **recordáberis**.
4. Deus ab **Austro véniet**, * et sanctus de **monte Pharan**.
5. Opéruit cælos **glória eius** : * et laudis eius plena est **terra**.
6. Splendor eius **ut lux erit** : * córnua in **mánibus eius** :
7. Ibi abscónrita est fortitúdo eius : * ante fáciem eius ibit mors.
8. Et egrediétur diábolus ante **pedes eius**. * Stetit, et mensus **terram**.
9. Aspéxit, et dissólvit **gentes** : * et contríti sunt **montes sáculi**.
10. Incurváti sunt **colles mundi**, * ab itinéribus aëternitáris eius.
11. Pro iniquitaté vidi tentória **Æthiópiæ**, * turbabúntur pelles **terræ Mádian**.

12. Numquid in flumíibus irátus es, Dómine? † aut in flumi-
nibus **fúror tuus?** * vel in mari indignátio tua?
13. Qui ascéndes super **equos tuos** : * et quadrigæ tuæ *salváti*o.
14. Súscitans suscitábis **arcum tuum** : * iuraménta tríbubus
que locútus es.
15. Flúrios scindes terræ : † vidérunt te, et doluérunt **montes** : *
gurges aquárum *tránsi*it.
16. Dedit abýssus **vocem suam** : * altitúdo manus suas *levávit*.
17. Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, † in luce sagittárum
tuárum, * ibunt in splendóre fulgurántis *hastæ tuæ*.
18. In frémitu conculcábis **terram** : * et in furóre obstupefácies
gentes.
19. Egréssus es in salútem **pópuli tui** : * in salútem cum *Christo*
tuo.
20. Percussísti caput de **domo ímpii** : * denudásti fundaméntum
eius usque ad **collum**.
21. Maledixísti sceptris eius, † cápti bellatórum eius, * venién-
tibus ut turbo ad *dispergéndum* me.
22. Exsultátio eórum * sicut eius, qui dévorat páuperem *in*
*abscóndit*o.
23. Viam fecísti in mari **equis tuis**, * in luto aquárum multárum.
24. Audívi, et conturbátus est **venter meus** : * a voce contre-
muérunt lábia **mea**.
25. Ingrediátur putrédo in óssibus **meis**, * et subter me **scáteat**.
26. Ut requiéscam in die tribulatiónis : * ut ascéndam ad pópu-
lum accíncutum **nostrum**.
27. Ficus enim **non florébit** : * et non erit *germen in víneis*.
28. Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent **cíbūm**.
29. Abscindétur de ovíli **pecus** : * et non erit arméntum *in*
præsépibus.
30. Ego autem in Dómino gaudébo : * et exsultábo in Deo
Iesu meo.
31. Deus Dóminus fortitúdo **mea** : * et ponet pedes meos quasi
cervórum.

32. Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Anti- phona

Dum conturbá-ta fú- e- rit á-nima me- a, Dómi-
ne, mi- se-ri-córdi- æ me-mor e- ris.

S ant.
VIII G

M Eménto me- i, * Dómi- ne De- us, dum vé-ne- ris in
regnum tu- um.

Psalms 147

Auda, Ie-rú-sa-lem, Dóminum : * lauda De- um
tu- um, Si- on.

2. Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit filiis tuis in te.

3. Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

4. Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo eius.

5. Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.

6. Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frigoris eius quis sustinébit?

7. Emittet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus eius, et fluent aquæ.

8. Qui annúntiat verbum suum Iacob : * iustítias, et iudícia sua Israël.

9. Non fecit táliter omni natióni : * et iudícia sua non manife-stávit eis.

Anti-
phona

Meménto me- i, Dómi-ne De- us, dum vé-ne- ris in

regnum tu- um.

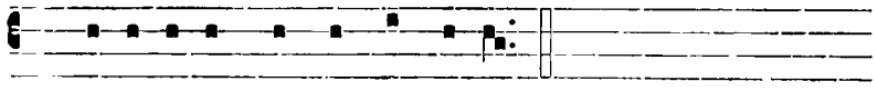

¶. Col-lo-cá-vit me in obscú- ris.

R. Sic-ut mórtu- os sáe-cu- li.

Vel :

¶. Col-lo-cá-vit me in obscú- ris.

R. Sic-ut mórtu- os sáe-cu- li.

Ad Benedictus Antiphona Posuérunt. 131. cum reliquis.

AD HORAS

*Horæ minores dicuntur hora competenti, candelis extinctis et sine cantu.
Absolute inchoantur a psalmis infra signatis.*

AD PRIMAM

Psalmus 53

Deus, in nōmine tuo salvum me fac : * et in virtúte tua iúdica me.

Deus, exáudi oratióne mēam : * áuribus pérçipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsū me, † et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádiuvat me : * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis : * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, † et confitébor nōmini tuo, Dómine : * quóniam bonum est :

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Psalmus 118

Beați immaculáti in via : * qui ábulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimónia eius : * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis eius ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas iustificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspérero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directiōne cordis : * in eo quod dídici iudicia iustitiæ tuæ.

Iustificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisíte : * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine : * doce me iustificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia iudicia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divitiis.

In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.

In iustificatióibus tuis medi-tábor : * non oblíviscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me : * et custódiam ser-mónes tuos.

Revélá óculos meos : * et con-siderábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit áнима mea desideráre iustificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * male-dícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me opprórium et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et

advérsus me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in iustificatióibus tuis.

Nam et testimónia tua medi-tatio mea est : * et consílium meum iustificatiónes tuæ.

Adhésit paviménto áнима mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et ex-audísti me : * doce me iustificatiónes tuas.

Viam iustificatiónum tuárum instrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit áнима mea præ-tádio : * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitáti ámove a me : * et de lege tua miserére mei.

Viam veritáti elégi : * iudícia tua non sum oblítus.

Adhési testimóniis tuis, Dó-mine : * noli me confúdere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Psalmis expletis, dicitur, flexis genibus, antiphona :

Feria V

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.

Feria VI

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur :

Oratio

Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Iesús Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum. *Et sub silentio concluditur : Qui tecum.*

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

Sabbato sancto

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis : propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur :

Oratio

Concédere, quæsumus, omnípotens Deus : ut, qui Filii tui resurrectióinem devóta exspectatióne prævenímus; eiúsdem resurrectiónis glóriam consequámur. *Et sub silentio concluditur : Per eúndem Dóminum.*

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

¶ In hoc triduo non legitur martyrologium, nec dicuntur cetera omnia usque ad finem horæ.

AD TERTIAM

Psalmus

Legem pone mihi, Dómine, viam iustificatiónum tuárum : * et exquiráram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam : * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam man-

datórum tuórum : * quia ipsam volui.

Inclína cor meum in testimónia tua : * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem : * in via tua vivifica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa opprórium meum

quod suspicatus sum : * quia iudicia tua iucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in aequitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua, Domine : * salutare tuum secundum elocium tuum.

Et respondabo exprobrantibus mihi verbum : * quia speravi in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque : * quia in iudiciis tuis supersperavi.

Et custodiad legem tuam semper : * in saeculum et in saeculum saeculi.

Et ambulabam in latitudine : * quia mandata tua exquisivi.

Et loquabar in testimoniis tuis in conspectu regum : * et non confundabar.

Et meditabar in mandatis tuis, * quae dilexi.

Et levavi manus meas ad mandata tua, quae diluxi : * et exercabar in iustificationibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consolata est in humilitate mea : * quia elocium tuum vivificavit me.

Supérii inique agébant usquequaque : * a lege autem tua non declinávi.

Memor fui iudiciorum tuorum a saeculo, Domine : * et consolatus sum.

Defectio tenuit me, * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ, * in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui, Domine : * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi : * quia iustificationes tuas exquisivi.

Pórtio mea, Domine, * dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo : * miserere mei secundum elocium tuum.

Cogitavi vias meas : * et converte pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, et non sum turbatus : * ut custodiad mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me : * et legem tuam non sum oblitus.

Média nocte surgébam ad confitendum tibi, * super iudicia iustificationis tuæ.

Párticeps ego sum omnium timentium te : * et custodiéntium mandata tua.

Misericordia tua, Domine, plena est terra : * iustificationes tuas doce me.

Bonitátem fecísti cum servo tuo, Dómine, * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et scíentiam doce me : * quia mandátis tuis créddi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui : * propterea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu : * et in bonitáte tua doce me iustificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iniquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandátia tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam iustificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri et argénti.

Manus tuæ fecérunt me, et

plasmavérunt me : * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia áequitas iudícia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam : * quia lex tua meditatió mea est.

Confundántur supérbi, quia iniúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te : * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in iustificatióibus tuis, * ut non confúndar.

Psalmis expletis, dicitur, flexis genibus, antiphona :

Feria V

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.

Feria VI

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur :

Oratio

Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Iesús Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum. *Et sub silentio concluditur* : Qui tecum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

Sabbato sancto

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis : propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Concéde, quæsumus, omnípotens Deus : ut, qui Fíllií tui resurrectiómem devóta exspectatióne prævenímus; eiúsdem resurrectiónis glóriam consequámur. *Et sub silentio concluditur* : Per eúndem Dóminum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

AD SEXTAM

Psalmus

Defécit in salutáre tuum ánima mea : * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in eloquium tuum, * dicéntes : Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut ute in pruína : * iustificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persecúenti bus me iudícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes : * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas : * iníque persecúti sunt me, ádiuva me.

Paulo minus consummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivífica me : * et custódiam testimónia oris tui.

In æténum, Dómine, * verbum tuum pémanet in cælo.

In generatiómem et genera-

tiónen véritas tua : * fundásti terram, et pémanet.

Ordinatióne tua persevérat dies : * quóniam ómnia sérviant tibi.

Nisi quod lex tua meditátio mea est : * tunc forte periíssem in humilitáte mea.

In æténum non oblívscar iustificatiónes tuas : * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac : * quóniam iustificatiónes tuas exquisívi.

Me exspectavérunt peccatóres ut pérderent me : * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.

Quómodo diléxi legem tuam, Dómine! * tota die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandátum tuo : * quia in æténum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi : * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi : * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos : * ut custódiam verba tua.

A iudíciis tuis non declinávi : * quia tu legem posuísti mihi.

Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi : * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Iurávi, et státui * custodíre iudícia iustítiae tuae.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine : * et iudícia tua doce me.

Anima mea in máníbus meis semper : * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi : * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æténum : * quia exsultatió cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas iustificatiónes tuas in æténum, * propter retributióinem.

Iníquos ódio hábui : * et legem tuam diléxi.

Adiútor et suscéptor meus es tu : * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte a me maligni : * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súsceppe me secúndum elóquium tuum, et vivam : * et

non confundas me ab exspectatione mea.

Adiuva me, et salvus ero : * et meditabor in iustificationibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis : * quia iniusta cogitatio eorum.

Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ : * ideo diléxi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes meas : * a iudiciis enim tuis timui.

Feci iudicium et iustitiam : * non tradas me calumniantibus me.

Suscipe servum tuum in bo-

num : * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutare tuum : * et in elóquium iustitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam : * et iustificationes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.

Tempus faciéndi, Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.

Propterea ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iniquam ódio hábui.

Psalmis expletis, dicitur, flexis genibus, antiphona :

Feria V

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.

Feria VI

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Réspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Iesus Christus non dubitávit manib[us] tradi nocéntium, et crucis subire torméntum. *Et sub silentio concluditur : Qui tecum.*

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

Sabbato sancto

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis : propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Concédé, quásumus, omnípotens Deus : ut, qui Fílli tui resurrectióne devótā exspectatióne prævenímus; eiúsdem resurrectiónis glóriam consequámur. *Et sub silentio concluditur :* Per eúndem Dóminum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

AD NONAM

Psalmus

Mirabília testimónia tua : * ídeo scrutáta est ea ánimá mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat : * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum : * quia mandáta tua desiderábam.

Adspice in me, et miserére mei, * secúndum iudícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige secún-dum elóquium tuum : * et non dominétur mei omnis iniustítia.

Rédime me a calúmniis hómi-num : * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super

servum tuum : * et doce me iustificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : * quia non custodié-runt legem tuam.

Iustus es, Dómine : * et rectum iudícium tuum.

Mandásti iustítiam testimónia tua : * et veritátem tuam nimis.

Tabécere me fecit zelus meus : * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehe-ménter : * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego et contémpsus * iustificatiónes tuas non sum oblítus.

Iustítia tua, iustítia in æté-
num : * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia inventerunt me : * mandáta tua meditatione mea est.

Æquitas testimónia tua in æternum : * intelléctum dam mihi, et vivam.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine : * iustificationes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac : * ut custódiam mandáta tua.

Prævéní in maturitatē, et clamávi : * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo : * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndum misericordiam tuam, Dómine : * et secúndum iudicium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitati : * a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu, Dómine : * et omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis : * quia in æternum fundásti ea.

Vide humilitatē meam, et éripe me : * quia legem tuam non sum oblítus.

Iúdica iudicium meum, et redime me : * propter elóquium tuum vivífica me.

Longe a peccatóribus salus : *

quia iustificationes tuas non exquisíerunt.

Misericordiæ tuæ multæ, Dómine : * secúndum iudicium tuum vivífica me.

Multi qui persecúntur me et tribulant me : * a testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, et tabescébam : * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine : * in misericordia tua vivífica me.

Principiū verbórum tuórum, véritas : * in æternum ómnia iudicia iustitiæ tuæ.

Príncipes persecuti sunt me gratis : * et a verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua : * sicut qui invénit spolia multa.

Iniquitatē ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super iudicia iustitiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam : * et non est illis scándalum.

Exspectábam salutare tuum, Dómine : * et mandáta tua diléxi.

Custodivit áнима mea testimónia tua : * et diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua et testimónia tua : * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine : * iuxta eloquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo : * secúndum eloquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me iustificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elo-

quium tuum : * quia ómnia mandáta tua áequitas.

Fiat manus tua ut salvet me : * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine : * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te : * et iudícia tua adiuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ pérīit : * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Psalmis expletis, dicitur, flexis genibus, antiphona :

Feria V

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.

Feria VI

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Réspice, quásimus, Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Iesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre torméntum. *Et sub silentio concluditur* : Qui tecum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

Sabbato sancto

Christus * factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis : propter quod et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Deinde Pater noster totum sub silentio.

Postea, clara voce, sine Orémus, subiungitur.

Oratio

Concéde, quæsumus, omnípotens Deus : ut, qui Fíllií tui
resurrectióne devóta exspectatióne prævenímus; eiúsdem
resurrectiónis glóriam consequámur. *Et sub silentio concluditur :*
Per eúndem Dóminum.

Deinde omnes surgunt et cum silentio discedunt.

DE SOLEMNI ACTIONE LITURGICA POSTMERIDIANA IN PASSIONE ET MORTE DOMINI

Statio ad S. Crucem in Ierusalen.

1. *Altare omnino nudum sit : sine cruce, sine candelabris, sine tobaleis.*
2. *Solemnis actio liturgica postmeridiana huius feriae, ubi deest copia clericorum et sacerdotum, peragitur a celebrante cum assistentia ministrantium, ut suis locis notabitur [ ] ; ubi vero clerici adsint, maxime convenit, ut in choro actioni liturgicæ assistant.*
3. *Itaque, unusquisque suis choralibus vestimentis induitur ; celebrans et diaconus, amictu, alba et cingulo induti, sumunt stolam nigram ; subdiaconus accipit amictum, albam et cingulum.*

3bis. Altari, ante sanctæ Crucis detectionem, etiam ministri [ministrantes] et alii de clero non genuflectunt, sed tantum capitis inclinationem faciunt ; post sanctæ Crucis detectionem vero usque ad vigiliam paschalem exclusive, omnes, etiam celebrans, ante Crucem altaris genuflectunt.

In choro salutationes omnes omittuntur, etiam Episcopo, Abbatii nisi quando ante ipsum sit transeundum et ad ipsum accedendum.

DE PRIMA PARTE ACTIONIS LITURGICÆ SEU DE LECIONIBUS

4. *Omnibus sic paratis, incipit processio per ecclesiam ad altare, sub silentio, præeuntibus acolythis sine candelabris.*
5. *Clerici, ministri [seu ministrantes] et celebrans, cum ad altare pervernerint, eidem altari reverentiam faciunt ; deinde, celebrans et ministri sacri [non vero ministrantes] in faciem procumbunt, reliqui vero adeunt scamna in choro, ibique manent, genibus flexis et inclinati [ministrantes genua flectunt in plano et manent inclinati, prope celebrantem] : omnesque in silentio aliquamdiu orant.*

6. Signo dato, omnibus genuflexis manentibus, solus celebrans surgit, et acolytho [vel ministrante] tenente librum, stans in plano ante gradus, versus ad altare, dicit, manibus iunctis ac tono simplici orationem sequentem :

Oratio

Deus, qui peccati vèteris hereditariam mortem, in qua posteritatis genus omne succésserat, Christi tui, Dómini nostri, passióne solvisti : † da, ut, confórmes eidem facti; sicut imáginem terrénæ natúræ necessitáte portávimus, * ita imáginem cælestis

gratiæ sanctificatione portemus. Per eundem Christum Dominum nostrum. *Omnis respondent : Amen.*

7. Oratione completa, celebrans et ministri [seu ministrantes] ad sedilia pergunt. Interim ponitur legile nudum in medio presbyterii, et lector incipit primam lectionem, omnibus sedentibus et auscultantibus. Incipitur vero sine titulo, ac clauditur absque Deo gratias.

[*7 a. Deficiente lectore, ipse celebrans, stans in loco suo, legit lectionem.*]

Lectio prima

Osée 6, 1-6

Hæc dicit Dominus : In tribulatiōne sua mane consūrgent H ad me : Venite, et revertāmur ad Dominum : quia ipse cepit, et sanabit nos : percūtiet, et curabit nos. Vivificabit nos post duos dies : in die tertia suscitabit nos. et vivēmus in conspectu eius. Sciemus, sequemurque, ut cognoscāmus Dominum : quasi dilūculum præparatus est egrēssus eius, et véniet quasi imber nobis temporaneus, et serotinus terræ. Quid fāciam tibi, Ephraim? Quid fāciam tibi, Iuda? misericordia vestra quasi nubes matutina : et quasi ros mane pertrānsiens. Propter hoc dolāvi in prophétis, occidi eos in verbis oris mei : et iudicia tua quasi lux egrediēntur. Quia misericordiam volui, et non sacrificium, et sciētiām Dei plus quam holocāusta.

Responsorium II

Habacuc 3

D

Omi- ne,

* au-dí- vi

audí-tum tu- um, et tí- mu- i :

con-

si-de-rá- vi ó- pe- ra tu- a, et expá-

vi.   V. In mé-   di- o
 du- ó- rum a-ni- má- li- um   inno- te-
 scé- ris : dum appro- pinquáve-
 rint an- ni, co-gno- scé- ris :   dum advé- ne- rit
 tem- pus, os- ten-   dé- ris.

 V. In e- o,   dum contur- bá- ta fú- e- rit
 á-ni- ma me- a :   in i- ra, mi- se- ri- cór-
 di- ae me- mor e-   ris.

 V. De- us

258 Feria sexta in Morte Domini

a Lí-ba-no vé-ni-et. et Sanctus de mon-te umbró-so et con-dénso.

V. Opé-ru-it cæ-los ma-iéstas e- ius : et laudis e- ius ple-na est * ter-ra.

8. *Responsorio absoluto, omnes surgunt; celebrans, stans ad sedile, dicit Orémus, diaconus [vel sacerdos ipse] Flectámus génuia, et omnes, una cum ipso celebrante, flexis genibus, per aliquod temporis spatum in silentio orant; dicto a diacono [vel a sacerdote] Leváte, omnes surgunt, et celebrans, manibus iuictis ac in tono solemni dicit orationem.*

Celebrans:

Diaconus: [vel sacerdos]

O-rémus. Flectámus gé-nu-a.

Omnes, flexis genibus, per aliquod temporis spatum in silentio orant.

Diaconus: [vel sacerdos]

Le-vá-te.

Omnes surgunt et celebrans dicit orationem :

Oratio

Deus, a quo et Iudas reatus sui poenam, et confessioñis suae latro præmium sumpsit, concéde nobis tuæ propitiatiónis efféctum : * ut, sicut in passióne sua Iesu Christus, Dóminus noster, divérsa utrísque intulit stipéndia meritórum; * ita nobis, ablato vetustatis erróre, resurrectiōnis suæ grátiam largiátur : Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus...

9. Oratione expleta, sequitur altera lectio, a subdiacono dicenda ad legile in tono lectionis, item sine titulo, et sine Deo grátiás in fine. Celebrans ceterique omnes, sedentes, auscultant.

[*9 a. Lectio legat lector ad legile ; secus vero ipse celebrans, stans in loco suo.]*

Lectio altera

Exodi 12, 1-11

In diébus illis : Dixit Dóminus ad Móysen et Aaron in terra Ægypti : « Mensis iste, vobis principium ménsum : primus erit in ménibus anni. Loquimini ad univérsum cœtum filiorum Israël, et dícite eis : Décima die mensis huius tollat unusquisque agnum per familias et domos suas. Sin autem minor est númerus, ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicinum suum, qui iunctus est dómui suæ, iuxta númerum animárum, quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus : iuxta quem ritum tollétis et hædum. Et servabitis eum usque ad quartam décimam diem mensis huius : immolabitque eum univérsa multitudo filiorum Israël ad vésperam. Et sument de sanguine eius, ac ponent super utrúmque postem, et in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantum assum igni : caput cum pédibus eius, et intestinis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid résiduum fuerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum : Renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter : est enim Phase, id est tránsitus, Domini ».

Sequitur responsorium, a schola cantandum, vel a clero assistente recitandum.

Responsorium II Ps. 139, 2-10 et 14

Eri-pe me, * Dó-mi-ne, ab
 hó-mi-ne ma-lo : a vi-ro in-i- quo lí-
 be-ra me. **V.** Qui co-gi-tavé-
 runt ma-lí-ti-as in cor-de : to-ta di-
 e consti-tu-é- bant praé-
 li-a. **V.** A-cu-é- runt linguas su- as sic-
 ut ser-péntes : vené-num á-spi-dum sub
 lá-bi-is e- ó-rum. **V.** Custó-di me, Dó-
 mi-ne, de ma-nu pec-ca-tó-ris : et ab

The musical notation consists of five-line square neumes on a staff. The first measure starts with a large square neume for 'E'. The lyrics 'ri-pe me' follow, with a small square neume above the text. The next section begins with a small square neume followed by 'hó-mi-ne ma-lo :'. The third section starts with a small square neume followed by 'be-ra me.' The fourth section starts with a small square neume followed by 'A-cu-é-'. The fifth section starts with a small square neume followed by 'ut ser-péntes :'. The sixth section starts with a small square neume followed by 'lá-bi-is e-'. The seventh section starts with a small square neume followed by 'de ma-nu pec-ca-tó-ris :'. The eighth section starts with a small square neume followed by 'et ab'.

homí-ni-bus in-í- quis lí-be-ra me. *V.* Qui co-gi-
tavé- runt supplan-tá- re gressus
me- os : abscondé runt supér- bi
lá- que- um mi- hi. *V.* Et fu- nes
extendé- runt in láque- um pé-di-bus me-
is : juxta i-ter scán- da-lum po-su- é- runt
mi- hi. *V.* Di-xi Dómi- no : De-us me- us
es tu : exáudi, Dó- mi-ne, vo-cem o-ra-
ti- ó-nis me-ae. *V.* Dómi-ne, Dómi- ne, virtus sa-

lú-tis me- ae : obúmbra caput me- um
 in di- e bel- li. **X.** Ne tra-das me
 a de-si-dé- ri o me- o pec-
 ca-tó- ri : co-gi- tavé-runt advérsum
 me : ne de-re-líquas me, ne un-quam exal- tén-
 tur. **X.** Ca- put circú- i-tus
 e- ó- rum : labor la-bi- ó-rum ipsó- rum
 opé- ri- et e- os. **X.** Ve-rúmtamen justi
 confi-te-búntur nómi-ni tu- o : et ha-bi-tá-

The musical notation consists of two staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff covers the lyrics 'bunt recti' and the second staff covers 'cum vulneritu * tu-'. The notation is in common time.

bunt recti   cum vulneritu * tu-

o.

In ritu solemnī. 10. *Absoluta altera lectione cum suo responsorio, ponuntur in latere evangelii, in plano presbyterii, legilia nuda cum libris, et proceditur ad cantum vel lectionem historiæ passionis Domini secundum Ioannem, hoc modo : cantatur vel legitur a ministris, saltem in ordine diaconatus constitutis, qui, induiti amictu, alba, cingulo et stola nigra, comitantibus duobus acolythis [vel ministrantibus] absque luminaribus, et absque incenso, facta altari reverentia, ante celebrantem sistunt; super eos, profunde inclinatos, celebrans clara voce dicit :*

Dóminus sit in córdibus vestris. et in lábiis vestris. *Ipsi vero, erigentes se, respondent : Amen.*

Tunc, iterum facta altari reverentia, procedunt ad latus evangelii, ibique, super nudum legile, incipiunt cantare vel legere historiam passionis Domini, omnibus auscultantibus.

In ritu simplici. [10 a. *Historiam passionis Domini legit vel cantat celebrans, clara et distincta voce. Antequam incipiat, dicit, in medio presbyterii, profunde inclinatus, clara voce :*

Dóminus sit in corde meo, et in lábiis meis. Amen.

Tunc, facta altari reverentia, vadit ad latus evangelii, in plano presbyterii, ibique, super nudum legile, incipit legere vel cantare historiam passionis Domini.

Tres diaconi possunt assumi ad canendam vel legendam historiam passionis Domini. Omnia fiunt ut supra pro ritu solemnī notatum est. Celebrans stans ad sedile auscultat.

Si diaconi fuerint duo, hi possunt cantare vel legere partes chronistæ et synagogæ, partes Christi sustinente eodem celebrante, qui retinet stolam in forma crucis super pectus. Comitantibus duobus ministrantibus, diaconi veniunt ante altare, et celebrans pergit in medium inter eos. Omnes profunde inclinati ante altare, dicunt submissa voce :

Dóminus sit in corde meo, et in lábiis meis. Amen.

Tunc se erigunt et, facta altari reverentia, procedunt ad latus evangelii, in plano presbyterii, ad historiam passionis Domini canendam vel legendam. Celebrans stat a dextris chronistæ, occupans primum locum versus altare.]

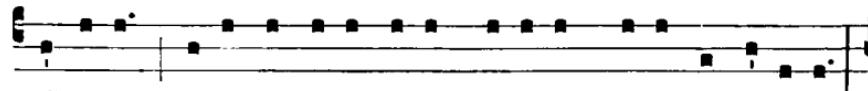
*11. Evangelium Passionis et Mortis Domini secundum Ioannem. 18, 1-40;
19, 1-12.*

Passi-o Dómi-ni nostri Ie-su Chri-sti se-cúndum
 Io-ánnem. In il-lo témpo-re : Egréssus est IesuS cum discí-
 pu-lis su-is trans torréntem Cedron, u-bi e-rat hortus, in quem
 intro-ívit ipse, et discí-pu-li e-ius. Sci-ébat autem et
 Iudas, qui tradé-bat e-um, lo-cum : qui a frequénter IesuS con-
 véne-rat illuc cum discípu-lis su-is. Iudas ergo cum acce-p-í-
 set cohórtem, et a ponti-fí-ci-bus et pha-risáe-is mi-ní-
 stros, ve-nit il-luc cum la-térnis, et fú-ci-bus, et armis. IesuS
 í-taque sci-ens ómni-a, quae ventúra e-rant super e-um.

pro-céssit, et di-xit e- is : **†** Quem quáeri-tis? C. Respon-
 dé-runt e- i : S. Iesum Naza-rénum. C. Di-cit e- is Ie-sus :
† Ego sum. C. Stabat autem et Iudas, qui tradé-bat e- um,
 cum ipsis. Ut ergo di-xit e- is : Ego sum : abi- é-runt retrór-
 sum, et ce-ci- dé-runt in terram. I-te-rum ergo interrogá-
 vit e- os : **†** Quem quáeri-tis? C. Il-li autem dixé- runt :
 S. Iesum Na-zaré-num. C. Respóndit Ie-sus : **†** Di-xi vo-bis,
 qui a ego sum : si ergo me quáeri-tis, sí-ni-te hos ab-
 í- re. C. Ut imple-ré-tur sermo, quem di-xit : Qui a quos de-dí-
 sti mi-hi, non pérdi-di ex e- is quemquam. Simon ergo Petrus

habens glá-di- um edú-xit e- um : et percússit pontí- si- cis
 servum : et abscí- dit aurí-cu-lam e- ius déxte-ram. E-rat
 autem nomen servo Malchus. Di-xit ergo Ie-sus Pe-tro :
 ✠ Mitte glá-di- um tu- um in va- gi-nam. Cá- li-cem, quem dedit
 mi-hi Pa-ter, non bi-bam illum? C. Cohors ergo, et tri-búnus.
 et mi-nístri Iudæ- ó-rum compre-hendé-runt le-sum, et li-ga-
 vé-runt e- um : et adduxé-runt e- um ad Annam primum,
 e-rat e-nim so-cer Cá- iphæ, qui e-rat pónti-fex anni
 il-lí- us. E-rat autem Cá- iphas, qui consí- li- um déde-rat

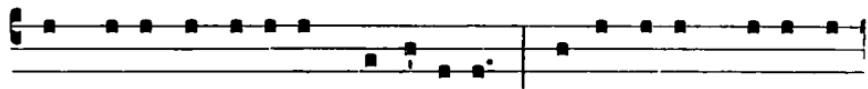
Iudae-is : Qui- a expe-dit, unum hominem mori pro populo.

Seque-ba-tur autem Iesum Simon Petrus, et ali-us discipu-lus.

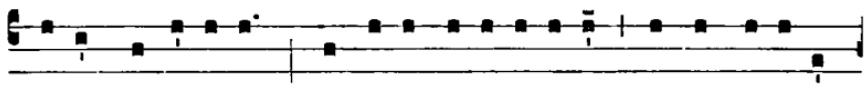
Discipu-lus autem il-le e-rat no-tus ponti-fi-ci, et intro-i-vit

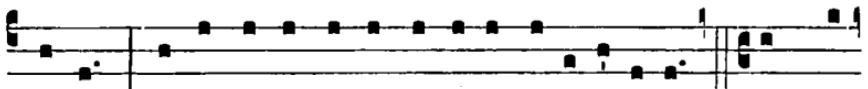
cum Ie-su in atri-um ponti-fi-cis. Petrus autem stabat ad

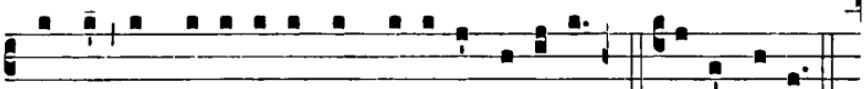
osti-um fo-ri-s. Exi-vit ergo discipu-lus ali-us, qui e-rat

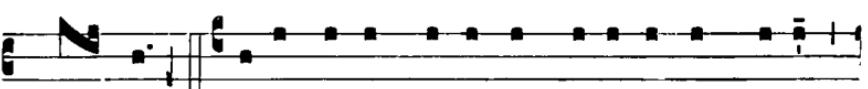
no-tus ponti-fi-ci, et di-xit osti-a-ri-a : et introdúxit

Petrum. Di-cit ergo Petro ancilla osti-a-ri-a : S. Numquid

et tu ex discipu-lis es homi-nis isti-us? C. Di-cit il-le :

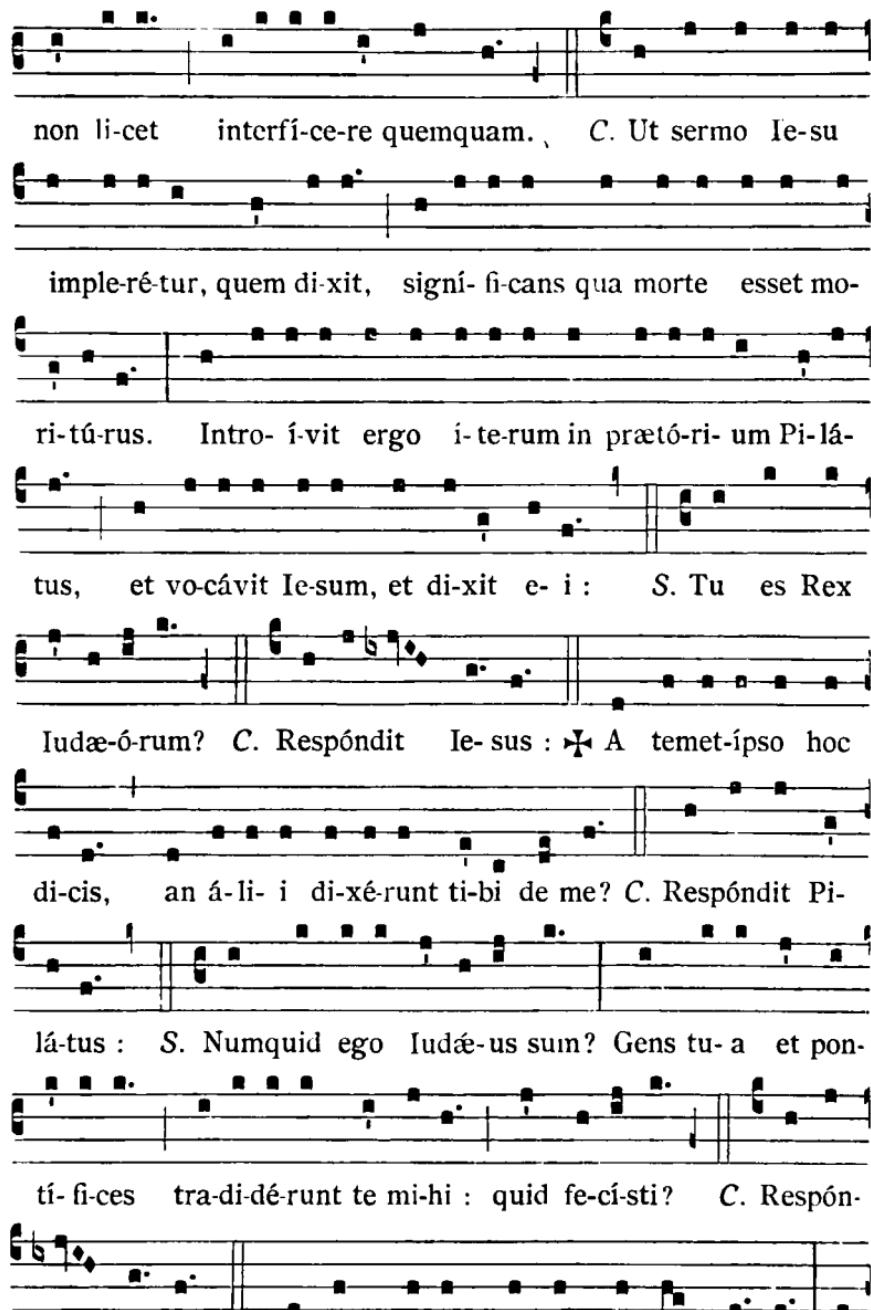
S. Non sum. C. Stabant autem servi et ministri ad prunas.

qui a frigus e-rat, et ca-le-fa-ci- ébant se : erat autem
 cum e-is et Petrus stans et ca-le-fá-ci- ens se. Pónti-sex
 ergo interro-gávit Ie-sum de discí-pu- lis su- is, et de
 doctri-na e-ius. Respóndit e- i Ie-sus: Ego pa-lam locú-
 tus sum mundo : ego semper dó-cu- i in synagóga, et
 in templo, quo omnes Iudáe- i convé-ni- unt : et in occúlto
 lo-cú-tus sum ni-hil. Quid me intérro-gas? intérro-ga e- os,
 qui audi- é-runt quid lo-cú-tus sim ipsis : ecce hi sci- unt quæ
 dí-xe-rim e-go. C. Hæc autem cum di-xisset, unus assístens
 mi-nistró-rum de-dit á-lapam Ie-su, di-cens : S. Sic respóndes pon-

tí- fi-ci? C. Respóndit e- i Ie-sus : **+** Si ma-le lo-cú-
tus sum, testimó-ni- um pérho-be de ma- lo : si autem be-
ne, quid mé cædis? C. Et mi-sit e- um Annas li-gá-tum ad
Cá- ipham pontí- fi-cem. E-rat autem Simon Petrus stans et
ca-le-fá-ci- ens se. Di-xé-runt ergo e- i : S. Numquid et
tu ex discí-pu-lis e-ius es? C. Ne-gávit il-le, et di-xit :
S. Non sum. C. Di-cit e- i unus ex servis pontí- fi-cis, co-
gná-tus e-ius, cu-ius abscí-dit Petrus aurí-cu-lam : S. Nonne
e-go te vi-di in horto cum il-lo? C. I-te-rum ergo ne-
gá-vit Petrus : et sta-tim gallus cantá-vit. Addú-cunt ergo

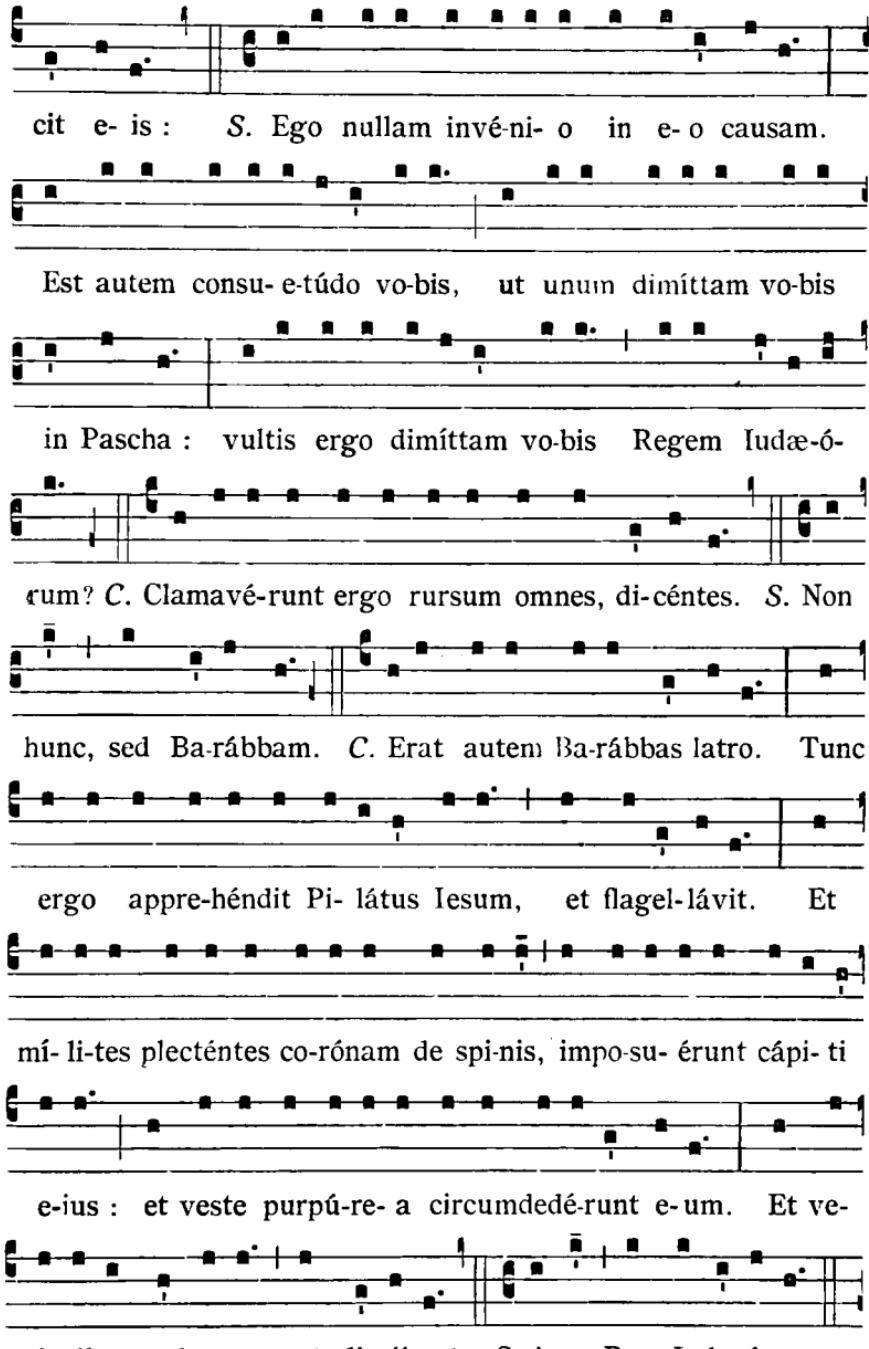
Ie-sum a Cá- ipha in prætó-ri- um. E-rat autem ma-ne :
 et ipsi non intro- i- é-runt in prætó-ri- um, ut non contami-
 na-réntur, sed ut mandu-cá-rent Pascha. Exí-vit ergo Pi-
 lá-tus ad e- os fo-ras, et di-xit : S. Quam accu-sa-ti- ó-nem
 assértis advérsus hómi-nem hunc? C. Respondé-runt et di-
 xé-runt e- i : S. Si non esset hic ma-le-fáctor, non ti-bi
 tra-di-dissémus e- um. C. Di-xit ergo e- is Pi-lá-tus :
 S. Accí-pi-te e- um vos, et se-cúndum legem vestram iu-di-cá-
 te e- um. C. Di-xé-runt ergo e- i Iudá-e- i : S. No-bis

non li-cet interfí-ce-re quemquam. C. Ut sermo Ie-su
 imple-ré-tur, quem di-xit, signí- fi-cans qua morte esset mo-
 ri-tú-rus. Intro- í-vit ergo i-te-rum in prætó-ri- um Pi-lá-
 tus, et vo-cávit Ie-sum, et di-xit e- i : S. Tu es Rex
 Iudæ-ó-rum? C. Respóndit Ie-sus : ♫ A temet-ípso hoc
 di-cis, an á-li- i di-xé-runt ti-bi de me? C. Respóndit Pi-
 lá-tus : S. Numquid ego Iudæ-us sum? Gens tu-a et pon-
 tí-fi-ces tra-di-dé-runt te mi-hi : quid fe-cí-sti? C. Respón-
 dit Ie-sus : ♫ Regnum me- um non est de hoc mundo. Si

ex hoc mundo esset regnum me- um, mi-nistri me- i ú-ti-
 que de-certá-rent, ut non tráde-rer Iu-dæ- is : nunc au-tem
 regnum me- um non est hinc. C. Di-xit í-taque e- i Pi-lá-
 tus : S Ergo Rex es tu? C. Respóndit Ie- sus : Tu
 di- cis qui a Rex sum e-go. Ego in hoc na-tus sum,
 et ad hoc ve-ni in mundum, ut testimó-ni- um perhí-be- am
 ve-ri- tát- ti : omnis, qui est ex ve-ri-tá-te, audit vo-cem
 me- am. C. Di-cit e- i Pi-lá-tus : S. Quid est vé-ri-tas?
 C. Et cum hoc di-xisset, í-te-rum ex-i-vit ad ludæ-os, et di-

cit e- is : S. Ego nullam invé-ni- o in e- o causam.
 Est autem consu- e-túdo vo-bis, ut unum dimíttam vo-bis
 in Pascha : vultis ergo dimíttam vo-bis Regem Iudæ-ó-
 rum? C. Clamavé-runt ergo rursum omnes, di-céntes. S. Non
 hunc, sed Ba-rábbam. C. Erat autem Ba-rábbas latro. Tunc
 ergo appre-héndit Pi-látus Iesum, et flagel-lávit. Et
 mí-li-tes plecténtes co-rónam de spi-nis, impo-su- érunt cápi- ti-
 e-ius : et veste purpú-re- a circumdedé-runt e- um. Et ve-
 ni- ébant ad e- um, et di-cébant : S. Ave, Rex Iudæ-ó-rum.

274 Feria sexta in Morte Domini

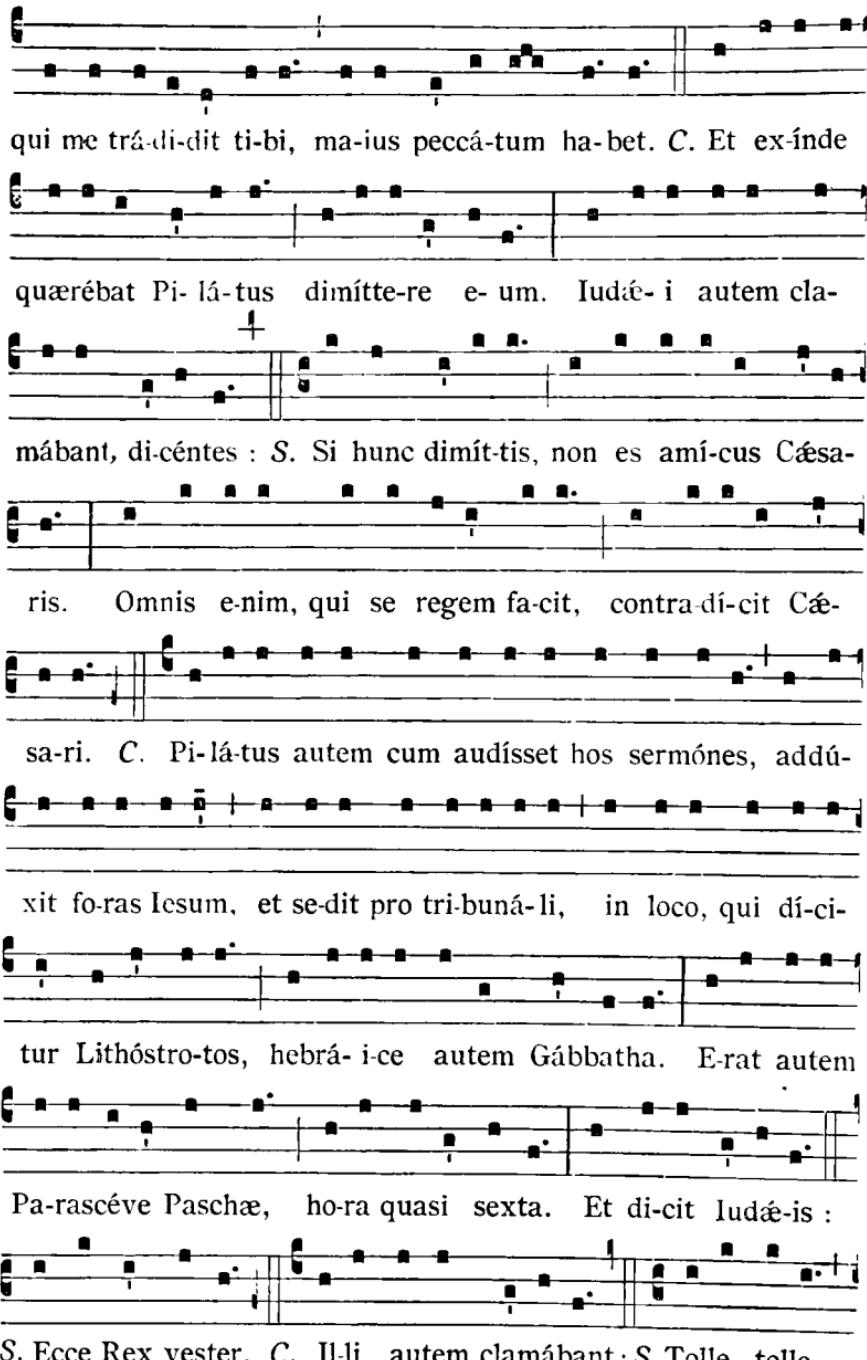
C. Et dabant e- i á-lapas. Exí-vit ergo í-te-rum Pi-látus
 fo-ras, et di-cit e- is : S. Ecce addúco vobis e- um fo-ras,
 ut cognoscá-tis, qui a nullam invé-ni- o in e- o causam.

C. (Exí-vit ergo le-sus portans co-rónam spí-ne- am et purpú-
 re- um vestiméntum). Et di-cit e- is : S. Ecce homo. C. Cum
 ergo vi-díssent e- um pontí- fi-ces et mi- nístri, clamá-bant,
 di-céntes : S. Cru-ci-fí-ge, cru-ci-fí-ge e- um. C. Di-cit e- is
 Pi-látus : S. Accí-pi-te e- um vos, et cru-ci- fí-gi-te : ego
 e-nim non invé-ni- o in e- o causam. C. Respondé-runt e- i

Iudæ-i : S. Nos legem habémus, et se-cúndum legem debet
mo-ri, qui- a Fí-li- um De- i se fe- cit. C. Cum ergo audísset
Pi-lá-tus hunc sermónem, magis tí-mu- it. Et ingréssus est
prætó-ri- um í-te-rum : et di-xit ad Iesum : S. Unde es tu?
C. Ie-sus autem respónsum non de-dit e- i. Di-cit ergo e- i
Pi-lá-tus : S. Mi-hi non lóque-ris? nescis qui- a pot-está-tem há-
be- o cru-ci-fí-ge-re te, et pot-está-tem hábe- o dimítte- re
te? C. Respóndit Ie-sus: Non habé-res pot-está-tem advér-
sum me ullam, ni-si ti-bi da-tum esset dé-super. Proptér-e- a.

276 Feria sexta in Morte Domini

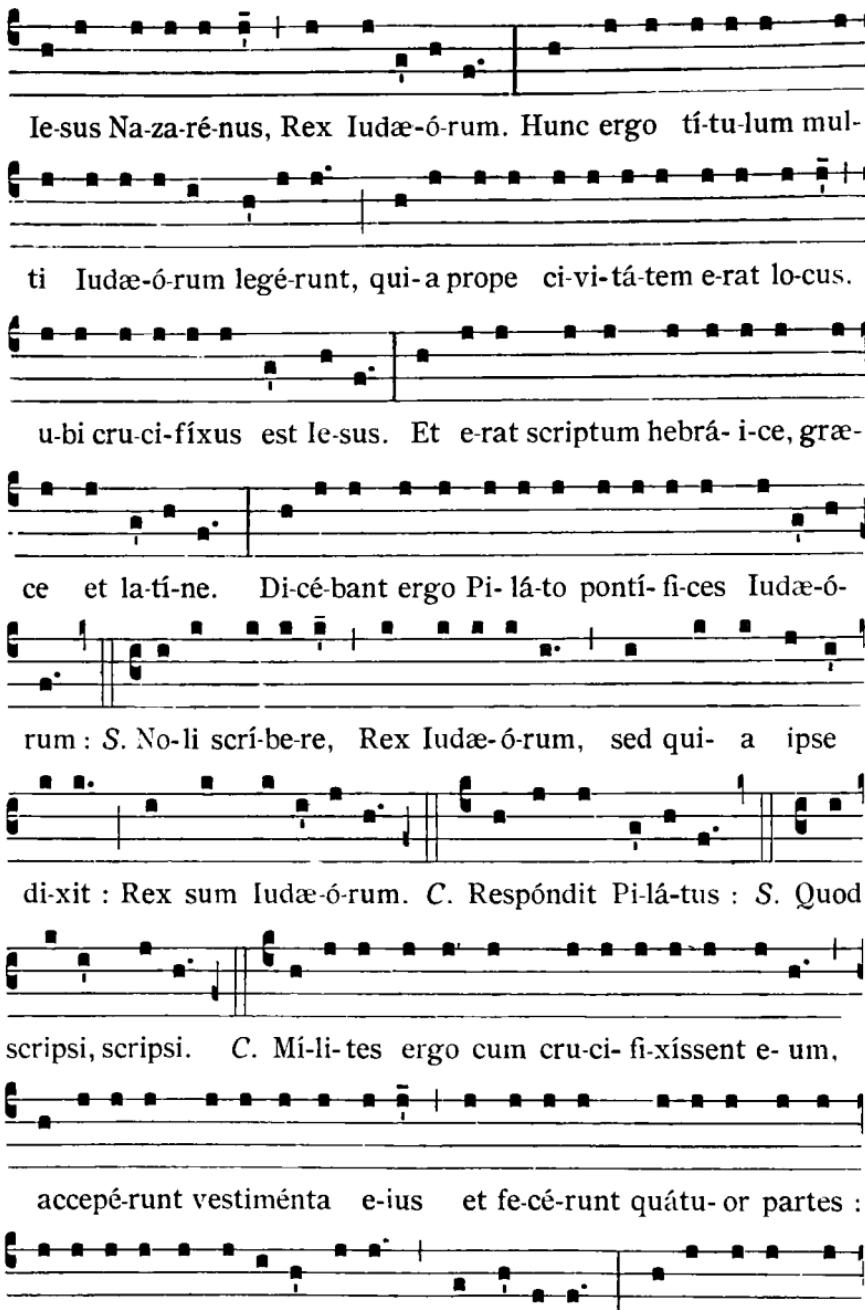
qui me trá-di-dit ti-bi, ma-ius peccá-tum ha-bet. C. Et ex-índe
 quærébat Pi-lá-tus dimítte-re e-um. Iudé-i autem cla-
 mábant, di-céntes : S. Si hunc dimít-tis, non es ami-cus Cáesa-
 ris. Omnis e-nim, qui se regem fa-cit, contra-dí-cit Cá-
 sa-ri. C. Pi-lá-tus autem cum audísset hos sermónes, addú-
 xit fo-ras Iesum, et se-dit pro tri-buná-li, in loco, qui dí-ci-
 tur Lithóstro-tos, hebrá-i-ce autem Gábbatha. E-rat autem
 Pa-rascéve Paschæ, ho-ra quasi sexta. Et di-cit Iudæ-is :
 S. Ecce Rex vester. C. Il-li autem clamábant : S. Tolle, tolle,

cru-ci-fí-ge e- um. C. Di- cit e- is Pi-lá-tus : S. Regem vestrum
cru-ci-fígam ? C. Respondé-runt pontí- fi- ces : S. Non habémus
regem, ni-si Cáesa-rem. C. Tunc ergo trá-di-dit e- is il-lum
ut cru-ci-fi-ge-ré-tur. Suscepé-runt autem Ie-sum, et edu-
xé-runt. Et bá-iu-lans si-bi cru-cem, ex-í-vit in e- um, qui
dí-ci-tur Calvá-ri-æ, locum, hebrá- i-ce autem Gólgotta :
u-bi cru-ci-fixé-runt e- um, et cum e- o á-li- os du- os, hinc
et hinc, mé-di- um autem Ie-sum. Scripsit autem et tí-tu-lum
Pi-lá-tus : et pô-su- it super cru-cem. Erat autem scriptum :

278 Feria sexta in Morte Domini

Je-sus Na-za-ré-nus, Rex Iudæ-ó-rum. Hunc ergo tí-tu-lum mul-
 ti Iudæ-ó-rum legé-runt, qui a prope ci-vi-tá-tem e-rat lo-cus.
 u-bi cru-ci-fíxus est le-sus. Et e-rat scriptum hebrá-i-ce, græ-
 ce et la-tí-ne. Di-cé-bant ergo Pi-lá-to pontí-fi-ces Iudæ-ó-
 rum : S. No-li scrí-be-re, Rex Iudæ-ó-rum, sed qui a ipse
 di-xit : Rex sum Iudæ-ó-rum. C. Respóndit Pi-lá-tus : S. Quod
 scripsi, scripsi. C. Mí-li-tes ergo cum cru-ci-fíxi-sent e-um,
 accepé-runt vestiménta e-ius et fe-cé-runt quátu-or partes :
 u-ni-cu-íque mí-li-ti partem, et túni-cam. E-rat autem tú-

ni-ca inconsú-ti-lis, dé-super contéxta per to-tum. Di-xé-runt
 ergo ad ínvi-cem : S. Non scindámus e-am, sed sorti- á-
 mur de il-la cu-ius sit. C. Ut Scriptú-ra imple-ré-tur, di-
 cens : Partí-ti sunt vestiménta me-a si-bi : et in vestem
 me-am mi-sé-runt sortem. Et mí-li-tes quidem hæc fe-cé-runt.
 Stabant autem iuxta cru-cem Ie-su, ma-ter e-ius, et so-ror ma-
 tris e-ius Ma-rí- a Clé- ophæ, et Ma-rí- a Magda-lé-ne.
 Cum vi-dísset ergo Ie-sus matrem, et discí-pu-lum stantem, quem
 di- li-gébat, di-cit ma- tri su- ae : Mú- li- er, ecce

fí-li- us tu- us. C. De- índe di- cit di- scí-pu-lo : **+** Ecce ma-
 ter tu- a. C. Et ex il-la ho-ra accé-pit e- am discípu-lus
 in su- a. Póste- a sci- ens le-sus qui- a ómni- a consummá-
 ta sunt, ut consumma-ré-tur Scriptú- ra, di- xit: **+** Sí- ti- o.
 C. Vas ergo e-rat pó- si- tum a-cé-to plenum. Il-li autem
 spóngi- am plenam a-cé-to, hyssó-po circumponéntes, obtu-
 lé-runt o-ri e-ius. Cum ergo acce- píset le-sus a-cé- tum,
 di- xit: **+** Consummá-tum est. C. Et incli-ná-to cá-pi-te trá-
 di-dit spí-ri-tum.

Hic genuflectitur et pausatur aliquantulum.

Iudaei ergo, quoniam Parasceve erat, ut non re-

manarent in cruce corpora sabbato, erat enim magnus

di es ille sabbati, rogaverunt Pilatum, ut frange-re-

tur eorum crura, et tolle-rentur. Venirebunt ergo milii-

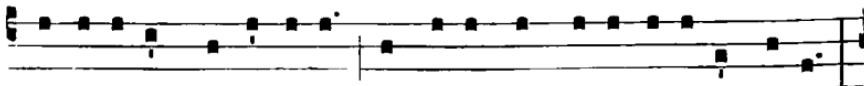
tes: et primi quidem frangebunt crura, et alterius, qui

crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent,

ut videbunt eum iam mortuum, non frangebunt eius cru-

ra: sed unus militum lancea latus eius aperuit,

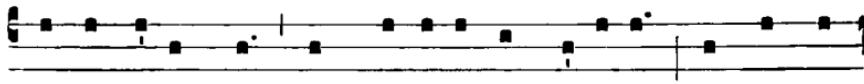
et continuo exivit sanguis et aqua. Et qui vidit, te-

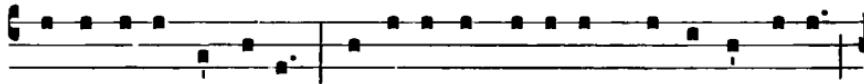
stimó-ni- um perhí-bu- it : et ve-rum est testimó-ni- um e-ius.

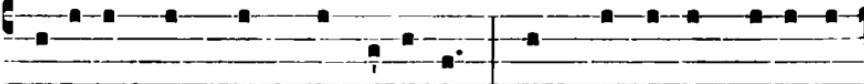
Et il-le scit, qui- a ve-ra di-cit : ut et vos cre-dá-tis. Fa-

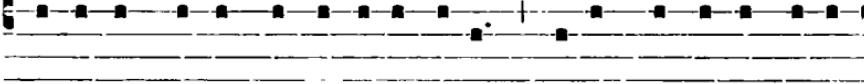
cta sunt e-nim hæc, ut Scriptú-ra imple-ré-tur : Os non com-

mi-nu- é-tis ex e- o. Et í-te-rum á-li- a Scriptú-ra di-cit :

Vi-débunt in quem transfi-xé-runt. Post hæc autem rogá-vit

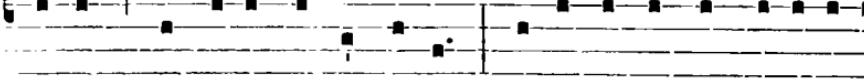
Pi- lá-tum Jo-seph ab A- rimathá-e-a, e- o quod esset discí-

pu-lus le-su, occútus autem propter me-tum Iudæ- ó-rum,

ut tól-le-ret corpus le-su. Et permí-sit Pi-lá-tus. Ve-nit

ergo, et tu-lit corpus le-su. Ve-nit autem et Ni-codé-

mus, qui vé-ne- rat ad Ie-sum nocte primum, fe-rens mixtú-
ram myrrhæ et á-lo- és, qua-si libras centum. Acce-pé-runt
ergo corpus Ie-su, et li-ga-vé-runt il-lud línte- is cum
a-romá-ti-bus, sic-ut mos est Iudæ- is se-pe- lí-re. E-rat
autem in lo-co, u-bi cru-ci-fí-xus est, hortus : et in horto
mo-numéntum novum, in quo nondum quisquam pó-si-tus
e-rat. I-bi ergo propter Pa-rascé-ven Iudæ- ó-rum, qui- a
iuxta e-rat mo-numéntum, po-su- é-runt Ie- sum.

DE SECUNDA PARTE ACTIONIS LITURGICÆ,
 SEU DE ORATIONIBUS SOLEMNIBUS, QUÆ ETIAM
 « ORATIO FIDELIUM » DICUNTUR

12. *Cantu vel lectione historiæ passionis Domini absoluto, celebrans assumit pluviale nigri coloris; diaconus et subdiaconus induunt dalmaticam vel tunicellam eiusdem coloris.*

Interim vero duo acolythi [vel ministrantes] unam tantum tobaleam super altare extendunt, locantes librum in medio.

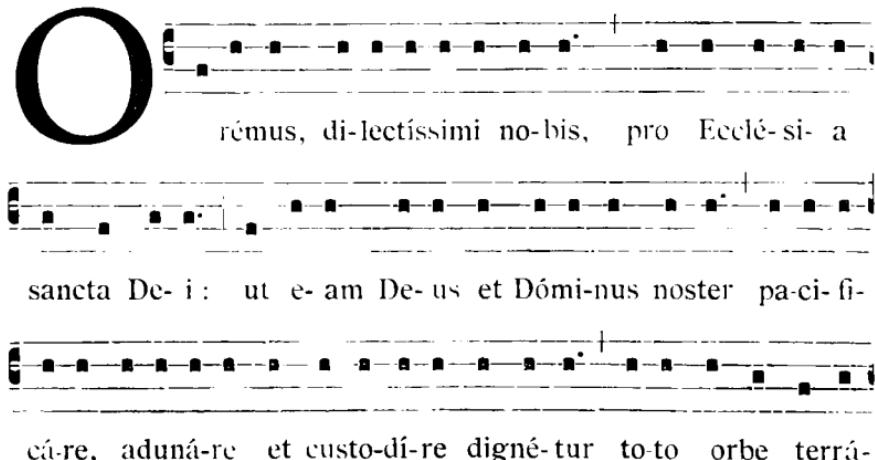
Tunc celebrans, comitantibus ministris [vel ministrantibus] accedit ad altare, quod, ascendens, osculatur in medio, et stans ibidem, ante se habens librum, incipit orationes solemnes, ministris sacrīs [vel ministrantibus] hinc inde adstantibus et extremitates pluvialis sustinentibus.

13. *Dicuntur autem hoc ordine :*

Præcedit celebrantis præfatio, qua intentio specialis indicatur, et cantatur tono peculiari infra notato, manibus iunctis; deinde celebrans dicit Orémus, diaconus [vel sacerdos ipse] Flectámus génuā, et omnes, una cum ipso celebrante, flexis genibus, per aliquod temporis spatum in silentio orant; dicto a diacono [vel a sacerdote] Leváte, omnes surgunt, et celebrans, extensis manib⁹ ac tono solemni, dicit orationem.

1. PRO SANCTA ECCLESIA

O rémus, di-lectissimi no-bis, pro Ecclé-si a
 sancta De-i: ut e-am De-us et Dómi-nus noster pa-ci-
 fi-
 cár-e, aduná-re et custo-dí-re digné-tur to-to orbe terrá-

rum : sub-í-ci- ens e- i princi-pá-tus et pot-está-tes : detque
no-bis, qui- é-tam et tranquíllam vi-tam degénti-bus, glo-ri- fi-
cá-re De- um Patrem omni-pot-éntem.

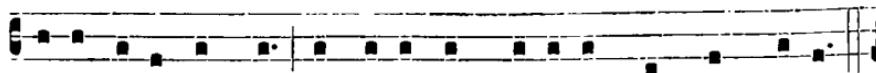
*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus gé-nu- a. Le-vá-te.

Omnipotens sempiterne Deus, qui glóriam tuam ómnibus in Christo géntibus revelásti : * custódi ópera misericórdiæ tuæ; ut Ecclésia tua, toto orbe diffusa, stábili fide in confessióne tui nómínis persevéreret. Per eúndem Dóminum. *Omnes R.* Amen.

2. *PRO SUMMO PONTIFICE*

O-rémus et pro be- a-tíssimo Pa-pa nostro *N...* :
ut De- us et Dómi-nus noster, qui e-lé-git e- um in órdi-ne
e-piscopá-tus, salvum atque incó-lumem custó-di- at Ecclé-

si- æ su-æ sanctæ, ad regéndum pópu-lum sanctum De- i.

Diaconus

Diaconus

O-rémus. Flectámus génu- a. Le-vá-te.

Omnipotens sempitérne Deus, cuius iudício univérsa fun-dántur : * réspice propítius ad preces nostras, et éléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva; ut christiána plebs, quæ te gubernátur auctóre, sub tanto pontífice, credulitátis suæ méritis augeáutur. Per Dóminum. *Omnes Rg. Amen.*

3. PRO OMNIBUS

ORDINIBUS GRADIBUSQUE FIDELIUM

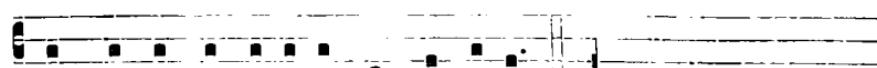
rémus et pro ómni-bus e-písco-pis, presbý-te-ris,

di- a-có-ni-bus, subdi- a-có-ni-bus, a-có-lythis, exorcí-stis, le-

ctó-ri-bus, osti- á-ri- is, confessó- ri-bus, virgí-ni-bus, ví-du- is :

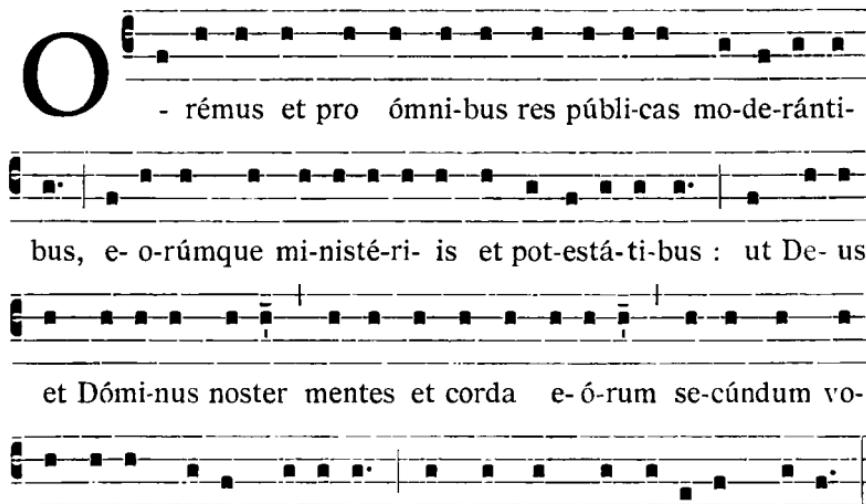

et pro omni pópu-lo sancto De- i.

*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus génu- a. Le-vá-te.

Omnipotens sempiterne Deus, cuius spíritu totum corpus Ecclésiæ sanctificátur et régitur : * exáudi nos pro univérsis ordínibus supplicántes; ut grátiae tuæ múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum. *Omnes R/. Amen.*

4. *PRO RES PUBLICAS MODERANTIBUS**Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus génu- a. Levá-te.

Omnipotens sempiterne Deus, in cuius manu sunt ómnium potestátes et ómnium iura populórum : * résponce benígnus ad eos, qui nos in potestáte regunt; ut ubique terrárum, déxtera tua protégente, et religiónis intégritas, et pátriæ secúritas indesi-nénter consistat. Per Dóminum. *Omnes R/. Amen.*

5. PRO CATECHUMENIS

O rémus et pro ca-techúme-nis nostris : ut De-us

et Dómi-nus noster ad-a-pé-ri- at aures præcordi- ó-rum

ipsó-rum ianu- ámque mi-se-ri-córdi- æ; ut, per lavácrum

re-ge-ne-ra-ti- ó-nis accépta remissi- óne ómni- um pecca-

tó-rum et ipsi inve-ni- ántur in Christo Ie-su Dómi-no

nostro.

*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus gé-nu-a. Le-vá-te.

Omnipotens sempitérne Deus, qui Ecclésiam tuam nova semper
prole fecúndas : * auge fidem et intelléctum catechúmenis
nostris; ut, renáti fonte baptísmatis, adoptiónis tuæ filiis aggre-
géntur. Per Dóminum. *Omnes R. Amen.*

6. *PRO FIDELIUM NECESSITATIBUS***O**

- rémus, di-lectíssimi no-bis, De-um Patrem omni-
 pot-éntem, ut cunctis mundum purget erró-ri-bus : morbos
 áufe-rat : famem de-péllat : apé-ri- at cárce-res : víncu-la
 dissólvat : pe-regri-nánti-bus ré-di-tum : infirmánti-bus sa-ni-
 tá-tem : na-vi-gánti-bus portum sa-lú-tis indúlge- at.

*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus gé-nu-a. Le-vá-te.

Omnípotens sempiterne Deus, mæstórum consolátio, labo-
 rántium fortitúdo : * pervéniant ad te preces de quacúmque
 tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitátibus suis
 misericórdiam tuam gáudeant affússe. Per Dóminum nostrum.
Omnes Rj. Amen.

7. *PRO UNITATE ECCLESIAE***O**

- rémus et pro hæ-ré-ti-cis et schismá-ti-cis : ut

De-us et Dómi-nus noster é-ru- at e- os ab erró-ri-bus u-ni-
vérsis; et ad sanctam matrem Ecclé-si- am cathó- li-cam at-
que a-postó-li-cam revo-cá-re digné- tur.

Diaconus   *Diaconus*

O-rémus. Flectámus gé-nu- a. Le-vá-te.

Omnipotens sempitérne Deus, qui salvas omnes, et néminem vis perire : * respice ad áimas diabólica fraude decéptas; ut, omni hærética pravítate depósita, errántium corda resipiscant, et ad veritatis tuæ rédeant unitátem. Per Dóminum nostrum.
Omnes R. Amen.

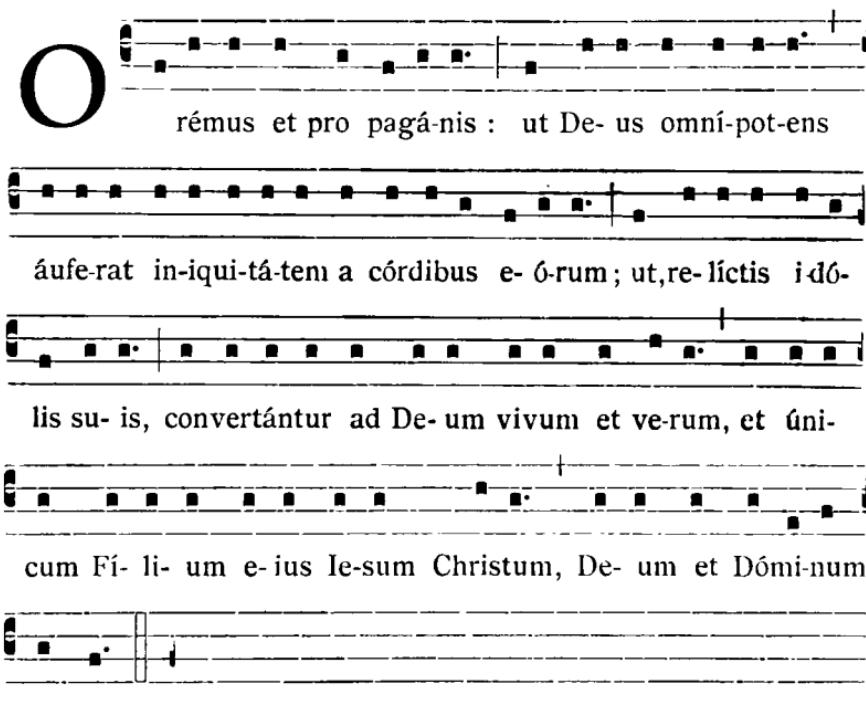
8. *PRO CONVERSIONE IUDÆORUM*

O-rémus et pro Iudæ- is : ut De- us et Dómi-nus
noster áufe-rat ve-lámen de córdi-bus e- ó-rum; ut et
ipsi agnóscant Ie-sum Christum Dómi-num nostrum.

*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus génu- a. Le-vá-te.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Iudaeos etiam a tua misericordia non repellis : * exaudi preces nostras, quas pro illius populi obsecratione deférimus; ut, agnita veritatis tuæ luce, quæ Christus est, a suis tenebris eruantur. Per eundem Dominum. *Omnes R. Amen.*

9. *PRO CONVERSIONE INFIDELIUM*

áufe-rat in-iqui-tá-tem a córdibus e- ó-rum ; ut, re-líctis idó-

lis su- is, convertántur ad De- um vivum et ve-rum, et úni-

cum Fí- li- um e- ius Ie-sum Christum, De- um et Dómi-num

nostrum.

*Diaconus**Diaconus*

O-rémus. Flectámus génu- a. Levá- te.

Omnipotens sempiterne Deus, qui non mortem peccatórum, sed vitam semper inquiris : * suscipe propitius orationem nostram, et libera eos ab idolorum cultura; * et aggrega Ecclésiæ tuæ sanctæ, ad laudem et glóriam nōminis tui. Per Dóminum. *Omnes R. Amen.*

**DE TERTIA PARTE ACTIONIS LITURGICÆ
SEU DE SOLEMNI SANCTÆ CRUCIS ADORATIONE**

14. Orationibus solemnibus completis, celebrans et ministri redeunt ad sedilia, ubi celebrans deponit pluviale, ministri dalmaticam vel tunicellam; et datur initium solemnii adoracioni sanctæ Crucis.

Adhibeatur Crux satis magna, cum Crucifixo, velo violaceo obtecto. quod facile removeri possit.

15. Primum portatur sancta Crux e sacristia in medium presbyterii, omnibus stantibus. Portatur autem hoc modo :

Celebrans et subdiaconus manent ad sedilia stantes : diaconus cum acolythis [seu ministrantibus] adit sacristiam, ex qua processionaliter affert Crucem ad ecclesiam : præcedunt acolythi [seu ministrantes], sequitur diaconus cum Cruce, medius inter alios duos acolythos [seu ministrantes], candelabra accensa gestantes.

Cum presbyterium ingressi fuerint, celebrans et subdiaconus ipsis obviam veniunt, et in medio, ante altare, celebrans Crucem e manibus diaconi accipit.

[15 a. Celebrans cum ministrantibus sacristiam adit, indeque, ut supra, portat Crucem ante altare].

16. Tum proceditur ad detectionem sanctæ Crucis, hoc modo :

*Celebrans cum Cruce, medius inter diaconum et subdiaconum [primum et secundum ministrantem], et duos acolythos [alios duos ministrantes] cum candelabris accensis, accedit ad latus epistolæ, in plano, facie ad populum versa, et Crucem a summitate parum detegit. Deinde, acolytho librum tenente, solus incipit antiphonam *Ecce lignum Crucis*, ac deinceps iuvatur in cantu a ministris sacris, usque ad *Venite, adorémus*, quod cantatur ab omnibus adstantibus.*

Cantu finito, omnes in genua se prosternunt, exceptis celebrante cum Cruce et acolythis [ministrantibus] cum candelabris accensis. et parvo momento in silentio adorant.

*Deinde celebrans ascendit altare in latere epistolæ, et detegit brachium dextrum Crucifixi. Tunc elevans Crucem paulisper, adiuvantibus, si opus sit, ministris sacris [adiuvante primo ex ministrantibus], altius quam primo, cantat iterum *Ecce lignum Crucis*, aliis prosequentibus, et, post cantum, procumbentibus, ut supra.*

Denique celebrans procedit ad medium altaris, et detegit Crucem totaliter, ac elevans eam, tertio altius incipit Ecce lignum Crucis, aliis, ut supra, prosequentibus, et post cantum adorantibus.

[16 a. *Celebrans, in detegenda sancta Cruce, adiuvatur a ministrantibus; antiphonam vero Ecce lignum Crucis, usque ad Venite, adorémus, cantat solus.*].

ANTIPHONA AD DETEGENDAM S. CRUCEM

Celebrans   *Ministri cum celebrante*

C-ce li- gnum Cru- cis, in quo sa- lus mun-

di pe-pén- dit.

Omnis R. Ve- ni- te, ad- o-ré- mus.

17. *Post detectionem Crucis sequitur eiusdem solemnis adoratio, hoc modo: Crux, postquam detecta fuerit, traditur a celebrante duobus acolythis [vel ministrantibus] qui stantes in suppedaneo, ante medium altaris, et facie ad populum versa, eam hinc inde ita per brachia sustentant, ut pes Crucis super suppedaneum consistat* ¹.

Alii vero duo acolythi [vel ministrantes] qui candelabra accensa gestabant, eisdem candelabris a dextris et a sinistris Crucis super suppedaneum collocatis, genuflexi manent in lateribus suppedanei, in superiore gradu, facie ad Crucem versa.

Sancta Cruce acolythis [ministrantibus] commissa, celebrans cum ministris descendit in planum presbyterii, genuflectit versus ipsam, et accedit ad sedile.

Tunc incipit adoratio sanctæ Crucis, ordine sequenti: primus accedit solus celebrans; deinde ministri, postea clerus, demum ministrantes. Hi omnes, si commode fieri possit, prius calceamenta deponunt, et, unus post alium, accedentes ad Crucem, simplici genuflexione ter repetita, pedes Crucifixi osculantur.

¹ Postquam celebrans dederit Crucem duobus acolythis, sacrista vel alias discooperit Cruces aliorum altarium, non vero imagines sanctorum.

18. Sancta Crux, adoratione ex parte celebrantis, ministrorum, cleri ac ministrantium peracta, a duobus acolythis [seu ministrantibus], comitantibus aliis duobus acolythis [seu ministrantibus] cum candelabris accensis, defertur ad cancellos, et ibidem sustentatur eodem modo, ut supra, ita ut fideles, ante Crucem quasi processionaliter transeuntes, primum viri, deinde mulieres, pedes Crucifixi devote deosculari possint, præmissa simplici genuflexione.

¶ Si prævideatur adorationem sanctæ Crucis ex parte populi vix aut non sine boni ordinis et devotionis detimento peragi posse, vide supra : Ordinationes et declarationes, IV, 17, p. 18.

19. Dum autem sanctæ Crucis adoratio peragitur, cantantur a schola, in duos choros divisa, sic dicta Improperia, et alia quæ sequuntur; celebrans, ministri sacri, et ministrantes, ceterique omnes, qui adorationem sanctæ Crucis peregerunt, sedentes auscultant.

Cantus vero eosque producitur, prout adorantium numerus requirit. Concluditur tamen semper cum doxologia : Glória et honor Deo usquequaque altissimo, ut infra, 304.

IMPROPERIA

Possunt cantari ut in Missali notatur vel ut sequitur :

I

Duo cantores in medio chori cantant :

POpule me-us, quid fe-ci ti-bi? Aut in quo
 contristávi te? Respón-de mi-hi. V. Qui-a e-dú-xi
 te de ter-ra Aegýpti : pa-rá-sti Cru-cem Sal-
 va-tó-ri tu-o.

Unus chorus cantat :

H Agi- os ho The- ós.

Music for the first choir (H) singing 'Agnosco te dominum'. The notation is in common time, treble clef, and consists of four measures. The lyrics are 'Agi- os ho The- ós.'

Alius chorus respondet :

S Anctus De- us.

Music for the second choir (S) responding 'Anctus deus'. The notation is in common time, treble clef, and consists of two measures. The lyrics are 'Anctus De- us.'

Primus chorus :

H Agi- os Ischy-rós.

Music for the first choir (H) singing 'Agnosco te ischyrōs'. The notation is in common time, treble clef, and consists of three measures. The lyrics are 'Agi- os Ischy-rós.'

Secundus chorus :

S Anctus Fortis.

Music for the second choir (S) singing 'Anctus fortis'. The notation is in common time, treble clef, and consists of two measures. The lyrics are 'Anctus Fortis.'

Primus chorus :

H Agi- os Athána-tos, e-lé- i- son

Music for the first choir (H) singing 'Agnosco te athenatos e-leison'. The notation is in common time, treble clef, and consists of five measures. The lyrics are 'Agi- os Athána-tos, e-lé- i- son'.

hi-más.

Secundus chorus :

S Anctus Immortá-lis, mi-se- ré-re

Music for the second choir (S) singing 'Anctus immortalis misericordia'. The notation is in common time, treble clef, and consists of four measures. The lyrics are 'Anctus Immortá-lis, mi-se- ré-re'.

no- bis.

Postea duo de secundo choro cantant :

Q Uí- a e-dú- xi te per de- sér- tum qua-

Music for the second choir (Q) singing 'Qui a eduxi te per deserto'. The notation is in common time, treble clef, and consists of five measures. The lyrics are 'Uí- a e-dú- xi te per de- sér- tum qua-'.

dragínta an-nis, et manna ci-bávi te, et intro-dú-xi

in ter- ram sa- tis óptimam : pa- rá- sti Crucem

Salva-tó- ri tu- o.

*Chori respondent alternatim : Hágios ho Theós. etc. Sánctus Déus, etc.
ita tamen ut primus chorus semper repeatat Hágios. ut supra.*

Deinde duo de primo choro cantant :

Q

Uid ultra dé-bu- i fá-ce-re ti-bi, et non fe- ci?

E- go qui-dem plan-tá-vi te ví-ne- am me- am spe-ci- o-

síssi-mam : et tu facta es mi-hi ni-mis amá- ra : a-cé-to

namque si-tim me- am po- tásti : et lánce- a perfo- rásti

la- tus Salva-tó- ri tu- o.

Item chori alternatim respondent Hágios ho Theós, Sánctus Déus.

II

Versus sequentis Improperii a duobus cantoribus alternatim cantantur; utroque choro simul repetente post quemlibet versum: Pópule meus, ut *infra*.

Duo de secundo choro cantant:

V.

E go propter te flagel-lá-vi Aegýptum cum primo-

E gé-ni-tis su-is : et tu me flagel-lá-tum tra-di-dísti.

Chorus repetit:

P

Opu-le me-us, quid fe-ci ti-bi? Aut in-

quo con-tristávi te? Respón-de mi-hi.

Duo de primo choro:

2. Ego te edú-xi de Aegýpto, demérso Pha-ra-ó-ne in ma-

re ru-brum : et tu me tra-di-dísti princí-pi-bus sa-cerdó-tum.

Pópule meus.

298 Feria sexta in Morte Domini

Duo de secundo choro :

3. Ego ante te apé-ru- i ma- re : et tu ape-ru- ísti lán-
ce- a la-tus me- um. Pópule meus.

Duo de primo choro :

4. Ego ante te præ-í-vi in co-lúmna nu- bis : et tu
me du-xísti ad prætó-ri- um Pi- lá-ti. Pópule meus.

Duo de secundo choro :

5. Ego te pavi manna per de-sér- tum : et tu me ce-ci-dísti
á-la-pis et flagél-lis. Pópule meus.

Duo de primo choro :

6. Ego te po-tá-vi aqua sa-lú-tis de pe- tra : et tu me
po-tásti fel-le et a-cé-to. Pópule meus.

Duo de secundo choro :

7. Ego propter te Chananae- ó-rum reges percús- si : et tu
percussísti a-rúndi-ne caput me- um. Pópule meus.

Duo de primo choro :

8. Ego dedi ti-bi sceptrum re-gá- le : et tu de-dísti cá-
pi-ti me- o spí-ne- am co-ró-nam. Pópule meus.

Duo de secundo choro :

9. Ego te exaltá-vi magna virtú- te : et tu me suspendí-
sti in pa- tí-bu-lo Cru-cis. Pópule meus.

III

Deinde cantatur communiter :

Antiphona iv

C Ru-cem tu- am * ado-rámus, Dó-mi-ne : et sanctam re-

surrecti- ónem tu- am laudámus et glo-ri- fi-cámus : ecce
e-nim propter lignum ve- nit gáudi- um in u-ni-vér-
so mundo. *Ps.* De- us mi-se-re- á-tur nostri, et be-ne- di-cat
no-bis : * il-lúmi-net vultum su- um super nos, et mi-se-
re- á- tur nostri.

Et repetitur immediate ant. Crucem tuam.

IV

Postea cantatur V. Crux fidélis. cum hymno Pange, lingua, gloriósi. et post quemlibet eius versum repetitur Crux fidélis. vel Dulce lignum. eo modo quo inferius notatur.

Antiphona I

CRUX fi-dé- lis, inter omnes arbor una nó-bi- lis :
Nulla silva ta-lem pro-fert, fronde, flo- re, gérmí- ne :

* Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sú-sti-net.

Hymnus I

P

Ange, lingua, glo-ri- ó- si prae-li- um certámi-nis,

Et su- per Cru-cis trophé- um dic tri- úmphum nó-bi- lem :

Quá-li- ter Red- émptor orbis immo- lá- tus ví-ce- rit.

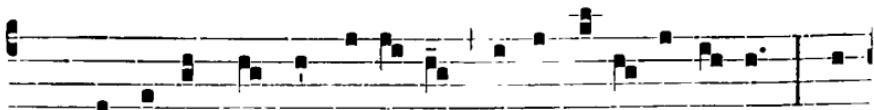
*Repetitur Crux fidélis. usque ad * Dulce lignum. Et sic fit quoties
repetitur Crux fidélis.*

¶ 2. De pa-réntis pro-toplá-sti fráude Factor cóndo-lens, Quan-

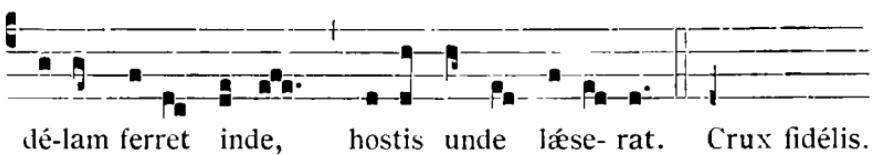
do pomi noxi- á- lis morsu in mor- tem córru- it :

Ipse lignum tunc no- távit, damna ligni ut sólve- ret.

* Dulce lignum.

V 3. Hoc o-pus nostræ sa-lú-tis ordo de-po-pósce- rat; Mul-
ti- fórmis pro-di- tó-ris ars ut artem fálle- ret : Et me-

dé-lam ferret inde, hostis unde læse- rat. Crux fidélis.

V 4. Quando ve-nit ergo sacri ple-ni-tú-do témpo- ris, Mis-

sus est ab arce Patris na-tus, orbis Cóndi- tor; Atque

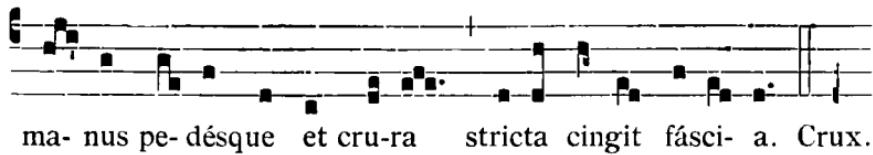
ventre virgi- ná-li ca-ro factus pród-i- it. * Dulce.

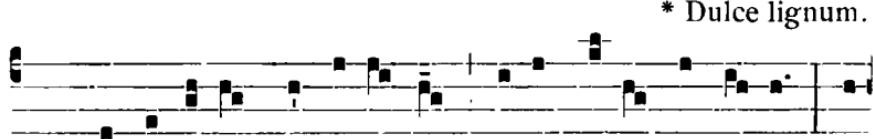
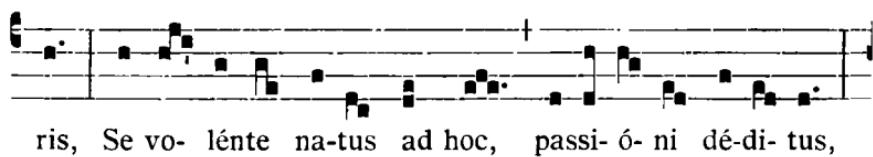
V 5. Vagit infans inter arcta cóndi-tus præ-sé-pi- a : Mem-

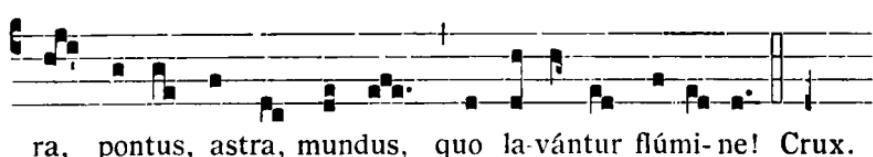
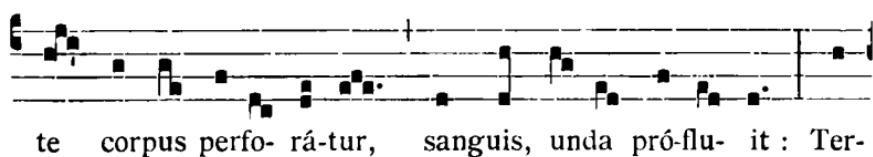
bra pannis invo- lú- ta Virgo Ma- ter ál-li- gat : Et

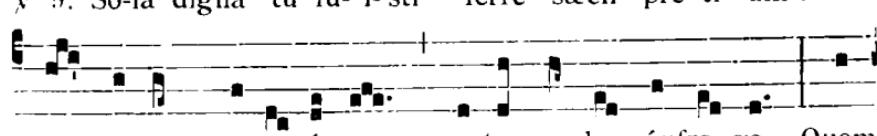
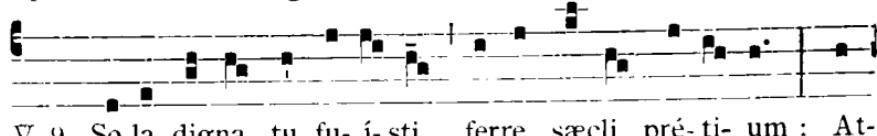
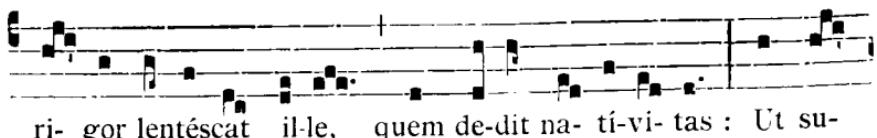
V 6. Lustris sex qui iam per-á-ctis, tempus implens córpo-

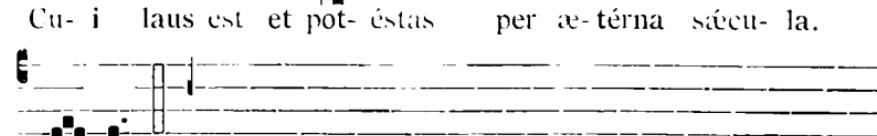
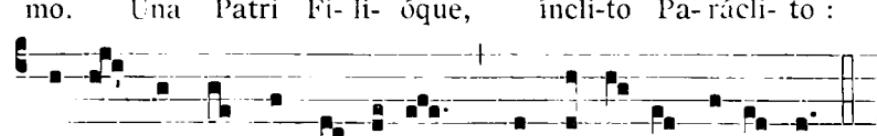
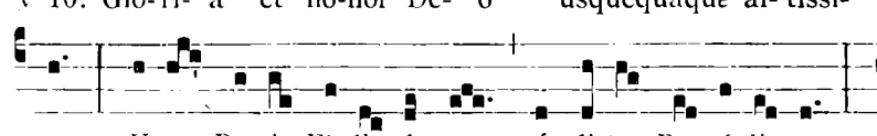
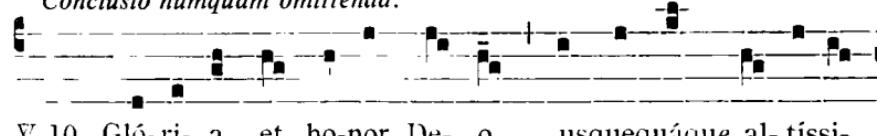
V 7. Hic a-cé-tum, fel, a-rún-do, spu-ta, cla-vi, lánce-a : Mi-

V 8. Flecte ramos, arbor al-ta, tensa la-xa vísc-e-ra, Et

Conclusio numquam omittenda.

DE QUARTA PARTE ACTIONIS LITURGICÆ
SEU DE COMMUNIONE

20. *Adoratione Crucis expleta, ipsa Crux ab acolythis [vel ministrantibus], qui eam sustentaverant, comitantibus aliis duobus acolythis [vel ministrantibus], cum candelabris accensis, reportatur ad altare, ibique collocatur in medio, et quidem, si altaris dispositio id permittat, adeo in altum ut commode a fidelibus conspici possit, quin celebranti in cærimonias sequentibus, super altare peragendis, incommodum præbeat. Candelabra vero accensa deponuntur super altare hinc inde prope Crucem.*

Dum Crux in altari collocatur, omnes surgunt et stant.

21. *Postea celebrans et diaconus, dimissa stola nigri coloris, assumunt paramenta violacea, scilicet celebrans stolam et planetam, diaconus stolam et dalmaticam, subdiaconus vero tunicellam.*

22. *Deinde diaconus, delata bursa super altare, extendit corporale, more solito; acolythus autem [vel ministrans] deponit super altare vas aquæ cum purificatorio, ad abluedos et abstergendos digitos post communionem, et librum disponit in latere evangeli.*

[22 a. *Antequam processio inchoetur, sacerdos defert et explicat corporale super altare, more solito.*]

23. *Rebus ita dispositis, reportatur Sacramentum e loco repositionis ad altare maius pro communione peragenda. Portatur autem hoc modo:*

Celebrans et subdiaconus, clerus et populus manent in suis locis, sub silentio.

Diaconus cum duobus acolythis, et alio clero ad umbellam portandam, accedunt ad altare repositionis, in quo præsto sint duo candelabra cum cereis accensis, postmodum ab acolythis sumenda.

Ad altare repositionis genua flectunt; tunc diaconus extrahit sacram pyxidem e tabernaculo seu capsa, et assumpto velo humerali albi coloris, pyxidem extremitatibus eiusdem veli cooperit et ad altare maius defert.

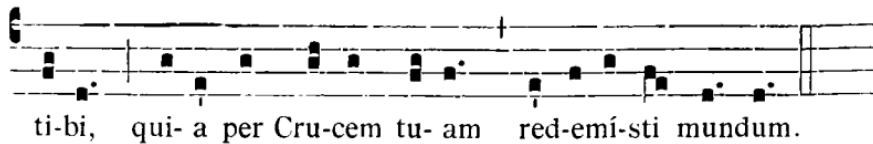
[23 a. *Omnia fiunt per ipsum celebrantem cum suis ministrantibus.*]

24. *Procedunt ordine quo venerunt: super Sacramentum defertur umbella; acolythi hinc inde procedentes candelabra accensa gestant, omnes in genua procumbunt. Interim schola cantat sequentes antiphonas:*

I antiphona I

A

do- rá-mus te, * Chri-ste, et be-ne-dí-ci-mus

2 antiphona VIII

PER lignum * servi fa- cti su- mus, et per sanctam
Cru-cem li-be-rá- ti su- mus : fructus ár- bo-ris se-dú- xit
nos, Fí- li- us De- i red- émit nos.

3 antiphona VII

SAlvá-tor mundi, salva nos : * qui per Cru-cem et
Sángui- nem rede- misti nos, auxi- li- áre no-bis, te de-
pre- cámur, De- us no-ster.

25. *Cum ad altare maius pervenerint, illud ascendunt, diaconus sacram pyxidem super corporale, acolythi autem candelabra super altare deponunt. Genuflexione peracta, diaconus dimittit velum humerale et se retrahit ad latus epistolæ; acolythi vero descendunt ante altare et stant ante infimum gradum.*

26. Tunc celebrans et subdiaconus accedunt ad altare, utroque genu adorant, illud ascendunt, et facta, una cum diacono, genuflexione, celebrans clara voce recitat, non cantat, iunctis manibus, præfationem orationis dominicæ Orémus. Præcéptis salutáribus mónti.

Totum vero Pater noster, cum sit precatio ad communionem, omnes præsentes, clerici et fideles, una cum celebrante, solemniter, graviter et distincte recitant, lingua latina, addito quoque ab omnibus Amen.

Celebrans, iunctis manibus, dicit solus :

Orémus. Præcéptis salutáribus mónti, et divína institutióne formáti, audémus dicere :

Celebrans, item iunctis manibus, et omnes præsentes prosequuntur :

PATER NOSTER, QUI ES IN CÆLIS : *

SANCTIFICETUR NOMEN TUUM. *

ADVENIAT REGNUM TUUM. *

FIAT VOLUNTAS TUA, SICUT IN CÆLO, ET IN TERRA. *

PANEM NOSTRUM QUOTIDIANUM DA NOBIS HODIE : *

ET DIMITTE NOBIS DEBITA NOSTRA, *

SICUT ET NOS DIMITTIMUS DEBITORIBUS NOSTRIS. *

ET NE NOS INDUCAS IN TENTATIONEM; *

SED LIBERA NOS A MALO. *

AMEN.

27. Celebrans solus, clara et distincta voce atque manibus extensis, prosequitur :

Líbera nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis, prætéritis, præséntibus et futúris : et intercedénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei Genetrice María, cum beátis apóstolis tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis, *non signat se* da propítius pacem in diébus nostris; ut, ope misericórdiæ tuæ adiúti, et a peccáto simus semper liberi et ab omni perturbatione secúri. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǽcula sǽculórum.

Et ab omnibus respondetur : Amen.

28. *Et continuo celebrans recitat, submissa voce, sequentem orationem, de more inclinatus, manibusque iunctis super altare positis :*

Percéptio Córporis tui, Dómine Iesu Christe, quod ego indígnus súmere præsumo, non mihi provéniat in iudícium et condemnatióne : sed pro tua pietáte proxit mihi ad tutaméntum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam : Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sécula sæculórum. Amen.

29. *Tum discooperta a diacono [sacerdote] pyxide, genuflectit, accipit sacram particulam et, tenens illam supra pyxidem, inclinatus et pectus percutiens, ter dicit, more solito :*

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanábitur áнима mea.

30. *Postea, signans se Sacramento, adiungit submissa voce :*

Corpus Dómini nostri Iesu Christi custódiat ánimam meam in vitam ætérnam. Amen.

Et sumit reverenter, ac paululum in meditatione Sacramenti quiescit.

32. *Deinde genuflectit, apprehendit pyxidem, et more solito conversus ad populum, in medio altaris, dicit clara voce :*

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

Mox subdit :

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanábitur áнима mea; *quod iterum ac tertio repetit.*

Et procedit ad distributionem communionis, ut supra feria V in Cena Domini, p. 182. n. 29, dictum est. Sacerdotes et diaconi in communione recipienda stolam violaceam deferunt.

Si multitudo fidelium ad sacram mensam accedentium magna sit, alii quoque sacerdotes, cotta et stola violacei coloris induti, vel una cum celebrante ad cancellos, vel alio loco apto, communionem distribuere possunt, cauto tamen ut bono ordini ac devotioni fidelium sedulo provideatur.

Si alia pyxis, vel aliae pyxides pro fidelium communione ad altare e loco reservationis afferri necesse sit, eas deferat alius sacerdos vel diaconus, si habeatur, cotta et stola violacea indutus; vel ipse celebrans, comitantibus duobus ministrantibus cum cereis accensis et alio cum umbella.

33. *Dum sacra communio distribuitur, cani potest psalmus 21 Deus, Deus meus, ut infra; vel unum aliudve responsoriū ex Matutino huius feriae VI.*

Psalms 21

D E-us, De-us me-us, réspi-ce in me :† quare me
 de-re-liquí-sti? * longe a sa-lú-te me- a verba de- li-
 ctó-rum me- ó- rum.

2. Deus meus, clamábo per diem, et *non exáudies* : * et nocte,
 et non ad insipiéntiam míhi.

3. Tu autem in *sancto hábitas*, * laus Israël.

4. In te speravérunt *patres nostri* : * speravérunt, et liberásti
 eos.

5. Ad te clamavérunt, et *salvi facti sunt* : * in te speravérunt,
 et non sunt *confúsi*.

6. Ego autem sum vermis, *et non homo* : * opprobrium hómi-
 num, et abiéctio *plebis*.

7. Omnes vidéntes me, *derisérunt me* : * locúti sunt lábiis,
 et movérunt *caput*.

8. Sperávit in Dómino, eripiat eum : * salvum fáciat eum,
 quóniam vult eum.

9. Quóniam tu es, qui extraxísti *me de ventre* : * spes mea
 ab ubéribus matris *meæ*.

10. In te proiectus sum ex útero : † de ventre matris *meæ* Deus
meus es tu, * ne discésseris a me :

11. Quóniam tribulátio *próxima* est : * quóniam non est qui
 ádiuvet.

12. Circumdedérunt me *vítuli multi* : * tauri pingues obsedérent
 me.

13. Aperuérunt super *me os suum*, * sicut leo rápiens et **rúgiens**.
14. Sicut *aqua effúsus* sum : * et dispérsa sunt ómnia ossa **mea**.
15. Factum est cor meum tamquam *cera liquéscens* * in médio ventris **mei**.
16. Aruit tamquam testa virtus mea, † et lingua mea adhésit fáucibus **meis** : * et in púlverem mortis deduxísti me.
17. Quóniam circumdedérunt me *canes multi* : * concílium malignántium obsédit me.
18. Fodérunt manus meas et *pedes meos* : * dinumeravérunt ómnia ossa **mea**.
19. Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me : † divisérunt sibi vestiménta **mea**, * et super vestem meam misérunt **sortem**.
20. Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium *tuum a me* : * ad defensiónem meam **cónspice**.
21. Erue a frámea, Deus, *ánimam meam* : * et de manu canis únicam **meam** :
22. Salva me ex *ore leónis* : * et a córnibus unicórniū humilitátem **meam**.
23. Narrábo nomen tuum frátribus **meis** : * in médio ecclésiæ laudábo te.
24. Qui timétis Dóminum, laudáte **eum** : * univérsum semen Iacob, glorificáte **eum**.
25. Tímeat eum omne *semen Israël* : * quóniam non sprevit. neque despéxit depreciationm **páuperis**.
26. Nec avértit fáciem *suam a me* : * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.
27. Apud te laus mea in ecclésia **magna** : * vota mea reddam in conspéctu timéntium **eum**.
28. Edent páuperes, et saturabúntur : † et laudábunt Dóminum, qui requírunt **eum** : * vivent corda eórum in sǽculum sǽculi.
29. Reminiscéntur et converténtur ad **Dóminum** * univérsi fines terræ.
30. Et adorábunt in conspéctu *eius* * univérsæ familiæ **génitum**.

31. Quóniam Dómini est regnum : * et ipse dominábitur géntium.
 32. Manducavérunt et adoravérunt omnes *pingues terræ* : * in conspéctu eius cadent omnes qui descéndunt in terram.
 33. Et ánima mea *illi vivet* : * et semen meum sérviet ipsi.
 34. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : † et annuntiábunt cæli iustítiam eius pôpulo *qui nascétur*, * quem fecit Dóminus.

34. Communione absoluta, celebrans digitos abluit in vase, ac purificatorio abstergit, nihil dicens; pyxis vero in tabernaculo reponitur, vel per aliquem sacerdotem ad locum præparatum, extra ecclesiam, defertur.

35. His completis, celebrans stans in medio altaris, habens ante se librum, a dextris et a sinistris ministros sacros, dicit pro gratiarum actione, in tono simplici et manibus iunctis, tres sequentes orationes, omnibus stantibus et Amen respondentibus.

Orémus.

Oratio prima

Super pôpulum tuum, quæsumus, Dómine, qui passiónem et mortem Fílli tui devóta mente recóluit, † benedictio copiosa descéndat, indulgéntia véniat, consolátio tribuátur, fides sancta succréscat, * redémpcio sempitérna firmétur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

Oratio secunda

Omnipotens et misericors Deus, qui Christi tui beáta passióne et morte nos reparásti : † consérva in nobis óperam misericordiæ tuæ; * ut, huius mystérii participatióne, perpétua devotióne vivámus. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

Oratio tertia

Reminiscere miseratiónum tuárum, Dómine, † et fámulos tuos æterna protectióne sanctifica, * pro quibus Christus, Fílius tuus, per suum crúore, instítuit paschále mystérium. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

36. *Celebrans et ministri sacri de altari descendunt et, facta genuflexione, una cum acolythis [seu ministrantibus] in sacristiam revertuntur.*

37. *In choro dicitur Completorium, candelis extinctis et absque cantu, 195.*

38. *Tempore opportuno, sanctissima Eucharistia reportatur, forma privata, ad locum reservationis, et ibidem asservatur, lampade de more accensa. Et denudatur altare; sed quatuor candelabra super altare posita ibidem postea remanere debent hinc inde a Cruce.*

SABBATO SANCTO

I classis

AD MATUTINUM

IN I NOCTURNO

*Altare sit nudum, cum Cruce et quatuor candelabris accensis tantum,
quæ post actionem liturgicam feriæ præcedentis remanserunt.*

I

1 antiphona VIII G

N pa-ce * in id- íp-sum, dórmi- am et requi- és-cam.

Psalmus 4

C

Cum invocárem exaudívit me Deus iustitiae
me- æ : * in tri-bu-la-ti- ó-ne di- la-tásti mi- hi.

Flexa : peccá- re : †

2. Miserére **mei**, * et exáudi oratióne **meam**.
3. Fílii hóminum, úisquequo gravi **corde**? * ut quid dilígitis vanitátem et quærítis **mendácium**?

4. Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : *
Dóminus exáudiet me cum clamávero *ad eum*.

5. Irascímini, et nolíte peccáre : † quæ dícitis in córdibus
vestris, * in cubílibus vestris *compungímini*.

6. Sacrificáte sacrificium iustítiae, † et speráte in Dómino. *
Multi dicunt : Quis osténdit *nobis bona*?

7. Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedísti
lætitiam in *corde meo*.

8. A fructu fruménti, vini et ólei sui, * *multiplicáti* sunt.

9. In pace in idípsum * dórmiam et *requiéscam*.

10. Quóniam tu, Dómine, singuláriter **in spe** * *constituísti* me.

Anti-
phona

In pa-ce in id- ípsum, dórmi- am et requi- éscam.

2 ant.
IV E

H A- bi-tá-bit * in ta-berná-cu-lo tu- o, requi- éscet

in monte sancto tu- o.

Psalmus 14

D
Omi-ne, quis ha-bi- tá-bit in ta-berná-cu- lo

tu- o? * aut quis requi- éscet in monte sancto **tu-** o?

2. Qui ingréditur *sine mácula*, * et operátur *iustítiam* :

Ad Matutinum in I nocturno 315

3. Qui lóquitur veritátem in *corde suo*, * qui non egit dolum
in *lingua sua* :

4. Nec fecit próximo *suo malum*, * et opprórium non accépit
advérsus *próximos suos*.

5. Ad níhilum dedúctus est in conspéctu eius *malignus* : *
timéntes autem Dóminum *glorificat* :

6. Qui iurat próximo suo, et non décipit, † qui pecúniam suam
non dedit *ad usúram*, * et múnera super innocéntem non accépit.

7. *Qui facit hæc*, * non movébitur in ætérnum.

Anti-
phona

Ha-bi-tábit in taberná-cu-lo tu-o, requi- és-cet in
monte sancto tu-o.

3 ant.
VII c
transp.

C Aro me- a * requi- és-cet in spe.

Psalmus 15

C Onsérvá me, Dómine, quó-ni- am spe-rá-vi in te : +

Di-xi Dómi-no : De- us me- us es tu, * quóni- am bonó-rum
me- ó-rum non e- ges. *Flexa* : vi- as vi-tæ, †

2. Sanctis, qui sunt in terra eius, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

3. Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * póstea accelerávérunt.

4. Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus, * nec memor ero nómimum eórum per lábia mea.

5. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei : * tu es, qui restítues hereditátem meam mihi.

6. Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim heréditas mea præclára est mihi.

7. Benedíciam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

8. Providébam Dóminum in conspéctu meo semper : * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

9. Propter hoc lætátum est cor meum, et exsultávit língua mea : * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

10. Quóniam non derelíngues ánimam meam in inférno : * nec dabíscum sanctum tuum vidére corruptiōnem.

11. Notas mihi fecísti vias vitæ, † adimplébis me lætitia cum vultu tuo : * delectatiōnes in déxtera tua usque in finem.

Anti-
phona

Ca-ro me- a requi- éscet in spe.

X. In pa-ce in id-i-psum. Rq. Dórmí- am et requi- éscam.

Vel :

X. In pa-ce in id-ípsum. Rq. Dórmí- am et requi- éscam.

Pater noster. *secreto.*

Lectio prima

Cap. 3, 22-30

D

E lamenta- ti- ó-ne le-remí- æ prophé- tæ.

Heth. Mi-se-ri-córdi- æ Dómi-ni qui- a non sumus consúm-

pti : qui- a non de-fe-cé-runt mi-se-ra-ti- ónes e- ius. Heth.

No-vi di- lúcu- lo, multa est fi-des tu- a. Heth. Pars

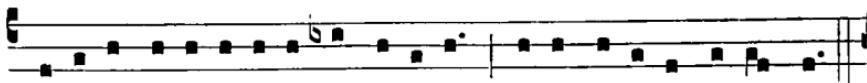
me- a Dómi-nus, di-xit á-nima me- a : proptér-e- a exspe-

ctábo e- um. Teth. Bonus est Dóminus spe-ránti- bus in

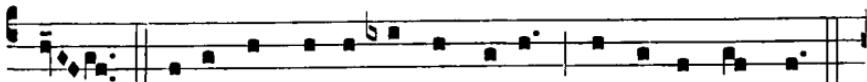
e- um, á-nimæ quærénti il-lum. Teth. Bonum est præsto-

lá-ri cum si-lénti- o sa-lu-tá-re De- i. Teth. Bonum est vi-ro,

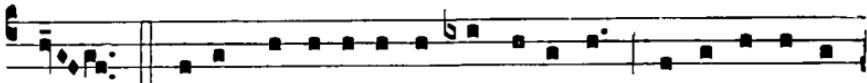
cum por-táve-rit iugum ab ado-lescénti- a su- a. Iod.

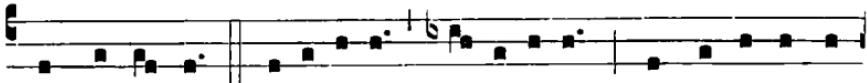
Sedé-bit so-li-tá-ri- us, et tacé-bit : qui- a levávit su-per se.

Iod. Ponet in púlve- re os su- um, si forte sit spes.

Iod. Da-bit percu-ti- énti se maxíl-lam, sa-tu-rá-bi- tur

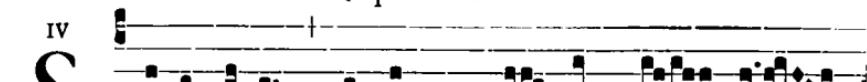
oppróbri- is. Ie-rú-sa-lem, Ie-rú-sa-lem, converte- re ad

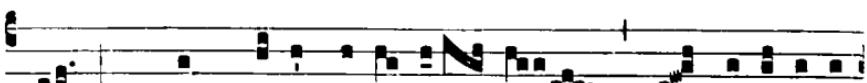
Dóminum De- um tu- um.

Responsorium I

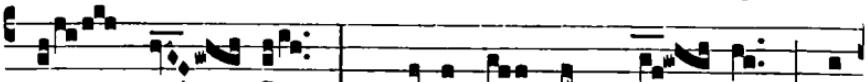
IV

Ic-ut o-vis * ad occi- si- ó- nem du- ctus

est, et dum ma-le tracta-ré- tur, non apé-ru- it

os su- um : trá-di-tus est ad mor- tem, * Ut

vi-vi- fi-cá- ret pó- pu- lum su- um. V. Trá-di-

Lectio secunda

Cap. 4, 1-6

A-leph. Quómodo obscu-rá-tum est aurum, mu-
tá-tus est co-lor óptimus, dispérsi sunt lá-pi-des sanctu-á-
ri- i in cá-pi-te ómni- um pla-te- á- rum? Beth. Fí- li- i
Si- on ín-clí-ti, et amícti auro primo : quómodo repu-tá-
ti sunt in va-sa téste- a, opus mánu- um fí-gu- li? Ghi-
mel. Sed et lámi-æ nuda-vé-runt mammam, lacta-vé-runt
cá-tu-los su- os : fí- li- a pópu- li me- i crudé- lis, qua-si strú-

thi-o in de-sér-to. Da-leth. Adhæsit lingua lacténtis
 ad pa-lá-tum e-ius in si-ti : párvu-li pe-ti- é-runt panem,
 et non e-rat qui fránge-ret e- is. He. Qui vescebántur
 vo-luptu- ó-se, inter-i- é-runt in vi- is : qui nutri- e-bántur
 in cró-ce- is, ample-xá-ti sunt stérco- ra. Vau. Et ma-
 ior ef-fecta est in-íqui-tas fí- li- æ pópu- li me- i peccá-to
 Sodomó-rum, quæ subvérsa est in moménto, et non ce-
 pé-runt in e- a ma-nus. Ie-rú-sa-lem, Ie-rú-sa-lem, convér-
 te-re ad Dómi-num De- um tu- um.

Responsorium II

I

E-rú-sa-lem, * sur- ge et éxu-e te vé-sti-

Ad Matutinum in I nocturno

321

bus iu-cun- di- tá- tis : indú- e-re cí-ne-re
 et ci-lí- ci- o, * Qui-a in te oc- cí- sus est
 Salvá- tor Isra- ēl. V. Deduc qua-si torréntem
 lácrimas per di- em et no- ctem, et non tá-ce- at pu-píl-
 la ó- cu- li tu- i. * Qui-a.

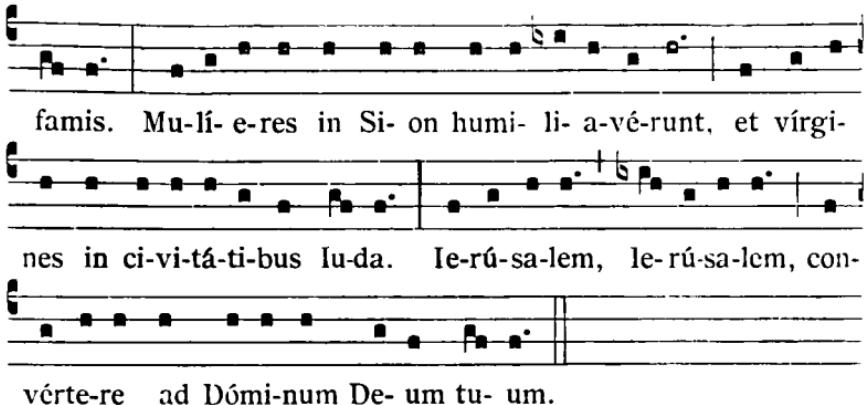
Lectio tertia

Cap. 5, 1-11

I N-ci-pit o-rá-ti- o le-remí- æ prophé- tæ. Re-cordá-
 re, Dómi-ne, quid ac-cí-de-rit no-bis : intu- é-re, et réspi-ce
 oppróbri- um nostrum. He-ré-di-tas nostra versa est ad
 a-li- é-nos : domus nostræ ad extrá-ne- os. Pu-píl- li fa-

Sabbato sancto

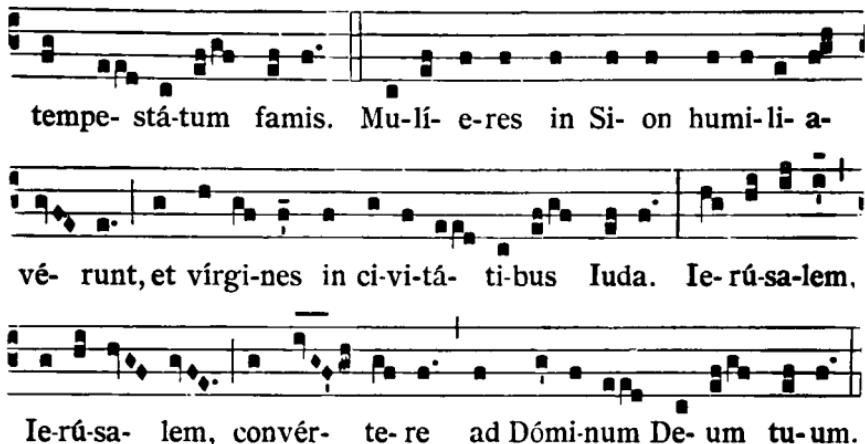
cti sumus absque patre, matres nostræ qua-si ví-du- æ.
 Aquam nostram pe-cú-ni- a bí-bimus : ligna nostra pré-ti- o
 compa-rá-vimus. Cerví-ci-bus nostris mi-na-bámur, lassis non
 da-bá-tur réqui- es. Ægýpto dé-dimus manum, et Assý-
 ri- is, ut sa-tu-ra-rémur pa-ne. Patres nostri pecca-vé-
 runt, et non sunt : et nos in-iqui-tá-tes e- ó-rum portá-vi-
 mus. Servi domi-ná-ti sunt nostri : non fu- it qui red-íme-
 ret de manu e- ó-rum. In a-nimá-bus nostris asse-rebámus
 panem no-bis, a fá-ci- e glá-di- i in de-sérto. Pellis no-
 stra, qua-si clí-ba-nus exústa est a fá-ci- e tempestá-tum

Alter tonus, ad libitum

I N-ci-pit o- rá-ti- o Ie- remí- æ prophé- tæ.
Re-cordá-re, Dómi-ne, quid accí-de-rit no- bis : intu- é-re, et
réspi-ce oppró- bri- um nostrum. He-ré-di-tas nostra ver-
sa est ad a-li- é- nos : domus no- stræ ad extrá-
ne- os. Pu-pílli facti sumus absque pa- tre, matres nostræ
qua- si ví- du-æ. Aquam nostram pecú-ni- a bí- hi- mus :

ligna no- stra pré-ti-o com-pá-rá-vimus. Cerví-ci-bus
 nostris mi-na-bá-mur, lassis non dabá-tur ré-quie-s.
 Ægýpto dé-dimus ma-num, et Assý-ri-is, ut sa-
 tu-ra-rémur pane. Patres nostri peccavé-runt, et non
 sunt : et nos in-iqui-tá-tes e-ó-rum portá-vimus. Servi
 domi-ná-ti sunt no-stri : non fu-it qui re-díme-ret de
 ma-nu e-ó-rum. In a-nimá-bus nostris affe-re-bámus
 panem no-bis, a fá-ci-e glá-di-i in de-sérto. Pel-
 lis nostra, qua-si clí-banus exústa est a fá-ci-e

Responsorium III

P Lange * qua-si virgo, plebs me- a :
u-lu-lá- te, pa- stó- res, in cí-ne-re et ci-
lí- ci- o : * Qui- a ve- nit di- es Dó- mi-ni ma-
gna, et amá- ra val- de. **V.** Accíngi-te
vos, sacerdó-tes. et plángi-te, mi-nístri altá- ris,

aspérgi-te vos cí-ne- re. * Qui- a. Rÿ. Plange.

IN II NOCTURNO

1 ant.

v a

E

- levámi-ni, * portæ æ-terná-les, et intro- í-

bit Rex gló-ri- æ.

Psalmus 23

D

Omi-ni est terra, et ple-ni-tú-do e- ius : * orbis

terrá-rum, et u-ni-vér-si qui há-bi-tant in e- o.

Flexa: prínci-pes, ve- stras, +

2. Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

3. Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto eius?

4. Innocens mánibus et mundo corde, † qui non accépit in vano ánimam suam, * nec iurávit in dolo próximo suo.

5. Hic accípiet benedictiōnem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

6. Hæc est generatio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Iacob.

7. Attóllite portas, príncipes, vestras, † et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

8. Quis est iste rex glóriæ? † Dóminus fortis et potens : * Dóminus potens in prælio.

9. Attóllite portas, príncipes, vestras, † et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

10. Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Anti-
phona

E-levámi-ni, portæ æ-térná-les, et intro-í-

bit Rex gló-ri-æ.

2 ant.

IV E

C

Re-do vi-dé-re * bona Dómi-ni in terra vi-vénti-um.

Psalmus 26

D

Ominus il-luminá-ti-o me-a, et sa-lus me-a, *

quem ti- mé-bo? ¶. 2.... * a quo tre-pi- dá-bo?

2. Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

3. Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas :

4. Qui tríbulant me inimíci **mei**, * ipsi infirmáti sunt, *et ceci-dérunt.*
5. Si consístant advérsus **me castra**, * non timébit cor **meum**.
6. Si exsúrgat advérsus **me prælium**, * in hoc *ego sperábo*.
7. Unam pétii a Dómino, *hanc requíram*, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus *vítæ meæ*:
8. Ut vídeam voluptátem **Dómini**, * et vísitem templum eius.
9. Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo : * in die malórum protéxit me in abscónditio tabernáculi sui.
10. In petra *exaltávit* me : * et nunc exaltávit caput meum super inimícos **meos**.
11. Circuívi, et immolávi in tabernáculo eius hóstiam vociferatiónis : * cantábo, et psálnum dicam **Dómino**.
12. Exáudi, Dómine, vocem meam, qua clamávi ad te : * misere mei *et exáudi* me.
13. Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies **mea** : * fáciem tuam, **Dómine, requíram**.
14. Ne avértas fáciem *tuam a me* : * ne declínes in ira *a servo tuo*.
15. Adiútor *meus esto* : * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus, salutáris **meus**.
16. Quóniam pater meus, et mater mea dereliquerunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.
17. Legem pone mihi, Dómine, in *via tua* : * et dirige me in sémitam rectam propter inimícos **meos**.
18. Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me : † quóniam insurrexérunt in me testes *iníqui*, * et mentita est iniquitas sibi.
19. Credo vidére bona **Dómini** * in *terra vivéntium*.
20. Exspécta Dóminum, viríliter age : * et confortétur cor tuum, et sustine **Dóminum**.

Anti-
phona

Cre-do vi-dé-re bona Dómi-ni in terra vi-vénti-um.

Ad Matutinum in II nocturno

329

3 ant.

VIII G

D

Omi-ne, * abstraxí-sti ab ín-fe-ri-s á-nimam me- am.

Psalmus 29

E

• xaltábo te, Dómi-ne, quó-ni- am suscepí-sti me : *

nec de-lectásti in-imí-cos me- os super me.

2. Dómine, Deus meus, clamávi **ad** te, * et sanásti me.

3. Dómine, eduxísti ab inférno ánimam **meam** : * salvásti me a descendéntibus *in lacum*.

4. Psállite Dómino, sancti eius : * et confitémini memoriæ sanctitátis eius.

5. Quóniam ira in indignatióne eius : * et vita in voluntáte eius.

6. Ad vésperum demorábitur fletus : * et ad matutínum *lætitia*.

7. Ego autem dixi in abundántia **mea** : * Non movébor *in ætérnum*.

8. Dómine, in voluntáte **tua**, * præstítisti decóri meo *virtútem*.

9. Avertísti fáciem tuam a me, * et factus sum *conturbátus*.

10. Ad te, Dómine, clamábo : * et ad Deum meum *deprecábor*.

11. Quæ utilitas in ságuine **meo**, * dum descéndo in corrupcióñem?

12. Numquid confitébitur tibi **pulvis**, * aut annuntiábit veritátem **tuam**?

13. Audívit Dóminus, et misértus est **mei** : * Dóminus factus est adiútor **meus**.

14. Convertísti planctum meum in gáudium **mihi** : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti *me lætitia* :

15. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine, Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Anti-
phona

Dómi-ne, abstraxí-sti ab ín-fe-ris á-nimam me- am.

V. Tu autem, Dómi-ne, mi-se-ré-re me- i.

R. Et re-súsci-ta me, et retrí-bu- am e- is.

Vel :

V. Tu autem, Dómi-ne, mi-se-ré-re me- i.

R. Et re-súsci-ta me, et retrí-bu- am e- is.

Pater noster. *secreto.*

Ex tractátu sancti Augustíni episcopi super psalmos.

Lectio IV

In ps. 63, vers. 7.

Accédet homo ad cor altum, et exaltábitur Deus. Illi dixérunt : Quis nos vidébit? Defecérunt scrutántes scrutatiónes, consília mala. Accéssit homo ad ipsa consilia, passus est se tenéri ut homo. Non enim tenerétur nisi homo, aut viderétur nisi homo, aut cæderéetur nisi homo, aut crucifigeréetur aut moreréetur nisi homo. Accéssit ergo homo ad illas omnes passiónes, quæ in illo nihil valérent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberaréetur homo. Accéssit homo ad cor altum, id est, cor secrétum, obíciens aspéctibus humánis hóminem, servans intus Deum : celans formam Dei, in qua æquális est Patri, et ófferens formam servi, qua minor est Patre.

Responsorium IV

VII

R

E-cés-sit* pastor no- ster, fons a- quæ
 vi- vae, ad cu- ius tránsi-tum sol ob-scu-rá-
 tus est: *Nam et il- le captus est, qui ca-
 ptívum tené-bat pri- mum hómi- nem : hó- di-
 e por- tas mor- tis et se- ras pá- ri-
 ter Salvá-tor no- ster dis- rú- pit. V. Destrú-
 xit qui-dem claustra infér- ni, et sub-vértit pot-én-
 ti- as di- á- bo- li. * Nam et il- le.

Lectio quinta

Quo perduxérunt illas scrutatónes suas, quas perscrutántes defecérunt, ut étiam mórtuo Dómino et sepúlto, custódes pónerent ad sepúlcrum? Dixérunt enim Piláto : « Sedúctor ille » ;

hoc appellabátur nómine Dóminus Iesus Christus, ad solátium servórum suórum, quando dicúntur seductóres : ergo illi Piláto : « Sedúctor ille, ínquiunt, dixit adhuc vivens : Post tres dies resúrgam. Iube ítaque custodíri sepúlcrum usque in diem tértium, ne forte véniant discípuli eius, et furéntur eum, et dicant plebi : Surrexít a mórtuis : et erit novíssimus error peior priore. Ait illis Pilátus : Habétis custódiam, ite, custodíte sicut scitis. Illi autem abeúntes, muniérunt sepúlcrum, signántes lápidem cum custóribus ».

Responsorium V

VIII

O vos omnes, * qui transí-tis per vi- am, attén-
di-te, et vi-dé- te * Si est do- lor sí- mi- lis
sic-ut do-lor me- us. V. Atténdi- te, u-ni-
vérsi pó-pu- li, et vi-dé-te do- ló- rem me-
um. * Si est.

Lectio sexta

Posuérunt custódes mílites ad sepúlcrum. Concússa terra Dóminus resurréxit : mirácula facta sunt tália circa sepúlcrum, ut et ipsi mílites, qui custódes advénerant, testes fierent, si vellent vera nuntiáre. Sed avarítia illa, quæ captivávit discípulum cómitem Christi, captivávit et mílitem custódem sepúlcri. « Damus,

ínquiunt, vobis pecúniam : et dícite quia vobis dormiéntibus
venérunt discípuli eius, et abstulérunt eum ». Vere defecérunt
scrutántes scrutatónes. Quid est quod dixísti, o infélix astútia?
Tantúmne déseris lucem consílii pietátis, et in profúnda versútiæ
demérgeris, ut hoc dicas : Dícite quia vobis dormiéntibus venérunt
discípuli eius, et abstulérunt eum? Dormiéntes testes ádhibes :
vere tu ipse obdormisti, qui scrutándo tália defecísti.

Responsorium VI

IV

E C- ce * quómodo mó-ri-tur iu- stus, et ne- mo
pér- ci-pit cor- de : et vi-ri iusti tollún- tur,
et ne- mo con- sí- de- rat : a fá-ci- e in-iqui-
tá- tis sublá- tus est iu- stus : * Et e-rit in
pa- ce memó- ri- a e- ius. *V. Tamquam agnus*
co-ram tondénte se obmú-tu- it, et non apé-ru- it os
su- um : de angústi- a, et de iu-dí-ci- o sublá-

tus est. * Et e-rit. R. Ec- ce.

IN III NOCTURNO

1 ant.

VIII G

D

E- us ádiuvat me, * et Dómi-nus suscéptor est á-ni-
mæ me- æ.

Psalmus 53

D E- us, in nômi-ne tu- o salvum **me** fac : * et in
vir-tú-te tu- a *iúdi-ca* me *Flexa* : advérsum me, †

2. Deus, exáudi oratióñem **meam** : * áuribus pércipe verba
oris mei.

3. Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, † et fortes
quæsíerunt ánimam **meam** : * et non proposuérunt Deum ante
conspéctum suum.

4. Ecce enim Deus ádiuvat me : * et Dóminus suscéptor est
ánimæ meæ.

5. Avérte mala inimícis **meis** : * et in veritáte tua dispérde **illos**.

6. Voluntárie sacrificábo tibi, † et confitébor nômini tuo.
Dómine : * quóniam **bonum** est :

7. Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super
inimícos meos despéxit óculus **meus**.

Anti-
phona

De- us ádiuvat me, et Dóminus suscéptor est áni-
mæ me- æ.

2 ant.

VII a

I

N pa-ce factus est * lo-cus e- ius, et in Si-on

ha-bi-tá- ti- o e- ius.

Psalmus 75

N

O-tus in Iudæ- a De- us : * in Isra- ël magnun-

no- men e- ius.

2. Et factus est in pace locus eius : * et habitatio eius in Sion.

3. Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

4. Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes córde.

5. Dormíerunt sómnum suum : * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

6. Ab increpatiōne tua, Deus Iacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

7. Tu terríbilis es, et quis résistet tibi? * ex tunc ira tua.

8. De cælo audítum fecísti iudíctum : * terra trémuit et quiévit :

9. Cum exsúrgeret in iudíciū Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

10. Quóniam cogitatió hóminis confitébitur tibi : * et reliquiæ cogitatióni diem festum agent tibi.

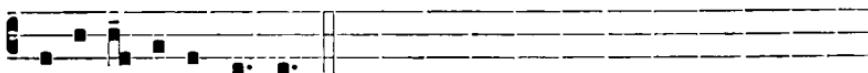
11. Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro : * omnes, qui in circúitu eius affértis múnera.

12. Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Anti-
phona

In pa-ce factus est lo-cus e- ius, et in Si- on

habi- tá- ti- o e- ius.

3 ant.

IV d

F

Actus sum * sic-ut ho-mo si-ne adiu-tó-ri- o,

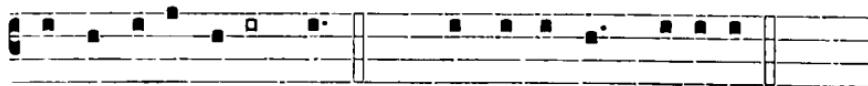

inter mórtu- os li- ber.

Psalmus 87

D

Omine, De- us sa-lú-tis me- ae : * in di- e clamá-

vi, et nocte co-ram te. Flexa : in se-púlcris, †

2. Intret in conspéctu tuo orátiō mea : * inclína aurem tuam ad precem meam :

3. Quia repléta est malis ánima mea : * et vita mea inférno appropinquávit.

4. Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mórtuos liber.

5. Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlcris, † quorum non es memor ámplius : * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

6. Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in umbra mortis.

7. Super me confirmátus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

8. Longe fecísti notos meos a me : * posuérunt me abominationem sibi.

9. Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

10. Clamávi ad te, Dómine, tota die : * expándi ad te manus meas.

11. Numquid mórtuis fácies mirabília : * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

12. Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perdióne?

13. Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et iustitia tua in terra oblivíonis?

14. Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane orálio mea prævéniet te.

15. Ut quid, Dómine, repéllis oratióñem meam : * avértis fáciem tuam a me?

16. Paup: r sum ego, et in labóribus a iuventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

17. In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.

18. Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

19. Elongásti a me amícum et próximum : * et notos meos a miséria.

Anti-
phona

Factus sum sic-ut homo si-ne adiu-tó-ri- o, in-
 ter mórtu- os li- ber.

¶. In pa-ce factus est locus e- ius.

R. Et in Si- on ha-bi-tá-ti- o e- ius.

Vel :

¶. In pa-ce factus est locus e- ius.

R. Et in Si- on ha-bi-tá-ti- o e- ius.

Pater noster. *secreto.*

De Epístola beáti Pauli apóstoli ad Hebráeos.

Lectio septima

Cap. 9, 11-22

Christus assístens póntifex futurórum bonórum, per ámplius et perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non huius creátionis : neque per ságuinem hircórum, aut vitulórum, sed per próprium ságuinem introívit semel in Sancta, aetérna redemptióne invénta. Si enim sanguis hircórum, et taurórum, et cinis vítulæ aspérsus inquinátos sanctificat ad emundatióne carnis : quanto magis sanguis Christi, qui per Spíritum Sanctum semelípsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti?

Responsorium VII

VIII

A

-sti- té- runt * re-ges terræ, et prín- ci-pes
 conve- né- runt in u- num, * Ad- vér- sus Dó-
 mi- num, et advér-sus Chri- stum
 e- ius. V. Qua-re fremu- é-runt gen- tes, et pôpu-
 li me-di-tá-ti sunt in- á-ni- a? * Ad- vér- sus.

Lectio octava

Et ídeo novi testaménti mediátor est : ut, morte intercedénte, in redemptiōnem éarum prævaricatiōnum, quæ erant sub priōri testaménto, repromissiōnem accípiant, qui vocáti sunt ætérnæ hereditatis. Ubi enim testaméntum est : mors necéssē est intercédat testatóris. Testaméntum enim in mórtuis confir-mátum est : alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicátum est.

Responsorium VIII

IV

A

-stimá-tus sum * cum de-scendén-ti-bus in

la-cum : * Fa-ctus sum sic- ut ho-mo si-ne ad-iu-tó-ri-o, inter mórtu-os li-ber.

¶ Po-su-é-runt me in lá-cu infe-ri-ó-ri, in
tenebró-sis, et in umbra mor-tis. * Fa-ctus.

Lectio novissima

Lecto enim omni mandáto legis a Móyse univérso pópulo : accípiens sanguinem vitulórum, et hircórum, cum aqua et lana coccínea, et hyssópo : ipsum quoque librum, et omnem pópulum aspérsit dicens : « Hic sanguis testaménti, quod mandávit ad vos Deus ». Etiam tabernáculum, et ómnia vasa ministérii sanguine simíliter aspérsit : et ómnia pene in sanguine secúndum legem mundántur : et sine sanguinis effusióne non fit remíssio.

Responsorium IX

S II Epul-to * Dó-mi-no, signá-tum est monu-mén-tum, volvén-tes lá-pi-dem ad ósti-um

monumén- ti: * Po-nén- tes mí-li- tes, qui custo-
dí- rent il- lum. **V.** Acce-dén- tes prínci- pes sa-cer-
dó-tum ad Pi- lá- tum, pe- ti- é-runt il- lum.

* Po-nén- tes. R. Se-púl- to.

AD LAUDES

1 antiphona *II d*

mors, * e-ro mors tu- a, morsus tu- us
e-ro, infér-ne.

Psalmus 50

M I-se-ré-re me- i, De- us, * secúndum magnam mi-
se-ri-córdi- am tu- am

2. Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

3. Amplius lava me ab iniquitáte mea : * et a peccáto meo munda me.

4. Quóniam iniquitátem meam ego cognósco : * et peccátum meum contra me est semper.

5. Tibi soli peccávi, et malum coram te feci : * ut iustificéris in sermóibus tuis, et vincas cum iudicáris.

6. Ecce enim in iniquitáibus concéptus sum : * et in peccátis concépit me mater mea.

7. Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

8. Aspérges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

9. Auditui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exsultábunt ossa humiliáta.

10. Avérte fáciem tuam a peccátis meis : * et omnes iniquitátes meas dele.

11. Cor mundum crea in me, Deus : * et spíritum rectum ínova in viscéribus meis.

12. Ne proícias me a fácie tua : * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

13. Redde mihi lætítiam salutáris tui : * et spíritu principáli confírma me.

14. Docébo iníquos vias tuas : * et ímpii ad te converténtur.

15. Libera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ : * et exsultábit lingua mea iustítiam tuam.

16. Dómine, lábia mea apéries : * et os meum annuntiábit laudem tuam.

17. Quóniam si voluisses sacrificium, dedissem útique : * holocáustis non delectáberis.

18. Sacrificium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum, et humiliátum, Deus, non despícies.

19. Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion : * ut ædificéntur muri Ierúsalem.

20. Tunc acceptábis sacrificium iustítiae, oblationes et *holocáusta* : * tunc impónent super altáre *tuum* vítulos.

Anti-phona

O mors, e-ro mors tu- a, morsus tu- us e-ro, inférne.

² ant.

IV A *

P

Langent e- um * qua- si u-ni-gé-ni-tum, qui- a ín-

no- cens Dómi-nus occi-sus est.

Psalmus 91

B

Onum est confi-té-ri Dómi-no : * et psálle-re nómi-ni

tu- o, Altíssime. Flexa : Dómi-ne, †

2. Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.

3. In decachórdo, psaltério : * cum cántico, in cíthara.

4. Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exsultábo.

5. Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitáções tuæ.

6. Vir insípiens non cognóscet : * et stultus non intélliget hæc.

7. Cum exórti fúerint peccatóres *sicut fenum* : * et appárerint omnes, qui operántur *iniquitátem* :

8. Ut intéreant in *sáculum sáculi* : * tu autem Altíssimus in *aetérnum, Dómine*.

9. Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, † quóniam ecce inimíci *tui perfibunt* : * et dispergéntur omnes, qui operántur *iniquitátem*.

10. Et exaltábitur sicut unicórnis *cornu meum* : * et senéctus mea in misericórdia úberi.

11. Et despéxit óculus meus inimícos *meos* : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet *auris mea*.

12. Iustus, ut palma *florébit* : * sicut cedrus Líbani *multipli-cábitur*.

13. Plantáti in *domo Dómini*, * in átriis domus Dei *nostri florébunt*.

14. Adhuc multiplicabúntur in *senecta úberi* : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient :

15. Quóniam rectus Dóminus, *Deus noster* : * et non est iniqüitas in eo.

Anti-
phona

Plangent e- um qua-si u-ni-gé-ni-tum, qui- a ínno-

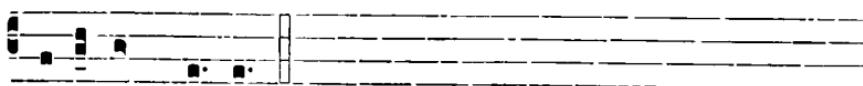
cens Dómi-nus occí-sus est.

3 ant.
vii d

A

T-tén- di-te, * u-ni-vér-si pópu-li, et vi-dé- te

do-ló-rem me- um.

Psalmus 63

E

X-áu-di, De-us, o-ra-ti-ó-nem **me-** am cum **dé-**pre-cor : * a timó-re in-imí-ci é-ri-pe á-nimam **me-** am.2. Protexísti me a convéntu **malignántium** : * a multitúdine operántium iniquitátem.3. Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : † intendérunt arcum **rem amáram**, * ut sagittent in occúltis **immaculátum**.4. Súbito sagittábunt eum, et **non timébunt** : * firmavérunt sibi sermónen **nequam**.

5. Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos?

6. Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

7. Accédet homo **ad cor altum** : * et exaltábitur **Deus**.8. Sagittæ parvulórum factæ sunt **plagæ eórum** : * et infirmatæ sunt contra eos **linguæ eórum**.9. Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * et tímuit **omnis homo**.10. Et annuntiavérunt ópera **Dei**, * et facta eius intellexérunt.11. Lætábitur iustus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes **recti corde**.Anti-
phona

Attén- di-te, u-ni-vérsi pópu-li, et vi-dé- te

do-ló-rem me- um.

4 ant.

II D

A

porta ínfe- ri * é- ru- e, Dómi-ne, á-nimam

me- am.

Canticum Ezechiae

Isaiæ 38, 10-20.

E

- go di-xi : In dimí-di-o di- é-rum me- ó- rum *

vadam ad portas ínfe-ri. *Flexa* : vi-ta me- a : +

2. Quæsívi resíduum annórūm meórum. * Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

3. Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

4. Generátiō mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.

5. Præcīsa est velut a texénte, vita mea : † dum adhuc ordírer, succídit me : * de mane usque ad vésperam fínies me.

6. Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea :

7. De mane usque ad vésperam fínies me : † sicut pullus hirúndinis sic clamábo, * meditábor ut colúmba :

8. Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsū :

9. Dómine, vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit ?

10. Recogitábo tibi omnes annos meos * in amarítudine ánimæ meæ.

11. Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, †

corríp̄ies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima :

12. Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret : * proiecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

13. Quia non inférnus confitébitur tibi, † neque mors laudábit te : * non exspectábunt qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

14. Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater filiis notam fáciet veritátem tuam.

15. Dómine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Anti-
phona

A porta ífe-ri é-ru-e, Dómi-ne, á-nimam

me- am.

S ant.
VIII a

O vos omnes, * qui transí-tis per vi- am, attén-

di-te, et vi-dé- te si est do- lor sic ut do- lor me- us.

Psalmus 150

L

Audá-te Dómi-num in sanctis e- ius : * laudá-te

e- um in firmaménto virtú- tis e- ius.

Flexa: be-ne-so-nánti-bus : †

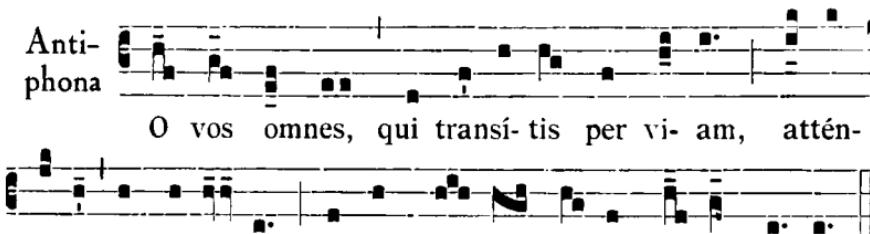
2. Laudáte eum in virtútibus eius : * laudáte eum secúndum multitudinem magnitudinis eius.

3. Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

4. Laudáte eum in týmpano, et choro : * laudáte eum in chordis, et órgano.

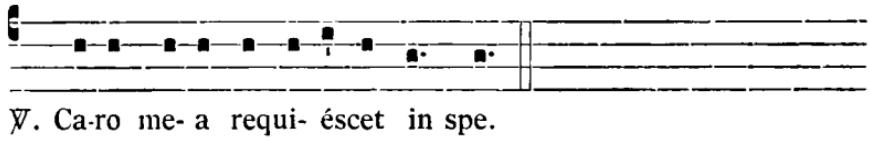
5. Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus : † laudáte eum in cýmbalis iubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Anti-
phona

O vos omnes, qui transi- tis per vi- am, attén-

di-te, et vi-dé- te si est do- lor sic- ut do- lor me- us.

R. Ca-ro me- a requi- éscet in spe.

R. Et non dabis Sanctum tu- um vi-dé-re corrupti- ó-nem.

Vel :

V. Ca-ro me- a requi- éscet in spe.

R. Et non dabis Sanctum tu- um vi-dé-re corrupti- ó-nem.

Ad cant. Benedictus, antiphona Mulieres, 132, cum reliquis.

AD HORAS MINORES

Horæ minores dicuntur hora competenti, candelis extinctis et sine cantu ut supra notatur, 243.

AD VESPERAS

Si Officium peragatur in choro vel in communi, Vesperæ, dicendæ post meridiem, inchoantur absolute a prima antiphona.

1 antiphona VIII G

O-di- e * afflí-ctus sum val-de, sed cras

solvam víncu-la me- a.

Psalmus 115

Ré-di-di, propter quod lo-cú-tus sum : * ego autem

humí- li- á-tus sum ni- mis. *Flexa* : víncu-la me- a : †

2. Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

3. Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

4. Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini *invocábo.*

5. Vota mea Dómino reddam coram omni pôpulo eius : * pretiôsa in conspéctu Dómini mors *sanctórum eius* :

6. O Dómine, quia ego servus **tuus** : * ego servus tuus, et filius *ancillæ tuæ.*

7. Dirupísti víncula mea : † tibi sacrificábo hóstiam **laudis**, * et nomen Dómini *invocábo.*

8. Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pôpuli eius : * in átriis domus Dómini, in médio tui, *Ierúsalem.*

Anti-
phona

Hó-di- e afflí-ctus sum val-de, sed cras

solvam víncu-la me- a.

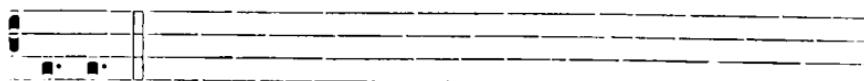
2 antiphona VIII G

C

UM his qui o-dé-runt pa-cem, * e-ram pa-ci-

fi-cus : dum loqué-bar il-lis, impugná-bant me

gra-tis.

Psalmus 119

A D Dómi-num, cum tri-bu-lá-re, clamá- vi : * et

ex-audí-vit me. Flexa : pro-longá-tus est : †

2. Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

3. Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

4. Sagittæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

5. Heu mihi! quia incolátus meus prolongátus est : † habitávi cum habitántibus Cedar : * multum ícola fuit ánima mea.

6. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Anti-phona

Cum his qui o-dé-runt pa-cem, e-ram pa-cí-fi-

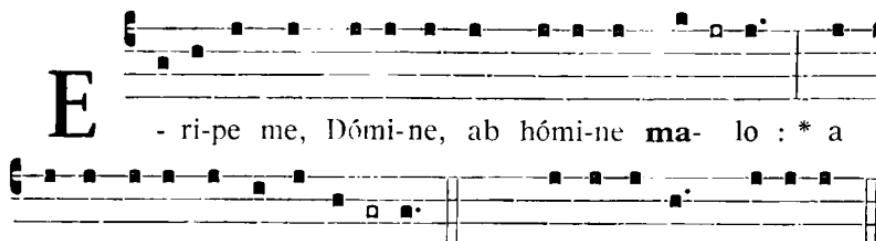
cus : dum loqué-bar il-lis, impugnábant me gra-tis.

3 antiphona VIII G

A

B homi-ní-bus iníquis * lí-be-ra me, Dómi-ne.

Psalmus 139

2. Qui cogitáverunt iniquítátes in **corde** : * tota die consti-tuébant **prælia**.

3. Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

4. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris : * et ab homínibus iníquis éripe me.

5. Qui cogitáverunt supplantáre gressus **meos** : * abscondérunt supérbi láqueum **mihi** :

6. Et funes extendérunt in **láqueum** : * iuxta iter scándalum posuérunt **mihi**.

7. Dixi Dómino : Deus meus **es** tu : * exáudi, Dómine, vocem deprecationis **meæ**.

8. Dómine, Dómine, virtus salútis **meæ** : * obumbrásti super caput meum in **die belli** :

9. Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri : † cogita-vérunt **contra** me, * ne derelíquas me, ne forte **exalténtur**.

10. Caput circúitus eórum : * labor labiòrum ipsórum opériet eos.

11. Cadent super eos carbónes, † in ignem deícies eos : * in misériis *non subsistēt*.

12. Vir linguósus non dirigétur in **terra** : * virum iniústum mala cápient in *intéritu*.

13. Cognóvi quia fáciet Dóminus iudicium **ínopis**, * et vindictam **páuperum**.

14. Verúmtamen iusti confitebúntur nómini **tuo** : * et habitábunt recti cum *vultu tuo*.

Anti-
phona

Ab homíni-bus in- íquis lí-be-ra me, Dómi-ne.

4 antiphona VII a

C

Ustó-di me * a láque-o quem sta-tu- é- runt mi-

hi

et a scánda-lis o-pe-ránti- um in-iqui- tá- tem.

Psalmus 140

D

O-mi-ne, clamá-vi ad te, exáudi me : * inténde

vo-ci me-æ, cum clamáve-ro ad te. *Flexa* : inférnum : +

2. Dirigátur orátiō mea sicut incénsū in conspéctu tuo : * elevatiō mánuum meárum sacrificiū vespertinū.

3. Pone, Dómine, custódiam ori meo : * et óstium circumstán-tiæ lábiis meis.

4. Non declínes cor meum in verba malitiæ, * ad excusáandas excusatíones in peccatíis.

5. Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non communi-cábo cum eléctis eórum.

6. Corrípiet me iustus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

7. Quóniam adhuc et orátiō mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt iuncti petræ iúdices eórum.

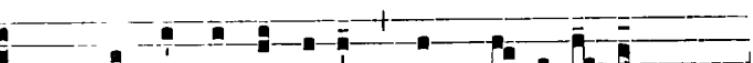
8. Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terrae erúpta est super terram.

9. Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : † quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei : * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

10. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.

11. Cadent in retiáculo eius peccatóres, * singuláriter sum ego donec tránseam.

Anti-
phona

Custó-di me a láque-o quem sta-tu-é-runt mi-

hi

et a scán-da-lis o-pe-ránti-um in-iqui-tá-tem.

¶ antiphona vii a

C

Onsi-de-rá-bam * ad déxe-ram, et vi-dé-bam, et

non e- rat

qui cognósce-ret me.

¶ Psalmus 141

V

O-ce me-a ad Dóminum elamá- vi: * vo-ce me-a

ad Dóminum de-pre-cá-tus sum. Flexa : Dómi-ne, †

2. Effundo in conspéctu eius oratióne meam, * et tribulatióne meam ante ipsum pronúntio.

3. In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.

4. In via hac qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

5. Considerábam ad déxteram et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.

6. Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.

7. Clamávi ad te, Dómine, $\frac{1}{2}$ dixi : Tu es spes mea, * pótio mea in terra vivéntium.

8. Inténde ad deprecatiónem meam : * quia humiliátus sum nimis.

9. Libera me a persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.

10. Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me exspéctant iusti, donec retríbuas mihi.

Anti-
phona

Consi-de-rá-bam ad déxte-ram, et vi-dé- bam, et

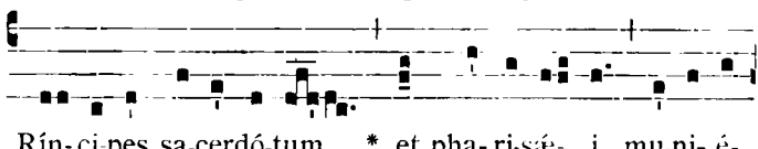

non e- rat qui cognósce-ret me.

Capitulum, hymnus et ¶. non dicuntur.

Ad Magnificat, antiphona 1g

P

Rín-ci-pes sa-cerdó-tum * et pha-ri-sá- i mu-ni- é-

runt se-púlchrum, signántes lá-pi-dem, cum custó-di-bus.

M

2. Et exsultávit spí-ri-tus me- us * in De-o sa-

ma me- a Dómi-num.

lu-*tá-ri* me- o.

3. Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ : * ecce enim ex hoc
beátam me dicent omnes generatiónes.

4. Quia fecit mihi magna qui potens est : * et sanctum nomen eius.

5. Et misericordia eius a progénie **in** progénies * timéntibus eum.

6. Fecit poténtiam in **bráchio suo** : * dispérsit supérbos mente
cordis sui.

7. Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

8. Esuriéntes implévit bonis : * et dívites dimísit *inánes*.

9. Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiae suae.

10. Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham et sémini eius in sécula.

Anti-
phona

Prín-ci-pes sa-cerdó-tum et pha-ri-sáe i mu-ni- é-

runt se-púlchrum, signáentes lá-pi-dem, cum custó-di-bus.

Repetita antiphona, statim cantatur in tono simplici sine Orémus :

Oratio

Concéde, quæsumus, omnípotens Deus : † ut qui Fíllií tui resurrecciónem devóta exspectatióne prævenímus; * eiúsdem resurrectiónis gloriáam consequámur. *Et sub silentio concluditur :* Per eúndem Dóminum.

Et sic terminantur Vesperæ.

COMPLETORIUM *hac nocte non dicitur ab iis qui solemni vigiliæ paschali intersunt.*

3. In privata recitatione *Matutinum, Laudes, Horæ minores et Vesperæ dicuntur, congruo tempore, ut supra notatur ; sed persolvendum est insuper Completorium hoc modo :*

Facta confessione et absolutione, statim inchoantur psalmi de dominica, quibus finitis dicitur canticum Simeonis Nunc dimittis, Pater noster, et oratio Visita, quæsumus, reliquis omnibus omissis.

4. *Cum solemnis vigiliæ paschalis celebratio locum obtineat officii nocturni dominicæ Resurrectionis, Matutino eiusdem dominicæ Resurrectionis omisso, statim inter missarum vigiliæ solemnia, cantantur pro LAUDIBUS, quæ suo loco proponuntur (infra 409, n. 8). Officium dominicæ Resurrectionis prosequitur deinde cum PRIMA.*

Qui vero solemni vigiliæ paschali non interfuerunt, tenentur dicere Matutinum et Laudes dominicæ Resurrectionis, prout in Breviario monastico continentur.

DOMINICA RESURRECTIONIS

Duplex I Classis cum Octava privilegiata

DE VIGILIA PASCHALI

Statio ad S. Joannem in Laterano

DE BENEDICTIONE NOVI IGNIS

1. *Hora competenti tobaleis cooperiuntur altaria, sed candelæ exstinctæ manent usque ad principium missæ. Interim excutitur ignis de lapide, et ex eo accenduntur carbones.*

2. *Celebrans induit amictu, alba, cingulo, stola et pluviali violacei coloris; ministri sacri amictu, alba, cingulo, diaconus stola et dalmatica, subdiaconus tunicella, eiusdem coloris.*

[2 a. *Sacerdos induit amictu, alba, cingulo, stola et pluviali violaceo, vel manet sine casula.]*

3. *Adstantibus ministris [seu ministrantibus] cum cruce, aqua benedicta et incenso, sive ante portam, sive in aditu ecclesie, vel intus eam, ubi scilicet populus ritum sacrum melius sequi possit, celebrans benedicit novum ignem, dicens clara voce in tono simplici :*

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Deus, qui per Fílium tuum, angulárem scilicet lápidem, claritatis tuæ ignem fidélibus contulisti : $\dagger$ prodúctum e silice, nostris profutúrum úsibus, novum hunc ignem sancti **+** fica : et concéde nobis, ita per haec festa paschália cœlestibus desidériis inflammári; * ut ad perpétuæ claritatis, puris méntibus, valeámus festa pertíngere. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

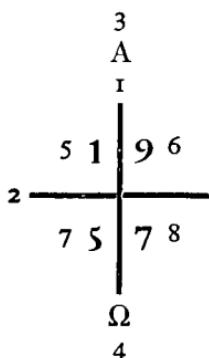
Deinde ignem ter aspergit, nihil dicens.

4. *Acolythus [seu unus ministrantium] assumens de carbonibus benedictis, ponit in thuribulum; celebrans vero ponit incensum in thuribulum, benedicens illud more solito, ignemque ter adolet incenso.*

DE BENEDICTIONE CEREI PASCHALIS

5. *Novo igne benedicto, acolythus [seu unus ministrantium] portat cereum paschalem in medium, ante celebrantem, qui cum stilo, inter extrema foramina ad insertionem granorum incensi destinata, incidit crucem. Deinde facit super eam litteram græcam Alpha, subtus vero litteram Omega, et inter brachia crucis quattuor numeros exprimentes annum currentem, interim dicens :*

- 1) Christus heri et hodie (*incidit hastam erectam*),
- 2) Princípium et Finis (*incidit hastam transversam*),
- 3) Alpha (*incidit supra hastam erectam litteram A*)
- 4) et Omega (*incidit subtus hastam erectam litteram Ω*);
- 5) Ipsius sunt tēmpora (*incidit primum numerum anni currentis in angulo sinistro superiore crucis*)
- 6) et sācula (*incidit secundum numerum anni currentis in angulo dextro superiore crucis*);
- 7) Ipsi glória et impérium (*incidit tertium numerum anni currentis in angulo sinistro inferiore crucis*)
- 8) per univérsa æternitatis sācula. Amen (*incidit quartum numerum anni currentis in angulo dextro inferiore crucis*).

6. *Incisione crucis et aliorum signorum peracta, diaconus [seu alias ministrantium], præbet celebranti grana incensi, quæ idem celebrans, si non sunt benedicta, ter aspergit et ter adolet incenso, nihil dicens. Deinde infigit quinque grana in foramina, interim dicens :*

1) Per sua sancta vúlnera				
2) gloriósa				1
3) custódiat			4	2
4) et consérvet nos				5
5) Christus Dóminus. Amen.				3

7. *Tum diaconus [seu unus ministrantium], porrigit celebranti parvam candelam, de novo igne accensam, qua cereum accendit, dicens :*

Lumen Christi glorióse resurgéntis
Díssipet ténebras cordis et mentis.

8. *Mox, celebrans benedicit cereum accensum, dicens clara voce in tono simplici :*

V. Dóminus vobiscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Véniat, quásumus, omnípotens Deus, super hunc incénum céreum larga tuæ bene dictiōnis infúsio : † et hunc noctúrnum splendórem invisibilis regenerátor inténde; ut non solū sacrificium, quod hac nocte litátum est, arcána lúminis tui admixtione refúlgeat; * sed in quocumque loco ex huius sanctificatiónis mystério áliquid fúerit deportátum, expúlsa diabólicæ fraudis nequítia, virtus tuæ maiestatis assístat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

9. *Interim luminaria ecclesiæ extinguuntur.*

DE SOLEMNI PROCESSIONE

Ritus solemnis

Ritus simplex

10. *Tum celebrans iterum ponit incensum in thuribulum; postea diaconus, depositis paramentis violaceis, et indutus stola et dalmatica, iterum ponit incensum in thuribulum ; post-*

[10 a. *Tum sacerdos, depositis paramentis violaceis, et indutus stola et dalmatica albi coloris, iterum ponit incensum in thuribulum ; post-*

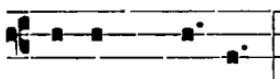
albi coloris, accipit cereum paschalem accensum, et ordinatur processio :

- a) præcedit thuriferarius,
- b) sequitur subdiaconus cum cruce,
- c) diaconus cum cero accenso,
- d) post eum statim celebrans,
- e) deinde clerus per ordinem,
- f) et populus.

ea, accipit cereum paschalem accensum, et ordinatur processio :

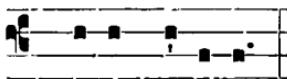
- a) præcedit thuriferarius,
- b) sequitur crucifer,
- c) post eum statim sacerdos cum cero accenso,
- d) deinde ceteri ministrantes,
- e) et populus.]

11. *Cum diaconus [vel sacerdos] ingressus est ecclesiam, stans, cantat solus :*

Lúmen Chri-sti.

cui omnes alii, præter subdiaconum [vel cruciferum] et thuriferarium, genuflectentes versus cereum benedictum, respondent :

R. De-o grá-ti-as.

Omnis surgunt et celebrans [vel unus ministrans pro celebrante] de cero benedicto propriam candelam accendit.

Procedens ad medium ecclesiæ, ibi eodem modo diaconus [vel sacerdos] altius cantat :

Lumen Christi

cui omnes, ut supra, genuflectentes, respondent :

Deo grátias

Et de cero benedicto accenduntur candelæ cleri [vel ministrantium].

Tertio procedens ante altare, in medio chori, rursum adhuc altius cantat :

Lumen Christi

cui tertio omnes, ut supra, genuflectentes, respondent :

Deo grátias

Et accenduntur candelæ populi de cero benedicto, et luminaria ecclesiæ.

Ritus solemnis

12. Facta altari reverentia, thuriferarius sistit prope credentiam; subdiaconus sistit cum cruce ad latus evangelii, contra legile pro cantu præconii paschalis; celebrans vadit ad locum suum in presbyterio, in latere epistolæ; clerus locum suum occupat in scannis.

Diaconus deponit cereum paschale in medio chori, supra parvum sustentaculum, et, postquam celebrans posuerit incensum in thuribulum, accipiens librum, petit benedictionem, dicens :

Iube, domne, benedicere.

Et celebrans subiungit :

Dóminus sit in corde tuo, et in lábiis tuis : ut digne et competenter annúnties suum paschále præcónium : In nómine Patris, et Fílli, + et Spíritus Sancti. *Et diaconus respondet :* Amen.

Ritus simplex

[*12 a. In presbyterio, thuriferarius sistit prope credentiam; crucifer stat in latere evangelii contra legile; celebrans deponit cereum paschale in medio presbyterii super parvum sustentaculum, et se recipit ad sedile; ceteri ministrantes disponuntur hinc inde.*

Postquam posuerit incensum in thuribulo, accepto libro a primo ministrante, celebrans genuflectit in infimo gradu altaris, ad latus epistolæ, et dicit submissa voce :

Iube, Dómine, benedicere.

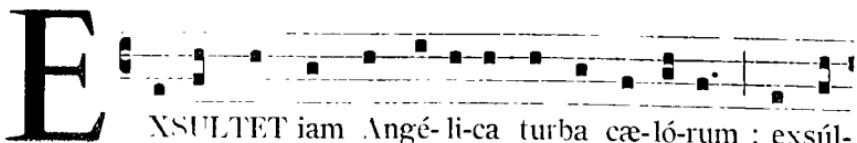
Dóminus sit in corde meo, et in lábiis meis : ut digne et competenter annúntiem suum paschále præcónium. Amen.]

13. Postea diaconus {vel sacerdos} vadit ad legile, strato albo coopertum, et ponit super eo librum, et incensat; deinde, circumiens cereum paschale, etiam illum thurificat.

Tunc surgentibus omnibus, et stantibus, ut fit ad evangelium, diaconus cantat {vel ipse sacerdos cantat vel legit} præconium paschale, habens ante se cereum paschale, a dextris altare, a sinistris aulam ecclesiæ.

Convenit ut omnes suas candelas accensas manibus gestent usque ad finem præconii.

PRÆCONIUM PASCHALE

tent di-vína mysté-ri- a : et pro tanti Re-gis victó-ri- a tuba
ínso-net sa-lu-tá- ris. Gáude- at et tellus tantis irra-
di- á- ta fulgó-ri-bus : et ætérgi Re-gis splendó- re illu-
strá-ta, to-tí- us orbis se sénti- at ami- sísse ca- lí-gi-
nem. Læté-tur et ma-ter Ecclé-si- a, tanti lúmi-nis ador-
ná-ta fulgó-ri-bus : et magnis popu-ló-ruin vó-ci-bus hæc
aula re-súl- tet. Quaprópter adstántes vos, fratres ca-rís-
simi, ad tam mi-ram hu-ius sancti lúmi-nis cla-ri-tá-tem,
una me-cum, quæso, De- i omni-pot-éntis mi-se-ri-córdi- am

invo-cá-te. Ut, qui me non me- is mé-ri-tis intra Le-
 vi-tá-rum núme-rum digná-tus est aggredí-re, lúmi- nis
 su- i cla-ri-tá-tem infúndens, cé-re- i hu-ius laudem implé-re
 perfi-ci- at. Per Dómi-num nostrum Ie-sum Christum Fí-
 li- um su- um : Qui cum e- o vi-vit et regnat in u-ni-tá-te
 Spí-ri-tus sancti De- us.

PER ómni- a sáecu-la sáecu-ló-rum. R. Amen. V. Dó-

mi-nus vo- bís-cum. R. Et cum spí-ri-tu tu- o. V. Sursum cor-
 da. R. Ha-bémus ad Dómi-num. V. Grá-ti- as agámus Dó-

mi-no De-o nostro. R̄. Dignum et iustum est.

V

E-re dignum et iustum est, invi-sí-bi-lem

De-um Patrem omni-pot-éntem Fi-li-úmque e-ius

u-ni-gé-ni-tum, Dómi-num nostrum Ie-sum Christum,

to-to cordis ac mentis af-féctu et vo-cis mi-ni-sté-

ri-o perso-ná-re. Qui pro no-bis æ-térno Patri, Adæ

dé-bi-tum solvit : et vé-te-ris pi-á-cu-li cauti-ónem pi-o

cru-ó-re de-térsit. Hæc sunt e-nim festa paschá-li-a, in

quibus ve-rus il-le Agnus occí-di-tur, cu-ius sángui-ne postes

fi-dé-li-um consecrántur. Hæc nox est, in qua primum pa-

tres nostros, fi- li- os Isra- ēl edūctos de Ægýpto, ma- re
 Rubrum sicco vestí-gi- o transí- re fe-císti. Hæc í-gi-tur nox
 est, quæ pecca-tó-rum té-nebras co-lúmnæ il-lumi-na-ti- ó-
 ne purgá-vit. Hæc nox est, quæ hó-di- e per u-ni-vérsum
 mundum in Christo cre-déntes, a ví-ti- is sáecu-li et
 ca-lí-gi-ne pecca-tó-rum segre-gá-tos, red- dit grá-ti- æ, só-
 ci- at sancti-tá-ti. Hæc nox est, in qua, destrúctis víncu-
 lis mortis, Christus ab ífe-ri-s vi-ctor ascéndit. Ni-hil e-nim
 no-bis nasci pró-su- it, ni-si réd-imí pro-fu- ísset. O mi-
 ra cir-ca nos tu-æ pi- e-tá-tis digná-ti- o! O inæstimá-

bi-lis di-lécti-o ca-ri-tá-tis : ut servum red-íme-res, Fí-
li-um tra-di-dísti! O certe ne-cessá-ri-um Adæ peccá-tum,
quod Christi morte de-lé-tum est! O fe-lix culpa, quæ ta-
lem ac tantum mé-ru- it ha-bé-re Red-emptó-rem! O ve-
re be- á-ta nox, quæ so-la mé-ru- it sci-re tempus et ho-
ram, in qua Christus ab ínfe-ris re-surré-xit! Hæc nox est.
de qua scriptum est : Et nox sic-ut di- es il-lumi-ná-bi-tur :
et nox il-lumi-ná-ti- o me- a in de- lí-ci- is me- is. Hu-
ius ígi-tur sancti- fi-cá-ti- o noctis fu- gat scé-le-ra, cul-
pas lavat : et réddit inno-cénti- am lapsis, et mœstis læ-

tí-ti- am. Fu- gat ó-di- a, concórdi- am pa- rat, et cur-
vat impé-ri- a.

I N hu-ius í-gi-tur noctis grá-ti- a, súsci-pe, sancte Pa-
ter, incénsi hu-ius sacri- fí-ci- um vesper-tí-num : quod ti-bi
in hac cé-re- i obla-ti- ó-ne so-lémni, per mi-nistró-rum ma-
nus de opé-ri-bus apum, sacro-sáncta reddit Ecclé-si- a.

Sed iam colúmnæ hu-ius præcó-ni- a nó-vimus, quam in ho-
nó-rem De- i rú-ti-lans ignis accéndit. Qui li-cet sit di-
ví-sus in partes, mu-tu- á-ti tamen lúmi-nis detrimén-ta non

no-vit. A-li-tur e-nim liquánti-bus ce-ris, quas in substán-

ti- am pre-ti- ósæ hu-ius lámpa-dis, a-pis ma- ter edú-xit.

O ve-re be- á- ta nox, quæ exspo- li- á-vit Æ-gýpti- os, di-

tá- vit Hebræ- os! Nox, in qua terré-nis cæ- lésti- a, humá-

nis di-ví-na iungúntur.

O - rámus ergo te, Dó-mi-ne : ut cé-re- us iste

in ho-nó-rem tu- i nó-mi- nis conse-crá-tus, ad no-ctis

hu-ius ca- lí-gi-nem destru- éndam, inde- fi- ci- ens perse-

vé-ret. Et in odó- rem su- a-vi-tá- tis accéptus, supérnis

lumi-ná-ri-bus misce- á-tur. Flammas e-ius lú-ci-fer ma-tu-
 tí-nus invé-ni- at. Il-le, inquam, lú-ci-fer, qui ne-scit oc-
 cá-sum. Il-le, qui regréssus ab ínfe-ris humáno géne- ri
 se-ré-nus il-lúxit. Pre-cámur ergo te, Dómi-ne : ut nos fá-
 mu-los tu- os, omnémque cle-rum, et devo-tíssimum pôpu-
 lum : una cum be- a-tíssimo Papa nostro N. et Anti-
 sti-te nostro N., qui é-te témporūm concéssa, in his
 paschá-li-bus gáudi- is, assí-du- a pro-TECTI- ó-ne rége-re,
 guberná-re, et conservá- re digné-ris. Réspi-ce é- ti- am
 ad e- os, qui nos in pot-está-te regunt, et, in-ef-fá-bi- li

pi- e- tá- tis et mi- se- ri-córdi- æ tu- æ mú-ne-re, dí- ri-ge
 co-gi-ta-ti- ónes e- órum ad iustí- ti- am et pa-cem, ut
 de terré-na o-pe- ro-si- tá-te ad cæ-léstem pátri- am per-
 vé-ni- ant cum omni pó-pu-lo tu- o. Per e- úndem Dómi-
 num nostrum Ie-sum Christum, Fí-li- um tu- um : Qui te-cum
 vi-vit et regnat in u-ni-tá-te Spí-ri- tus Sancti De- us :
 per ómni- a sáecu-la sáecu-ló-rum. R̄. Amen.

DE LECTIONIBUS

14. Post præconium paschale, diaconus, depositis paramentis albis, assumit violacea, et vadit ad celebrantem.

[14 a. Post præconium paschale, sacerdos deponit dalmaticam et stolam albi coloris, et, indutus iterum stola et pluviali violaceis, reddit ad legile.]

15. Postea leguntur lectiones, sine titulo, nec in earum fine respondetur Déo grátias. Leguntur vero a lectore [vel a sacerdote], in medio chori, ante cereum benedictum, ita quidem ut lector [sacerdos] habeat a dextris altare,

a sinistris aulam ecclesiæ. Celebrans et ministri, clerus et populus, sedentes auscultant.

[15 a. Ministrantes et populus sedentes auscultent. Si vero adsit clericus lector, omnia peraguntur, ut supra n. 15.]

16. In fine lectionis, vel post canticum, dicuntur orationes hoc modo : omnes surgunt ; celebrans [vel sacerdos, stans ante legile] dicit Orémus, diaconus [vel sacerdos] Flectámus génuia, et omnes, una cum ipso celebrante [sacerdoti], flexis genibus, per aliquod temporis spatium in silentio orant ; dicto a diacono [sacerdote] Leváte, omnes surgunt, et celebrans dicit orationem, in tono feriali A (vel in tono solemni antiquo) et iunctis manibus.

17. Leguntur vero quattuor sequentes lectiones, cum suis canticis, et orationibus.

Lectio prima

Gen. 1, 1-31 et 2, 1-2

In princípio creávit Deus cælum et terram.

Terra autem erat inánis et vácuia, et ténebræ erant super fáciem abýssi : et Spíritus Dei ferebátur super aquas.

Dixítque Deus : « Fiat lux ». Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona : et divísit lucem a ténebris. Appellavítque lucem Diem, et ténebras Noctem : factúmque est vespere, et mane, dies unus.

Dixit quoque Deus : « Fiat firmaméntum in médio aquárū : et dívidat aquas ab aquis ». Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his, quæ erant super firma-méntum. Et factum est ita. Vocavítque Deus firmaméntum Cælum : et factum est vespere, et mane, dies secúndus.

Dixit vero Deus : « Congregéntur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum : et appáreat árida ». Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, Terram : congregationésque aquárū appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum.

Et ait : « Gérminet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetípsō sit super terram ». Et factum est ita. Et protulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen iuxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere, et mane, dies tértius.

Dixit autem Deus : « Fiant luminária in firmaménto cæli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa, et témpora, et dies, et annos : ut lúceant in firmaménto cæli, et illúminent terram ». Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna : lumináre maius, ut præésset diéi : et lumináre minus, ut præésset nocti : et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cæli, ut lucérent super terram, et præéssent diéi ac nocti, et divíderent lucem, ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere, et mane, dies quartus.

Dixit étiam Deus : « Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto cæli ». Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens : « Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris : avésque multiplicéntur super terram ». Et factum est vespere, et mane, dies quintus.

Dixit quoque Deus : « Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo : iuménta et reptilia, et béstias terræ secúndum spécies suas ». Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ iuxta spécies suas, et iuménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait : « Faciámus hóminem ad imáginem, et similitúdinem nostram : et præsit písibus maris, et volatílibus cæli, et béstii, universæque terræ, omnique réptili, quod movéntur in terra ». Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam : ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos.

Benedixítque illis Deus, et ait : « Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subícite eam, et dominámini písibus maris, et volatílibus cæli, et univérsis animántibus, quæ movéntur super terram ». Dixítque Deus : « Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérsa ligna, quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam : et cunctis animántibus terræ, omnique vólucri cæli, et univérsis, quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum ». Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta, quæ fécerat : et erant valde bona. Et factum est vespere, et mane, dies sextus.

Igitur perfécti sunt cæli, et terra, et omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die séptimo opus suum, quod fécerat : et requiévit die séptimo ab univérso ópere quod patrárat.

Omnes surgunt.

Celebrans stans ad sedile [vel sacerdos, stans ante legile] dicit :

O-rémus.

diaconus
[vel sacerdos]

Flectámus gé-nu- a.

et omnes, una cum ipso celebrante, flexis genibus, per aliquod temporis spatum in silentio orant; dicto a

diacono
[sacerdote]

Le-vá-te.

omnes surgunt et celebrans dicit orationem, manibus iunctis ac tono solemni, acolytho [ministrante] librum ante ipsum tenente.

Oratio

Deus, qui mirabíliter creásti hóminem, et mirabílius redemísti : * da nobis, quásumus, contra oblectaménta peccáti, mentis ratione persistere; ut mercámur ad ætérrna gáudia pervenire. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum : * Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus : per ómnia sǽcula sǽculórum. R^c. Amen.

Lectio secunda   *Exod. 14, 24-31 et 15, 1*

In diébus illis : Factum est in vigília matutína, et ecce respiciens Dóminus super castra Ægyptiórū per colúmnam ignis, et nubis, interfécit exércitum eórum : et subvértil rotas cùrruum, ferebantúrque in profundum. Dixérunt ergo Egýptii : « Fugiámus

Israélem : Dóminus enim pugnat pro eis contra nos ». Et ait Dóminus ad Móysen : « Exténde manum tuam super mare, ut revertántur aquæ ad Ægyptios super currus, et équites eórum ». Cumque extendísset Móyses manum contra mare, revérsum est primo dilúculo ad priórem locum : fugientibúsque Ægyptiis occur-rerunt aquæ, et invólvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuérunt currus, et équites cuncti exércitus Pharaónis, qui sequéntes ingréssi fúerant mare : nec unus quidem supérfuit ex eis. Filii autem Israël perrexérunt per médium sicci maris, et aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinístris : liberavítque Dóminus in die illa Israël de manu Ægyptiòrum. Et vidérunt Ægyptios mórtuos super littus maris, et manum magnam, quam exercúerat Dóminus contra eos : timútque pópulus Dóminum, et credidérunt Dómino, et Móysi servo eius. Tunc cécinit Móyses, et filii Israël carmen hoc Dómino, et dixérunt :

Canticum VIII

Exod. 15, 1 et 2

Canticum VIII
Exod. 15, 1 et 2

Anté- mus * Dó- mi- no : glo- ri- ó- se e-

nim hono- ri- fi- cá- tus est : equum et ascen-

só- rem pro- ié- cit in ma- re : ad-

iú- tor et pro- té- tor factus est mi- hi in sa- lú-

tem. V. Hic De- us me- us, et hono- rábo e-

Orémus. D. Flectámus génuia. D. Leváte.

Oratio

Deus, cuius antiqua miracula étiam nostris sǽculis coruscáre sentimus : * dum quod uni pópulo, a persecutióne Egyp-tíaca liberándo, déxteræ tuæ poténtia contulísti, id in salútem géntium per aquam regeneratiónis operáris : * præsta; ut in Abrahæ filios, et in Israéliticam dignitaté, totius mundi tránseat plenitúdo. Per Dóminum nostrum.

Lectio tertia

Isaiæ 4, 2-6

In die illa erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exultatió his, qui salváti fúerint de Israël. Et erit : Omnis qui relíctus fúerit in Sion, et résiduus in Ierúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierúsalem. Si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion, et sanguinem Ierúsalem láverit de médio eius, in spíritu iudicii, et spíritu ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion, et ubi invocátus est, nubem per diem, et fumum, et splendórem ignis flammántis in nocte : super omnem enim glóriam protéctio.

Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, et in securitátem, et absconsiónem a túrbine, et a plúvia.

Canticum VIII

Isaiæ 5, 1 et 2

V I-ne- a * fa-cta est di- lé- cto
 in cornu, in lo-co ú- be- ri.
 V. Et ma-cé- ri- am circúmde-dit, et circumfó-
 dit : et plantá-vit ví-ne- am So- rec : et
 ædi- fi- cá- vit turri in mé-di- o e- ius.
 V. Et tórcu-lar fo-dit in e- a : ví-ne- a
 e- nim Dómi-ni Sá- ba- oth, do- mus * Is-
 ra- él est.

Orémus. D. Flectámus génuá. D. Leváte.

Oratio

Deus, qui in ómnibus Ecclésiæ tuæ filiis sanctórum prophétarum voce manifestásti, in omni loco dominatiónis tuæ, satórem te bonórum séminum, et electórum pálmitum esse cultórem : * tríbue pópolis tuis, qui et vineárum apud te nómine censéntur, et ségetum; * ut, spinárum et tribulórum squalóre resecáto, digna efficiántur fruge fecúndi. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum.

Lectio quarta

Deut. 31, 22-30

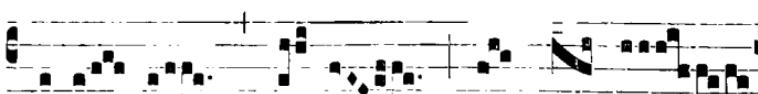
In diébus illis : Scripsit Móyses cáanticum, et dócuit filios Israël. Praecepítque Dóminus Iósue filio Nun, et ait : « Confortáre, et esto robústus : tu enim introducés filios Israël in terram, quam pollícitus sum, et ego ero tecum ». Postquam ergo scripsit Móyses verba legis huius in volúmine, atque complévit : præcépit Levítis, qui portábant arcam fóederis Dómini, dicens : « Tóllite librum istum, et pónite eum in látere arcæ fóederis Dómini Dei vestri : ut sit ibi contra te in testimónium. Ego enim scio contentiόnem tuam, et cervícem tuam duríssimam. Adhuc vivénte me, et ingrediénte vobíscum, semper contentiόse egístis contra Dóminum : quanto magis cum mórtuus fúero? Congregáte ad me omnes maióres natu per tribus vestras, atque doctóres, et loquar audiéntibus eis sermones istos, et invocábo contra eos cælum et terram. Novi enim quod post mortem meam iníque agétis, et declinábitis cito de via, quam præcépi vobis : et occúrrent vobis mala in extrémo témpore, quando feceritis malum in conspéctu Dómini, ut irritétis eum per ópera mánuum vestrárum ». Locútus est ergo Móyses, audiénte univérso cœtu Israël, verba cárminis huius, et ad finem usque complévit :

Canticum VIII

Deut. 32, 1-4

A

T-tén- de, * cæ- lum, et lo- quar :

et áudi- at terra verba ex o-re me-

o. V. Exspecté- tur sic-ut plú-vi- a e-lóqui- um

me- um : et descéndant sic-ut ros verba me-

a, sic-ut imber su- per grámi- na.

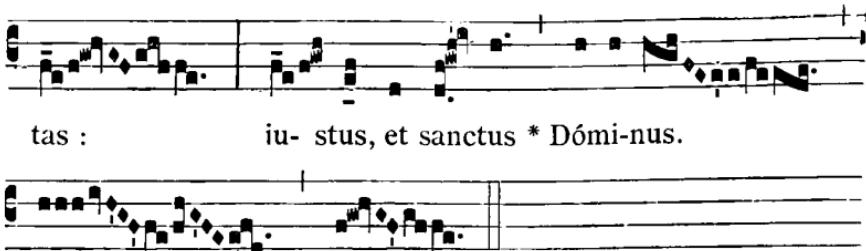
V. Et sic-ut nix super fe- num : qui- a nomen

Dó- mi-ni invo- cá- bo. V. Da- te magni-tú-di-

nem De- o no- stro : De- us, ve-ra ó-pe-ra e-

ius, et omnes vi- æ e-ius iu-dí- ci-

a. V. De- us fi-dé-lis, in quo non est in-íqui-

tas : iu- stus, et sanctus * Dómi-nus.

Orémus. D. Flectámus génuia. D. Leváte.

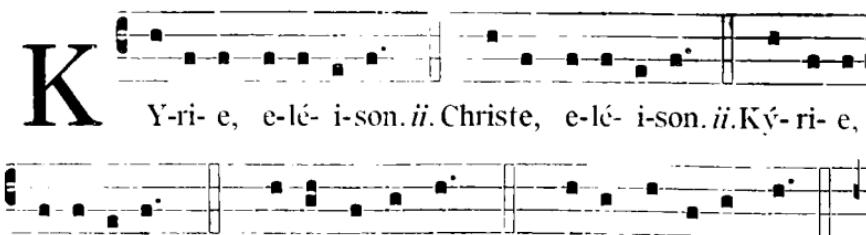
Oratio

Deus, celsitúdo humílium et fortitúdo rectórum, qui per sanctum Móysen púerum tuum ita erudire pópulum tuum sacri cárminis tui decantatióne voluísti, ut illa legis iterátio fieret étiam nostra diréctio : * éxcita in omnem iustificatárum géntium plenitúdinem poténtiam tuam, et da lætítiā, mitigándo terrórem; * ut, ómnium peccátis tua remissióne delétis, quod denuntiátum est in ultiónem, tránseat in salútem. Per Dóminum nostrum.

DE PRIMA PARTE LITANLARUM

18. *His expletis, a duobus cantoribus, in medio chori genuflexis [seu, his deficientibus, ab ipso sacerdote, genufexo in infimo gradu altaris a latere epistolæ], cantantur litaniæ sanctorum (quin tamen duplicantur) usque ad invocationem Propitiis esto, omnibus genuflexis et respondentibus.*

19. *Postea, si ecclesia habet Fontem baptismaiem, ritus prosequitur ut infra n. 20. p. 382; secus vero ut infra n. 24, p. 395.*

e- lé- i-son. ii. Christe, audi nos. ii. Christe, exáudi nos. ii.

Ad vigiliam paschalem

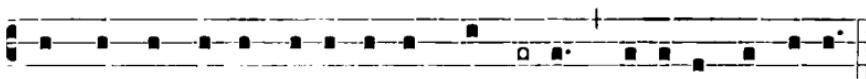
381

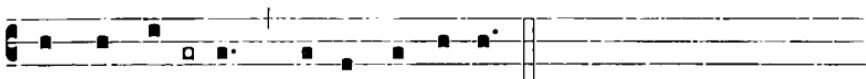
Pa-ter de cæ- lis,   **D**e- us,   mi-se- ré-re **no-**bis.
 Fili, Redémptor mundi. **D**e- us,   mi-se- ré-re **no-**bis.
 Spíri- tus San-cte,   **D**e- us,   mi-se- ré-re **no-**bis.
 Sancta Trínitas, unus   **D**e- us,   mi-se- ré-re **no-**bis.

Sancta	Ma-	rí	a,	o-ra pro	no-bis.
Sancta De-	i	Gé-ne-trix.		o-ra pro	no-bis.
Sancta Virgo		vírgi-num		o-ra pro	no-bis.
Sancte		Mícha-	él,	o-ra pro	no-bis.
Sancte		Gábri-	el,	o-ra pro	no-bis.
Sancte		Rápha-	él,	o-ra pro	no-bis.

Omnis sancti Ange- li et Archángeli, orá-te pro **no**-bis.
Omnis sancti beatórum Spirítuum órdines, o rá-te pro **no**-bis
Sancte Ioánnes Baptísta, o-ra pro **no**-bis
Sancte Ioseph, o-ra pro **no**-bis.
Omnis sancti Patriárchæ et Prophétæ, o-rá-te pro **no**-bis.

Sancte **P**e- tre, o-ra pro **no**-bis.

Sancte Paule,	ora.	Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Andréa,	ora.	Sancte Silvéster, oráte.
Sancte Ioánnes,	ora.	Sancte Gregóri, oráte.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ,	oráte.	Sancte Augustíne, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini,	oráte.	Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Stéphane,	ora.	Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Laurénti,	ora.	Sancte Antóni, oráte.
Sancte Vincénti.	ora.	Sancte Benedícte, oráte.
		Sancte Domínice, oráte.

Sancte Francíscce,	ora.	Sancta Cæcília,	ora.
Omnes sancti Sacerdótes		Sancta Agatha,	ora.
et Levítæ,	oráte.	Sancta Anastásia,	ora.
Omnes sancti Mónachi et		Omnes sanctæ Vírgines et	
Eremítæ,	oráte.	Víduæ,	oráte.
Sancta María Magdaléna,	ora.	Omnes Sancti et Sanctæ	
Sancta Agnes,	ora.	Dei,	intercéde pro nobis.

DE BENEDICTIONE AQUÆ BAPTISMALIS

20. *Dum cantantur litaniæ sanctorum, vas aquæ baptismalis benedicendæ, et cetera omnia quæ ad benedictionem requiruntur, præparantur in medio chori, versus latus epistolæ, in conspectu fidelium.*

21. *In benedicenda aqua baptismali celebrans, stans coram populo, ante se habeat vas aquæ baptismalis benedicendæ, a dextris cereum benedictum, a sinistris alium subdiaconum, vel clericum [seu ministrantem] stantem cum cruce.*

Celebrans, iunctis manibus, in tono feriali A (vel in tono simplici antiquo) dicit :

℣. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíitu tuo.

Orémus.

Oratio

Omnipotens sempiterne Deus, adésto magnæ pietatis tuæ mystériis, adésto sacraméntis : † et ad recreándos novos pópulos, quos tibi fons baptísmatis párturit, spíritum adoptiόnis emitte; * ut, quod nostræ humilitatis geréndum est ministério, virtútis tuæ impleáatur efféctu. Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Filium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus :

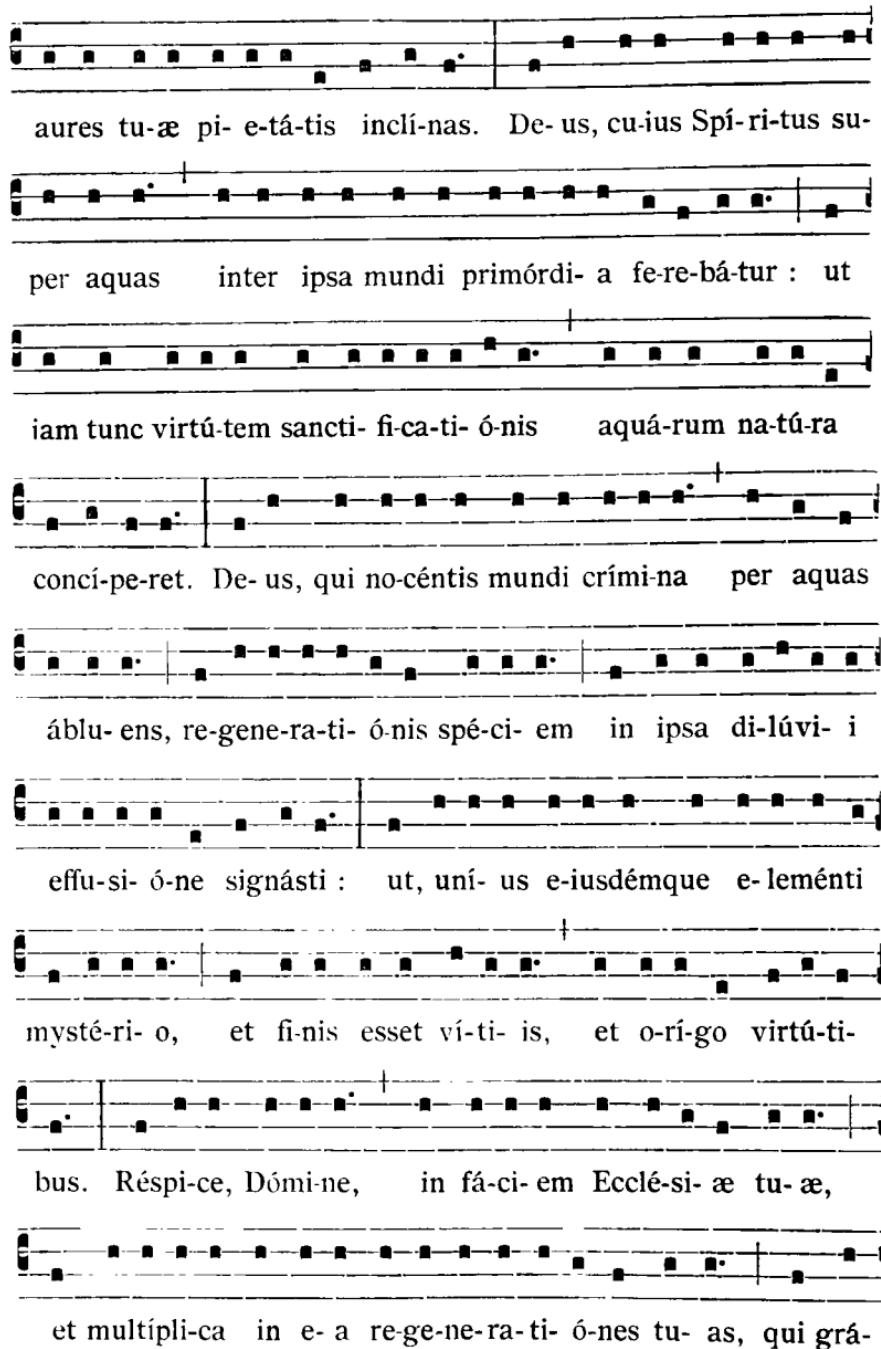
Elevans vocem in modum præfationis, prosequitur iunctis manibus :

P ER ómni- a sáe-cu-la sáe-cu-ló- rum. R. Amen. V. Dó-
mi-nus vo-bísceum. R. Et cum spí- ri- tu tu- o. V. Sursum cor-

V Ere dignum et iustum est, æquum et sa-lu-tá-
re, nos ti-bi semper et u-bique grá-ti- as á-ge-re :
Dómi-ne, sancte Pa-ter, omní-pot-ens æ-térne De-us : Qui
invi- sí- bi- li pot-énti- a sacramentó-rum tu- ó-rum mi-
ra-bí- li- ter o-pe- rá- ris ef-féctum : et li-cet nos tantis
mysté- ri- is exsequéndis simus indígni : tu tamen grá-
ti- æ tu- æ dona non dé-se-rens, é- ti- am ad nostraras pre-ces

aures tu-æ pi- e-tá-tis inclí-nas. De- us, cu-ius Spí-ri-tus su-
 per aquas inter ipsa mundi primórdi- a fe-re-bá-tur : ut
 iam tunc virtú-tem sancti- fi-ca-ti- ó-nis aquá-rum na-tú-ra
 concí-pe-ret. De- us, qui no-céntis mundi crími-na per aquas
 áblu- ens, re-gene-ra-ti- ó-nis spé-ci- em in ipsa di-lúvi- i
 effu-si- ó-ne signásti : ut, uní- us e-iusdémque e- leménti
 mysté-ri- o, et fi-nis esset ví-ti- is, et o-rí-go virtú- ti-
 bus. Réspi-ce, Dómi-ne, in fá-ci- em Ecclé-si- æ tu- æ,
 et multipli-ca in e- a re-ge-ne-ra-ti- ó-nes tu- as, qui grá-

ti- æ tu- æ afflu- éntis ímpe-tu   lætí- fi-cas ci-vi- tå- tem
 tu- am : fontémque baptísma-tis á-pe-ris to-to orbe terrárum
 génti-bus innovándis : ut, tu- æ ma-iestá-tis impé-ri- o,
 sumat U-ni-gé-ni-ti tu- i grá-ti- am de Spí-ri-tu Sancto.

Hic celebrans in modum crucis aquam dividit manu extensa, quam statim linteo extergit, dicens :

Qui hanc aquam, re-gene-rándis homí-ni-bus præpa-rá-tam, arcá-
 na su- i númi-nis admixti- ó-ne fecúndet : ut, sancti- fi-ca-
 ti- ó-ne concépta, ab imma-cu-lá-to di-ví-ni fontis ú-te-ro,
 in no-vam re-ná-ta cre- a-tú-ram, pro-gé-ni- es cæléstis emér-
 gat : et quos aut sexus in córpo-re   aut ætas discérrnit

in témpo-re, omnes in unam pá-ri- at grá-ti- a ma-ter
infánti- am. Pro-cul ergo hinc, iubénte te, Dómi-ne, omnis
spí-ri-tus immúndus abscé-dat : pro-cul to-ta nequí- ti- a
di- abó- licæ fraudis absístat. Ni-hil hic lo-ci há-be- at
contrá-ri-æ virtú-tis admíxti- o : non insi- di- ándo circúm-
vo-let : non la-téndo subré-pat : non infi- ci- éndo corrúmpat.

Aquam manu tangit.

Sit hæc sancta et ínno-cens cre- a-tú-ra, lí-be-ra ab omni
impugna-tó-ris incúrsu, et to-tí- us nequí- ti- æ purgá-ta
discéssu. Sit fons vi-vus, aqua re-géne-rans, unda pu-rí-

fi-cans : ut omnes hoc lavácro sa-lu-tí-fe-ro di-lu-éndi,
 o-pe-ránte in e- is Spí-ri-tu Sancto, perféctæ purga-ti-ó-
 nis indulgénti- am consequántur.

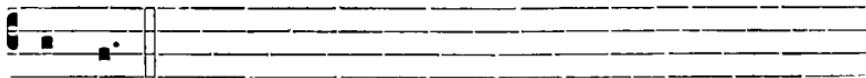
Facit tres cruces super aquam, dicens :

Unde be-ne-dí-co te, cre- a-tú-ra aquæ, per De- um + vi-
 vum, per De- um + ve-rum, per De- um + sanctum : per De- um,
 qui te in princípi- o verbo se-pa-rá-vit ab á-ri-da : cu-
 ius Spí-ri-tus su-per te fe-re-bá-tur.

*Hic manu aquam dividit, et effundit eam versus quattuor mundi
 partes, dicens :*

Qui te de pa-ra-dí-si fonte maná-re fe-cit, et in quáttu- or
 flumí-ni-bus to-tam terram rigá-re præcé-pit. Qui te in

de-sérto amá-ram, su- avi-tá-te índi-ta, fe-cit esse po-tábi-
 lem, et si- ti- énti pópu-lo de petra prodú-xit. Be-**X**ne-dí-co
 te et per Ie-sum Christum Fí- li- um e-ius ú-ni-cum, Dóminum
 nostrum: qui te in Cana Ga-li-léæ signo admi-rá-bi- li
 su- a pot-énti- a convértit in vinum. Qui pé-dibus super te
 ambu- lávit: et a Io- ánne in Iordáne in te bapti-
 zá-tus est. Qui te una cum sán-gui-ne de lá-te-re su-o
 prodú-xit: et discípu- lis su- is iussit, ut cre-déntes bapti-
 za-réntur in te, di-cens : «I-te, do-cé-te omnes gentes, bapti-
 zán tes e- os in nómi-ne Patris, et Fí- li- i, et Spí-ri-tus

Sancti ».

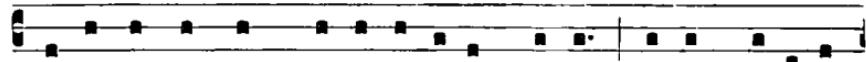
Mutat vocem, et prosequitur in tono lectionis.

Hæc nobis præcepta servántibus, tu, Deus omnípotens, clemens adésto : tu benignus aspira.

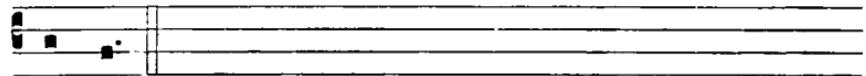
Halat ter in aquam in modum crucis, dicens :

Tu has símplices aquas tuo ore benedícito : ut præter naturálem emundatióñem, quam lavándis possunt adhibére corpóribus, sint etiam purificándis méntibus efficáces.

Hic celebrans paululum demittit cereum in aquam : et resumens tonum præfationis, dicit :

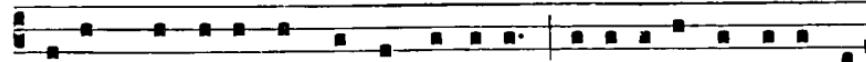

Descéndat in hanc ple-ni-tú-di-nem fontis virtus Spí-ri-tus

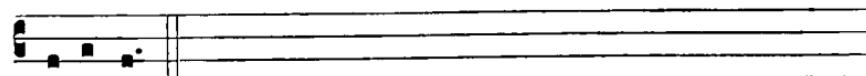

Sancti.

Deinde extractum cereum de aqua, iterum profundius mergit, aliquanto altius repetens : Descéndat, ut supra. Postea cereum rursus de aqua extractum, tertio immersens usque ad fundum, altiori adhuc voce repetit : Descéndat, ut supra. Et deinde sufflans ter in aquam, secundum hanc figuram ψ, prosequitur :

To-támque hu-ius aquæ substánti- am, rege-ne-rándi fœcündet

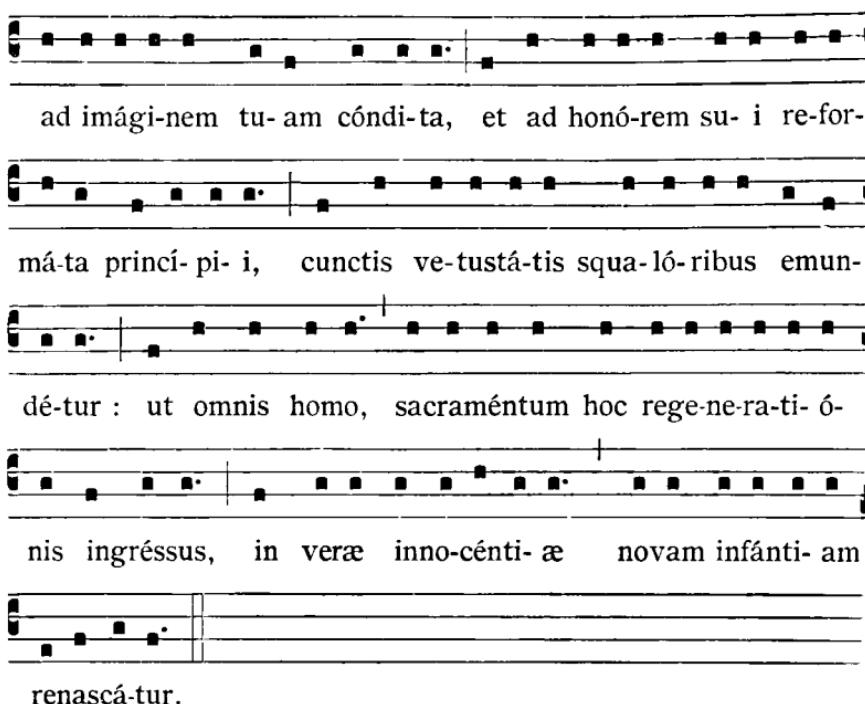

efféctu.

Hic tollitur cereus de aqua, et prosequitur :

Hic ómni- um pecca-tó-rum máculæ de-le- ántur : hic na-túra

Sequentia dicit legendō :

Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum : Qui ventúrus est iudicáre vivos et mórtuos, et sǽculum per ignem.
R. Amen.

Deinde aliquis clericus [vel ministrans] accipit in vase aliquo de eadem aqua, ad aspergendum populum post renovationem promissionum baptísma-tis, ut infra, n. 25, p. 397, dicetur, et ad aspergendum in domibus et aliis locis.

His peractis, celebrans, qui benedicit fontem, infundit de Oleo catechu-menorum in aquam in modum crucis, intelligibili voce dicens :

Sanetificétur et fecundétur fons iste Oleo salútis renascéntibus ex eo, in vitam ætérnam. R. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo quo supra, dicens :

Infúsio Chrísmatis Dómini nostri Iesu Christi, et Spíritus Sancti Parácliti, fiat in nómine sanctæ Trinitátis. R. Amen.

Postea accipit ambas ampullas dicti Olei sancti, et Chrismatis, et de utroque simul in modum crucis infundendo, dicit :

Commixtio Chrismatis sanctificatiōnis, et Olei unctiōnis, et aquae baptiſtatis, p̄riter fiat in nōmine Pa + tris, et Fi + lii, et Sp̄ritus + Sancti. R. Amen.

Tunc miscet ipsum Oleum cum aqua.

SACRAMENTUM BAPTISMI

Si aderunt baptizandi, eos baptizet more consueto, servatis tamen, si casus fert, iis quae in Instructione, II, 14, dicuntur.

Hoc in casu, celebrans immediate deponit paramenta violacea et assumit stolam et pluviale albi coloris, quae deinde retinet usque ad expletam renovationem promissionum baptismatis.

Ordo baptismi parvolorum

Celebrans interrogat, expresso nomine, baptizandum (singulos baptizandos), patrino respondente :

N. Credis in Deum Patrem omnipotētem, Creatōrem cæli et terræ? R. Credo.

N. Credis in Iesum Christum, Filium eius únicum, Dóminum nostrum, natum, et passum? R. Credo.

N. Credis et in Sp̄iritum Sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, sanctórum communiōnem, remissiōnem peccatórum, carnis resurrectionem, et vitam ætérnam. R. Credo.

Subinde, expresso nomine baptizandi, celebrans dicit (singulariter singulis) :

N. Vis baptizari?

Respondet patrinus : Volo.

Tunc patrino, vel matrina, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, celebrans vasculo seu urceolo accipit aquam baptismalem, et eam ter fundit super caput infantis in modum crucis, et simul verba pro-

Ordo baptismi adulorum

Celebrans interrogat electum (singulos, si plures) :

Quis vocaris?

Respondet : N.

Interrogat (singulos, si plures) :

N. Credis in Deum Patrem omnipotētem, Creatōrem cæli et terræ? R. Credo.

N. Credis in Iesum Christum, Filium eius únicum, Dóminum

nostrum, natum, et passum? R. Credo.

N. Credis et in Sp̄iritum Sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, sanctórum communiōnem, remissiōnem peccatórum, carnis resurrectionem, et vitam ætérnam. R. Credo.

N. Quid petis?

Respondet : Baptismum.

Vis baptizari?

Respondet : Volo.

Tunc patrino, vel matrina, vel utroque (si ambo admittantur), admota manu, tenente seu tangente electum, vel electam, aperto capite, et laxatis a collo vestibus, inclinatum, celebrans vasculo seu urceolo haurit aquam baptismalem de vase,

ferens, semel tantum distincte et attente dicit (singulariter singulis) : et cum ea sub trina supra caput in modum crucis infusione baptizat electum, seu electam, in nomine Ssmæ Trinitatis, sic dicens :

N. EGO TE BAPTIZO IN NOMINE PA + TRIS, fundit primo, ET FI + LII, fundit secundo, ET SPIRITUS + SANCTI, fundit tertio.

Si aqua, quæ ex capite baptizati defluit, non dilabatur in sacrarium Baptisterii, recipiatur in subiecta aliqua pelvi, et in illud post modum proiciatur.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate, et ungit infantem in summitate capitis in modum crucis, dicens (singulariter singulis) :

Deus omnípotens, Pater Dómini nostri Iesu Christi, qui te regenerávit ex aqua et Spíritu Sancto, quique dedit tibi remissiónem ómnium peccatórum (*hic inungit*), ipse te líniat + Chrísmate salútis in eódem Christo Iesu Dómino nostro in vitam ætérnam.

R. Amen.

V. Pax tibi.

R. Et cum spíritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili, abs- tergit pollicem et locum inunctum, et imponit capiti eius linteolum candi- dum loco vestis albæ, dicens (singu- lariter singulis) :

Accipe vestem cándidam, quam pérferas immaculátam ante tribunal Dómini nostri Iesu Christi, ut hábeas vitam ætérnam.
R. Amen.

Postea dat ei, vel patrino, cande- lam accensam, dicens (singulariter singulis) :

Accipe lámpadem ardéntem, et irreprehensíbilis custódi Baptís- mum tuum : serva Dei mandáta, ut, cum Dóminus vénérít ad

Deinde celebrans intingit pollicem dexterum in sacro Chrismate, et perungit verticem electi (singularum electorum) in modum crucis, dicens :

R. Amen.

V. Pax tecum.

R. Et cum spíritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili, polli- cem tergit et imponit capiti electi chrismale, seu candidum linteolum, et dat illi vestem candidam, dicens (singulis, si plures) :

Et electus deponit priores vestes, et induitur nòvis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam a celebrante accepit.

Postea dat ei celebrans cereum seu candelam accensam in manu dextera, dicens (singulis, si plures) :

núptias, possis occurrere ei una cum ómnibus sanctis in aula cælesti et vivas in sǽcula sǽculórum. R^g. Amen.

Ipse vero neophytus eundem cereum accensum manu tenet usque in finem præterquam dum confirmatur.

Postea celebrans dicit (in plurali pro pluribus) :

N. Vade (Ite) in pace, et Dóminus sit tecum (vobíscum).

R. Amen.

Si adsit episcopus, qui id legitime præstare possit, ab eo neophyti Sacramento Confirmationis initiantur.

Deinde celebratur Missa, cui neophyti intersunt, et Sanctissimam Eucharistiam devote suscipiunt.

---

22. *Benedictione et, si casus ferat, baptismo peracto, aqua baptismalis defertur processionaliter ad fontem. Celebrans cum benedictione thus ponit in thuribulo, et ordinatur processio hoc modo :*

Ritus solemnis

- a) *præcedit thuriferarius,*
- b) *sequitur aliis subdiaconus, vel clericus, cum cruce*
- c) *et clerus;*
- d) *deinde diaconus cum vase aquæ baptismalis, nisi conveniat ipsum ab acolythis portari;*
- e) *et celebrans tecto capite.*

Ritus simplex

- [a) *præcedit thuriferarius,*
- b) *sequuntur crucifer*
- c) *et ministrantes;*
- d) *deinde unus vel plures ministriani, qui vas aquæ baptismalis gestant,*
- e) *et sacerdos tecto capite.]*

Cereus vero paschalis remanet in loco suo; et interim cantatur sequens :

Canticum VIII

Psalmus 41, 2-4

Ic-ut cer-vus * de-sí-de-rat ad fontes
aquá-rum : i-ta de-sí-de-rat á-nima

me- a ad te, De- us.   V. Si- tí- vit á-nima
 me- a ad De- um vi- vum : quando
 vé ni- am, et appa- ré- bo ante fá-
 ci- em De- i me- i?   V. Fu- é- runt
 mi-hi lácrimae me- ae panes di- e ac no-
 cte, dum dí-ci- tur mi-hi per singu-los di-
 es : U- bi est * De- us tu- us?

Aqua benedicta in fontem immissa, celebrans, manibus iunctis et in tono simplici, dicit :

V. Dóminus vobiscum.

Ry. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Omnipotens sempiterne Deus, respice propitiis ad devotionem populi renascéntis, qui sicut cervus, aquarum tuarum expetit fontem : † et concéde propitiis; ut fidei ipsius sitis, baptismatis mysterio, * animam corpúisque sanctificet. Per Dominum nostrum. R. Amen.

Et incensat fontem.

Tunc redeunt omnes in silentio in chorū, et datur initium renovationi promissionum baptismatis.

23. Sicubi vero baptisterium exstat ab ecclesia separatum, et praeferatur benedictionem aquæ baptismalis in ipso baptisterio fieri, post invocationem Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis, descenditur ad fontem hoc modo :

- a) *præcedit clericus cum cereo benedicto,*
- b) *sequitur aliis subdiaconus cum cruce, vel crucifer, medius inter acolythos cum candelabris accensis,*
- c) *deinde clerus per ordinem,*
- d) *demum celebrans cum ministris sacrīs.*

Cantores vero et populus remanent in locis suis, et prosequuntur cantum litaniarum, repetitis, si opus est, invocationibus inde a Sancta María, ora pro nobis.

Benedictio aquæ baptismalis fit ut supra, his tantum mutatis : dum pergitur ad fontem, cantatur canticum Sicut cérvus, et celebrans, antequam intret ad benedictionem fontis, dicit orationem Omnipotens sempiterne Deus, respice propitiis. ut supra; postea procedit ad benedictionem fontis, n. 21, p. 382.

Benedictione peracta, et baptimate, si opus sit, collato, omnes redeunt in silentio in ecclesiam, et datur initium renovationi promissionum baptismatis.

DE RENOVATIONE PROMISSIONUM BAPTISMATIS¹

24. Completa benedictione aquæ baptismalis, eiusque translatione ad fontem, vel, ubi benedictio locum non habuerit, post absolutam primam partem litaniarum, proceditur ad renovationem promissionum baptismatis, ad quam convenit ut omnes præter celebrantem eiusdemque ministros [ministrantes], candelas accensas in manibus teneant.

¹ Renovatio promissionum baptismatis in lingua vernacula, 473.

25. Celebrans, depositis paramentis violaceis, assumit stolam et pluviale albi coloris; deinde, imposito thure, et facta incensatione cerei, stans iuxta illum, facie versus ad populum, vel ex ambone seu pulpito, incipit, ut sequitur :

Hac sacratissima nocte, fratres carissimi, sancta Mater Ecclésia, récolens Dómini nostri Iesu Christi mortem et sepultúram, eum redamándo vígilat; et, célébrans eiúsdem gloriósam resurrectiónem, lætabúnda gaudet.

Quóniam vero, ut docet Apóstolus, consepúlti sumus cum Christo per baptísmum in mortem, quómodo Christus resurréxit a mórtuis, ita et nos in novitáte vitæ opórtet ambulare; scientes, véterem hóminem nostrum simul cum Christo crucifixum esse, ut ultra non serviámus peccáto. Existimémus ergo nos mórtuos quidem esse peccáto, vivéntes autem Deo in Christo Iesu Dómino nostro.

Quaprópter, fratres carissimi, quadragesimáli exercitatióne absolúta, sancti baptísmatis promissiónes renovémus, quibus olim Sátanæ et opéribus eius, sicut et mundo, qui inimícus est Dei, abrenuntiávimus, et Deo in sancta Ecclésia cathólica fidéliter servíre promísimus.

Itaque :

CELEBRANS : Abrenuntiátis Sátanæ?

OMNES : Abrenuntiámus.

CELEBRANS : Et ómnibus opéribus eius?

OMNES : Abrenuntiámus.

CELEBRANS : Et ómnibus pompis eius?

OMNES : Abrenuntiámus.

CELEBRANS : Créditis in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cæli et terræ?

OMNES : Crédimus.

CELEBRANS : Créditis in Iesum Christum, Fílium eius únicum, Dóminum nostrum, natum, et passum?

OMNES : Crédimus.

CELEBRANS : Créditis et in Spíritum Sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectióne, et vitam ætérnam?

OMNES : Crédimus.

CELEBRANS : Nunc autem una simul Deum precémur, sicut Dóminus noster Iesus Christus oráre nos dócuit :

OMNES : Pater noster...

CELEBRANS : Et Deus omnípotens, Pater Dómini nostri Iesu Christi, qui nos regenerávit ex aqua et Spíritu Sancto, quique nobis dedit remissiónem peccatórum, ipse nos custódiat grátia sua in eódem Christo Iesu Dómino nostro, in vitam ætérnam.

OMNES : AMEN!

Et aspergit populum aqua benedicta, extracta, ut supra dictum est n. 21, p. 390, in benedictione aquæ baptismalis; vel, ubi benedictio aquæ baptismalis locum non habet, aqua benedicta « ordinaria ».

26. Hæc allocutio et renovatio promissionum baptismatis fieri potest, ubique locorum, lingua vernacula; versione tamen ab Ordinario loci approbata.

DE ALTERA PARTE LITANIARUM

27. Renovatione promissionum baptismatis peracta, cantores [seu ipse sacerdos] incipiunt alteram partem litaniarum, inde ab invocatione Propitius esto, usque ad finem, omnibus genuflexis et respondentibus.

28. Celebrans vero et ministri, accedentes ad sacristiam, induuntur paramentis albi coloris pro Missa solemniter celebranda.

[28 a. Sacerdos vero et ministrantes accedunt ad sacristiam, ubi sacerdos induitur paramentis albi coloris, ministrantes vero sumunt vestes festivas, pro Missa cantata.

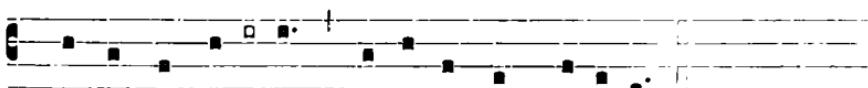
Vel si, cantoribus deficientibus, ipse sacerdos litanias sanctorum decantare debeat, his absolutis, ad sacristiam accedat, cum ministrantibus, ad paramenta sumenda pro missa cantata, ut supra dictum est.]

29. Interim cereus paschalis reponitur in candelabrum suum, in latere evangelii, et altare paratur pro missa solemni, luminaribus accensis et floribus.

Pro-pí- ti- us esto, parce no- bis, Dómi-ne.

Pro-pí- ti- us esto, exáu-di nos, Dómi-ne.

Ab omni ma- lo, lí-be- ra nos, Dómi-ne.

Ab omni peccáto,	líbera nos, Dómine.
A morte perpé-tua,	líbera nos, Dómine.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ,	líbera nos, Dómine.
Per advéntum tuum,	líbera nos, Dómine.
Per nativitátem tuam,	líbera nos, Dómine.
Per baptís-mum et sanctum ieíúnium tuum,	líbera nos, Dómine.
Per crucem et passió-nem tuam,	líbera nos, Dómine.
Per mortem et sepultúram tuam,	líbera nos, Dómine.
Per sanctam resurrec-tiónem tuam,	líbera nos, Dómine.
Per admirá-bilem ascensió-nem tuam,	líbera nos, Dómine.
Per advéntum Spíritus Sancti Parácliti,	líbera nos, Dómine.
In die iudíci-ii,	líbera nos, Dómine.

Pecca-tó- res, te rogámus, audi nos.

Ut nobis parcas,	te rogámus, audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam ' régere et conserváre dignéris,	te rogámus, audi nos.

Ut domnum apostólicum et omnes ecclesiásticos órdines ' in sancta religióne conserváre dignéris,	te rogámus, audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ ' humiliáre dignéris,	te rogámus, audi nos.

	te rogámus, audi nos.
--	-----------------------

Ut régibus et principib⁹ christiánis ' pacem et veram concórdiam
donáre *dignér̄is*, te rogámus, audi nos.
Ut nos metípsos in tuo sancto servitio ' confortáre et conserváre
dignér̄is, te rogámus, audi nos.
Ut ómnibus benefactórib⁹ nostris ' sempítérrna bona *retríbuas*,
te rogámus, audi nos.
Ut fructus terræ ' dare et conserváre *dignér̄is*,
te rogámus, audi nos.
Ut ómnibus fidélib⁹ defúnctis ' réquiem ætérnam donáre *dignér̄is*,
te rogámus, audi nos.
Ut nos exaudíre *dignér̄is*, te rogámus, audi nos.

Agnus De- i, qui tol-lis peccá- ta mundi, parce no-bis, Dó-

mi-ne. Agnus De- i, qui tol-lis peccá- ta mundi, exáudi

nos, Dómi-ne. Agnus De- i, qui tol-lis peccá- ta mundi,

mi-se-ré-re no-bis. Christe, audi nos. Christe, ex-áudi nos.

DE MISSA SOLEMNI VIGILIÆ PASCHALIS

1. In fine litaniarum, cantores solemniter incipiunt Kýrie, eléison, ut in missa moris est.

VIII

K Y-ri- e, * e- lé- i-son. *iii.* Chri- ste,
 e- lé- i-son, *iii.* Ký- ri- e, e- lé- i-son. *ii.* Ký-
 ri- e, * e- lé- i-son.

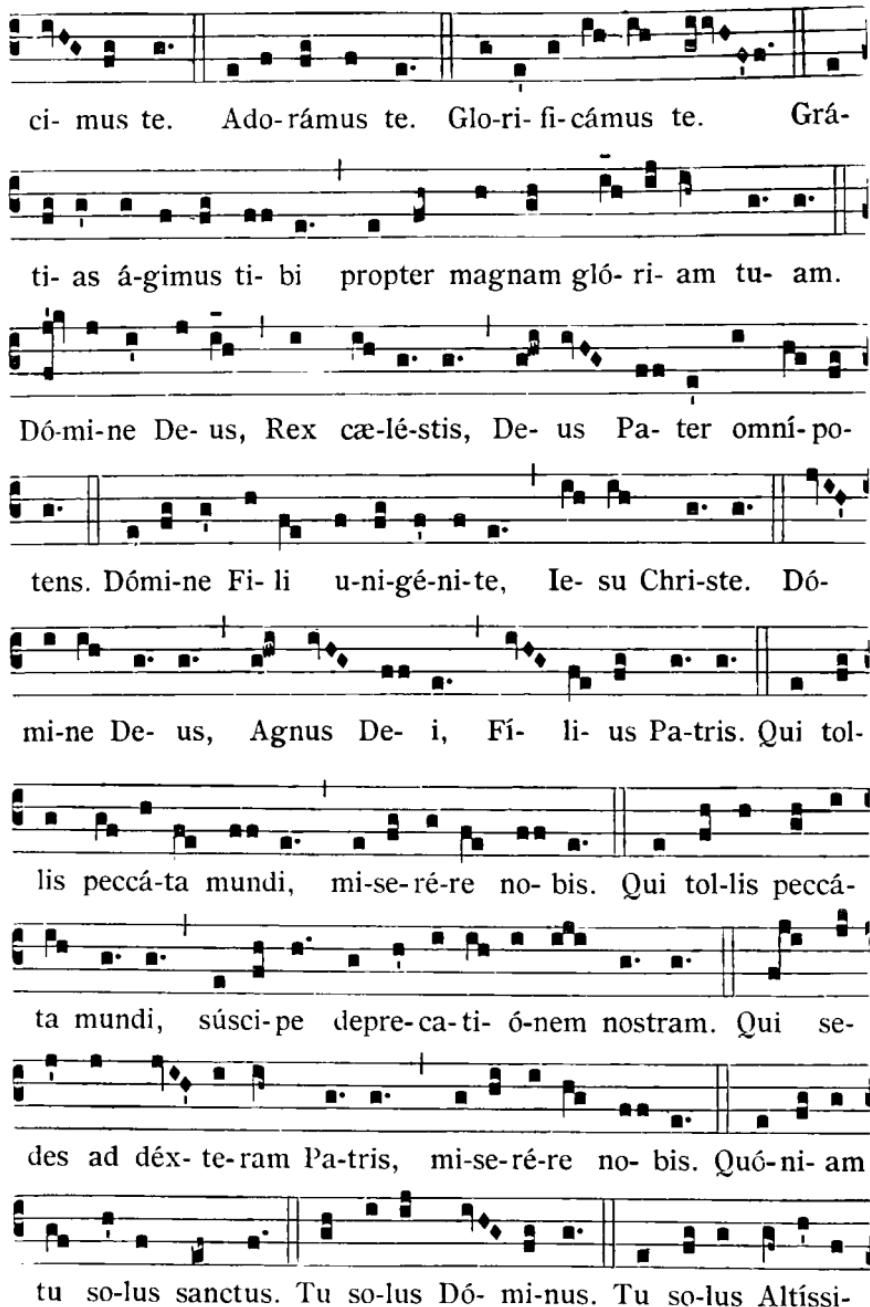
Interim celebrans cum ministris, in paramentis albis [seu cum ministrantibus], accedit ad altare, et, facta ei debita reverentia, omissts psalmo Iúdica me, Déus, et confessione, statim ascendens, nihil dicens, osculatur illud in medio, et incensat more solito, etiam in ritu simplici si Missa in cantu celebratur.

2. Finitis a choro Kýrie, eléison, celebrans incipit solemniter Glória in excélsis, et pulsantur campanæ, servata tamen Instructione IV, 25; ac discooperiuntur imagines.

IV

G Ló-ri- a in excélsis De- o. Et in ter- ra pax
 ho-mí-ni-bus bonæ vo-luntá- tis. Laudámus te. Be-ne-dí-

ci- mus te. Ado-rámus te. Glo-ri- fi-cámus te. Grá-
 ti- as á-gimus ti- bi propter magnam gló- ri- am tu- am.
 Dó-mi-ne De- us, Rex cæ-lé-stis, De- us Pa- ter omní- po-
 tens. Dómi-ne Fi- li u-ni-gé-ni-te, Ie- su Chri-ste. Dó-
 mi-ne De- us, Agnus De- i, Fí- li- us Pa-tris. Qui tol-
 lis peccá-ta mundi, mi-se-ré-re no- bis. Qui tol-lis peccá-
 ta mundi, súsci-pe depre-ca-ti- ó-nem nostram. Qui se-
 des ad déx- te-ram Pa-tris, mi-se-ré-re no- bis. Quó-ni- am
 tu so-lus sanctus. Tu so-lus Dó- mi-nus. Tu so-lus Altíssi-

mus, Ie-su Chri-ste. Cum Sancto Spí-ri- tu, in gló-ri- a
De-i Pa-tris. A-men

Postea celebrans (in tono solemni) dicit :

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Deus, qui hanc sacratíssimam noctem glória domínicæ Resurrec-tiónis illústras : * consérva in nova familiæ tuæ progénie adoptiónis spíritum, quem dedísti; ut, córpore et mente renováti, puram tibi exhibeant servitútem. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum : † Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, * per ómnia sácula sáculórum.

R. Amen.

Et dicitur tantum hæc oratio.

In ritu simplici, si Missa in cantu celebratur, lector cotta indutus potest legere epistolam : celebrans, stans ad altare, auscultat.

3. Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad Colossenses. 3, 1-4

Fratres : Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærите, ubi Christus est in déxtera Dei sedens : quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, et vita vestra est abscónrita cum Christo in Deo. Cum Christus apparúerit, vita vestra : tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

4. *Finita epistola, omnes surgunt et celebrans incipit :*

A L-le- lú- ia.

Et totum decantat ter, elevando vocem gradatim : et omnes post quamlibet vicem, in eodem tono, repetunt illud idem.

Postea cantores prosequuntur :

Psalmus 117, 1

V.
C Onsi-témi-ni Dó- mi-no, quó- ni- am
 bo-nus : quó- ni- am in saécu- lum mi- se-ri-
 cór-di- a * e- ius.

Non repetitur Alleluia.

Deinde dicitur :

Psalmus 116

VIII
L Audá- te * Dó-mi-num, omnes gentes :
 et collau- dá- te e- um, o-
 mnes pó- pu- li. V. Quó-ni- am confir-

má- ta est su- per nos mi- se- ri- cór-di- a
 e- jus : et vé-ri- tas Dómi- ni
 ma- net * in ae-tér- num.

5. *Ad evangelium non portantur luminaria, sed tantum incensum : petitur benedictio, et alia fiunt de more.*

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum. 28, 1-7

Vespere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et álera María vidére sepúlcrum. Et ecce terræmótus factus est magnus. Angelus enim Dómini descéndit de cælo : et accédens revólvit lápidem, et sedébat super eum : erat autem aspéctus eius sicut fulgur : et vestiméntum eius sicut nix. Præ timóre autem eius extérriti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus : « Nólite timére vos : scio enim, quod Iesum, qui crucifixus est, quáreris : non est hic : surréxit enim, sicut dixit. Veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et cito eúntes, dícite discípulis eius, quia surréxit : et ecce præcédit vos in Galiléam : ibi eum vidébitis. Ecce prædíxi vobis ».

Non dicitur Credo, sed finito evangelio celebrans dicit : Dóminus vobís-cum, postea : Orémus. Non dicitur antiphona ad offertorium. Ad Lavábo dicitur Glória Patri.

6.

Secreta

Súscipe, quásumus, Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiō-nibus hostiárum : ut paschálibus initiáta mystériis, ad æterni-tatis nobis medélam, te operánte, profícient. Per Dóminum.

PRÆFATIO

P

ER ómni- a sácu-la sácu-ló-rum. R̄. Amen. ¶ Dó-
 mi-nus vo-bís-cum. R̄. Et cum spí-ri-tu tu- o. ¶ Sursum cor-
 da. R̄. Habé-mus ad Dómi-num. ¶ Grá-ti- as agá-mus Dómi-
 no De- o nostro. R̄. Dignum et iustum est.

V

E-re dignum et iustum est, æquum et sa-lú- ta-re :
 Te qui-dem, Dómi-ne, omni témpo-re, sed in hac po-tíssi-
 mum nocte glo-ri- ó-si- us prædi- cá-re, cum Pascha nostrum
 immo-lá-tus est Christus. Ipse e-nim ve-rus est Agnus,

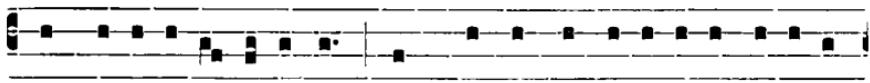
qui abstu-lit peccá-ta mundi. Qui mortem nostram mo-ri-

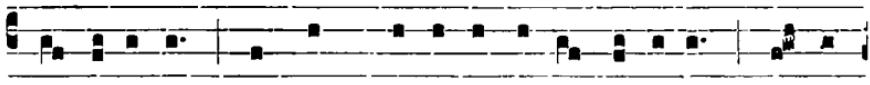
éndo destrú-xit, et vi-tam re-surgéndo re-pa-rá-vit.

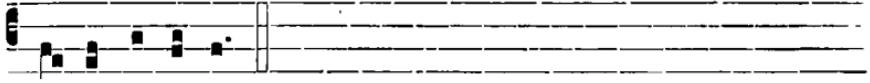
Et íd-e-o cum Ange-lis et Archánge-lis, cum Thro-nis

et Domi-na-ti-óni-bus, cumque omni mi-lí-ti-a cæ-léstis

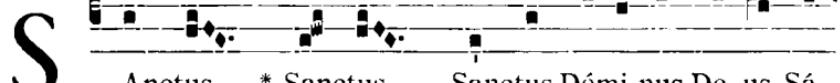

ex-érci-tus, hymnum gló-ri-æ tu-æ cá-nimus, si-ne

fi-ne di-céntes :

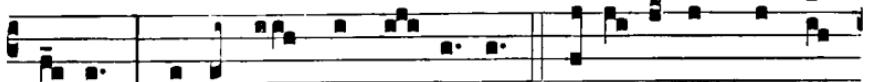
IV

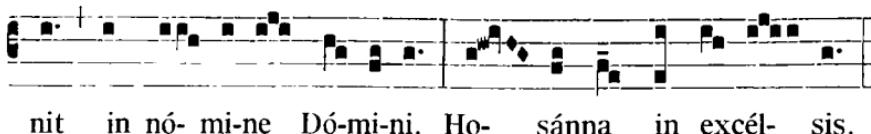
S Anctus, * Sanctus, Sanctus Dómi-nus De-us Sá-

ba-oth. Ple-ni sunt cæ-li et ter-ra gló-ri-a

tu-a. Ho-sánna in ex-cél-sis. Be-ne-díctus qui ve-

nit in nō- mi-ne Dó-mi-ni. Ho sánna in excél- sis.

7.

INFRA ACTIONEM

Communicáentes, et noctem sacratíssimam celebrántes Resurrecciónis Dómini nostri Iesu Christi secúndum carnem : sed et memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper Virginis Maríæ, Genetrícis eiusdem Dei et Dómini nostri Iesu Christi : sed et beatórum Apostolórum ac Mártirum tuórum, Petri et Pauli, Andréæ, Iacóbi, Ioánnis, Thomæ, Iacóbi, Philíppi, Bartholoméi, Matthæi, Simónis et Thaddæi : Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Ioánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni : et ómnium Sanctórum tuórum; quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. *Iungit manus.* Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Tenens manus expansas super oblata, dicit :

Hanc ígitur oblationem servitútis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignátus es ex aqua et Spíritu Sancto, tríbuens eis remissiónem ómnium peccatórum, quásumus, Dómine, ut placátus accípias : diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab ætérrna damnatione nos éripi, et in electórum tuórum iúbeas grege numerári. *Iungit manus.* Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Quam oblationem, etc., ut in Canone.

Dicitur Pax Dómini sit semper vobiscum, sed pacis osculum non datur.

Agnus Dei non dicitur : et, omissa oratione Dómine Iesu Christe, qui dixísti, dicuntur ceteræ orationes consuetæ Dómine Iesu Christe, Fili Dei vivi, et Percéptio Córporis tui.

8. Post sumptionem Sacramenti, distributio communionis, purificatio et ablutio fiunt more solito; deinde pro LAUDIBUS dominicæ Resurrectionis in choro cantatur antiphona :

VI F

A L-le-lú- ia, * alle-lú- ia, alle-lú- ia.

Psalmus 150

L Audá-te Dómi-num in sanctis e- ius : * laudá-te
e- um in firmaménto virtú- tis e- ius. Flexa : be-ne-so-
nánti-bus : †

2. Laudáte eum in virtútib⁹ eius, * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis eius.

3. Laudáte eum in sono tubæ, * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

4. Laudáte eum in týmpano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

5. Laudáte eum in cýmbalis besonántibus : † laudáte eum in cýmbalis iubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

6. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

7. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula sáculórum. Amen.

Anti- phona

Alle-lú- ia, * alle-lú- ia, alle-lú- ia.

Capitulum, hymnus et versus non dicuntur, sed statim celebrans in cantu incipit antiphonam ad Benedictus.

Ad Benedictus, antiphona VIII G

E T valde ma-ne * u-na sabba-tó-rum, vé-ni-unt ad
mo-numéntum, or-to iam so-le, al-le-lú-ia.

Deinde cantatur Benedictus, cum Glória Patri in fine, et fit incensatio, ut alias in Laudibus.

Canticum Zachariæ

Lucæ 1, 68-79

B E-ne- díctus Dómi-nus, De-us Isra- ēl, * qui- a vi-si-
tá-vit, et fe-cit red-empti- ó-nem ple-bis su-æ :

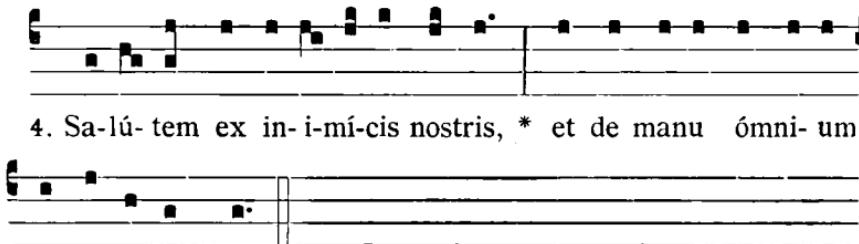
2. Et e-re-xit cornu sa-lú-tis no-bis : * in domo Da-vid pú-e-

ri su-i.

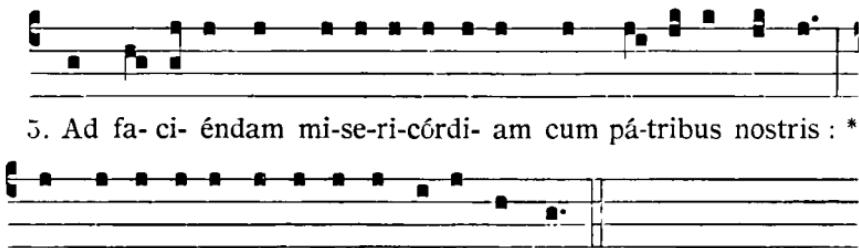
3. Sic-ut lo-cú-tus est per os sanctó-rum, * qui a sáecu-lo

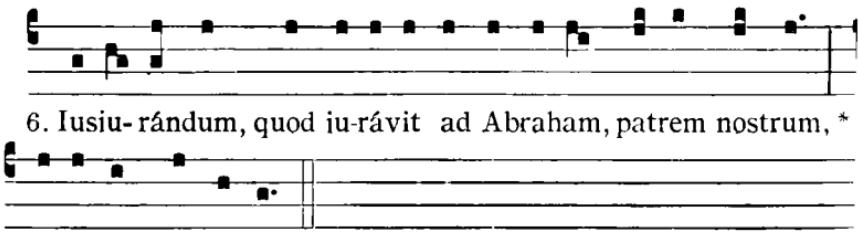
sunt prophe-tá-rum e-ius :

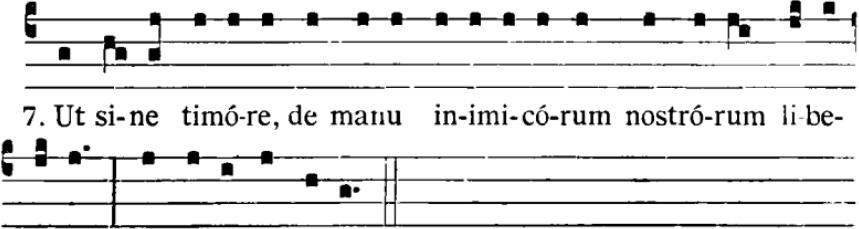
qui o-dé-runt nos :

et memo-rá-ri testaménti su- i sancti.

da-tú-rum se no-bis :

rá-ti, * servi- ámus il-li.

8. In sancti-tá-te, et iustí-ti- a co-ram ipso, * ómnibus di- é-
bus nostris. —

9. Et tu, pu- er, prophé-ta Altíssi-mi vo-cá-be-ris : * præ- í-bis
e-nim ante fá-ci- em Dómi-ni pa-rá-re vi- as e-ius.

10. Ad dandam sci- énti- am sa-lú-tis ple-bi e-ius : * in re-
missi- ónem pecca-tó-rum e- ó-rum :

11. Per ví-sce-ra mi-se-ri-córdi- ae De- i nostri : * in quibus
vi-si- tá-vit nos, ó-ri- ens ex alto :

12. Il-lu-mi-ná-re his, qui in té-nebris et in umbra mor-tis
se-dent : * ad di-ri-géndos pedes nostros in vi- am pa-cis.

13. Gló-ri- a Pa-tri, et Fí- li- o, * et Spi- ri-tu- i Sancto.

14. Sic-ut e-rat in princí-pi- o, et nunc, et semper, * et in

sácu-la sácu-ló-rum. Amen.

Anti-
phona

Et valde mane u-na sabba-tó-rum, vé-ni- unt ad

monuméntum, or-to iam so- le, alle-lú- ia.

9. Repetita antiphona, celebrans dicit more solito :

¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Postcommunio seu Oratio

Spíritum nobis, Dómine, tuæ caritatis infúnde : * ut, quos sacraméntis paschálibus satiásti, tua fáciás pietáte concórdes. Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Filium tuum : * Qui tecum vivit et regnat in unitáte eiúsdem Spíritus Sancti Deus...

10. Deinde celebrans dicit :

¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Et diaconus, vertens se ad populum, [seu ipse sacerdos], cantat :

I

- te, míssa est, alle-lú- ia, alle- lú- ia.
Dé- o grá- ti- as, alle-lú- ia, alle- lú- ia.

Et celebrans, dicto Pláceat tibi, sancta Trinitas, dat benedictionem, more solito, et, omisso ultimo evangelio, omnes revertuntur in sacristiam.

Ad benedictionem pontificalem

S

IT nomen Dómi-ni be-ne-dictum. R. Ex hoc nunc et
usque in sécu-lum. V. Adiu-tó-ri- um nostrum in nómi-ne
Dómi-ni. R. Qui fe-cit cæ-lum et terram.

B

Ene-dí- cat vos omni-potens De-us : Pa-ter, et
Fí-li- us et Spí-ri-tus Sanctus. R. Amen.

Officium dominicæ Resurrectionis prosequitur deinde cum Prima.

AD PRIMAM

V. Deus, in adiutorium, 121.

Hymnus

VIII

I

AM lu-cis orto sí-de-re, De-um pre-cémur súpli-

ces, Ut in di-úrnis ácti-bus Nos servet a no-cénti-bus.

Linguam refrénans témporet,
Ne litis horror ísonet :
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia :
Carnis terat supérbiám
Potus cibique párcitas.

Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinentiam.
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Eiúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Et nunc et in perpétuum. Amen.

Ant.

VIII G

A

N-ge-lus autem Dó-mi-ni * descéndit de cæ-lo,

et accé-dens revólvit lá-pi-dem, et se-dé-bat super e-um,

alle-lú-ia, alle-lú-ia.   E u o u a e.

Psalmus 118

Béati immaculáti in via : * qui ámbulant in *lege Dómini*.

Beáti qui scrutántur testimónia eius : * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis eius ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas iustificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis : * in eo quod dídicí iudicia iustitiae tuae.

Iustificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula sáculórum. Amen.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi clóquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine : * doce me iustificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia iudicia oris tui.

In via testímoniórū tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.

In iustificatióibus tuis medi-tábor : * non oblíviscar sermónes tuos.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula sáculórum. Amen.

Retribue servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos : * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre iustificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declinant a mandátis tuis.

Aufer a me opprórium et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt principes, et advérsus me loquebántur : *

servus autem tuus exercebatur
in iustificatiōnibus tuis.

Nam et testimónia tua me-ditatio **mea** est : * et consilium meum iustificatiōnes **tuæ**.

Glória Patri, et **Fílio**, * et Spirítui **Sancto**.

Sicut erat in princípio, et nunc, et **semper**, * et in sácula sæculórum. Amen.

Adhésit paviménto áнима **mea** : * vivífica me secún-dum **verbum tuum**.

Vias meas enuntiávi, et exau-dísti me : * doce me iustifi-catiōnes **tuas**.

Viam iustificatiōnum tuárum

instrue me : * et exercébor in mirabílibus **tuis**.

Dormitávit áнима mea præ-tædio : * confírma me in *verbis* **tuis**.

Viam iniquitatis ámove a me : * et de lege tua miserére **mei**.

Viam veritatis elégi : * iudí-cia tua non *sum oblítus*.

Adhæsi testimóniis **tuis**, Dó-mine : * noli *me confundere*.

Viam mandatórum tuórum cu-cúrri, * cum dilatásti *cor meum*.

Glória Patri, et **Fílio**, * et Spirítui **Sancto**.

Sicut erat in princípio, et nunc, et **semper**, * et in sácula sæculórum. Amen.

Anti-phona

Ange-lus autem Dó- mi- ni descéndit de cæ- lo,

et accé- dens revólvit lá-pi-dem; et se-dé-bat super e- um,

alle- lú- ia, alle- lú- ia.

Capitulum

1 Tim. 1, 17

Regi sæculórum immortáli et invisibili, [†] soli Deo honor et glória * in sácula sæculórum. Amen.

R/. Deo grátias.

418-420 Dominica Resurrectionis

Dicto capitulo subiungitur :

V. Exsúrge, Christe, ádiuva nos, allelúia.

R. Et libera nos propter nomen tuum, allelúia.

Kýrie, éléison. Christe, éléison. Kýrie, éléison.

Pater noster *secreto usque ad*

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Dómine Deus omnípotens, qui ad principiúm huius diéi nos pervenire fecísti : † tua nos hódie salva virtúte: * ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam iustítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes et ópera. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium tuum : † qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, * per ómnia sácula sæculórum. R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

V. Fidélium ánime per misericórdiam Dei requiéscant in pace.

R. Amen.

AD TERTIAM

DE us, in adiu-tó-ri- um me- um inténde.

R. Dómi-ne, ad adiuvándum me festí-na. Gló-ri- a Patri, et

Fí- li- o, et Spi- ri- tu- i Sancto : Sic ut e-rat in princí-
pi- o, et nunc, et semper, et in sácu- la sácu- ló-rum

Amen. Alle-lú- ia.

Hymnus

VIII
Nunc Sancte no-bis Spí-ri-tus, Unum Patri cum Fí-
li- o, Digná-re promptus ínge-ri, Nostro re-fú-sus pécto-ri.

Os, lingua, mens, sensus,
vigor
Confessióñem pésonent,
Flamméscat igne cáritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater piíssime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sáculum.
Amen.

Ant.

vii c

E

T ecce terræmō- tus * factus est magnus : ánge-
lus e-nim Dómi- ni descéndit de cæ-lo, al-le- lú- ia.

E u o u a e.

Psalmus

Legem pone mihi, Dómine,
viam iustificatiónum tuá-
rum : * et exquíram eam sem-
per.

Da mihi intelléctum, et scruta-
tabor legem tuam : * et custó-
diam illam in toto córde meo.

Deduc me in sémitam man-
datórum tuórum : * quia ipsam
vólui.

Inclína cor meum in testimó-
nia tua : * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne ví-
deant vanitátem : * in via tua
vivífica me.

Státue servo tuo elóquium
tuum, * in timóre tuo.

Amputa opprórium meum
quod suspicátus sum : * quia
iudicia tua iucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua :
* in æquitáte tua vivífica me.

Glória Patri, et Fílio, * et
Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et
nunc, et semper, * et in sǽcula
sæculórum. Amen.

Et véniat super me miseri-
códia tua, Dómine : *
salutáre tuum secúndum eló-
quium tuum.

Et respondébo exprobrántibus
mihi verbum : * quia sperávi
in sermóníbus tuis.

Et ne áuferas de ore meo ver-
bum veritatis usquequáque : *
quia in iudíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam
semper : * in sǽculum et in
sǽculum sǽculi.

Et ambulábam in latitúdine : *
quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar in testimóniis
tuis in conspéctu regum : * et
non confundébar.

Et meditábar in mandátis
tuis, * **quæ diléxi.**

Et levávi manus meas ad
mandáta tua, **quæ diléxi :** * et
exercébar in iustificatióibus
tuis.

Glória Patri, et Fílio, * et
Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et
nunc, et semper : * et in sæ-
cula sæculórum. Amen.

Memor esto verbi tui **servo**
tuo, * in quo mihi **spem**
dedísti.

Hæc me consoláta est in hu-
militáte **mea** : * quia elóquium
tuum vivificávit me.

Supérbi inique agébant us-
quequáque : * a lege autem tua
non **declinávi.**

Memor fui iudiciórum tuórum
a sǽculo, **Dómine** : * et **conso-**
látus sum.

Deféctio **ténuit** me, * pro
peccatóribus derelinquéntibus
legem tuam.

Cantábiles mihi erant iusti-
ficationés **tuæ**, * in loco pere-
grinatiónis **meæ.**

Memor fui nocte nóminis **tui**,
Dómine : * et custodívi **legem**
tuam.

Hæc **facta** est **mihi** : *
quia iustificationés tuas **exqui-**
sívi.

Glória Patri, et Fílio, * et
Spirítui Sancto.

Sicut erat in principio, et
nunc, et semper : * et in sæcula
sæculórum. Amen.

Anti-
phona

Et ecce terræmó-
tus factus est magnus : ánge-

lus e-nim Dómi- ni   descéndit de cæ-lo, al-le- lú- ia.

Capitulum

1 Cor. 5, 7

Fratres : Expurgáte vetus ferméntum, † ut sitis nova conspér-
sio, sicut estis ázymi. * Etenim Pascha nostrum immolátus
est Christus.

¶. Hæc dies quam fecit Dóminus, allelúia.

R. Exsultémus et lætémur in ea, allelúia.

Kýrie, éléison, etc, 23, *præter orationem.*

Oratio

Deus, qui hodiérrna die per Unigénitum tuum æternitatis nobis áditum devicta morte reserásti: † vota nostra, quæ præveniéndo aspirás, * étiam adiuvándo proséquere. Per eúndem Dóminum.

V. Be-ne-di-cámus Dómi-no. R. De-o grá-ti-as.

* Ante Missam pontificalem :

II
B E-ne-di-cámus Dó-mi-no.

R. De-o grá-ti-as.

Ad aspersionem aquæ benedictæ

* Aspersio aquæ benedictæ omittitur si abbas pontificaliter celebret.

Antiphona VIII

V I-di a-quam * egre-di-én-tem de tem-

plo, a lá-te-re dex-trō, al-le-lú-ia : et

omnes, ad quos pervé-nit a-qua i-sta, sal-

vi fa-cti sunt, et di- cent, al-le-lú-ia, al- le-

lú- ia. Ps. 117. Confí- témi-ni Dómi-no quó- ni- am bonus : *

quó- ni- am in sæ-cu-lum mi-se-ri-cór- di- a e-ius. Gló- ri- a

Patri, et Fí- li- o, et Spi- rí- tu- i Sancto. Sic- ut e-rat in

princí-pi- o, et nunc, et semper, et in sæ-cu-la sæ-cu-

ló-rum. Amen.

Repetitur Ant. Vidi aquam.

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, allelúa.
℟. Et salutáre tuum da nobis, allelúa.

℣. Dómine, exáudi oratióne meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. et oratio in tono feriali B (*vel in tono simplici antiquo*).

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Exáudi nos, Dómine, sancte Pater, omnípotens ætére Deus : †
et míttete dignéris sanctum ángelum tuum de cælis : * qui
custódiat, fóveat, prótegat, vísitet, atque défendat omnes habi-
tantes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

In aliquibus locis

Ad processionem ante missam

IV

S

Al-ve, festa di- es, to-to ve-ne-rá-bi- lis ævo, Qua

De- us inférnum vi-cit et astra te-net.

Chorus repetit : Salve, festa dies.

1. Ecce renascéntis testá- tur grá-ti- a mundi Omni- a

cum Dómi-no dona redísse su-o. Salve.

2. Namque tri- umphánti post trísti- a tárta-ra Chri-sto

Undique fronde nemus, grámi-na flo-re favent. Salve.

3. Qui cru-ci- fixus e-rat De- us, ecce per ómni- a regnat;

Dantque Cre-a-tó-ri cuncta cre-á-ta pre-cem. Salve.

4. Christe, sa-lus re-rum, bone Cóndi-tor atque Red-émptor,

U-ni-ca pro-gé-ni-es ex De-i-tá-te Patris. Salve.

5. Qui genus humá-num cernens mersíssse pro-fundo, Ut

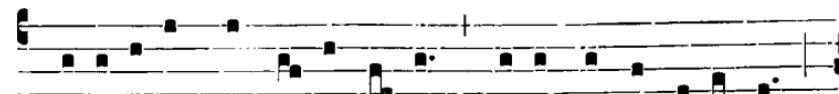
hóminem e-rí-pe-res, es quoque factus homo. Salve.

6. Fúne-ris exséqui-as pá-te-res vi-tæ auctor et or-bis;

Intras mor-tis i-ter, dando sa-lú-tis o-pem. Salve.

7. Trísti-a cessé-runt inférnæ víncu-la le-gis, Expavít-

que cha-os lúmi-nis o-re premi. Salve.

8. Pol-lí-ci-tam sed redde fi-dem, pre-cor, alma po-té-stas :

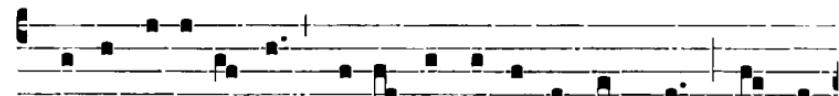
Tér-ti-a lux réd-i-it, surge sepúlte me-us. Salve.

9. Non de-cet ut húmi-li túmu-lo tu-a membra tegán-

tur, Non pré-ti-um mundi ví-li-a saxa premant. Salve.

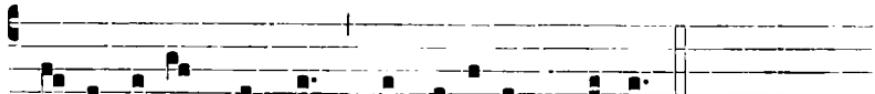
10. Solve ca-te-ná-tas infér-ni cárce-ris umbras, Et ré-

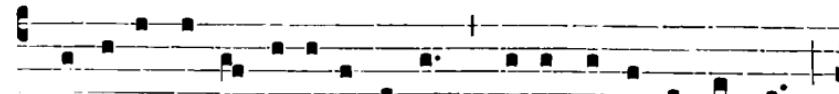
vo-ca sursum quidquid ad ima ru-it. Salve.

11. Redde tu-am fá-ci-em, vi-de-ant ut sé-cu-la lu-men;

Redde di-em qui nos, te mo-ri-énte, fu-git. Salve.

12. Infe-rus insa-tu-rabí-li-ter cava gúttu-ra pandens,

Qui rápu- it semper, fit tu- a præda, De- us. Salve.

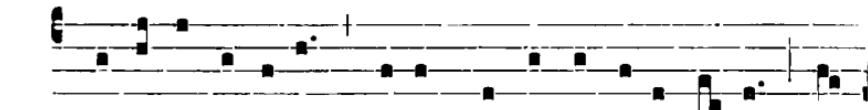
13. Rex sacer, ecce tu- i rádi- at pars magna tri- úmphi,

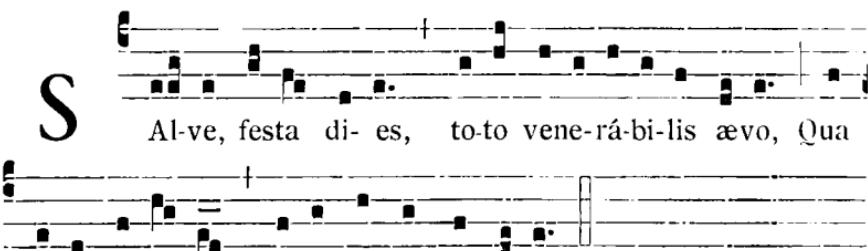
Cum pu- ras á-nimas sacra lavágra be- ant. Salve.

14. Cándi-dus egré-di-tur ní- ti-dis exér-ci- tus undis, At-
que ve-tus ví- ti- um purgat in amne novo. Salve.

15. Fulgéntes á-nimas vestis quoque cándi-da signat, Et
grege de ní- ve- o gáudi- a pastor habet. A-men.

SAl-ve, festa di- es, to-to vene-rá-bi-lis ævo, Qua-

De- us inférnum vi-cit et astra tenet.

Antiphona ad B. Mariam Virginem.

I

E-gí-na cæ-li * læ-tá-re, alle-lú- ia : qui- a quem
 me-ru- í-sti portá-re, al-le-lú- ia : re-surréxit sic-ut di-xit,
 al-le-lú-ia : o- ra pro no- bis De- um, al-le-lú- ia.

V. Post partum, Virgo invioláta permansísti, allelúa.

R. Dei Génetrix, intercéde pro nobis, allelúa.

Orémus

Oratio

Grátiām tuām, quæsumus, Dómine, méntib⁹ nostris infúnde : †
 ut qui, ángelo nuntiánte, Christi Fílli⁹ tui incarnatióne cognóvimus, * per passiónem ejus et crucem ad resurrectiōnis glóriam perducámur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.
 R. Amen.

AD MISSAM DIEI

Statio ad sanctam Mariam maiorem

Antiphona ad introitum iv

R

ESURRÉXI, * et adhuc te-cum sum,

al- le- lú- ia : po- su- í-sti su- per me ma-

num tu- am, al- le- lú- ia : mi- rá- bi- lis fa-

cta est sci- én- ti- a tu- a, alle- lú- ia,

al- le- lú- ia. Ps. Dómi-ne, pro-básti me et co-gnovísti

me : * tu cogno-vísti sessi- ónem me- am, et re-surrecti- ó-

nem me- am. Gló-ri- a Patri. E u o u a e.

Kýrie, eléison, 400, *vel ut sequitur* :

IV

Y- ri- e, * e-lé- i-son. Ký- ri- e,
 e-lé- i-son. Ký- ri- e, e-lé- i-
 son. Chri- ste, e-lé- i-son. Christe,
 e-lé- i-son. Chri- ste, e-lé- i-
 son. Ký- ri- e, e-lé- i-son. Ký- ri-
 e, e-lé- i-son. Ký- ri- e, *
 e-lé- i-son. Ký- ri- e, e-lé- i-son.

Glória in excélsis, 400, *vel ut sequitur* :

I

G Ló- ri- a in excélsis De- o. Et in terra pax ho-

mí- ni- bus bonæ vo- luntá- tis. Laudámus te. Be-ne-
 dí-cimus te. Ado- rámus te. Glo-ri- fi-cá- mus te. Grá-ti- as
 á-gimus ti- bi propter ma-gnam gló- ri- am tu- am.
 Dómi-ne De- us, Rex cæ- léstis, De- us Pa-ter omní-pot- ens.
 Dó- mi-ne Fi- li u-ni- gé- ni-te Ie-su Chri-ste. Dómi-
 ne De- us, Agnus De- i, Fí- li- us Pa-tris. Qui tol-
 lis peccá-ta mundi, mi-se- ré- re no- bis. Qui tol- lis pec-
 cá-ta mundi, súsci-pe depre-ca-ti- ó-nem nostram. Qui se-
 des ad déx-te-ram Pa- tris, mi-se- ré- re no- bis. Quó-ni- am

tu so-lus sanctus. Tu so-lus Dómi-nus. Tu so-lus Al-tís-simus, Ie-su Chri-ste. Cum Sancto Spí-ri-tu in gló-ri-a De-i Pa-tris. A-men.

Oratio

Deus, qui hodiérra die per Unigénitum tuum, æternitatis nobis áditum devicta morte reserásti : * vota nostra, quæ præveniéndo aspirás, étiam adiuvándo proséquere. Per eúndem Dóminum.

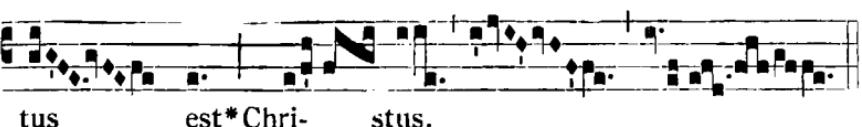
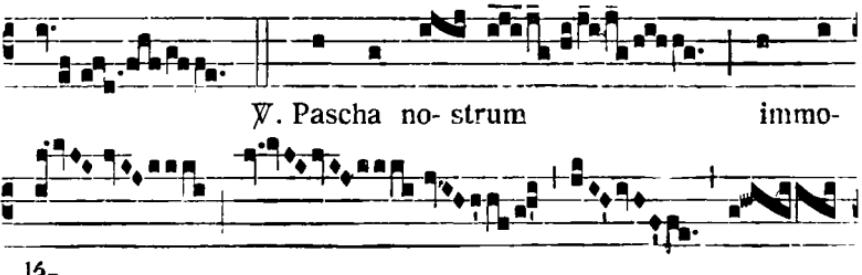
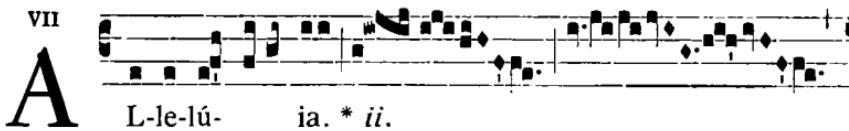
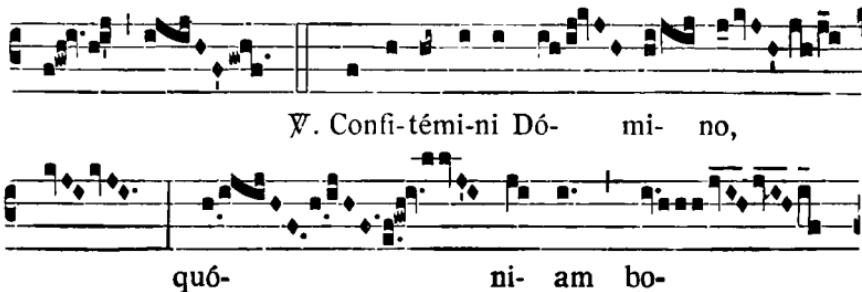
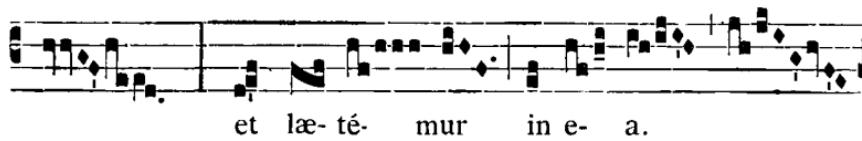
Lectio Epistolæ beati Pauli apostoli ad Corinthios
1 Cor. 5, 7-8

Fratres : Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérso, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epulémur : non in ferménto véteri, neque in ferménto malitiæ, et nequitiæ : sed in ázymis sinceritatis et veritatis.

Graduale

Ps. 117, 24 et 1

II
Hec di-es, * quam fe-cit
Dó-mi-nus : exsul-té-mus,

Non repetitur Allelúa, sed statim additur :

Seq.

I
V

Ictimæ paschá-li laudes * ímmo-lent christi-áni.

Agnus redémit oves : Christus ínno-cens Patri re-conci-

li-ávit pecca-tó-res. Mors et vi-ta du-élo confli-xé-re

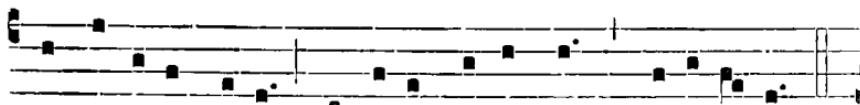
mi-rándo : dux vi-tæ mórtu-us, regnat vivus. Dic no-bis,

Ma-ri-a, quid vi-dísti in vi-a? Sepúlercum Christi vivén-

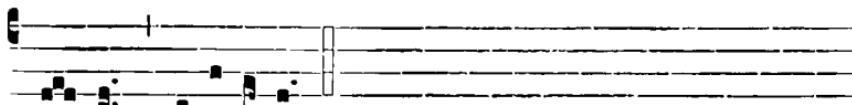
tis, et gló-ri-am vi-di re-surgéntis : Ángé-li-cos testes,

sudá-ri-um, et vestes. Surréxit Christus spes me-a : præ-

cé-det su-os in Ga-li-ké-am. Scimus Christum surre-xísse

a mórtu- is ve-re : tu no-bis, victor Rex, mi-se-ré-re.

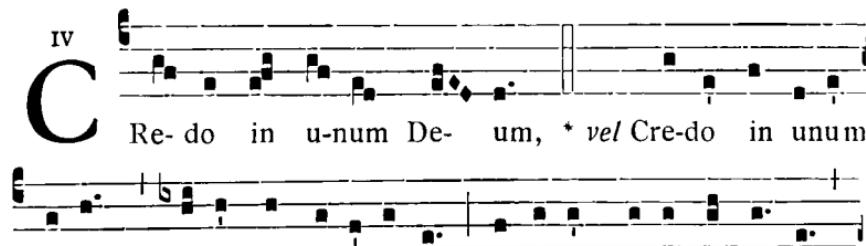
A-men. Alle-lú-ia.

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum, 16, 1-7

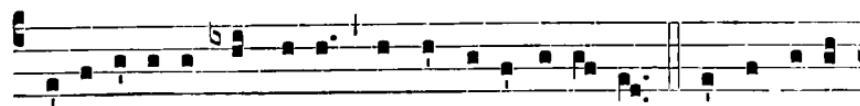
In illo témpore : María Magdaléne, et María Iacóbi, et Salóme emérunt arómata, ut veniéntes úngerent Iesum. Et valde mane una sabbatórum, véniant ad monuméntum, orto iam sole. Et dicébant ad ívicem : « Quis revólvet nobis lápidem ab óstio monuménti ? » Et respiciéntes vidérunt revolútum lápidem. Erat quippe magnus valde. Et introëúntes in monuméntum vidérunt iúvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, et obstupuérunt. Qui dicit illis : « Nolíte expavéscere : Iesum quáeritis Nazarénum, crucifixum : surréxit, non est hic, ecce locus ubi posuérunt eum. Sed ite, dícite discípulis eius et Petro, quia præcédit vos in Galiláeum : ibi eum vidébitis, sicut dixit vobis ».

Credo I ut in dominica II Passionis, vel Credo V ut sequitur :

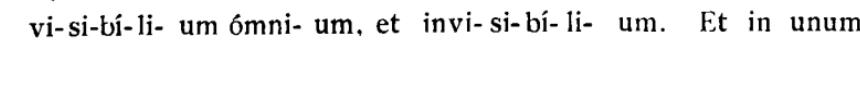
Credo V

Re-do in u-num De- um, * vel Cre-do in unum

De- um, * Patrem omni-pot-éntem, factó-rem cæli et terræ.

vi-si-bí-li- um ómni- um, et invi- si- bí- li- um. Et in unum

Dómi-num Ie-sum Christum, Fí-li- um De- i u-nigé-ni-tum.

Et ex Patre na-tum ante ómni- a sáecu- la. De- um de

De- o, lumen de lúmi-ne, De- um ve-rum de De- o ve- ro.

Gé-ni-tum, non factum, consubstanti- á-lem Patri : per quem

ómni- a facta sunt. Qui propter nos hómi-nes et propter

nostram sa-lú- tem descéndit de cæ- lis. Et incarnátus est

de Spi- ri-tu Sancto ex Ma-rí- a Virgi- ne : Et ho-mo

factus est. Cru-ci-fí-xus ét-i- am pro no-bis : sub Pónti- o

Pi-lá-to passus, et se-púltus est. Et re-surré-xit térti- a

di- e, se-cúndum Scriptú- ras. Et ascéndit in cælum :
se-det ad déxte-ram Patris. Et í-te-rum ventú-rus est cum
gló-ri- a, iu-di-cá-re vi-vos et mórtu- os : cu-ius regni non
e-rit fi- nis. Et in Spí-ri-tum Sanctum, Dómi-num, et vi-vi-
fi-cántem : qui ex Patre Fi-li- óque pro-cé-dit. Qui cum
Patre et Fi-li- o simul ado-rá-tur, et conglo-ri- fi-cá-
tur : qui lo-cú-tus est per Prophé- tas. Et unam sanctam
cathó-li-cam et apostó- li-cam Ecclé-si- am. Confi-te- or
unum baptísma in remissi- ó-nem pecca- tó-rum. Et ex-

spécto re-surrecti- ó-nem mortu- ó-rum. Et vi-tam ventú-ri
sáecu-li. ** A-men.

Antiphona ad offertorium *Ps. 75, 9-10*

II

TEr-ra * tré-mu- it et qui- é- vit,
dum re-súrge-ret in iu-dí- ci-o De- us,
al- le- lú- ia.

Secreta

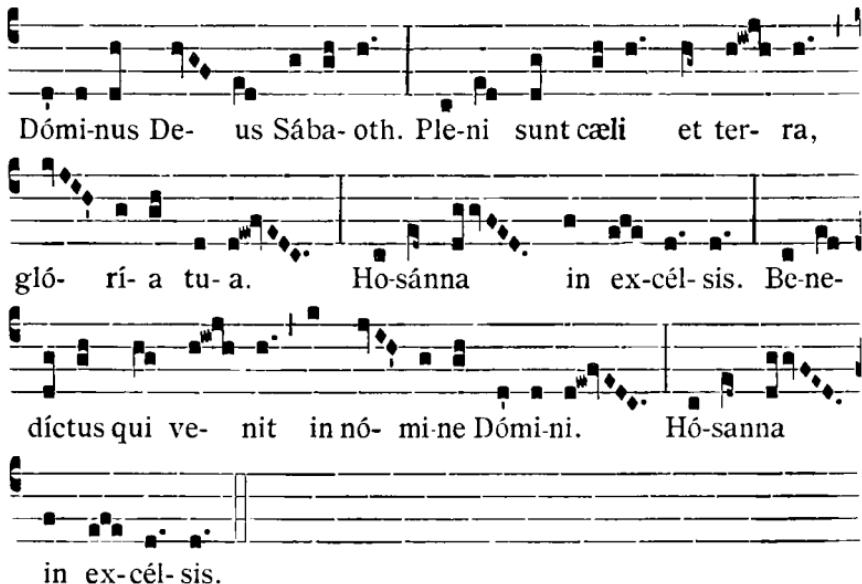
Súscipe, quásumus, Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum : ut paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, profícient. Per Dóminum.

Præfatio, 405, sed dicitur : in hac potíssimum die.

Sanctus, 406, vel ut sequitur :

I

SAn- ctus, * San- ctus San- ctus

INFRA ACTIONEM

Communicántes, et diem sacratíssimum celebrántes Resurrecciónis Dómini nostri Iesu Christi secúndum carnem : sed et memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper Virginis Maríæ, Genetrícis eiúsdem Dei et Dómini nostri Iesu Christi : sed et beatórum Apostolórum ac Mártyrum tuórum, Petri et Pauli, Andréæ, Iacóbi, Ioánnis, Thomæ, Iacóbi, Philíppi, Bartholoméi, Matthæi, Simónis et Thaddæi : Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Ioánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni : et ómnium Sanctórum tuórum; quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. *Jungit manus.* Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Tenens manus expansas super oblata, dicit :

Hanc ígitur oblationem servitútis nostræ, sed et cunctæ familiæ tñæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignátus es ex aqua et Spíritu Sancto, tríbuens eis remissiónem ómnium peccatórum, quásumus, Dómine, ut plácatus accípias : diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab

ætérla damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum iúbeas grege numerári. *Iungit manus.* Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Quam oblationem, etc., ut in Canone missæ.

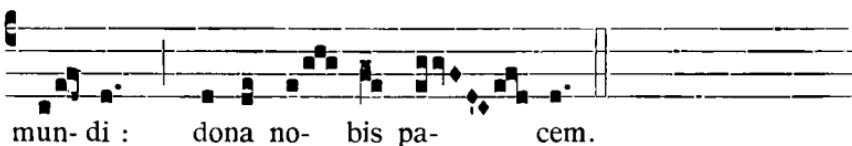
IV

A -gnus De- i, * qui tol-lis peccá- ta mun- di : mi-se-
ré- re no- bis. Agnus De- i, * qui tol-lis peccá-
ta mun- di : mi-se-ré- re no- bis. Agnus De- i, *
qui tol-lis peccá- ta mun- di : do-na no- bis pa- cem.

Vel ad libitum :

IV

A -gnus De- i, * qui tol- lis peccá-ta
mun- di : mi-se-ré- re no- bis. Agnus De- i, * qui
tol- lis pec-cá-ta mun- di : mi-se-ré- re no- bis.
Agnus De- i, * qui tol- lis pec-cá-ta

Antiphona ad communionem *1 Cor. 5, 7-8*

VI

P Ascha nostrum * immo-lá-tus est Chri-

stus, al-le-lú- ia : í-ta- que e-pu- lé-

mur in á- zy- mis since- ri- tá-tis et ve-ri- tá- tis,

alle- lú- ia, alle- lú- ia, alle- lú- ia.

Postcommunio

Spíritum nobis, Dómine, tuæ caritatis infúnde : † ut quos sacraméntis paschálibus satiásti, * tua fáciás pietate concórdes. Per Dóminum.

Et diaconus, vertens se ad populum, [seu ipse sacerdos], cantat :

VIII

I - te, missa est, alle-lú- ia, alle- lú- ia.
De- o grá- ti- as, alle-lú- ia, alle- lú- ia.

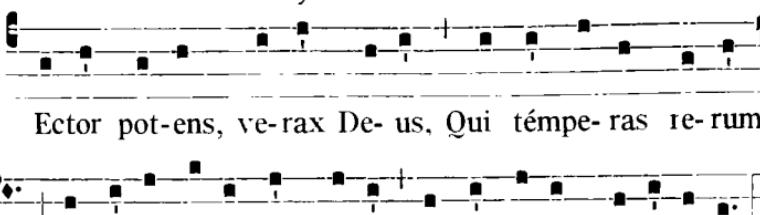
* Ad benedictionem pontificalem, 414.

AD SEXTAM

V. Deus, in adiutorium, 421.

Hymnus

VIII

vi-ces. Splendó-re mane ínstru- is. Et ígni-bus me-rí-di- em.

Exstíngue flamas lítium,
Aufer calórem nóxiūm,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.

Amen.

Ant.

VIII c

- rat au- tem * aspéctus e- ius sic- ut ful- gur :

vestiménta e- ius sic- ut nix, al-le- lú- ia, al-le- lú- ia.

E u o u a e.

Psalmus

Pórtio mea, Dómine, * dixi
custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam
in toto corde meo : * miserére
mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas : * et
convérsti pedes meos in testi-
mónia tua.

Parátus sum, et non sum
turbátus : * ut custódiam man-
dáta tua.

Funes peccatórum circum-

pléxi sunt me : * et legem tuam non sum oblitus.

Média nocte surgébam ad confitendum tibi, * super iudicia iustificationis tuae.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te : * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua, Dómine, plena est terra : * iustificationes tuas doce me.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper : * et in sácula sacerdórum. Amen.

Bonitátem fecísti cum servo tuo, Dómine, * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplinam, et scíentiam doce me : * quia mandátis tuis créddi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui : * propterea eloquium tuum custodívi.

Bonus es tu : * et in bonitáte tua doce me iustificationes tuas.

Multiplicáta est super me iniquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego vero legem tuam meditáatus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam iustificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri et argénti.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper : * et in sácula sacerdórum. Amen.

Manus tuae fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia áequitas iudicia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndum eloquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratioñes tuae, et vivam : * quia lex tua meditatio mea est.

Confundántur supérbi, quia iniúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te : * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in iustificatióibus tuis, * ut non confúndar.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper : * et in sácula sacerdórum. Amen.

Anti-
phona

E-rat au- tem aspéctus e- ius sic- ut ful- gur :

vestiménta e- ius sic-ut nix, al-le- lú- ia, al-le-lú- ia.

Capitulum

*1 Cor. 5, 8***I**taque epulémur : † non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiae et nequitiæ, * sed in ázymis sinceritatis et veritatis.

V. Hæc dies quam fecit Dóminus, allelúia.

R. Exsultémus et lætémur in ea, allelúia.

Oratio ut infra, 448.

AD NONAM

V. Deus, in adiutorium, 421.

Hymnus

VIII

E-rum, De- us, tenax vi-gor, Immó-tus in te pér-

ma-nens, Lu-cis di- úrnæ témpo-ra Succéssi-bus de-térmí-nans.

Largíre clarum véspera,
 Quo vita nusquam décidat,
 Sed prémium mortis sacrae
 Perénnis instet glória.

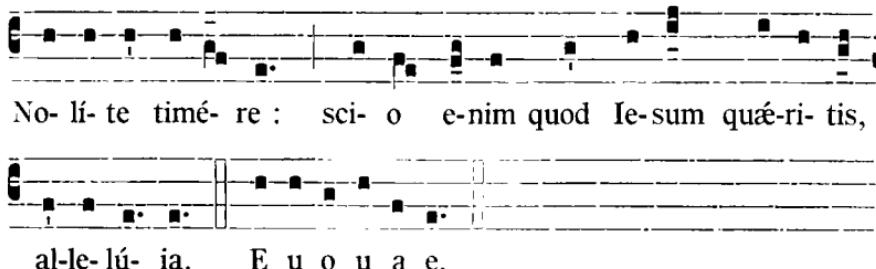
Præsta, Pater piíssime,
 Patríque compar Unice,
 Cum Spíritu Paráclito
 Regnans per omne sǽculum.
 Amen.

Ant.

VIII G

Espóndens autem án-ge-lus * di-xit mu- li- é-ri-bus :

R

No lí-te timé-re : sci-o e-nim quod Ie-sum quae-ri-tis,
al-le-lú-ia. Eu o u a e.

Psalmus

Defecit in salutare tuum
ánima **mea** : * et in
verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in eló-
quium **tuum**, * dicéntes : Quan-
do consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in
pruína : * iustificatiónes tuas
non *sum oblítus*.

Quot sunt dies servi **tui**? *
quando fácies de persequéntibus
me iudícium?

Narravérunt mihi iníqui fabu-
latiônes : * sed non *ut lex tua*.

Omnia mandáta tua véritas : *
iníque persecúti sunt me, *ád-
iuva* me.

Paulo minus consummavé-
runt me in **terra** : * ego autem
non derelíqui **mandáta tua**.

Secúndum misericórdiam tu-
am vivífica me : * et custódiam
testimónia *oris tui*.

Glória Patri, et **Fílio**, * et
Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et
nunc, et **semper**, * et in sácula
sæculórum. Amen.

In aetérnum, **Dómine**, * ver-
bum tuum pérmanet *in
cælo*.

In generatióne et generatió-
nenm véritas **tua** : * fundásti
terram, et pérmanet.

Ordinatióne tua persevérat
dies : * quóniam ómnia sérviunt
tibi.

Nisi quod lex tua meditatio
mea est : * tunc forte periíssem
in humilitáte **mea**.

In aetérnum non oblíviscar
iustificatiónes **tuas** : * quia in
ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum **me**
fac : * quóniam iustificatiónes
tuas *exquisívi*.

Me exspectavérunt peccatóres
ut pérderent **me** : * testimónia
tua *intelléxi*.

Omnis consummatiónis vidi
finem : * latum mandátum **tuum**
nimis.

Glória Patri, et **Fílio**, * et
Spirítui Sancto.

Sicut erat in principio, et
nunc, et **semper**, * et in sácula
sæculórum. Amen.

Quómodo diléxi legem tuam, **Dómine!** * tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudéntem me fecisti mandáto tuo : * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi : * quia testimónia tua meditatio mea est.

Super senes intelléxi : * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos : * ut custódiam verba tua.

A iudiciis tuis non declinávi : * quia tu legem posuísti mihi.

Quam dulcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi : * propterea odívi omnem viam iniquitatis.

Glória Patri, et Fílio. * et Spíritui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sǽculórum. Amen.

Anti-
phona

Respónsens autem ánge-lus di-xit mu-li-é-ri-bus :

No-lí-te timé-re : sci-o e-nim quod Ie-sum quæ-ri-tis,
al-le-lú-ia.

Capitulum

Coloss. 3, 1-2

Si consurrexistis cum Christo, ¶ quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens : * quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram.

V. Hæc dies quam fecit Dóminus, allelúia.

R. Exsultémus et lætémur in ea, allelúia.

Oratio

Deus, qui hodiérana die per Unigénitum tuum æternitatis nobis aditum devicta morte reserásti : ¶ vota nostra, quæ præveniendo aspíras, * étiam adiuvándo proséquere. Per eúndem Dñum.

AD VESPERAS

D

E-US, in adiu-tó-ri- um me- um inténde.

R. Dómi-ne, ad adiuvándum me festí-na Gló-ri- a Patri,

et Fí-li- o, et Spi- ri- tu- i Sancto. Sic-ut e-rat in princí-

pi- o, et nunc, et semper, et in sá-e-cu-la sæ-cu-ló- rum.

Amen. Al-le-lú- ia.

i antiphona VIII G

A

N-ge-lus autem Dó- mi-ni * descéndit de cæ- lo,

et accé- dens revólvit lá-pi-dem, et se-débat super e- um,

alle-lú- ia, alle-lú- ia.

Psalmus 109

D I-xit Dómi-nus Dómi-no **me-** o : * Se-de a *dextris*
me- is.

2. Donec ponam inimícos **tuos**, * scabéllum *pedum tuórum*.
3. Virgam virtútis tuæ emítte Dóminus ex **Sion** : * domináre in médio inimicórum *tuórum*.
4. Tecum principiúm in die virtútis tuæ in splendóribus **sanctórum** : * ex útero ante luciferum *génui te*.
5. Iurávit Dóminus, et non pænitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérmum secúndum órdinem *Melchísedech*.
6. Dóminus a dextris **tuis**, * confrégit in die iræ *suæ reges*.
7. Iudicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in *terra multórum*.
8. De torrénte in via **bibet** : * proptérea exaltábit **caput**.
9. Glória Patri, et **Fílio**, * et *Spirítui Sancto*.
10. Sicut erat in principio, et nunc, et **semper**, * et in sácula sáculórum. Amen.

Anti-phona

Ange-lus autem Dó- mi-ni descéndit de cæ- lo,
 et accé- dens revólvit lá-pi-dem, et se-dé-bat super e- um.
 alle-lú- ia, alle-lú- ia.

2 ant.

vii c

E

T ecce terræmó-tus * factus est magnus : ánge-
lus e-nim Dómi-ni descéndit de cæ-lo, alle- lú- ia.

Psalmus 110

C

On-fi-té-bor ti-bi, Dómine, in to-to cor-de me- o : *
in consí-li- o iustó-rum et congre-ga- ti- ó- ne.

Flexa : su- ó-rum, †

2. Magna ópera Dómini : * exquisítá in omnes voluntátes eius.
3. Conféssio et magnificéntia opus eius : * et iustitia eius manet in sǽculum sǽculi.
4. Memóriam fecit mirabílum suórum, † misericors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.
5. Memor erit in sǽculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo :
6. Ut det illis hereditátem géntium : * ópera mánum eius véritas et iudícium.
7. Fidélia ómnia mandáta eius : † confirmáta in sǽculum sǽculi : * facta in veritáte et æquitáte.
8. Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.
9. Sanctum et terríbile nomen eius : * inítium sapiéntiae timor Dómini.

10. Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio eius manet in sáculum sáculi.

11. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

12. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula sáculórum. Amen.

Anti-
phona

Et ecce terræmó- tus factus est magnus : ánge-

lus e-nim Dómi-ni descéndit de cæ-lo, alle- lú- ia.

3 ant.
VIII c

E

rat au-tem * aspéctus e-ius sic- ut ful-gur : vesti-

ménta e- ius sic-ut nix, alle- lú- ia, alle- lú- ia.

Psalmus 111

B

E- á-tus vir qui timet Dómi-num : * in mandá-tis

e- ius vo-let ni- mis. Flexa : cómmo-dat +

2. Potens in terra erit semen eius : * generátió rectórum benedicétur.

3. Glória et divitiæ in domo eius : * et iustítia eius manet in sáculum sáculi.

4. Exórtum est in ténebris lumen **r**ectis : * misericors, et miserátor, et iustus.

5. Iucúndus hómo qui miserétur et cómodat, † dispónet sermones suos in iudício : * quia in ætérnum non commovébitur.

6. In memória ætérna erit iustus : * ab auditóne mala non timébit.

7. Parátum cor eius speráre in Dómino, † confirmátum est cor eius : * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

8. Dispérsit, dedit paupéribus : † iustitia eius manet in sǽculum sǽculi : * cornu eius exaltábitur in glória.

9. Peccátor vidébit, et irascétur, † déntibus suis frémet et tabescet : * desidérium peccatórum períbit.

10. Glória Patri, et Fílio, * et Spiritui Sáncto.

11. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sǽculórum. Amen.

Anti- phona

E-rat au- tem aspéctus e-ius sic- ut ful- gur : vesti-
ménta e- ius sic-ut nix, alle- lú- ia, alle-lú- ia.

4 ant.
VIII G

R

Espóndens autem an-ge- lus * di-xit mu- li- é- ri-
bus : No-lí-te timé- re : sci- o e-nim quod Ie-sum quæ- ri- tis
alle-lú- ia.

Psalmus 112

LAudá-te, pú-e-ri, Dómi-num : * laudá-te *nomen***Dómi-ni.**

2. Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque
in sáeculum.

3. A solis ortu usque ad occásum, * laudáibile *nomen Dómini*.

4. Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cælos
glória eius.

5. Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et
humília respicit in cælo et in terra?

6. Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :

7. Ut collocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli
sui.

8. Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórū
lætántem.

9. Glória Pátri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.

10. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sácula
sæculórū. Amen.

**Anti-
phona**

Respónsens autem an-ge-lus di-xit mu-li-é-ri-

bus : No-lí-te timé-re : sei-o e-nim quod Ie-sum quæ ri-tis,

alle-lú-ia.

Capitulum

i Cor. 5, 7

Fratres : Expurgáte vetus ferméntum, † ut sitis nova conspér-sio, sicut estis ázymi. * Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus.

Rg. br.

vi

S

Urré-xit Dó-mi-nus ve-re, * Alle-lú-ia, al-

le-lú-ia. Surré-xit. V. Et appáru-it Si-mó-ni.

* Alle-lú-ia. V. Gló-ri-a Patri, et Fí-li-o, et Spi-ri-

tu-i Sancto. Surré-xit.

Tonus simplex

Rg. br.

vi

S

Urré-xit Dómi-nus ve-re, * Alle-lú-ia, alle-lú-ia.

Surré-xit. V. Et appáru-it Simó-ni. * Alle-lú-ia. V. Gló-ri-a

Patri, et Fí-li-o, et Spi-ri-tu-i Sancto. Surré-xit.

Hymnus

VIII

A

D cenam Agni pró-vi-di, Et sto- lis albis cándi-

di. Post tránsi-tum ma-ris Rubri, Christo ca-námus prínci-pi.

Cuius corpus sanctíssimum,
In ara crucis tórridum,
Cruóre eius róseo
Gustándo vívimus Deo.

Protécti Paschæ véspera
A devastánte angelo,
Erépti de duríssimo
Pharaónis império.

Iam Pascha nostrum Christus
est,
Qui immolátus Agnus est,
Sinceritatis ázyma,
Caro eius obláta est.

O vere digna hóstia,
Per quam fracta sunt tártara,

Redémpta plebs captiváta,
Réddita vitæ præmia.

Consúrgit Christus túmulo,
Victor redit de bárathro,
Tyránum trudens vínculo,
Et paradísum réserans,

Quásumus, auctor ónnium,
In hoc pascháli gáudio,
Ab omni mortis ímpetu
Tuum défende pópulum.

Glória tibi, Dómine,
Qui surrexísti a mórtuis,
Cum Patre et Sancto Spíritu,
In sempitérna sǽcula.

Amen.

X. Hæc di- es quam fe-cit Dómi-nus, alle- lú- ia.

I. Exsultémus et læ-témur in e- a, alle- lú- ia.

Ad Magnificat, antiphona III a

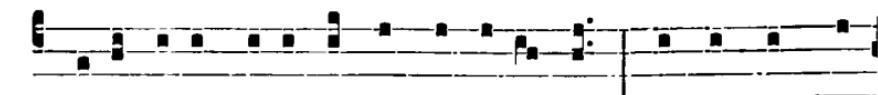
E T respi-ci- én- tes * vi- dé-runt revo-lú-tum lá-pi-
dem : e-rat quippe magnus valde, alle-lú- ia.

Canticum B. Mariæ Virginis

Lucas 1, 46-55

M Agní- fi- cat * á-nima me- a Dómi-num :
2. Et exsul-tá-vit spí- ri- tus me- us * in De- o sa- lu- tár-
me- o.

3. Qui- a respé-xit humi- li- tár- tem ancíllæ su- æ : * ecce e-nim
ex hoc be- á-tam me di- cent omnes ge-ne- ra- ti- ó-nes.

4. Qui- a fe-cit mi-hi magna qui pot-ens est : * et sanctum no-
men e-ius.

5. Et mi-se-ri-córdi- a e-ius a progé-ni- e in progé-ni- es *
ti-ménti-bus e- um..

6. Fe-cit pot-énti- am in bráchi- o su- o : * dispérsit supérbos
mente cordis su- i.

7. De-pó-su- it pot-éntes de se-de, * et exaltá-vit húmi-les.

8. E-su-ri- éntes implé-vit bo- nis : * et dí- vi- tes di-mí- sit
in-á-nes.

9. Suscé-pit Isra-ël, pú-e-rum su- um, * re-cordá-tus mi-se-ri-cór-
di- æ su- æ.

10. Sic-ut locú-tus est ad patres nostros, * Abraham, et sémi-ni
e-ius in sáecu-la.

11. Gló-ri- a Patri, et Fí- li- o, * et Spi-rí-tu- i Sancto.

12. Sic-ut e-rat in princí-pi- o, et nunc, et semper, * et in
sáecu-la sáe-cu-ló-rum. Amen.

Anti-
phona

Et respi-ci- én- tes vi-dé-runt revo-lú- tum lápi-

dem : e-rat quippe magnus valde, alle- lú- ia,

Supplicatio litaniæ

KY-ri- e, e- lé- i- son. R^g. Christe, e- lé- i- son.

Ky-ri- e, e- lé- i- son.

Oratio dominica

P

A-ter noster, qui es in cæ-lis : sancti-fi- cé-tur no-

men tu- um : advé-ni- at regnum tu- um : fi- at vo- lúntas

tu- a, sic-ut in cæ-lo et in terra : panem nostrum quo-ti-

di- á-num da no-bis hódi- e : et dimít-te no-bis dé-bi-ta no-

stra, sic-ut et nos dimít-timus de-bi-tó-ri- bus nostris : et ne

nos indú-cas in tenta-ti- ó-nem. R^g. Sed lí-be-ra nos a ma-lo.

Deinde dicitur ab hebdomadario :

D

Omi-nus vo-bís-cum. R̄. Et cum spí-ri- tu tu- o.

Orémus.

Oratio

Deus, qui hodiérna die per Unigénitum tuum æternitatis nobis áditum devicta morte reserásti : * vota nostra, quæ præveniéndo aspirás, étiam adiuvándo proséquere. Per eúndem.

V. Dóminus vobiscum.

R̄. Et cum spíritu tuo.

V. Bene-di-cámus Dómi-no, alle-lú- ia, alle- lú- ia.

R̄. De-o grá-ti- as, alle-lú- ia, alle- lú- ia.

Postea dicitur voce recta et paululum depressa :

V. Fidélium ánimæ per misericordiam Dei requiéscant in pace.

R̄. Amen.

[¶] *Si Officium pontificaliter peragatur, tunc non dicitur V. Fidélium, sed post V. Benedicámus Dómino, prælatus dat benedictionem, dicens : Sit nomen Dómini benedictum, etc, ut supra notatur, 414.*

*AD BENEDICTIONEM
SANCTISSIMI SACRAMENTI*

In expositione SS. Sacramenti

v
A D-ó-ro te devó-te, la-tens Dé-i-tas, Quæ sub his
 fi-gú-ris ve-re lá-ti-tas : Ti-bi se cor me-um to-tum súb-
 i-cit, Qui-a te contémplans to-tum dé-fi-cit.
 O memoriále mortis Dómini,
 Panis vivus vitam præstans | Jesu, quem velátum nunc
 hómini, adspício.
 Præsta mæ menti de te vívere.
 Et te illi semper dulce sápere. | Oro fiat illud quod tam sítio :
 Visu sim beátus tuæ glóriæ.
 Amen.

Sequentia, auctore Adamo a S. Victore

VII
S Alve, di-es di-é-rum gló-ri- a, Di-es fe-lix Christi
 victó-ri- a, Di-es di-gna iugi læ-tí-ti- a, Di-es prima.

2. Lux di-ví-na cæ-cis irrá-di- at, In qua Christus inférnum

spó-li- at, Mortem vin- cit, et re-concí-li- at Summis ima.

3. Sempí- térní Re-gis senténti- a Sub peccá-to conclú- sit

ómni- a, Ut infirmis supérrna grá-ti- a Subve-ní-ret.

4. De- i virtus et sa-pi- énti- a Tempe-rá-vit i- ram clemén-

ti- a, Cum iam mundus in præci-pí- ti- a To-tus i- ret.

5. Insul-tá-bat nostræ mi-sé- ri- æ Ve-tus hostis, auctor ma-

lí- ti- æ, Qui- a nulla spes e-rat vé-ni- æ De pec- cá-tis.

6. Despe- ránte mundo remé-di- um, Dum te né-rent cuncta

si- lénti- um, De-us Pa-ter emí-sit Fí-li- um Despe- rá-tis.

7. Prædo vo-rax, monstrum tartá-re-um, Carnem vi- dens nec

cavens láque-um, In la-téntem ru- ens a-cú-le- um, Adun-

cá-tur. 8. Digni-tá-tis prima condi-ti- o Re-formá- tur no-bis

in Fí-li- o, Cu-ius nova nos re-surrécti- o Conso- lá-tur.

9. Re-surré-xit li-ber ab ínfe-ris Restaurá-tor humá-ni géne-

ris, Ovem su- am repórtans húme- ris Ad supérrna.

10. Ange-ló-rum pax fit et hómi-num, Ple-ni-tú-do succréscit

órdi-num : Tri-umphántem laus de-cet Dómi-num, Laus æté-
na.

11. Harmo-ní-æ cæ-léstis pátri-æ Vox concórdet matris

Ecclé-si-æ : Alle-lú-ia frequéntet hó-di-e Plebs fi-dé-lis.

12. Tri-umphá-to mortis impé-ri-o, Tri-umphá-li fru-ámur

gáudi-o : In ter-ra pax et iu-bi-lá-ti-o Sit in cæ-lis.

A-men.

V. Surréxit Dóminus de sepúlcro, allelúia.

R. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúia.

Oratio

Spíritum nobis, Dómine, tuæ caritatis infúnde : † ut, quos sacraméntis paschálibus satiásti, * tua fárias pietáte con-córdes. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

*Ante benedictionem***T**

Antum ergo Sacraméntum Ve-ne-rémur cénu-i :

Et antíquum do-cuméntum Novo ce-dat rí-tu-i : Præstet

fi-des supplémentum Sénsu- um de-fectu-i. 2. Ge-ni-tó-

ri, Ge-ni-tóque Laus et iu-bi-lá-ti-o, Sa-lus, honor, vir-

tus quoque Sit et be-ne-dícti-o : Pro-ce-dénti ab utró-

que Compar sit laudá-ti-o. Amen.

*Post benedictionem*I
transpos.**T**

E-decet laus, * te decet hymnus, ti-bi gló-ri-a

De-o Patri et Fí-li-o, cum Sancto Spí-ri-tu, in sǽ-cu-

la sæcu-ló- rum. A- men.

AD COMPLETORIUM

Lector petit benedictionem, dicens : Iube, domne, benedicere.

Benedictio. Noctem quiétam et finem perféctum * concédat nobis Dóminus omnípotens. R̄y. Amen.

Lectio brevis

i. Petr. 5, 8-9

Fratres : Sóbrii estóte, et vigiláte : † quia adversárius vester diábolus, tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret : * cui resistite fortes in fide. Tu autem, Dómine, miserére nobis. R̄y. Deo grátias.

¶. Adiutoriū nostrum in nōmine Dómini.

R̄y. Qui fecit cælum et terram.

Et continuo fit examen conscientiæ per rationabile tempus protractum.

Deinde hebdomadarius facit confessionem.

Confítetor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli archángelo, beáto Ioánni Baptistæ, sanctis apóstolis Petro et Paulo, beáto patri nostro Benedícto, ómnibus sanctis, et vobis, fratres : quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere : *percutit sibi pectus ter, dicens : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa.*

Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem archángelum, beátum Ioánnem Baptistam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, beátum patrem nostrum Benedíctum, omnes sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondeat :

Misereártur tui omnípotens Deus, et, dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnām. R̄y. Amen.

Deinde repetit confessionem : et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta confessione a choro, hebdomadarius dicit :

Misereáter vestri omnípotens Deus, et, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam aetérnam. R^y. Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et misericors Dóminus.

R^y. Amen.

Extra chorum, si unus vel duo tantum recitent officium, et in choro monialium, semel tantum ac simul ab omnibus ita fit confessio :

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli archángelo, beáto Ioánni Baptístæ, sanctis apóstolis Petro et Paulo, beáto patri nostro Benedícto, et ómnibus sanctis, quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa.

Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem archángelum, beátum Ioánnem Baptístam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, beátum patrem nostrum Benedíctum, et omnes sanctos, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Deinde dicitur :

Misereáter nostri omnípotens Deus, et, dimíssis peccátis nostris, perdúcat nos ad vitam aetérnam. R^y. Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et misericors Dóminus. R^y. Amen.

Facta absolutione dicitur :

V. Convérte nos, Deus, salutáris noster.

R^y. Et avérte iram tuam a nobis.

V. Deus, in adiutorium, etc.

Psalmus 4

Cum invocárem exaudivit
me Deus iustítiae meæ : *
in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi ora-
tiónen meam.

Filió hóminum, úsquequo gra-
vi corde? * ut quid diligitis va-
nitátem et quærítis mendáciū?

Et scítote quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum, * Dóminus exáudiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolite peccáre : † quæ dícitis in córdibus vestris, * in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium iustitiae, † et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedísti lætitiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam et requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 90

Qui hábitat in adiutorio Altissimi, * in protectione Dei cæli commorábitur.

Dicet Dómino : Suscéptor meus es tu et refúgium meum : * Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápolis suis obumbrábit tibi : * et sub pennis eius sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas eius : * non timébis a timóre noctúrno.

A sagitta volánte in die, † a negótio perambulánte in ténebris : * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, † et decem míllia a dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis : * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * Altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam ángelis suis mandávit de te : * ut custódiant te in omnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te : * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis : * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiām eum : † cum ipso sum in tribulatióne : * erípiam eum et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133

Ecce nunc benedícite Dómi-
num, * omnes servi Dó-
mini :
Qui statis in domo Dómini, *
in átriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus
vestras in sancta, * et benedícite
Dóminum.

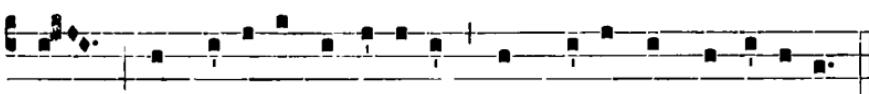
Benedícat te Dóminus ex
Sion, * qui fecit cælum et ter-
ram.

Hymnus

VIII

T

E lu-cis ante térmí-num, Re-rum Cre- á-tor pôsci-

mus, Ut só-li-ta cleménti-a Sis præsul ad custó-di- am.
Procul recédant sómnia, Præsta, Pater omnípotens,
Et nóctium phantásmata : Per Iesum Christum Dóminum,
Hostémque nostrum cóprime. Qui tecum in perpétuum
Ne polluántur córpora. Regnat cum Sancto Spíritu.
Amen.

Capitulum

Ier. 14, 9

Tu autem in nobis es, Dómine, † et nomen sanctum tuum
invocátum est super nos, * ne derelínguas nos, Dómine
Deus noster.

R/. Deo grátias.

¶. Custódi nos, Dómine, ut pupíllam óculi, allelúia.

R/. Sub umbra alárum tuárum prótege nos, allelúia.

Kýrie, éléison. Christe, éléison. Kýrie, éléison.

Pater noster *secreto usque ad*

¶. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R/. Sed líbera nos a malo.

¶. Dóminus vobíscum.

R/. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Vísita, quásumus, Dómine, habitatióne istam, et omnes
insídias inimíci ab ea longe repélle : † ángeli tui sancti
hábitent in ea, qui nos in pace custódiant : * et benedictio tua sit
super nos semper. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium
tuum : † Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti
Deus, * per ómnia sácula sáculórum. R̄. Amen.

¶. Dóminus vobíscum. R̄. Et cum spíritu tuo.

¶. Benedicámus Dómino. R̄. Deo grátias.

Benedictio

Benedícet et custódiat nos omnípotens et misericors Dóminus,
Pater, et Fílius, et Spíritus Sanctus. R̄. Amen.

Et non dicitur Fidélium ánime. sed immediate dicitur antiphona B. M. V.

Antiphona vi

R E-gí-na cæ- li, * læ-tá- re, al-le-

lú- ia : Qui a quem me- ru- ísti por-

tá- re, alle- lú- ia : Re-surré- xit, sic-ut di-xit, alle-

lú- ia : O- ra pro no- bis De- um, alle-

* lú- ia.

In cantu simplici, usu recepto

VI

R Egí-na cæ-li, * lætá-re, alle-lú- ia : Qui- a quem me-

ru- í-sti portá-re, alle-lú- ia : Re-surré-xit, sicut di-xit, al-

le- lú- ia : O-ra pro no-bis De- um, alle-lú- ia.

V. Gaude et lætáre, Virgo María, allelúa.

R. Quia surréxit Dóminus vere, allelúa.

Oréinus.

Oratio

Deus, qui per resurrectiōnem Fílliū tui Dómini nostri Iesu Christi, mundum lætificáre dignátus es : † præsta, quæsumus; ut per eius Genetricem Vírginem Maríam, * perpétuæ capiámus gáudia vitæ. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

V. Divínū auxíliū máneat semper nobíscum.

R. Et cum frátribus nostris abséntibus. Amen.

APPENDIX

DOMINICA RESURRECTIONIS

Ad Vigiliam paschalem

RENOVATIO PROMISSIONUM BAPTISMATIS IN LINGUA VERNACULA

In lingua gallica

En cette nuit très sainte, frères bien-aimés, la sainte Eglise notre mère, au souvenir de notre Seigneur Jésus-Christ mort et reposant au tombeau, veille avec amour, et célèbre sa résurrection glorieuse avec une joie débordante.

Or, selon l'enseignement de Saint Paul (*Rom. 6, 4-11*), « nous avons été mis au tombeau avec le Christ par le baptême qui nous plonge dans sa mort, et, de même que le Christ est ressuscité des morts, nous devons, nous aussi, vivre d'une vie nouvelle; nous le savons, le vieil homme que nous étions a été crucifié avec le Christ, pour que, désormais, nous ne soyons plus esclaves du péché. Aussi, prenons conscience que nous sommes morts au péché et vivants pour Dieu dans le Christ Jésus notre Seigneur ».

C'est pourquoi, frères bien-aimés, après avoir terminé l'entraînement du Carême, renouvelons les engagements du saint baptême, par lesquels autrefois nous avons renoncé à Satan et aux actes qu'il inspire, ainsi qu'au monde qui est ennemi de Dieu, et nous nous sommes engagés à servir Dieu fidèlement dans la sainte Eglise catholique.

Ainsi donc :

LE CÉLÉBRANT : Renoncez-vous à Satan?

TOUS : Nous renonçons.

LE CÉLÉBRANT : Renoncez-vous à toutes ses œuvres?

TOUS : Nous renonçons.

LE CÉLÉBRANT : Renoncez-vous à toutes ses séductions?

TOUS : Nous renonçons.

LE CÉLÉBRANT : Croyez-vous en Dieu, le Père tout-puissant, créateur du ciel et de la terre?

TOUS : Nous croyons.

LE CÉLÉBRANT : Croyez-vous en Jésus-Christ son Fils unique, notre Seigneur, qui est né et qui a souffert la passion?

TOUS : Nous croyons.

LE CÉLÉBRANT : Croyez-vous aussi en l'Esprit-Saint, à la sainte Eglise catholique, à la communion des Saints, à la rémission des péchés, à la résurrection de la chair et à la vie éternelle?

TOUS : Nous croyons.

LE CÉLÉBRANT : Et maintenant, tous ensemble, prions Dieu comme notre Seigneur Jésus-Christ nous a enseigné à prier :

TOUS : Notre Père...

LE CÉLÉBRANT : Et que le Dieu tout-Puissant, Père de notre Seigneur Jésus-Christ, qui nous a fait renaître par l'eau et l'Esprit-Saint, et qui nous a accordé la rémission de tout péché, nous garde encore par sa grâce dans le Christ Jésus notre Seigneur, pour la vie éternelle.

TOUS : AMEN.

(*Traduction française du Centre de Pastorale liturgique de Paris.*)

In lingua anglica

Holy Mother Church, dearest brethren, recalling in this most holy night the death and burial of our Lord Jesus Christ, in order to return his love is keeping vigil, and, celebrating his glorious resurrection, rejoices with great joy.

Since, as the Apostle teaches, we have been buried with Christ through baptism into death, so, as Christ rose again from the dead, we should live and move in newness of life. We know that our human nature as it was has been crucified with Christ, that henceforward we may not serve sin. Let us then think of ourselves as dead indeed to sin, but alive to God. In Christ Jesus our Lord.

So then, dearest brethren, now our Lenten time of training is over, let us renew the promises of Holy Baptism, by which once we renounced Satan and his works and also that world which is God's enemy, and promised to God faithful service in the Holy Catholic Church.

I ask you therefore :

PRIEST : Do you renounce Satan?

PEOPLE : We do renounce him.

PRIEST : And all his works?

PEOPLE : We do renounce them.

PRIEST : And all his pomps?

PEOPLE : We do renounce them.

PRIEST : Do you believe in God, the Father almighty, Creator of heaven and earth?

PEOPLE : We do believe.

PRIEST : Do you believe in Jesus Christ his only Son our Lord, who was born, and suffered?

PEOPLE : We do believe.

PRIEST : Do you also believe in the Holy Ghost, the Holy Catholic Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body, and life everlasting?

PEOPLE : We do believe.

PRIEST : And now let all of us together pray to God, in the prayer our Lord Jesus Christ has taught us :

PEOPLE : Our Father...

PRIEST : And may God almighty, Father of our Lord Jesus Christ, who has given us birth anew from water and the Holy Ghost and forgiven us our sins, himself preserve us by his grace in the same Christ Jesus our Lord unto eternal life.

PEOPLE : AMEN.

In lingua germanica

In dieser hochheiligen Nacht, geliebte Brüder, feiert die heilige Mutter Kirche den Tod und das Begräbnis unseres Herrn Jesus Christus. In dankbarer Liebe zu ihm hält sie Nachtwache. Und, seine glorreiche Auferstehung preisend, frohlockt sie in Freude.

Wie der Apostel lehrt, sind wir durch die Taufe mit Christus in seinen Tod begraben worden. Gleichwie aber Christus von den Toten auferstanden ist, so sollen auch wir in einem neuen Leben wandeln. Wir wissen, unser alter Mensch ist mit Christus ans Kreuz geschlagen worden, damit wir nicht mehr Knechte der Sünde seien. Betrachten wir uns denn als solche, die für die Sünde tot sind, für Gott aber leben — in Christus Jesus, unserm Herrn.

Darum, geliebte Brüder, nachdem die Übung der vierzig Tage vollendet ist, lasset uns nun die heiligen Taufversprechen erneuern, durch die wir einst dem Satan und seinen Werken — und auch der Welt, welche Gott widerstreitet, — abgeschworen haben und gelobt, in der heiligen katholischen Kirche Gott treu zu dienen.

PRIEST : Widersagt ihr dem Satan?

VOLK : Wir widersagen.

PRIEST : Und all seinen Werken?

VOLK : Wir widersagen.

PRIEST : Und all seinem Gepränge?

VOLK : Wir widersagen.

PRIEST : Glaubt ihr an Gott, den allmächtigen Vater, den Schöpfer des Himmels und der Erde?

VOLK : Wir glauben.

PRIEST : Glaubt ihr an Jesus Christus, seinen eingeborenen Sohn, unsern Herrn, der geboren wurde und gelitten hat?

VOLK : Wir glauben.

PRIEST : Glaubt ihr an den Heiligen Geist, an die heilige katholische Kirche, die Gemeinschaft der Heiligen, den Nachlass der Sünden, die Auferstehung des Fleisches und das ewige Leben?

VOLK : Wir glauben.

PRIEST : So lasset uns alle zu Gott beten, wie unser Herr Jesus Christus uns zu beten gelehrt hat :

VOLK : Vater unser...

PRIEST : Und der allmächtige Gott, der Vater unseres Herrn Jesus Christus, der uns wiedergeboren hat aus dem Wasser und dem Heiligen Geiste und uns Nachlass der Sünden gegeben, ER bewahre uns in seiner Gnade, in Christus Jesus unserm Herrn zum ewigen Leben.

VOLK : AMEN.

In lingua hispanica

Esta sacratísima noche, amadísimos hermanos, la santa Madre Iglesia, recordando la muerte y sepultura de nuestro Señor Jesucristo, se mantiene en vela devolviéndole amor por amor, y, celebrando su gloriosa resurrección, llena de gozo se alboriza.

Pero, como, según enseña el Apóstol, fuimos sepultados juntamente con Cristo por el bautismo para morir al pecado, de igual modo que Cristo resucitó de entre los muertos, así conviene que también nosotros caminemos en una vida renovada, sabiendo que nuestro hombre viejo ha quedado juntamente crucificado con Cristo para que no sirvamos más al pecado. Consideremos, pues, que ciertamente estamos nosotros muertos para el pecado, pero que vivimos para Dios en Jesucristo, Señor nuestro.

Por tanto, queridísimos hermanos, terminado el ejercicio de la cuaresma, renovemos las promesas del santo bautismo, con las que en otro tiempo renunciamos a Satanás y a sus obras, así como al mundo, que es enemigo de Dios, y dimos palabra de servir fielmente a Dios en la santa Iglesia católica.

Así, pues :

EL CELEBRANTE : ¿Renunciáis a Satanás?

TODOS : Renunciamos.

EL CELEBRANTE : ¿Y a todas sus obras?

TODOS : Renunciamos.

EL CELEBRANTE : ¿Y a todas sus pompas?

TODOS : Renunciamos.

EL CELEBRANTE : ¿Creéis en Dios, Padre todopoderoso, Criador del cielo y de la tierra?

TODOS : Creemos.

EL CELEBRANTE : ¿Creéis en Jesucristo, su único Hijo, nuestro Señor, que nació y padeció?

TODOS : Creemos.

EL CELEBRANTE : ¿Creéis en el Espíritu Santo, la santa Iglesia católica, la comunión de los santos, el perdón de los pecados, la resurrección de la carne y la vida perdurable?

TODOS : Creemos.

EL CELEBRANTE : Pues ahora juntamente a una roguemos a Dios como nuestro Señor Jesucristo nos enseñó a orar :

TODOS : Padre nuestro...

EL CELEBRANTE : Y Dios todopoderoso, Padre de nuestro Señor Jesucristo, que nos regeneró por medio del agua y del Espíritu Santo, y que nos concedió el perdón de los pecados, Él mismo nos conserve con su gracia en el mismo Jesucristo, Señor nuestro, para la vida eterna.

TODOS : AMEN.

In lingua lusitana

Nesta sacratissima noite, Irmãos caríssimos, a Santa Igreja, nossa Mãe, recordando a morte e sepultura de nosso Senhor Jesus Cristo, está em vigília para lhe retribuir o seu amor, e rejubila de alegria celebrando a sua gloriosa ressurreição.

E já que, como ensina o Apóstolo, nos sepultámos com Cristo pelo baptismo na morte, assim como Cristo ressuscitou de entre os mortos, assim nos cumpre caminhar em vida nova, sabendo que a nossa velha humanidade foi crucificada juntamente com Cristo, para nunca mais sermos escravos do pecado. Consideremos, pois, mortos para o pecado e vivos para Deus, em Jesus Cristo, Senhor nosso.

Por isso, Irmãos caríssimos, terminados os exercícios quaresmais, renovemos as promessas do santo baptismo, pelas quais outrora renunciámos a Satanás e às suas obras, bem como ao mundo, que é inimigo de Deus, e prometemos servir fielmente a Deus na santa Igreja católica.

Respondei, pois :

CELEBRANS : Renunciais a Satanás?

POPULUS : Renunciamos.

CELEBRANS : E a todas as suas obras?

POPULUS : Renunciamos.

CELEBRANS : E a todas as suas pompas?

POPULUS : Renunciamos.

CELEBRANS : Acreditais em Deus, Pai omnipotente, Criador do céu e da terra?

POPULUS : Acreditamos.

CELEBRANS : Acreditais em Jesus Cristo, seu único Filho, nosso Senhor, que nasceu e padeceu por nós?

POPULUS : Acreditamos.

CELEBRANS : Acreditais também no Espírito Santo, na santa Igreja católica, na comunicação dos santos, na remissão dos pecados, na ressurreição da carne e na vida eterna?

POPULUS : Acreditamos.

CELEBRANS : Então dirijamos agora todos as nossas preces a Deus, com a oração que nosso Senhor Jesus Cristo nos ensinou.

POPULUS : Pai nosso...

CELEBRANS : E Deus omnipotente, Pai de nosso Senhor Jesus Cristo, que nos regenerou pela água e pelo Espírito Santo, e que nos concedeu a remissão dos pecados, nos guarde com a sua graça, no mesmo Jesus Cristo nosso Senhor, para a vida eterna.

POPULUS : AMEN.

In lingua italica

Fratelli carissimi, in questa sacratissima notte, la santa Madre Chiesa ricordando la morte e la sepoltura di nostro Signor Gesù Cristo, con rinnovato amore per Lui sta in veglia; e celebrando la sua gloriosa Risurrezione sovrabbonda in letizia.

E poichè, secondo l'insegnamento dell'Apostolo, noi, per mezzo del battesimo, siamo stati sepolti con Cristo nella morte, come Cristo risuscitò dai morti, così anche noi dobbiamo camminare in novità di vita; ben sapendo che il nostro vecchio uomo è stato crocifisso con Cristo, affinchè non fossimo più schiavi del peccato. Riteniamoci, dunque, morti al peccato, e viventi in Dio, nel Signore nostro Gesù Cristo.

Perciò, fratelli carissimi, terminata ormai la preparazione quaresimale, rinnoviamo le promesse del santo battesimo, con le quali rinunziamo un giorno a Satana e alle sue opere, e al mondo che è nemico di Dio, e promettemmo di servire fedelmente al Signore nella santa Chiesa cattolica.

Pertanto :

SAC. : Rinunziate a Satana?

TUTTI : Rinunziamo.

SAC. : E a tutte le sue opere?

TUTTI : Rinunziamo.

SAC. : E a tutte le sue vanità?

TUTTI : Rinunziamo.

SAC. : Credete in Dio, Padre onnipotente, Creatore del Cielo e della terra?

TUTTI : Crediamo.

SAC. : Credete in Gesù Cristo, suo unico Figliolo, nostro Signore, che nacque e patì?

TUTTI : Crediamo.

SAC. : Credete nello Spirito Santo, la santa Chiesa cattolica, la comunione dei Santi, la remissione dei peccati, la risurrezione della carne, la vita eterna?

TUTTI : Crediamo.

SAC. : Ed ora preghiamo tutti insieme, come ci ha insegnato a pregare il Signor nostro Gesù Cristo :

TUTTI : Padre nostro...

SAC. : E Iddio onnipotente, Padre del Signor nostro Gesù Cristo, che ci ha rigenerato nell'acqua e nello Spirito Santo, e che ci ha concesso il perdono dei peccati, ci custodisca con la sua grazia nello stesso Gesù Cristo, Signor nostro, per la vita eterna.

TUTTI : COSÌ SIA.

In lingua neerlandica

Dierbare gelovigen : Onze Moeder de heilige Kerk herdenkt in deze hoogheilige nacht de dood en de begrafenis van onze Heer Jesus Christus en daarom houdt zij uit liefde tot Hem deze nachtwake; en nu zij Zijn glorievolle verrijzenis viert, is zij van blijdschap en vreugde vervuld.

Maar, zo leert ons de Apostel, wij zijn met Christus begraven door ons doopsel, dat ons deelachtig maakte aan Zijn dood; en daarom, zoals Christus uit de dood is opgestaan, zo moeten ook wij een nieuw leven leiden; wij weten immers, dat onze oude mens met Christus is gekruisigd, opdat wij voortaan geen slaaf meer zouden zijn van de zonde. Laten wij dus bedenken, dat wij dood zijn voor de zonde, maar leven voor God in Christus Jesus onze Heer.

Daarom, dierbare gelovigen — nu de veertigdaagse vasten voorbij is — nu willen wij de beloften van ons heilig doopsel hernieuwen; toen hebben wij verzaakt aan de satan en zijn werken, en aan de wereld, die de vijand is van God; en wij hebben beloofd, dat wij God in de heilige katholieke Kerk getrouw zouden dienen.

Daarom :

PRIESTER : Verzaakt gij aan de duivel?

GELOVIGEN : Ja, wij verzaken.

PRIESTER : Verzaakt gij aan al zijn werken?

GELOVIGEN : Wij verzaken.

PRIESTER : Verzaakt gij aan al zijn ijdelheden?

GELOVIGEN : Wij verzaken.

PRIESTER : Gelooft gij in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde?

GELOVIGEN : Wij geloven.

PRIESTER : Gelooft gij in Jesus Christus, Zijn enige Zoon, onze Heer, die geboren is en geleden heeft?

GELOVIGEN : Wij geloven.

PRIESTER : Gelooft gij ook in de Heilige Geest, in de heilige katholieke Kerk, in de gemeenschap der heiligen, de vergiffenis der zonden, de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven?

GELOVIGEN : Wij geloven.

PRIESTER : Laten wij dan gezamenlijk God bidden, zoals onze Heer Jesus Christus ons dat heeft geleerd :

GELOVIGEN : Onze Vader...

PRIESTER : Moge dan de almachtige God, de Vader van onze Heer Jesus Christus, die ons heeft doen herboren worden uit water en de Heilige Geest en die ons vergiffenis heeft geschenken van onze zonden, ons door Zijn genade bewaren ten eeuwige leven, in dezelfde Jesus Christus, onze Heer.

GELOVIGEN : AMEN.

TONI COMMUNES

I. Toni orationum

1. *Tonus solemnis*

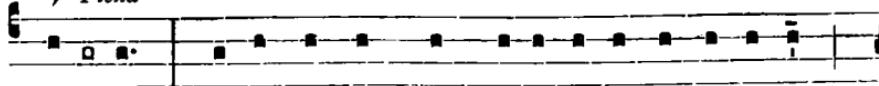
Hic tonus adhibetur pro omnibus orationibus missæ (præter orationem Super populum), sine distinctione ritus festivi vel ferialis; insuper pro omnibus orationibus quibus prævia est monitio Flectamus gēnua in quibuslibet functionibus.

Omnis clausula unico accentu constant, punctum vero cum duobus notis præparationis.

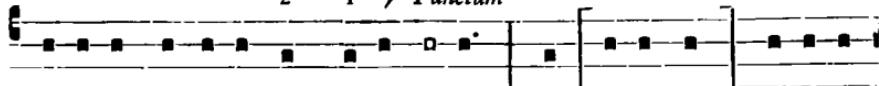
The musical notation is written on four-line staffs. The first measure begins with a large capital letter 'D'. The notes are represented by small squares. The second measure begins with 'Omi-nus vo-biscum.' followed by '[Pax vo-bis]. R. Et cum Spí-'. The third measure begins with 'ri-tu tu o.'

The musical notation continues on four-line staffs. The first measure begins with a large capital letter 'O'. The notes are represented by small squares. The lyrics are 'rémus. De-us, qui ho-di-érna di-e per Unigéni-tum'. The second measure continues with 'tu- um æ-terni-tá-tis no-bis ád-i-tum de-victa morte re-se-

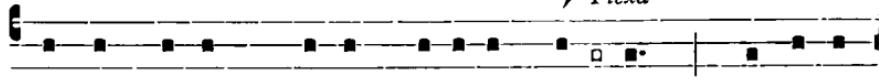
Toni communes

, Flexa

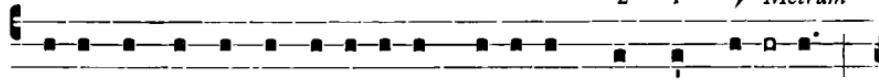
rá- sti : + vo-ta nostra, quæ præve-ni- éndo aspi- ras, *

2 1 , *Punctum*

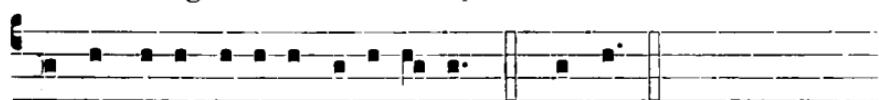
é- ti- am adiuván-do pro-séque-re. Per [e- úndem] Dómi-num

, Flexa

nostrum Ie-sum Christum Fí-li- um tu- um : + Qui te-cum

2 1 , *Metrum*

vi-vit et regnat in u-ni-tá-te Spí-ri-tus Sancti De- us :

per ómni- a sácu-la sácu-ló-rum. R̄. Amen.

In ipsa oratione fit flexa tantum, in fine primæ distinctionis.

Post flexam, tenor non statim, sed mediante unius toni intervallo, resumi debet.

Si oratio sit solito longior, ut aliquæ ex iis quæ dicuntur post lectiones in vigilia paschali, ut etiam multæ in pontificalibus functionibus (quæ post Flectámus génuæ in hoc tono sunt cantandæ) : flexa fieri potest in ipso corpore orationis semel vel pluries, prout fert textus.

Hic tonus adhibendus est quandocumque præcessit monitio :

O-rémus. Flectámus gé-nu-a. Le-vá-te. Pó-pu-lum

tu- um...

2. *Tonus simplex*

Hic tonus inservit pro orationibus ad aspersionem et benedictiones, et pro ceteris orationibus huiusmodi (præter illas quas præcedit monitio Flectámus génuá).

Insuper — ad solemnem processionem palmarum.

— *ad Laudes in Triduo sacro et ad Vespertas sabbati.*

— *ad pedum lotionem feria V in Cena Domini.*

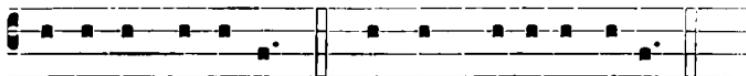
— *ad solemnem Actionem liturgicam feriae VI in Passione Domini et ad Vigiliam paschalem ante Missam (præter orationes quas præcedit monitio Flectámus génuá).*

— *ad omnes Horas minores et ad Completorium in die Paschæ.*

— *in benedictionibus Ssmi Sacramenti.*

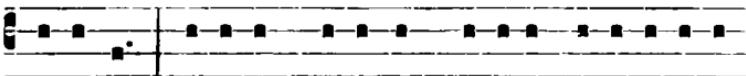
Omnis clausulae unico accentu constant, metrum vero cum duobus notis præparationis.

D

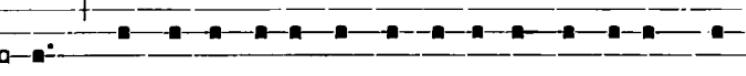
Omnis vo-biscum. R̄. Et cum spí-ri-tu tu-o.

O

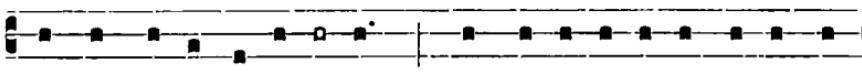

rémus. Vi-si-ta, quésumus, Dómine, ha-bi-ta-ti-ó-

nem istam, et omnes insí-di-as in-imí-ci ab e-a longe
, *Flexa*

re-pél-le : + Ange-li tu-i sancti há-bi-tent in e-a, qui
Metrum 2 1 ,

nos in pa-ce custó-di-ant; * et be-ne-dí-cti-o tu-a sit

Punctum

su-per nos sem-per. Per Dómi-num noструм Ie-sum Christum

Fí-li- um tu- um : † qui te-cum vi-vit et regnat in u-ni-tá-te
2 1 / /

Spí- ri-tus Sancti De- us, * per ómni- a sáecu-la sáecu-ló-rum.

I. Amen.

Punctum in fine orationis ante conclusionem fit regulariter per diapente. Ante R. Amen, punctum semper fieri debet in semiditono.

Flexa regulariter fieri debet in fine primæ distinctionis; omittitur tantum quando oratio est brevior. Metrum vero numquam omittendum est.

In orationibus quæ longiores sunt, ut in benedictionibus solemnibus, et in pontificalibus functionibus, alternantur flexa et metrum. Si vero textus in plures periodos dividatur, in fine cuiusque periodi fit punctum ut in fine orationis.

*N. B. — In hoc libro, orationes duplici notantur signo: cruce scilicet (†) et asterisco (*). In *tono simplici*, crux indicat locum flexæ, et asteriscus locum metri. In *tono solemni* flexa fieri debet ad crucem, et nihil de asterisco curandum. — Si crux desit, tunc in *tono simplici* non datur flexæ locus, sed metro tantum, in *tono autem solemni* fit flexa ad asteriscum.*

*Orationes quæ semper in *tono solemni* cantantur, ut puta post monitionem *Flectámus génuia*, notantur asterisco tantum.*

II. Tonus lectionis

Metrum et punctum unico accentu constant; conclusio vero, duplici accentu.

E

X tractá-tu sancti Augustí-ni super psalmos. Exáu-

di, De-us, o-ra-ti- ó-nem me- am, et ne despé-xe-ris depre-ca-

Metrum,

Punctum,

ti- ó-nem me- am : inténde mi-hi, et exáudi me... Sú-per-

Metrum,

est ut vi-de- ámus in quo ma-lo sit : + ... Contristá-tus sum,

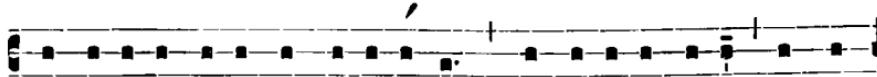
Punctum,

Clausula interrogativa

inquit,... et conturbá-tus sum. Ubi contristá-tus? u-bi

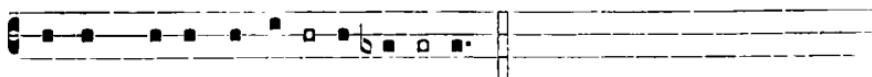
conturbá-tus? In ex-erci-ta-ti- ó-ne me- a, inquit. Hómi-nes

ma-los, quos pá-ti-tur, commemo-rá-tus est : + ... Omnis ma-lus

aut id-e-o vi-vit, ut corri-gá-tur; † aut id-e-o vi-vit, ut per

Conclusio, ,

il-lum bonus ex-er- ce- á- tur.

Clausulæ interrogativæ cantantur ut supra notatur, cum antepenultima syllaba semper in nota inferiore la, nullo habito respectu ad accentum. Sed si venerit interrogatio in fine lectionis, cum omittitur Tu autem, Dómine, servatur semper tonus conclusionis quasi non esset punctum interrogativum.

Ita feria VI in Passione et Morte Domini, ad Matutinum in fine VI lectionis cantatur :

ni-si quando clamástis : Cru-ci-fí-ge, cru-ci-fí-ge?

Quando finis lectionis annuntiat cantum sequentem, terminatur recta et protracta voce; ut fit in vigilia paschali post lectiones secundam et quartam, quæ prænuntiant canticos Moysi.

carmen hoc Dómi-no, et di- xé-runt :

et ad finem usque complévit :

Si periodus interrogativa sit longior, vox flectitur tantum paulo ante finem, ita ut inflexio incipiat in dictione quæ cum sequentibus faciat aliquem sensum.

Ad punctum admirativum seu exclamans fit sicut ad punctum commune.

Hæc modulatio ad punctum interrogativum fit semper loco metri vel puncti communis in lectione, in epistola et in evangelio, servata intervallorum differentia.

III. Tonus Epistolæ

Titulus

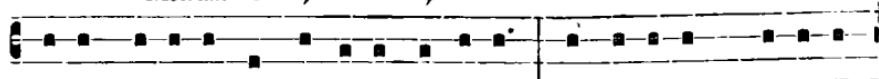
Metrum 1

L Ecti-o E-písto-læ be- á-ti Páuli apóstol-i ad
Phi-lippenses. ad Co-rinthi-os. ad Co-lossenses.

In aliis titulis præter Epistolas B. Pauli et Apocalypsim, non fit metrum.

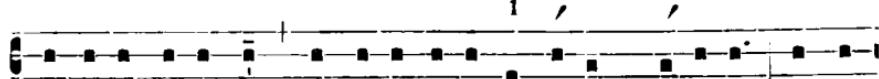
Epistola de Missa Chrismatis

L Ecti-o E-písto-læ be- á-ti Iacó-bi apóstol-i.
Clausula interrogativa 3 2 1 *Punctum* 3
Frátres : Tristá-tur á-liquis vestrum? O- ret. Æquo á-ni-
2 1 3 2 1
mo est? Psál- lat. In-firmá-tur quis in vo-bis? Indú-cat
presbý-te-ros ecclé-si- æ. et o-rent super e- um, ungéntes

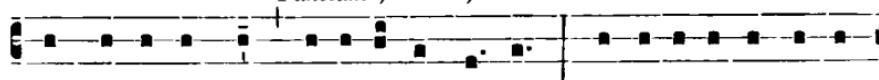
Metrum 1

e- um ó-le-o in nóm-i-ne Dómi-ni; et o-rá-ti-o fí-de-i

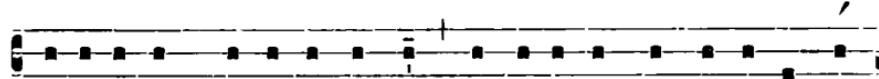
1

salvábit infírmum, et alle-vi- á-bit e- um Dóminus; et si

Punctum

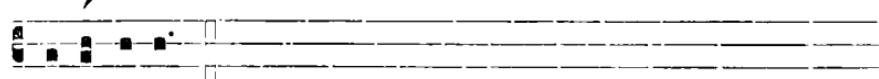
in peccá-tis sit, remitténtur e- i. Consi-témi-ni ergo

altér-utrum peccá-ta vestra, et o-rá-te pro ínvi-cem ut

Conclusio

salvémi-ni; multum e-nim va-let depre-cá-ti-o iusti

assí-du-a.

Metrum et punctum duplici accentu constant, metrum vero cum una nota præparationis.

Conclusio constat duobus accentibus, qui inter se aliquantulum distare debent, ita ut primus fiat ante ultimum periodi membrum, seu ante ultima verba quæ simul aliquem faciunt sensum.

Interrogatio fit ut supra, 488. Annuntiatio relati sermonis fit recta voce. In periodis longioribus metrum repeti potest una vice vel pluries, prout textus permittit: metrum enim ibi tantum fieri potest ubi habetur quædam in sensu distinctio. Rursus ubi textus brevior est, vel sensus non permittit, metrum omittitur.

Pro conclusione habetur modulatio specialis, etiamsi textus desinat cum interrogatione.

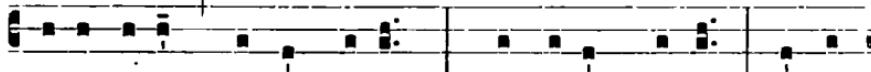
Exempla interrogationis

Numquid domos non ha-bé-tis ad mandu-cándum et
3 2 1

bi-béndum? Aut ecclé-si-am De-i contémni-tis, et confún-
3 2 1 3 2 1 3 2

di-tis e-os, qui non habent? Quid di-cam vo-bis? Laudo
1 Punctum , ,

vos? In hoc non lau-do...

IV. Tonus Evangelii

D

Omi-nus vo-bís-cum. R. Et cum spí-ri-tu tu-o. Se-
Metrum 1 , , Punctum ,

quénti-a sancti Evangé-li-i se-cúndum Matthæ-um.

vel : Marcum. In il-lo témpo-re : Vo-cá-vit Ie-sus du-ó-de-

1 , , , +

cim, et cœ-pit mít-te-re bi-nos, et da-bat il-lis pot-está-

Punctum ,

tem spi- rí-tu-um immundó-rum. Et præ-cé-pit e- is, ne

1 , , , +

quid tól-le-rent in vi- a, ni- si virgam tantum : ... Et di- cé-bat

e- is : « Quo-cúmque intro- i- é-ri- tis... Et ex-e- úntes præ-

1 , , , +

di-cá-bant ut pæ-ni- ténti- am á-ge-rent : et dæmóni- a mul-

Conclusio ,

ta e- i- ci- é-bant, et ungé-bant ó- le- o multos ægros.

et sa-ná-bant.

Verba In illo témpore, in principio textus, semper cantanda sunt ut supra.

Metrum, interrogatio et conclusio fiunt ut in Epistola, servata intervallorum differentia. Punctum unico accentu constat.

V. Ad benedictionem pontificalem, 414.

INDEX

PSALMORUM, CANTICORUM, ANTIPHONARUM, HYMNORUM ET RESPONSORIORUM

Psalmi

- 2 Quare fremuerunt gentes. 199 (viii).
4 Cum invocarem, exaudivit me. 196, 313 (viii), 468 (viii).
14 Domine, quis habitabit. 314 (iv).
15 Conserva me, Domine. 315 (vii).
21 Deus, Deus meus, respice. 192, 201 (viii), 309 (Dir.).
22 Dominus regit me. 183 (ii).
23 Domini est terra. 28 (i), 326 (v).
26 Dominus illuminatio mea. 204 (viii), 327 (iv).
29 Exaltabo te, Domine. 329 (viii).
35 Dixit iniustus. 126 (viii).
37 Domine, ne in furore tuo. 213 (viii).
39 Exspectans exspectavi. 215 (iv).
46 Omnes gentes. 29 (i)
50 Miserere mei, Deus. 122 (viii), 234 (vii), 341 (iv).
53 Deus, in nomine tuo. 217 (iv), 243, 334 (viii), 414 (Pasch.).
58 Eripe me de inimicis. 224 (i).
63 Exaudi, Deus, orationem meam. 345 (vii).
68 Salvum me fac, Deus. 87 (viii).
69 Deus, in adiutorium meum. 91 (viii).
70 In te, Domine, speravi. 92 (viii).
71 Deus, iudicium tuum regi da. 103 (vii), 184 (ii).
72 quam bonus Israël. 105 (viii).
73 Ut quid, Deus, repulisti. 107 (i).
74 Confitebimur tibi, Deus. 113 (vii).
75 Notus in Iudea Deus. 115 (viii), 335 (vii).
76 Voce mea ad Dominum clamavi. 116 (vii).
84 Benedixisti, Domine. 237 (i).
87 Domine, Deus salutis meæ. 226 (viii), 336 (iv).

494 Index canticorum et antiphonarum

- 89 Domine, refugium factus es nobis. 124 (ii).
 90 Qui habitat in adiutorio. 196, 469 (viii).
 91 Bonum est confiteri Domino. 343 (iv).
 93 Deus ultionum Dominus. 227 (viii).
 103 Benedic, anima mea, Domino. 186 (ii).
 109 Dixit Dominus Domino meo. 450 (viii).
 110 Confitebor tibi, Domine. 451 (vii).
 111 Beatus vir qui timet. 452 (viii).
 112 Laudate, pueri, Dominum. 454 (vii).
 115 Credidi, propter quod locutus sum. 349 (viii).
 118 Beati immaculati in via. 243, 416 seq. (viii).
 119 Ad Dominum cum tribularer clamavi. 351 (viii).
 133 Ecce nunc benedicte Dominum. 197, 470 (viii).
 139 Eripe me, Domine, ab homine. 352 (viii).
 140 Domine, clamavi ad te. 353 (vii).
 141 Voce mea ad Dominum clamavi. 354 (vii).
 142 Domine, exaudi orationem meam. 236 (iv).
 146 Laudate Dominum quoniam. 129 (ii).
 147 Lauda, Ierusalem, Dominum. 36 (viii), 241 (viii).
 150 Laudate Dominum in sanctis eius. 188 (ii), 347 (viii), 409 (vi).

Cantica

- Benedictus Dominus Deus Israël (*Zachariæ*). 132 (i sol.), 410 (viii sol.).
 Benedictus es, Domine Deus Israël (*David*). 41 (viii).
 Cantemus Domino (*Moysis*). 127 (iv).
 Domine, audivi auditum tuum (*Habacuc*). 239 (i).
 Ego dixi : In dimidio dierum meorum (*Ezechiae*). 346 (ii).
 Magnificat (*B. Mariæ Virg.*). 356 (i), 457 (iii sol.).
 Nunc dimittis servum tuum (*Simeonis*). 197, 466 (Pasch.).

Antiphonæ			
2 A porta inferi	346	4 Anxiatus est	236
8 Ab hominibus iniquis	351	8 Astiterunt reges terræ	199
1 Ab insurgentibus in me	223	7 Attendite universi	344
1 Adoramus te, Christe	305	1 Ave, Rex noster	37
1 Ait latro	237	8 Avertantur retrorsum	90
4 Alieni insurrexerunt	217	Calicem salutaris accipiam	198
6 Alleluia (<i>Vigil. pasch. ad Laudes</i>)	409	8 Captabant in animam iusti	227
8 Alleluia (<i>Dom. Resurr. ad Completorium</i>)	466	7 Caro mea requiescat	315
8 Angelus autem Domini 415, 449		8 Christo datus est	41
8 Ante sex dies	40	5 Christus factus est pro nobis 136 Cenantibus autem illis	198
		1 Cœperunt omnes	33
		8 Cogitaverunt impii	105
		4 Confundantur	215

7 Considerabam ad dexteram	354	3 Mandatum novum	170
8 Contritum est cor meum	125	7 Maneant in vobis	174
4 Credo videre bona Domini	327	8 Memento mei, Domine	241
4 Crucem tuam adoramus .	299	1 Mulieres sedentes	132
Cum accepisset acetum .	198	4 O mors, ero mors	341
7 Cum angelis et pueris .	34	8 O vos omnes	347
5 Cum audisset	38	2 Oblatus est	129
8 Cum his qui oderunt pacem	350	8 Occurrunt turbæ	31
7 Custodi me a laqueo . . .	353	8 Omnes collaudant	35, 36
8 Deus adiuvat me	334	8 Per lignum servi	306
8 Deus meus, eripe me . . .	91	4 Plangent eum	343
8 Diviserunt sibi	192, 201	4 Postquam surrexit	170
7 Dixi iniquis	113	1 Posuerunt super caput	131
8 Domine, abstraxisti . . .	329	7 Præ timore autem	452
5 Domine, tu mihi lavas . .	172	1 Principes sacerdotum	355
2 Dominus Iesus	171	7 Proprio Filio suo	234
2 Dominus tamquam ovis .	124	1 Pueri Hebræorum portantes	27
1 Dum conturbata fuerit . .	239	1 Pueri Hebræorum vestimenta	20, 28
6 Ecce lignum Crucis	293	6 Regina cæli (<i>solem.</i>)	471
5 Elevamini, portæ æternales	326	6 — (<i>simpl.</i>)	472
8 Erat autem aspectus . . .	444, 452	1 — (<i>ad proc. Pasch.</i>)	430
7 Et ecce terræmotus . . .	422, 451	8 Regnum eius	41
3 Et respicientes viderunt .	457	8 Respondens autem angelus	446, 453
8 Et valde mane	410	7 Salvator mundi	307
4 Exhortatus est	127	4 Si ego Dominus	173
1 Exsurge, Domine, et iudica	107	8 Terra tremuit	114
4 Factus sum sicut homo . .	336	4 Tibi revealavi	84
8 Fulgentibus palmis	37	4 Turba multa	32
7 Habet in vestimento . . .	42	6 Ubi caritas et amor	174
4 Habitabit in tabernaculo	314	8 Vidi aquam	424
8 Hodie afflictus sum . . .	349	8 Vim faciebant	213
7 Hosanna filio David . . .	26	8 Zelus domus tuæ	87
7 In die tribulationis . . .	116	Hymni	
7 In hoc cognoscent omnes	173	8 Ad cenam Agni providi . . .	456
7 In pace factus est	335	1 Gloria, laus et honor	33
8 In pace in idipsum	313		
8 Insurrexerunt in me	203		
8 Iustificeris, Domine	122		
7 Liberavit Dominus	103		
8 Longe fecisti	225		

8 Iam lucis orto sidere . . .	415	5 Ecce vidimus eum	102
2 Nunc, Sancte, nobis, Spiritus	20	7 Eram quasi agnus	118
8 — — — —	421	5 Ierusalem, surge	320
2 O Redemptor	150	8 Iesum tradidit	231
3 Pange lingua... Corporis	190	2 Ingrediente Domino	42
1 Pange lingua... prælium	301	8 In monte Oliveti	96
2 Rector potens	83	2 Iudas mercator	111
8 — — — —	444	8 O vos omnes	332
8 Rerum, Deus, tenax vigor	446	3 Omnes amici mei	207
8 Te lucis ante terminum . .	470	5 Plange quasi virgo	325
Responsoria			
4 Aëstimatus sum	339	7 Recessit pastor noster . .	331
8 Amicus meus	110	1 Seniores populi	121
8 Animam meam	222	2 Sepulto Domino	340
8 Astiterunt reges terræ . .	339	4 Sicut ovis	318
5 Caligaverunt oculi	232	8 Tamquam ad latronem . .	219
5 Christus factus est	136	7 Tenebræ factæ sunt . .	220
4 Ecce quomodo moritur . .	333	6 Tradiderunt me	230
		8 Tristis est anima mea . .	99
		7 Una hora non potuistis . .	120
		8 Unus ex discipulis	112
		2 Velum templi	210
		8 Vinea mea electa	212

INDEX GENERALIS

Decretum generale quo liturgicus hebdomadæ sanctæ ordo instauratur	5
Instructio de ordine hebdomadæ sanctæ instaurato rite pera- gendo	10
Ordinationes et declarationes circa ordinem hebdomadæ sanctæ instauratum	16
 DOMINICA II PASSIONIS SEU IN PALMIS :	
Ad Tertiam	19
Ad solemnem palmarum processionem in honorem Christi Regis.	25
Ad Missam	44
Ad Sextam	83
 FERIA V IN CENA DOMINI :	
Ad Matutinum	87
Ad Laudes	122
De missa chrismatis	138
De missa solemni vespertina	163
De solemni translatione ac repositione sacramenti et de alta- rium denudatione	189
Ad Completorium	195
 FERIA VI IN PASSIONE ET MORTE DOMINI :	
Ad Matutinum	199
Ad Laudes	234
In Triduo sacro :	
Ad Primam	243
Ad Tertiam	245
Ad Sextam	248
Ad Nonam	251
De solemni Actione liturgica postmeridiana in Passione et Morte Domini :	
De prima parte actionis liturgicæ seu de lectionibus	255
De secunda parte actionis liturgicæ, seu de orationibus solemniis, quæ etiam « oratio fidelium » dicuntur	284
De tertia parte actionis liturgicæ seu de solemni sanctæ Crucis adoratione	292
De quarta parte actionis liturgicæ seu de communione	305

SABBATO SANCTO :

Ad Matutinum	313
Ad Laudes	341
Ad Vespertas	349

DOMINICA RESURRECTIONIS :

Ad vigiliam paschalem :	
De benedictione novi ignis	358
De benedictione cerei paschalisi	359
De solemnni processione et de præconio paschali	360
De lectionibus	371
De prima parte litaniarum	380
De benedictione aquæ baptismalis	382
Sacramentum baptismi	391
De renovatione promissionum baptismatis	395
De altera parte litaniarum	397
De Missa solemnii vigiliae paschalis	400
De Laudibus	409
Ad Primam	415
Ad Tertiam	421
Ad aspersionem aquæ benedictæ	425
Ad processionem ante Missam	426
Ad Missam solemnem diei	431
Ad Sextam	444
Ad Nonam	446
Ad Vespertas	449
Ad benedictionem SS.mi Sacramenti	462
Ad Completorium	467

APPENDIX :

Ad vigiliam paschalem	
Renovatio promissionum baptismatis in lingua vernacula . .	473

TONI COMMUNES :

I. Toni Orationum	483
II. Tonus Lectionum	487
III. Tonus Epistolæ	489
IV. Tonus Evangelii	491
Pro Missis pontificalibus :	
V. Tonus benedictionis pontificalis	414